ਕਬਿੱਤ ਸਵੱਯੇ

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ

ਸ਼ਬਦਾਰਥ

ਅਤੇ

ਵਿਆਖਿਆ

ਡਾ. ਓਅੰਕਾਰ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਣਾਮ ਨਮਸਕਾਰ—	ਨਿਗਾਹ,ਨਜ਼ਰ	ਦਰਸ਼ਨ,ਝਲਕ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ ਜਾਂ ਬਾਣੀ	ਸੁਣਨਾ	ਦਾ,ਦੇ

ਅਹਿਨਿਸਿ	**ਭ੍ਰਮਤ**	**ਕਮਲ**	**ਕੁਮੁਦਨੀ**	**ਕੌ**	**ਸਸਿ**
ਦਿਨ ਰਾਤ	ਭਟਕਦਾ ਰਹਿੰਦਾ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਜਲ ਵਿਚ ਖਿੜਨ ਵਾਲਾ ਫੁੱਲ	ਨੂੰ	ਚੰਨ,ਚੰਦ੍ਰਮਾ

ਮਿਲਿ	**ਬਿਛਰਤ**	**ਸੋਗ**	**ਹਰਖ**	**ਬਿਆਪਹੀ।**
ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ	ਵਿੜ ਕੇ	ਦੁੱਖ,ਗਮ	ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ,ਖੁਸ਼ੀ	ਫੈਲ ਜਾਂਦਾ,ਪਸਰ ਜਾਂਦਾ

ਰਵਿ	**ਸਸਿ**	**ਉਲੰਘਿ**	**ਸਰਨਿ**	**ਸਤਿਗੁਰ**	**ਗਹੀ**
ਸੂਰਜ	ਚੰਨ,ਚੰਦ੍ਰਮਾ	ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਓਟ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਪਕੜੀ

ਚਰਨਕਮਲ	**ਸੁਖ**	**ਸੰਪਟ**	**ਮਿਲਾਪਹੀ।**
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਭਾਂਡੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦੀ ਚੀਜ,ਕੁੱਜਾ	ਮਿਲਿਆ ਰਹਿੰਦਾ

ਸਹਜ	**ਸਮਾਧਿ**	**ਨਿਜ ਆਸਨ**	**ਸੁਬਾਸਨ**	**ਕੈ**
ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋਣਾ	ਆਤਕ ਪਦ,ਆਤਮ ਸਰੂਪ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਕਰਕੇ

ਮਧੁ	**ਮਕਰੰਦ**	**ਰਸੁ**	**ਲੁਭਿਤ**	**ਅਜਾਪ**	**ਹੀ।**
ਅੰਮ੍ਰਿਤਮਈ	ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ	ਸਤ,ਨਿਚੋੜ	ਮੋਹਿਤ	ਜਿਸਦਾ ਜਾਪ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਤ੍ਰਿਗੁਨ	**ਅਤੀਤ**	**ਹੁਇ**	**ਬਿਸ੍ਰਾਮ**	**ਨਿਹਕਾਮ**	**ਧਾਮ**
ਰਜੋ,ਤਮੋ,ਸਤੋ ਪ੍ਰਕਿਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੁਣ	ਨਿਰਲੇਪ,ਵਿਰਕਤ	ਹੋਵੇ	ਟਿਕਦਾ	ਇੱਛਾ ਰਹਿਤ	ਜਗ੍ਹਾ

ਉਨਮਨ	**ਮਗਨ**	**ਅਨਾਹਦ**	**ਅਲਾਪ**	**ਹੀ॥੨੬੬॥**
ਵਿਆਕੁਲ,ਬੇਚੈਨ	ਮਸਤ	ਆਹਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਧੁਨੀ	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਝੰਨਕਾਰ	ਨਿਸਚੇ ਬੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਰਵਿ	**ਸਸਿ**	**ਦਰਸ**	**ਕਮਲ**	**ਕੁਮੁਦਨੀ**	**ਹਿਤ**
ਸੂਰਜ	ਚੰਨ,ਚੰਦ੍ਰਮਾ	ਦਰਸ਼ਨ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਜਲ ਵਿਚ ਖਿੜਨ ਵਾਲਾ ਫੁੱਲ	ਪਿਆਰ,ਸਨੇਹ

ਭ੍ਰਮਤ	**ਭ੍ਰਮਰ**	**ਮਨੁ**	**ਸੰਜੋਗੀ**	**ਬਿਓਗੀ**	**ਹੈ।**
ਫਿਰਦੇ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ	ਭੌਰਾ,ਭੰਵਰਾ	ਚਿਤ	ਸੰਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ,ਮੇਲੀ	ਵਿਯੋਗੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤ੍ਰਿਗੁਨ	**ਅਤੀਤ**	**ਗੁਰੁ ਚਰਨਕਮਲ**	**ਰਸ**
ਰਜੋ,ਤਮੋ,ਸਤੋ ਪ੍ਰਕਿਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੁਣ	ਨਿਰਲੇਪ,ਵਿਰਕਤ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਸਤ ਆਦਿਕ ਪਰਾਗ

ਮਧੁ	**ਮਕਰੰਦ**	**ਰੋਗ**	**ਰਹਤ**	**ਅਰੋਗੀ**	**ਹੈ।**
ਗੁਰਸਿਖ ਰੂਪੀ ਭੌਰਾ	ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ	ਬੀਮਾਰੀ	ਛੁਟਕਾਰਾ,ਮੁਕਤ	ਤੰਦਰੁਸਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਿਹਚਲ	**ਮਕਰੰਦ**	**ਸੁਖ**	**ਸੰਪਟ**	**ਸਹਜ**	**ਧੁਨਿ**
ਅਚਲ,ਸਥਿਰ	ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ	ਆਨੰਦ,ਖੁਸ਼ੀ	ਕੁੱਜਾ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਧੁਨੀ,ਸੁਰ

ਸਬਦ ਅਨਾਹਦ	ਕੈ	ਲੋਗ ਮੈ	ਅਲੋਗੀ	ਹੈ।
ਆਤਮਕ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ	ਕਰਕੇ	ਲੋਕਾਚਾਰੀ ਵਿਚ	ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਮੁਖਿ	ਸੁਖਫਲ	ਮਹਿਮਾ	ਅਗਾਧਿ	ਬੋਧ
ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਰਹੇ	ਆਨੰਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	ਵਡਿਆਈ	ਜਿਸ ਦਾ ਥਹੁ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ	ਸਮਝ

ਜੋਗ	ਭੋਗ	ਅਲਖ
ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਠਿਨ ਅਭਿਆਸ	ਦੁਨੀਆਵੀ ਸੁਖ ਆਨੰਦ	ਪਰਮਾਤਮਾ

ਨਿਰੰਜਨ	ਪ੍ਰਜੋਗੀ	ਹੈ॥੨੬੭॥
ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪਰਮਾਤਮਾ	ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਦਰਪਨ	ਬਿਖੈ	ਬਦਨੁ	ਬਿਲੋਕੀਅਤ
ਜਿਵੇਂ	ਸ਼ੀਸ਼ਾ,ਆਇਨਾ	ਵਿਚ	ਮੁਖ,ਚਿਹਰਾ	ਵੇਖੀਦਾ ਹੈ

ਐਸੇ	ਸਰਗੁਨ	ਸਾਖੀ ਭੂਤ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ	ਰਜੋ,ਤਮੋ,ਸਤੋ ਗੁਣਾ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਬ੍ਰਹਮ	ਸਾਖਿਆਤ ਰੂਪ

ਗੁਰ	ਧਿਆਨ	ਹੈ।
ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਜੰਤ੍ਰ	ਧੁਨਿ	ਬਿਖੈ	ਬਾਜਤ	ਬਜੰਤ੍ਰੀ	ਕੋ	ਮਨੁ
ਜਿਵੇਂ	ਕਲਾ,ਮਸ਼ੀਨ	ਸਾਜ ਦੀ ਧੁਨੀ	ਵਿਚ	ਵੱਜਣਾ	ਸਾਜ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਾ	ਦਾ,ਦੀ	ਚਿਤ

ਤੈਸੇ	ਘਟ	ਘਟ	ਗੁਰ ਸਬਦ	ਗਿਆਨ	ਹੈ।
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਰੀਰ	ਦੇਹ	ਗੁਰਬਾਣੀ,ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼	ਸਮਝ,ਜਾਣਕਾਰੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮਨ	ਬਚ	ਕ੍ਰਮ	ਜਤ੍ਰ ਕਤ੍ਰ	ਸੈ	ਇਕਤ੍ਰ	ਭਏ
ਚਿਤ,ਜੀਅ	ਬਾਣੀ,ਬੋਲ	ਕਰਣੀ	ਜਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ	ਨਾਲ	ਇਕ ਥਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਪੂਰਨ	ਪ੍ਰਗਾਸ	ਪ੍ਰੇਮ	ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ	ਹੈ।
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਚਾਨਣ,ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਪਿਆਰ,ਸਨੇਹ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਉਨਮਨ	ਮਗਨ	ਗਗਨ	ਅਨਹਦਧੁਨਿ
ਵਿਆਕੁਲ,ਬੇਚੈਨ	ਮਸਤ	ਸੁਨਯ,ਸੁੰਨ	ਦੋਨਾਂ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗੂਠਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ

ਸਹਜ	ਸਮਾਧਿ	ਨਿਰਾਲੰਬ	ਨਿਰਬਾਨ	ਹੈ॥੨੬੮॥
ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋਣਾ	ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਨਾ ਹੋਵੇ	ਪਰਮਾਤਮਾ ਆਨੰਦ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕੋਟਨਿ	ਕੋਟਾਨਿ	ਧਿਆਨ	ਦ੍ਰਿਸਟਿ —	ਦਰਸ	ਮਿਲਿ
ਕਰੋੜਾਂ	ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ	ਯਾਦ ਕਰਨਾ	ਨਿਗਾਹ,ਨਜ਼ਰ	ਦਰਸ਼ਨ,ਝਲਕ	ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ

ਅਤਿ	ਅਸਚਰਜਮੈ	ਹੇਰਤ	ਹਿਰਾਏ	ਹੈ।
ਬਹੁਤ	ਅਦਭੁਤ,ਅਜੀਬ	ਦੇਖਣਾ	ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕੋਟਨਿ	ਕੋਟਾਨਿ	ਗਿਆਨ	ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ	ਮਿਲਿ
ਕਰੋੜਾਂ	ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ	ਬੋਧ,ਸਮਝ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ

ਮਹਿਮਾ	ਮਹਾਤਮ	ਨ	ਅਲਖ	ਲਖਾਏ	ਹੈ।
ਵਡਿਆਈ	ਮਹੱਤਵ	ਨਹੀਂ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਜਾਣ ਸਕਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤਿਲ	ਕੀ	ਅਤੁਲ	ਸੋਭਾ	ਤੁਲਤ	ਨ	ਤੁਲਾਧਾਰ
ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ	ਦਾ,ਦੀ	ਅਦੁੱਤੀ	ਵਡਿਆਈ	ਮਾਪਣਾ,ਤੋਲਣਾ	ਨਹੀਂ	ਤਕੜੀ,ਤਰਾਜੂ

ਪਾਰ	ਕੈ	ਅਪਾਰ	ਨ	ਅਨੰਤ	ਅੰਤ	ਪਾਏ	ਹੈ।
ਅੰਤਿਮ ਸੀਮਾ	ਕਰਕੇ	ਪਾਰ ਰਹਿਤ	ਨਹੀਂ	ਕਦੇ ਸਮਾਪਤ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ	ਹੱਦ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕੋਟਨਿ	ਕੋਟਾਨਿ	ਚੰਦ੍ਰ	ਭਾਨ	ਜੋਤਿ	ਕੋ	ਉਦੋਤੁ
ਕਰੋੜਾਂ	ਬੇਅੰਤ	ਚੰਨ,ਚੰਦਰਮਾ	ਸੂਰਜ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਦਾ,ਦੀ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ

ਹੋਤ	ਬਲਿ	ਬਲਿਹਾਰ	ਬਾਰੰਬਾਰ	ਨ	ਅਘਾਏ	ਹੈ॥੨੯੯॥
ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਕੁਰਬਾਨ	ਕੁਰਬਾਨ,ਸਦਕੇ	ਸਾਰ ਸਾਰ	ਨਹੀਂ	ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕੋਟਿ	ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ	ਜਾਕੇ	ਰੋਮ	ਰੋਮ	ਅਗ੍ਰਭਾਗਿ
ਕਰੋੜਾਂ	ਬ੍ਰਹਮੰਡ	ਜਿਸਦੇ	ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਾਲ	ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਾਲ	ਮੂਹਰਲਾ ਹਿੱਸਾ

ਪੂਰਨ	ਪ੍ਰਗਾਸ	ਤਾਸ	ਕਹਾ	ਧੌਂ	ਸਮਾਵਈ।
ਸੰਪੂਰਨ	ਚਾਨਣ,ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ	ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਭਲਾ	ਇਕਮਿਕ ਹੋਣਾ

ਜਾਕੇ	ਏਕ	ਤਿਲ	ਕੋ	ਮਹਾਤਮੁ	ਅਗਾਧਿ	ਬੋਧ
ਜਿਸਦੀ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ	ਦਾ?	ਮਹੱਤਵ	ਜਿਸ ਦਾ ਥਹੁ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ	ਗਿਆਨ

ਪੂਰਨ	ਬ੍ਰਹਮ	ਜੋਤਿ	ਕੈਸੇ	ਕਹਿ	ਆਵਈ।
ਸੰਪੂਰਨ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਕਿਵੇਂ	ਕਹਿਣ ਵਿਚ	ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਜਾਕੇ	ਓਅੰਕਾਰ	ਕੇ	ਬਿਥਾਰ	ਕੀ	ਅਪਾਰ	ਗਤਿ
ਜਿਸਦੇ	ਪਰਮਾਤਮਾ,ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ	ਦਾ,ਦੇ	ਖਿਲਾਰ	ਦਾ,ਦੀ	ਜਿਸ ਦਾ ਪਾਰ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ	ਵਡਿਆਈ

ਸਬਦ	**ਬਿਬੇਕ**	**ਏਕ**	**ਜੀਹ**	**ਕੈਸੇ**	**ਗਾਵਈ।**
ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ	ਵਿਚਾਰ,ਗਿਆਨ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਜੀਭ	ਕਿਵੇਂ	ਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਪੂਰਨ	**ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ**	**ਮਹਿਮਾ**	**ਅਕਥ**	**ਕਥਾ**
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ	ਵਡਿਆਈ,ਸੋਭਾ	ਨਾ ਕਹਿਣ ਯੋਗ	ਬਿਆਨ

ਨੇਤ	**ਨੇਤ**	**ਨੇਤ**	**ਨਮੋ**	**ਨਮੋ**	**ਕੈ**	**ਆਵਈ॥੨੭੦॥**
ਇਹ ਨਹੀ	ਇਹ ਅੰਤ ਨਹੀ	ਇਹ ਨਹੀ	ਪ੍ਰਣਾਮ	ਨਮਸਕਾਰ	ਕਰਕੇ	ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਚਰਨਕਮਲ	**ਮਕਰੰਦ**	**ਰਸ**	**ਲੁਭਿਤ**	**ਹੁਇ**
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ	ਫਲ,ਫੁੱਲ ਯਾ ਬ੍ਰਨਸਪਤੀ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ	ਮੁੱਗਧ,ਮੋਹਿਤ	ਹੋਵੇ

ਮਨ	**ਮਧੁਕਰ**	**ਸੁਖ**	**ਸੰਪਟ**	**ਸਮਾਨੇ**	**ਹੈ।**
ਜੀਅ,ਚਿਤ	ਭੌਰਾ,ਭ੍ਰਮਰ	ਆਨੰਦ	ਕੁੱਜਾ	ਰਚਨਾ ਮਿਚਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪਰਮ ਸੁਗੰਧ	**ਅਤਿ**	**ਕੋਮਲ**	**ਸੀਤਲਤਾ**	**ਕੈ**
ਅਤਿਅੰਤ ਸੁਗੰਧੀ ਭਰਪੂਰ	ਬਹੁਤ	ਸੁੰਦਰ	ਠੰਡਕ,ਸਰਦੀ	ਕਰਕੇ

ਬਿਮਲ	**ਸਥਲ**	**ਨਿਹਚਲ**	**ਨ**	**ਡੁਲਾਨੇ**	**ਹੈ।**
ਨਿਰਮਲ	ਅਸਥਾਨ,ਜਗ੍ਹਾ	ਅਚਲ,ਸਥਿਰ	ਨਹੀਂ	ਡੋਲਣਾ,ਅਸਥਿਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਹਜ	**ਸਮਾਧਿ**	**ਅਤਿ**	**ਅਗਮ**	**ਅਗਾਧਿ**	**ਲਿਵ**
ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋਣਾ	ਬਹੁਤ	ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪਰੇ	ਜਿਸ ਦਾ ਥਹੁ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ	ਧਿਆਨ,ਲਗਨ

ਅਨਹਦ	**ਰੁਨਝੁਨ**	**ਧੁਨਿ**	**ਉਰ**	**ਗਾਨੇ**	**ਹੈ।**
ਆਹਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਧੁਨੀ	ਛਣਕਾਰ	ਧੁਨੀ,ਸੁਰ	ਹਿਰਦਾ,ਮਨ	ਗਾਉਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪੂਰਨ	**ਪਰਮ ਜੋਤਿ**	**ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ**	**ਦਾਨ**
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਉੱਚਤਮ ਖਜ਼ਾਨਾ,ਸਰਵੋਤਮ ਨਿਧਿ	ਭੇਟ,ਦਾਤ,ਖੈਰ

ਆਨ	**ਗਿਆਨ**	**ਧਿਆਨੁ**	**ਸਿਮਰਨ**	**ਬਿਸਰਾਨੇ**	**ਹੈ॥੨੭੧॥**
ਦੂਸਰਾ	ਬੋਧ,ਸਮਝ	ਯੋਗ ਸਮਾਧੀ ਵਾਲਾ ਧਿਆਨ	ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ	ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰਜ	**ਤਮ**	**ਸਤ**	**ਕਾਮ**
ਰਜੋ ਗੁਣ	ਤਮੋ ਗੁਣ	ਸੱਚਾ ਧਰਮ	ਸੰਭੋਗ ਦੀ ਇੱਛਾ,ਮੈਥੁਨ ਇੱਛਾ

ਕ੍ਰੋਧ	**ਲੋਭ**	**ਮੋਹ**	**ਹੰਕਾਰ**
ਗੁੱਸਾ	ਲਾਲਚ	ਦੁਨਿਆਵੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪਕੜ	ਅਭਿਮਾਨ,ਘੁਮੰਡ

ਹਾਰਿ	ਗੁਰ	ਗਿਆਨ	ਬਾਨ	ਕ੍ਰਾਤਿ	ਨਿਹਕ੍ਰਾਂਤਿ	ਹੈ।
ਅਸਫਲਤਾ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼		ਤੀਰ	ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ	ਤੇਜ ਤੋਂ ਹੀਣੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕਾਮ	ਨਿਹਕਾਮ	ਨਿਹਕਰਮ	ਕਰਮ	ਗਤਿ
ਇੱਛਾ	ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਕੰਮ ਕਾਰ,ਕੰਮ	ਚਾਲ,ਤੋਰ

ਆਸਾ	ਕੈ	ਨਿਰਾਸ	ਭਏ	ਭ੍ਰਾਤ	ਨਿਹਭ੍ਰਾਂਤਿ	ਹੈ।
ਉਮੀਦ	ਤੋਂ	ਦੁਨੀਆਵੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰਾਮ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਭਰਾਂਤੀ,ਸੰਸਾ	ਸੰਸਾਰਿਕ ਭਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸ੍ਵਾਦ	ਨਿਹਸ੍ਵਾਦੁ	ਅਰੁ	ਬਾਦ	ਨਿਹਬਾਦ	ਭਏ
ਸੁਆਦ	ਸੰਸਾਰਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਸੁਆਦ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਅਤੇ	ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ	ਨਿਰਵਿਵਾਦ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਅਸਪ੍ਰੇਹ	ਨਿਸਪ੍ਰੇਹ	ਗੇਹ	ਦੇਹ	ਪਾਤਿ	ਹੈ।
ਇਛਾ	ਸੰਸਾਰਿਕ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਜੀਵਨ	ਸਰੀਰ	ਨਾਸ਼,ਸਮਾਪਤ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਮੁਖਿ	ਪ੍ਰੇਮਰਸ	ਬਿਸਮ	ਬਿਦੇਹ	ਸਿਖ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕਰੇ	ਪਿਆਰ ਰਸ	ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਆਪਣਾ ਆਪ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ

ਮਾਇਆ	ਮੈ	ਉਦਾਸ	ਬਾਸ	ਏਕਾਕੀ	ਇਕਾਂਤਿ	ਹੈ॥੨੭੨॥
ਸੰਸਾਰਕ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ	ਵਿਚ	ਵੈਰਾਗਵਾਨ	ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ	ਇਕਾਂਤ ਵਿਚ	ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਵੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪ੍ਰਥਮ	ਹੀ	ਤਿਲ	ਬੋਏ
ਪਹਿਲਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪੌਦੇ ਦੇ ਬੀਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤੇਲ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ	ਬੀਜੀਦਾ ਹੈ

ਧੂਰਿ	ਮਿਲਿ	ਬੂਟ	ਬਾਂਧੈ
ਮਿੱਟੀ	ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ	ਰੁੱਖ,ਬੂਟਾ	ਵਧਦਾ ਹੈ

ਏਕ	ਸੈ	ਅਨੇਕ	ਹੋਤ	ਪ੍ਰਗਟ	ਸੰਸਾਰ	ਮੈ।
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਵਿਚੋਂ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਪਰਤੱਖ,ਜਾਹਿਰ	ਦੁਨੀਆਂ	ਵਿਚ

ਕੋਊ	ਲੈ	ਚਬਾਇ	ਕੋਊ	ਖਾਲ	ਕਾਢੈ	ਰੇਵਰੀ	ਕੈ
ਕੋਈ	ਲੈ ਕੇ	ਚਬਾਉਂਦਾ ਹੈ	ਕੋਈ	ਛਿਲਕਾ	ਕੱਢਦਾ ਹੈ	ਰਿਉੜੀ	ਕਰਕੇ

ਕੋਊ	ਕਰੈ	ਤਿਲਵਾ	ਮਿਲਾਇ	ਗੁਰ	ਬਾਰਿ	ਮੈ।
ਕੋਈ	ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ	ਤਿਲੋਆ,ਤਿਲਪੱਟੀ	ਮਿਲਾ ਕੇ	ਗੁੜ	ਪਾਣੀ	ਵਿਚ

ਕੋਊ	ਉਖਲੀ	ਡਾਰਿ	ਕੂਟਿ	ਤਿਲਕੁਟ	ਕਰੈ	ਕੋਊ
ਕੋਈ	ਚੌਲ ਕੁੱਟਣ ਵਾਲਾ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਚੱਟੂ ?	ਪਾਕੇ	ਕੁੱਟ ਕੇ	ਤਿਲਾਂ ਦਾ ਭੁੱਗਾ	ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ	ਕੋਈ

ਕੋਲੂ	**ਪੀਰਿ**	**ਦੀਪ**	**ਦਿਪਤ**	**ਅੰਧ੍ਰਾਰ**	**ਮੈ।**
ਤੇਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨ	ਪੀੜਕੇ	ਦੀਵਾ	ਜਗਾਉਂਦਾ	ਹਨ੍ਹੇਰਾ	ਵਿਚ

ਜਾਕੇ	**ਏਕ**	**ਤਿਲ**	**ਕੋ**	**ਬੀਚਾਰੁ**	**ਨ**	**ਕਹਤ**	**ਆਵੈ**
ਜਿਸਦੀ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪੌਦੇ ਦੇ ਬੀਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤੇਲ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ	ਦਾ,ਦੀ	ਸਮਝ	ਨਹੀਂ	ਕਹਿਣਾ	ਆਉਣਾ

ਅਬਿਗਤਿ	**ਗਤਿ**	**ਕਤ**	**ਆਵਤ**	**ਬੀਚਾਰ**	**ਮੈ॥੨੭੩॥**
ਜਿਸਦੀ ਗਤੀ ਸਮਝ ਨਾ ਆ ਸਕੇ	ਗਿਆਨ	ਕਿਵੇਂ	ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਸਮਝ	ਵਿਚ

ਰਚਨਾ	**ਚਰਿਤ੍ਰ**	**ਚਿਤ੍ਰ**	**ਬਿਸਮ**	**ਬਚਿਤ੍ਰਪਨ**
ਰਚਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟਮਾਨ ਸੰਸਾਰ	ਕੁਦਰਤ	ਤਸਵੀਰ	ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਅਨੋਖਾਪਣ

ਏਕ	**ਚੀਟੀ**	**ਕੋ**	**ਚਰਿਤ੍ਰ**	**ਕਹਤ**	**ਨ**	**ਆਵਹੀ।**
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਕੀੜੀਆਂ	ਦਾ,ਦੀ	ਕੌਤਕ,ਲੀਲ੍ਹਾ	ਕਹਿਣਾ	ਨਹੀਂ	ਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਪ੍ਰਥਮ	**ਹੀ**	**ਚੀਟੀ**	**ਕੇ**	**ਮਿਲਾਪ**	**ਕੋ**	**ਪ੍ਰਤਾਪ**	**ਦੇਖੋ**
ਪਹਿਲਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਕੀੜੀਆਂ	ਦੇ,ਦੀ	ਮੇਲ,ਸੰਗ	ਦਾ,ਦੇ	ਮਹਿਮਾ	ਵੇਖੋ

ਸਹਸ	**ਅਨੇਕ**	**ਏਕ**	**ਬਿਲ**	**ਮੈ**	**ਸਮਾਵਹੀ।**
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿਚ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਖੁੱਡ	ਵਿਚ	ਇਕਮਿਕ ਹੋਣਾ

ਅਗ੍ਰਭਾਗੀ	**ਪਾਛੈ**	**ਏਕੈ**	**ਮਾਰਗ**	**ਚਲਤ**	**ਜਾਤ**
ਮੁਖੀਆ	ਮਗਰ ਮਗਰ	ਇਕ	ਰਸਤਾ	ਚਲਦੀਆਂ	ਗਮਨ ਕਰਦਾ

ਪਾਵਤ	**ਮਿਠਾਸ**	**ਬਾਸੁ**	**ਤਹੀ**	**ਮਿਲਿ**	**ਧਾਵਹੀ।**
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ	ਮਿੱਠੇ ਪਦਾਰਥ	ਸੁਗੰਧ	ਉਥੇ	ਮਿਲਕੇ	ਦੌੜਦਾ

ਭ੍ਰਿੰਗੀ	**ਮਿਲਿ**	**ਤਾਤਕਾਲ**	**ਭ੍ਰਿੰਗੀ**	**ਰੂਪ**	**ਹੁਇ**	**ਦਿਖਾਵੈ**
ਕੀੜਾ	ਮਿਲਕੇ	ਤੁਰੰਤ	ਕੀੜਾ	ਸਮਾਨ,ਜਿਹਾ	ਹੋਵੇ	ਦਿਖਾਉਂਦਾ

ਚੀਟੀ	**ਚੀਟੀ**	**ਚਿਤ੍ਰ**	**ਅਲਖ**	**ਚਿਤੇਰੈ**	**ਕਤ**	**ਪਾਵਹੀ॥੨੭੪॥**
ਕੀੜੀਆਂ	ਕੀੜੀਆਂ	ਤਸਵੀਰ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਚਿਤ੍ਰਕਾਰ ਦੇ	ਕਿਵੇਂ	ਪਾ ਸਕਦਾ

ਰਚਨਾ	**ਚਰਿਤ੍ਰ**	**ਚਿਤ੍ਰ**	**ਬਿਸਮ**	**ਬਚਿਤ੍ਰਪਨ**
ਰਚਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟਮਾਨ ਸੰਸਾਰ	ਕੁਦਰਤ	ਤਸਵੀਰ	ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਅਨੋਖਾਪਣ

ਘਟ	**ਘਟ**	**ਏਕ**	**ਹੀ**	**ਅਨੇਕ**	**ਹੁਇ**	**ਦਿਖਾਏ ਹੈ।**
ਸਰੀਰ	ਦੇਹ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਹੋਵੇ	ਦਿਖਲਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਉਤ	**ਤੇ**	**ਲਿਖਤ**	**ਇਤ**	**ਪਢਤ**	**ਅੰਤਰਗਤਿ**
ਉਸੇ ਪਾਸੇ	ਵਲੋਂ	ਲਿਖਦਾ ਹੈ	ਇਧਰ	ਪੜਦਾ ਹੈ	ਅੰਦਰ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ

ਇਤਹੂ	**ਤੇ**	**ਲਿਖਿ**	**ਪ੍ਰਤਿ**	**ਉਤਰ**	**ਪਠਾਏ**	**ਹੈ।**
ਇਧਰ	ਵਲੋਂ	ਲਿਖ ਕੇ	ਉਲਟਾ	ਜਵਾਬ	ਭੇਜਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਉਤ	**ਤੇ**	**ਸਬਦ**	**ਰਾਗ**	**ਨਾਦ**	**ਕੋ**	**ਪ੍ਰਸੰਨੁ ਕਰਿ**
ਉਸ ਪਾਸੇ	ਵਲੋਂ	ਸਾਰਥਕ ਧੁਨੀ	ਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ	ਨੂੰ	ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ

ਇਤ	**ਸੁਨਿ**	**ਸਮਝਿ**	**ਕੈ**	**ਉਤ**	**ਸਮਝਾਏ**	**ਹੈ।**
ਇਧਰ	ਸੁਣਨਾ	ਅਕਲ		ਉਸ ਪਾਸੇ	ਬੋਧ ਕਰਾਵੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰਤਨ	**ਪਰੀਖ੍ਯਾ**	**ਪੇਖਿ**	**ਪਰਮਿਤਿ**	**ਕੈ**	**ਸੁਨਾਵੈ**
ਹੀਰਾ	ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ	ਵੇਖਕੇ	ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਮਤ		ਸੁਣਾਵੇ

ਗੁਰਮੁਖਿ	**ਸੰਧਿ**	**ਮਿਲੇ**	**ਅਲਖ**	**ਲਖਾਏ**	**ਹੈ॥੨੭੫॥**
ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਰਹੇ	ਮੇਲ,	ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਜਾਣ ਲਈਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪੂਰਨ	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਗੁਰ**	**ਪੂਰਨ**	**ਕ੍ਰਿਪਾ**	**ਕੈ**	**ਦੀਨੋ**
ਸੰਪੂਰਣ,ਮੁਕੰਮਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸੰਪੂਰਣ,ਮੁਕੰਮਲ	ਮਿਹਰ	ਕਰਕੇ	ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਸਾਚੁ	**ਉਪਦੇਸੁ**	**ਰਿਦੈ**	**ਨਿਹਚਲ**	**ਮਤਿ**	**ਹੈ।**
ਸਤ,ਯਥਾਰਥ	ਸਿੱਖਿਆ	ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ	ਅਚਲ,ਸਥਿਰ	ਬੁੱਧੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ	**ਲਿਵ**	**ਲੀਨ**	**ਜਲ**	**ਮੀਨ**	**ਭਏ**
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਧਿਆਨ,ਇਕਾਗਰ		ਪਾਣੀ	ਮੱਛੀ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਪੂਰਨ	**ਸਰਬਮਈ**	**ਪੈ**	**ਘ੍ਰਿਤ**	**ਜੁਗਤਿ**	**ਹੈ।**
ਪਰਮਾਤਮਾ	ਸਭ ਥਾਂ ਪਸਰਿਆ ਹੋਇਆ,ਪਰਮਾਤਮਾ	ਦੁੱਧ	ਘਿਉ	ਇਕੱਠ,ਸੰਗਮ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਾਚੁ	**ਰਿਦੈ**	**ਸਾਚੁ**	**ਦੇਖੈ**	**ਸੁਨੈ**	**ਬੋਲੈ**	**ਗੰਧ**	**ਰਸ**
ਸਤ,ਯਥਾਰਥ	ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ	ਸਤ,ਯਥਾਰਥ	ਦੇਖਦਾ ਹੈ	ਸੁਣਦਾ ਹੈ	ਆਖਦਾ	ਵਾਸ਼ਨਾ	ਅਨੰਦ,ਮਜ਼ਾ

ਸਪੂਰਨ	**ਪਰਸਪਰ**	**ਭਾਵਨੀ**	**ਭਗਤਿ**	**ਹੈ।**
ਮੁਕੰਮਲ	ਆਪਸ ਵਿਚ	ਸ਼ਰਧਾ,ਭਰੋਸਾ	ਭਗਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪੂਰਨ	ਬ੍ਰਹਮ	ਦ੍ਰੁਮੁ	ਸਾਖਾ	ਪਤ੍ਰ	ਫੂਲ	ਫਲ
ਮੁਕੰਮਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਦਰਖਤ	ਟਾਹਣੀਆਂ	ਬ੍ਰਿਖ ਆਦਿ ਦਾ ਪੱਤਾ	ਪੁਸ਼ਪ	ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਲਗਣ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ

ਏਕ	ਹੀ	ਅਨੇਕਮੇਕ	ਸਤਿਗੁਰ	ਸਤਿ	ਹੈ॥੨੭੬॥
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਅਨੇਕ ਵਿਚ ਇਕ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸੱਚਾ ਧਰਮ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪੂਰਨ	ਬ੍ਰਹਮ	ਗੁਰ	ਪੂਰਨ	ਪਰਮਜੋਤਿ
ਸੰਪੂਰਣ,ਮੁਕੰਮਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸੰਪੂਰਣ,ਮੁਕੰਮਲ	ਪਰਮਾਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਓਤਿਪੋਤਿ	ਸੂਤ੍ਰ	ਗਤਿ	ਏਕ	ਹੀ	ਅਨੇਕ	ਹੈ।
ਗੁੰਦਿਆ ਹੋਇਆ	ਧਾਗਾ	ਵਾਂਗ,ਸਮਾਨ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸਬਦ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਣ ਦੀ	ਕ੍ਰਿਆ

ਲੋਚਨ	ਸ੍ਰਵਨ	ਸ੍ਰੋਤ	ਏਕ	ਹੀ	ਦਰਸ	ਸਬਦ
ਅੱਖਾਂ	ਕੰਨ	ਸੁਣਨਾ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸਬਦ	ਦਰਸ਼ਨ	ਸਾਰਥਕ ਧੁਨੀ

ਵਾਰ	ਪਾਰ	ਕੂਲ	ਗਤਿ	ਸਰਿਤਾ	ਬਿਬੇਕ	ਹੈ।
ਨਦੀ ਦਾ ਕਿਨਾਰਾ	ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ	ਕਿਨਾਰਾ	ਦਸ਼ਾ,ਅਵਸਥਾ	ਨਦੀ	ਵਿਚਾਰ,ਗਿਆਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚੰਦਨ	ਬਨਾਸਪਤੀ	ਕਨਿਕ	ਅਨਿਕ	ਧਾਤੁ
ਚੰਦਨ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਬ੍ਰਿਛ ਬੂਟੇ ਆਦਿ	ਸੋਨਾ	ਬਹੁ ਸਾਰੇ	ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ

ਪਾਰਸ	ਪਰਸਿ	ਜਾਨੀਅਤ	ਜਾਵਦੈਕ	ਹੈ।
ਪਾਰਸ ਪੱਥਰ	ਛੂਹਣ ਦੁਆਰਾ	ਸਮਝੀਦਾ ਹੈ	ਜਿਥੇ ਤਕ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗਿਆਨ	ਗੁਰ	ਅੰਜਨ	ਨਿਰੰਜਨ	ਅੰਜਨ	ਬਿਖੈ
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸੁਰਮਾ	ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪਰਮਾਤਮਾ	ਕਾਲਖ ਰੂਪੀ ਸੰਸਾਰ,ਮਾਇਆ	ਵਿਚ

ਦੁਬਿਧਾ	ਨਿਵਾਰਿ	ਗੁਰਮਤਿ	ਏਕ	ਟੇਕ	ਹੈ॥੨੭੭॥
ਮਲ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲਤਾ	ਦੂਰ ਕਰਕੇ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਆਸਰਾਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	

ਦਰਸ	ਧਿਆਨ	ਲਿਵ	ਦ੍ਰਿਸਟਿ	ਅਚਲ	ਭਈ
ਦਰਸ਼ਨ,ਝਲਕ	ਸਿਮਰਨ	ਧਿਆਨ	ਨਿਗਾਹ,ਨਜ਼ਰ	ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਹੋ ਗਈ

ਸਬਦ	ਬਿਬੇਕ	ਸ੍ਰੁਤਿ	ਸ੍ਰਵਨ	ਅਚਲ	ਹੈ।
ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ	ਵਿਚਾਰ,ਗਿਆਨ	ਕੰਨ	ਸੁਣਨਾ	ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਿਮਰਨ	ਮਾਤ੍ਰ	ਸੁਧਾ	ਜਿਹਬਾ	ਅਚਲ	ਭਈ
ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ	ਕੇਵਲ,ਸਿਰਫ	ਅੰਮ੍ਰਿਤ	ਜੀਭ	ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਹੋ ਗਈ

ਗੁਰਮਤਿ —	ਅਚਲ	ਉਨਮਨ	ਅਸਥਲ	ਹੈ।
ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਬੇਚੈਨ,ਵਿਆਕੁਲ	ਥਾਂ,ਟਿਕਾਣਾ	ਹੈ

ਨਾਸਕਾ	ਸੁਬਾਸੁ	ਕਰ	ਕੋਮਲ	ਸੀਤਲਤਾ	ਕੈ
ਨੱਕ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਕਰਕੇ	ਸੁੰਦਰ	ਸਰਦੀ,ਠੰਡਕ	ਕਰਕੇ

ਪੂਜਾ	ਪਰਨਾਮ	ਪਰਸ	ਚਰਨਕਮਲ	ਹੈ।
ਪੂਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨਾ	ਛੂਹਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਮੁਖਿ	ਪੰਥ	ਚਰ	ਅਚਰ	ਹੁਇ	ਅੰਗ	ਅੰਗ
ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਰਸਤਾ	ਚਲ ਕੇ	ਸਥਿਰ	ਹੋਵੇ	ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਭਾਗ

ਪੰਗ	ਸਰਬੰਗ	ਬੂੰਦ	ਸਾਗਰ	ਸਲਲ	ਹੈ॥੨੭੮॥
ਪਵਿੱਤਰ,ਸ਼ੁਧ	ਸਭ ਅੰਗ,ਸੰਪੂਰਣ	ਤੁਪਕਾ	ਸਮੁੰਦਰ	ਪਾਣੀ,ਜਲ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦਰਸਨ	ਸੋਭਾ	ਦ੍ਰਿਗ	ਦ੍ਰਿਸਟਿ	ਗਿਆਨ	ਗੰਮਿ
ਦੀਦਾਰ,ਵੇਖਣਾ	ਵਡਿਆਈ,ਯਸ਼	ਅੱਖਾਂ	ਨਿਗਾਹ,ਨਜਰ	ਪਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ	ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ

ਦ੍ਰਿਸਟਿ	ਧਿਆਨ	ਪ੍ਰਭ	ਦਰਸ	ਅਤੀਤ	ਹੈ।
ਨਿਗਾਹ,ਨਜਰ	ਸਿਮਰਨ,ਯਾਦ ਕਰਨਾ	ਵਾਹਿਗੁਰੂ	ਦਰਸ਼ਨ	ਨਿਰਲੇਪ,ਵਿਰਕਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ	ਪਰੈ	ਸੁਰਤਿ ਸਬਦ	ਪਰੈ
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਦੂਰ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰਾਹੀ ਆਤਮਿਕ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਪਿਆਂ ਹੋਈ ਚੇਤਨਾ	

ਜਾਸ	ਬਾਸੁ	ਅਲਖ	ਸੁਬਾਸੁ	ਨਾਸ	ਰੀਤ	ਹੈ।
ਜਿਸ ਦੇ	ਖੁਸ਼ਬੋ,ਸੁਗੰਧ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਨੱਕ	ਸੰਸਾਰਿਕ ਵਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰਸ	ਰਸਨਾ	ਰਹਿਤ	ਰਸਨਾ	ਰਹਿਤ	ਰਸ
ਖਾਣ ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਸੁਆਦ	ਜੀਭ	ਮੁਕਤ,ਹੀਣ	ਜੀਭ	ਰਹਿੰਦੀ,ਟਿਕਦੀ	ਖਾਣ ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਸੁਆਦ

ਕਰ	ਅਸਪਰਸ	ਪਰਸਨ	ਕਰਾਜੀਤ	ਹੈ।
ਹਥ	ਜੋ ਛੂਹਣਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ	ਛੂਹਣ ਤੋਂ	ਹੱਥ ਅਜਿਤ(ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ)	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨ	ਗਵਨ	ਗੰਮਿ	ਗਵਨ	ਚਰਨ	ਗੰਮਿ
ਪੈਰ	ਚਲਕੇ,ਤੁਰਕੇ	ਪਹੁੰਚਣ ਕਰਕੇ		ਪੈਰ	ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ

ਆਸ	ਪਿਆਸ	ਬਿਸਮ	ਬਿਸ੍ਵਾਸ	ਪ੍ਰਿਅ	ਪ੍ਰੀਤ	ਹੈ॥੨੭੯॥
ਇੱਛਾ,ਉਮੀਦ	ਚਾਹਨਾ	ਵਾਹਿਗੁਰੂ	ਭਰੋਸਾ	ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ	ਪਿਆਰ,ਸਨੇਹ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਮੁਖਿ	ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ	ਹਉਮੈ	ਮਾਰਿ	ਮਰੈ
ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਅਹੰਕਾਰ	ਤਿਆਗ ਕੇ	ਮਰੇ ਹਨ

ਜੀਵਨਮੁਕਤਿ	ਜਗਜੀਵਨ	ਕੈ	ਜਾਨੀਐ।
ਜਿਉਦਿਆਂ ਬੰਧਨ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ	ਜਗਤ ਦਾ ਜੀਵਨ	ਕਰਕੇ	ਸਮਝ ਲੈਂਦਾ,ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ

ਅੰਤਰਿ	ਨਿਰੰਤਰਿ	ਅੰਤਰ	ਪਟ	ਘਟਿ	ਗਏ
ਭੇਦ,ਫਰਕ	ਇਕ ਰਸ	ਅੰਦਰ	ਪੜਦਾ,ਉਹਲਾ	ਘੱਟਣਾ	ਜਾਣ ਤੇ

ਅੰਤਰਜਾਮੀ	ਅੰਤਰਿ ਗਤਿ	ਉਨਮਾਨੀਐ।
ਦਿਲ ਦੀ ਗਲ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ	ਅੰਦਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ	ਸਮਝਣਾ,ਵਿਚਾਰਨਾ

ਬ੍ਰਹਮਮਈ	ਹੈ	ਮਾਇਆ	ਮਾਇਆਮਈ	ਹੈ	ਬ੍ਰਹਮ
ਬ੍ਰਹਮਰੂਪ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ		ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਾਇਆ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਪਰਮਾਤਮਾ

ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਬੇਕ	ਟੇਕ	ਏਕੈ	ਪਹਿਚਾਨੀਐ।
ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਵਿਚਾਰ	ਆਸਰਾ,ਸਹਾਰਾ	ਇਕ,ਕੇਵਲ ਇਕ	ਪਛਾਣ ਲੈਂਦਾ

ਪਿੰਡ	ਬ੍ਰਹਮੰਡ	ਬ੍ਰਹਮੰਡ	ਪਿੰਡ	ਓਤਪੋਤਿ
ਸਰੀਰ	ਅੰਡ ਆਕਾਰ ਭਵਨ ਕੋਸ਼	ਅੰਡ ਆਕਾਰ ਭਵਨ ਕੋਸ਼	ਦੇਹ	ਗੁੰਦਿਆ ਹੋਇਆ

ਜੋਤੀ	ਮਿਲਿ	ਜੋਤਿ	ਗੋਤ	ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀਐ॥੨੯੦॥
ਆਤਮ ਜੋਤ,ਰੂਹ	ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ		ਜਾਤ,ਵੰਸ਼	ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਚਰਨ	ਸਰਨਿ	ਗੁਰ	ਧਾਵਤ	ਬਰਜਿ	ਰਾਖੈ
ਪੈਰ	ਓਟ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਦੌੜਦੇ ਹੋਏ	ਰੋਕ ਕੇ,ਵਰਜ ਕੇ	ਰੱਖਦਾ

ਨਿਹਚਲ	ਚਿਤ	ਸੁਖ	ਸਹਜ	ਨਿਵਾਸ	ਹੈ।
ਅਚਲ,ਸਥਿਰ	ਹਿਦਾ,ਮਨ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਟਿਕਾਣਾ ਕਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੀਵਨ	ਕੀ	ਆਸਾ	ਅਰੁ	ਮਰਨ	ਕੀ	ਚਿੰਤਾ	ਮਿਟੀ
ਜਿੰਦਗੀ	ਦਾ,ਦੀ	ਉਮੀਦ	ਅਤੇ	ਮਰਨਾ	ਦਾ,ਦੀ	ਗਮ,ਫਿਕਰ	ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ

ਜੀਵਨਮੁਕਤਿ	ਗੁਰਮਤਿ	ਕੋ	ਪ੍ਰਗਾਸ	ਹੈ।
ਜਿਉਦਿਆਂ ਬੰਧਨ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਦਾ,ਦੀ	ਚਾਨਣ,ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਆਪਾ	ਖੋਇ	ਹੋਨਹਾਰੁ	ਹੋਇ	ਸੋਈ	ਭਲੋ	ਮਾਨੈ
ਆਪਣਾ ਆਪ	ਗੁਆ ਕੇ	ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ	ਹੋਣਾ	ਉਹੀ	ਭਲਾ	ਮੰਨਦਾ ਹੈ

ਸੇਵਾ	ਸਰਬਾਤਮ	ਕੈ	ਦਾਸਨ	ਕੇ --	ਦਾਸ	ਹੈ।
ਟਹਿਲ,ਖਿਦਮਤ	ਵਿਸ਼ਵ ਆਤਮਾ	ਦਾ,ਦੇ	ਦਾਸਾਂ ਦਾ	ਦਾ,ਦੀ	ਸੇਵਕ,ਗੁਲਾਮ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸ੍ਰੀਗੁਰ	ਦਰਸ	ਸਬਦ	ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ	ਧਿਆਨ
ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਦਰਸ਼ਨ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ	ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਯਾਦ ਕਰਨਾ

ਪੂਰਨ	ਸਰਬਮਈ	ਬ੍ਰਹਮ	ਬਿਸ੍ਵਾਸ	ਹੈ॥੨੯੧॥
ਸੰਪੂਰਣ,ਮੁਕੰਮਲ	ਸਭ ਥਾਂ ਪਸਰਿਆ ਹੋਇਆ,ਪਰਮਾਤਮਾ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਭਰੋਸਾ,ਯਕੀਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਮੁਖਿ	ਸੁਖਫਲ	ਕਾਮ	ਨਿਹਕਾਮ	ਕੀਨੇ
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਸੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	ਇੱਛਾ	ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਕਰ ਦਿੱਤੇ

ਗੁਰਮੁਖਿ	ਉਦਮ	ਨਿਰੁਦਮ	ਉਕਤਿ	ਹੈ।
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਯਤਨ,ਕੋਸ਼ਿਸ਼	ਉਦਮ ਰਹਿਤ	ਦਲੀਲ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਮੁਖਿ	ਮਾਰਗ	ਹੁਇ	ਦੁਬਿਧਾ	ਭਰਮ	ਖੋਏ
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਰਸਤਾ	ਹੋਵੇ	ਮਨ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲਤਾ	ਵਹਿਮ	ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ

ਚਰਨ	ਸਰਨਿ	ਗਹੇ	ਨਿਹਚਲ	ਮਤਿ	ਹੈ।
ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ	ਓਟ	ਫੜਨ ਕਰਕੇ	ਅਚਲ,ਸਥਿਰ	ਬੁੱਧੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦਰਸਨ	ਪਰਸਤ	ਆਸਾ	ਮਨਸਾ	ਥਕਤ
ਦੀਦਾਰ,ਵੇਖਣਾ	ਛੂਹਣ ਨਾਲ	ਉਮੀਦ	ਮਨੋਕਾਮਨਾਵਾਂ	ਥੱਕ ਜਾਂਦੇ

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ	ਗਿਆਨ	ਪ੍ਰਾਨ	ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ	ਹੈ।
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਪਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ	ਜੀਵਨ	ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੇ ਪਤੀ,ਵਾਹਿਗੁਰੂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰਚਨਾ	ਚਰਿਤ੍ਰ	ਚਿਤ੍ਰ	ਬਿਸਮ	ਬਚਿਤ੍ਰਪਨ
ਰਚਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਸੰਸਾਰ	ਕੁਦਰਤ	ਤਸਵੀਰ	ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਅਨੋਖਾਪਣ

ਚਿਤ੍ਰ	ਮੈ	ਚਿਤੇਰ੍ਹਾ	ਕੋ	ਬਸੇਰਾ	ਸਤਿ	ਸਤਿ	ਹੈ॥੨੯੨॥
ਤਸਵੀਰ	ਵਿਚ	ਚਿਤ੍ਰਕਾਰ	ਦਾ,ਦੀ	ਟਿਕਾਣਾ	ਸੱਚਾ ਧਰਮ	ਸੱਚਾ ਧਰਮ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸ੍ਰੀ	ਗੁਰ	ਸਬਦ	ਸੁਨਿ	ਸ੍ਰਵਨ	ਕਪਾਟ	ਖੁਲੇ
ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ	ਸੁਣਨਾ	ਕੰਨ	ਕਿਵਾੜ,ਦੁਆਰ	ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ

ਨਾਦੈ	ਮਿਲਿ	ਨਾਦ	ਅਨਹਦ	ਲਿਵ	ਲਾਈ	ਹੈ।
ਆਨੰਦਮਈ ਧਵਨੀ ਵਿਚ	ਮਿਲਕੇ	ਆਨੰਦਮਈ ਧਵਨੀ	ਆਹਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਧੁਨੀ	ਧਿਆਨ	ਜੋੜੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗਾਵਤ	ਸਬਦ	ਰਸੁ	ਰਸਨਾ	ਰਸਾਇਨ	ਕੈ
ਗਾਉਂਦਿਆਂ	ਗੁਰੂ ਦਾਵਾਕ	ਆਨੰਦ	ਜੀਭ	ਰਸਾਂਦਾਭੰਡਾਰ	ਦਾ,ਦੇ

ਨਿਝਰ ਅਪਾਰ	ਧਾਰ	ਭਾਠੀ	ਕੈ	ਚੁਆਈ	ਹੈ।
ਲਗਾਤਾਰਅਟੁੱਟ		ਭੱਠੀ	ਦੁਆਰਾ	ਬੂੰਦ ਬੂੰਦ ਕਰਕੇ ਟਪਕਾਇਆ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਹਿਰਦੈ	ਨਿਵਾਸ	ਗੁਰਸਬਦ	ਨਿਧਾਨ	ਗਿਆਨ
ਦਿਲ,ਮਨ	ਵਾਸਾ	ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼	ਖਜਾਨਾ,ਭੰਡਾਰ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼

ਧਾਵਤ	ਬਰਜਿ	ਉਨਮਨਿ	ਸੁਧਿ	ਪਾਈ	ਹੈ।
ਦੌੜਦੇ ਹੋਏ	ਰੋਕਕੇ	ਬੇਚੈਨ,ਵਿਆਕੁਲ	ਯਾਦ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਬਦ	ਅਵੇਸ	ਪਰਮਾਰਥ	ਪ੍ਰਵੇਸ	ਧਾਰਿ
ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ	ਲਗਨ,ਜੋਸ਼	ਈਸ਼ਵਰੀ ਗਿਆਨ	ਪਹੁੰਚ,ਰਸਾਈ	ਧਾਰ ਕੇ,ਟਿਕਾਕੇ

ਦਿਬ ਦੇਹ	ਦਿਬਿ ਜੋਤਿ	ਪ੍ਰਗਟਾਈ	ਹੈ॥੨੯੩॥
ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਵਾਲਾ,ਸਰੀਰ	ਦੈਵੀਜੋਤ	ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਸਿਖ	ਸੰਗਤਿ	ਮਿਲਾਪ	ਕੋ	ਪ੍ਰਤਾਪ	ਅਤਿ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਮੇਲ,ਸਾਥ	ਮੇਲ,ਸੰਗ	ਦਾ,ਦੀ	ਮਹਿਮਾ,ਸੋਭਾ	ਬਹੁਤ

ਪ੍ਰੇਮ	ਕੈ	ਪਰਸਪਰ	ਪੂਰਨ	ਪ੍ਰਗਾਸ	ਹੈ।
ਪਿਆਰ,ਸਨੇਹ	ਦਾ,ਦੇ	ਆਪਸ ਵਿਚ	ਸੰਪੂਰਨ	ਚਾਨਣ,ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦਰਸ	ਅਨੂਪ	ਰੂਪ	ਰੰਗ	ਅੰਗ	ਅੰਗ	ਛਬਿ
ਦਰਸ਼ਨ	ਅਤਿਸੁੰਦਰ	ਸੂਰਤ	ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਰੰਗਤ	ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਭਾਗ	ਸੁੰਦਰਤਾ

ਹੇਰਤ	ਹਿਰਾਨੇ	ਦ੍ਰਿਗ	ਬਿਸਮ	ਬਿਸ੍ਵਾਸ	ਹੈ।
ਦੇਖਣਾ	ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਾ	ਅੱਖਾਂ		ਭਰੋਸਾ,ਯਕੀਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਬਦ	ਨਿਧਾਨ	ਅਨਹਦ	ਰੁਨਝੁਨ	ਧੁਨਿ
ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ	ਭੰਡਾਰ,ਖਜਾਨਾ	ਆਹਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਧੁਨੀ	ਛਣਕਾਰ	ਧੁਨੀ,ਸੁਰ

ਸੁਨਤ	ਸੁਰਤਿ	ਮਤਿ	ਹਰਨ	ਅਭਿਆਸ	ਹੈ।
ਸੁਣ ਕੇ	ਸੋਝੀ,ਧਿਆਨ	ਬੁੱਧੀ	ਸਮਾਪਤ ਕਰਨਾ	ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦ੍ਰਿਸਟਿ	ਦਰਸ	ਅਰੁ	ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ	ਮਿਲਿ
ਨਿਗਾਹ,ਨਜ਼ਰ	ਦਰਸ਼ਨ	ਅਤੇ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ

ਪਰਮਦਭੁਤ	**ਗਤਿ**	**ਪੂਰਨ**	**ਬਿਲਾਸ**	**ਹੈ॥੨੮੪॥**
ਅਤਿਅੰਤ ਅਸਚਰਜਮਈ	ਦਸ਼ਾ,ਅਵਸਥਾ	ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਅਨੰਦ,ਖੁਸ਼ੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਮੁਖਿ	**ਸੰਗਤਿ**	**ਮਿਲਾਪ**	**ਕੋ**	**ਅਤਿ**
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਮੇਲ,ਸਾਥ	ਮੇਲ,ਸੰਗ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਬਹੁਤ

ਪੂਰਨ	**ਪ੍ਰਗਾਸ**	**ਪ੍ਰੇਮ**	**ਨੇਮ**	**ਕੈ**	**ਪਰਸਪਰ**	**ਹੈ।**
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਚਾਨਣ,ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਪਿਆਰ,ਸਨੇਹ	ਮਰਿਯਾਦਾ	ਦਾ,ਦੇ	ਆਪਸ ਵਿਚ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨ ਕਮਲ	**ਰਜ**	**ਬਾਸਨਾ**	**ਸੁਬਾਸ**	**ਰਾਸਿ**
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਧੂੜ,ਮਿੱਟੀ	ਸੁੰਘਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਆਨੰਦ,ਖੁਸ਼ੀ

ਸੀਤਲਤਾ	**ਕੋਮਲ**	**ਪੂਜਾ**	**ਕੋਟਾਨਿ**	**ਸਮਸਰਿ**	**ਹੈ।**
ਠੰਡਕ,ਸਰਦੀ	ਸੁੰਦਰ	ਪੂਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਕਰੋੜਾਂ	ਬਰਾਬਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰੂਪ	**ਕੈ**	**ਅਨੂਪ**	**ਰੂਪ**	**ਅਤਿ**	**ਅਸਚਰਜਮੈ**
ਸੂਰਤ,ਸ਼ਕਲ	ਕਰਕੇ	ਅਤਿਸੁੰਦਰ	ਖੂਬਸੂਰਤੀਆਂ	ਬਹੁਤ	ਅਦਭੁਤ,ਅਜੀਬ

ਨਾਨਾ	**ਬਿਸਮਾਦ**	**ਰਾਗ**	**ਰਾਗਨੀ**	**ਨ**	**ਪਟਤਰ**	**ਹੈ।**
ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ	ਅਸਚਰਜਮਈ	ਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ	ਰਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ	ਨਹੀਂ	ਬਰਾਬਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਿਝਰ	**ਅਪਾਰ**	**ਧਾਰ**	**ਅੰਮ੍ਰਿਤ**	**ਨਿਧਾਨ**	**ਪਾਨ**
ਲਗਾਤਾਰ	ਅਤੁੱਟ,ਨਿਰੰਤਰ	ਧਰਾਲ	ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਭੰਡਾਰ	ਪੀਣ ਕੋਈ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪਰਮਦਭੁਤ	**ਗਤਿ**	**ਆਨ**	**ਨਹੀ**	**ਸਮਸਰਿ**	**ਹੈ॥੨੮੫॥**
ਅਤਿਅੰਤ ਅਸਚਰਜਮਈ	ਦਸ਼ਾ,ਅਵਸਥਾ	ਦੂਸਰਾ	ਨਿਖੇਧ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਬਰਾਬਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਵਨ	**ਗਵਨ**	**ਜਲ**	**ਸੀਤਲ**	**ਅਮਲ**	**ਜੈਸੇ**
ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਕੇ	ਵਗਣਾ(ਪਾਣੀ ਦਾ)	ਪਾਣੀ	ਸਰਦ	ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ	ਜਿਵੇਂ

ਅਗਨਿ	**ਉਰਧ**	**ਮੁਖ**	**ਤਪਤ**	**ਮਲੀਨ**	**ਹੈ।**
ਅੱਗ	ਉਪਰ	ਮੂੰਹ	ਗਰਮ	ਮੈਲੀ,ਗੰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਰਨ	**ਬਰਨ**	**ਮਿਲਿ**	**ਸਲਿਲ**	**ਬਰਨ**	**ਸੋਈ**
ਰੰਗ,ਕਾਲਾ,ਪੀਲਾ	ਰੰਗ,ਨੀਲਾ	ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ	ਪਾਣੀ,ਜਲ	ਰੰਗ,ਕਾਲਾ,ਪੀਲਾ	ਉਹੀ

ਸਿਆਮ	**ਅਗਨਿ**	**ਸ੍ਰਬ**	**ਬਰਨ**	**ਛਬਿ**	**ਛੀਨ**	**ਹੈ।**
ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ	ਅੱਗ	ਸਾਰਾ?	ਰੰਗ	ਸੁੰਦਰਤਾ	ਨਸ਼ਟ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਲ	**ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ**	**ਪਾਲਕ**	**ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ**	**ਬਨਾਸਪਤੀ**
ਪਾਣੀ	ਪਰਛਾਵਾਂ	ਪਾਲਣਹਾਰ	ਵੱਧਣ ਫੁਲਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਬ੍ਰਿਛ ਬੂਟੇ ਆਦਿ

ਅਗਨਿ	**ਪ੍ਰਦਗਧ**	**ਕਰਤ**	**ਸੁਖ**	**ਹੀਨ**	**ਹੈ।**
ਅੱਗ	ਸਾੜ ਦੇਣਾ	ਕਰਦਾ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਦੇ ਬਿਨਾਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਹੀ**	**ਅਸਾਧ**	**ਸਾਧ**	**ਸੰਗਮ**	**ਸੁਭਾਵ**	**ਗਤਿ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਦੁਸ਼ਟ,ਮਾੜਾ	ਮਹਾਤਮਾ ਮਿਲਾਪ		ਸੁਭਾਅ	ਦਸ਼ਾ,ਅਵਸਥਾ

ਗੁਰਮਤਿ	**ਦੁਰਮਤਿ**	**ਸੁਖ**	**ਦੁਖ**	**ਹੀਨ**	**ਹੈ॥੨੯੬॥**
ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਭੈੜੀ ਮੱਤ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਕਸ਼ਟ,ਔਖ	ਦੇ ਬਿਨਾਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕਾਮ	**ਕ੍ਰੋਧ**	**ਲੋਭ**	**ਮੋਹ**	**ਅਹੰਮੇਵ**	**ਕੈ**	**ਅਸਾਧ**
ਸੰਭੋਗ ਦੀ ਇੱਛਾ	ਗੁੱਸਾ	ਲਾਲਚ	ਦੁਨਿਆਵੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪਕੜ	ਅਹੰਕਾਰ,ਘੁਮੰਡ	ਕਰਕੇ	ਦੁਸ਼ਟ,ਮਾੜਾ

ਸਾਧ	**ਸਤ**	**ਧਰਮ**	**ਦਇਆ ਰਥ**	**ਸੰਤੋਖ**	**ਕੈ।**
ਮਹਾਤਮਾ	ਸੱਚਾ ਧਰਮ	ਧਾਰਮਿਕ ਗੁਣ	ਦਇਆ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ	ਸ਼ਾਂਤੀ,ਸਬਰ	ਕਰਕੇ

ਗੁਰਮਤਿ	**ਸਾਧਸੰਗ**	**ਭਾਵਨੀ**	**ਭਗਤਿ**	**ਭਾਇ**
ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਸ਼ਰਧਾ,ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼	ਭਗਤੀ	ਭਾਵਨਾ

ਦੁਰਮਤਿ	**ਕੈ**	**ਅਸਾਧ**	**ਸੰਗ**	**ਦੁਖ**	**ਦੋਖ**	**ਕੈ।**
ਭੈੜੀ ਮੱਤ	ਕਰਕੇ	ਦੁਸ਼ਟ,ਮਾੜਾ	ਸੰਯੋਗ,ਮੇਲ	ਕਸ਼ਟ,ਔਖ	ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਕਰਕੇ

ਜਨਮ	**ਮਰਨ**	**ਗੁਰ**	**ਚਰਨ**	**ਸਰਨਿ**	**ਬਿਨੁ**
ਪੈਦਾਇਸ਼	ਮਰਨਾ,ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣੀ	ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨ		ਓਟ	ਬਿਨਾਂ,ਬਗੈਰ

ਮੋਖ ਪਦ	**ਚਰਨ ਕਮਲ**	**ਚਿਤ**	**ਚੋਖ**	**ਕੈ।**
ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸਥਾਨ	ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਹਿਰਦਾ	ਚੂਸਣਾ	

ਗਿਆਨ	**ਅੰਸ**	**ਚਿਤ**	**ਹੰਸ**	**ਗਤਿ**	**ਗੁਰਮੁਖਿ**	**ਬੰਸ**	**ਬਿਖੈ**
ਪਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ ਹਿੱਸਾ		ਹਿਰਦਾ	ਬਤਖ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਪੰਛੀ	ਵਾਂਗ	ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਸਮੂਹ	ਵਿਚ

ਦੁਕ੍ਰਿਤ	**ਸੁਕ੍ਰਿਤ**	**ਖੀਰ**	**ਨੀਰ**	**ਸੋਖ**	**ਪੋਖ**	**ਕੈ॥੨੯੭॥**
ਬੁਰੇ ਕਰਮ	ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਮ	ਦੁੱਧ	ਪਾਣੀ,ਜਲ	ਸੁਕਾਉਣਾ	ਬਲਵਾਨ	

ਹਾਰਿ	**ਮਾਨੀ**	**ਝਗਰੋ**	**ਮਿਟਤ,**
ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਉਲਟ,ਅਸਫਲਤਾ	ਮੰਨਦ ਕਰਕੇ	ਲੜਾਈ,ਝਗੜਾ	

ਰੋਸ	**ਮਾਰੇ**	**ਸੈ**	**ਰਸਾਇਨ**	**ਹੁਇ**
ਗੁੱਸਾ	ਮਾਰਨ ਨਾਲ	ਨਾਲ,ਸਾਥ	ਰਸਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ	ਹੋਵੇ

ਪੋਟ	ਛਾਰੇ	ਲਾਗਤ	ਨ	ਡੰਡੁ	ਜਗ	ਜਾਨੀਐ।
ਪੋਟਲੀ,ਗੱਠੜੀ	ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਿਆਂ	ਲਗਦਾ	ਨਹੀਂ	ਜੁਰਮਾਨਾ	ਸੰਸਾਰ,ਦੁਨੀਆਂ	ਜਾਣਦੇ ਹਨ

ਹਉਮੈ	ਅਭਿਮਾਨ	ਅਸਥਾਨ	ਊਚੇ	ਨਾਹਿ	ਜਲੁ
ਅਹੰਕਾਰ	ਹੰਕਾਰ	ਥਾਂ,ਜਗ੍ਹਾ	ਉੱਚਾ	ਨਹੀ	ਪਾਣੀ

ਨਿਮਤ	ਨਵਨ	ਥਲ	ਜਲੁ	ਪਹਿਚਾਨੀਐ।
ਨਿਮਰਤਾ ਵਾਲੇ	ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਕੇ	ਥਾਂ,ਜਗ੍ਹਾ	ਪਾਣੀ	ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਅੰਗ	ਸਰਬੰਗ	ਤਰ ਹਰ	ਹੋਤ	ਹੈ	ਚਰਨ
ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਸਭ ਅੰਗ	ਹੇਠਾਂ,ਥੱਲੇ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਪੈਰ

ਤਾਤੇ	ਚਰਨਾਮ੍ਰਤ	ਚਰਨ	ਰੇਨ	ਮਾਨੀਐ।
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ	ਪੈਰ	ਧੂੜ,ਮਿੱਟੀ	ਸਤਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਤੈਸੇ	ਹਰਿ	ਭਗਤ	ਜਗਤ	ਮੈ	ਨਿੰਮਰੀਭੂਤ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਸੰਸਾਰ	ਵਿਚ	ਨਿਮਰਤਾਵਾਲਾ

ਜਗ	ਪਗ	ਲਗਿ	ਮਸਤਕਿ	ਪਰਵਾਨੀਐ॥੨੮੮॥
ਸੰਸਾਰ	ਪੈਰ	ਜੋੜ ਕੇ	ਮੱਥਾ	ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ

ਪੂਜੀਐ	ਨ	ਸੀਸੁ	ਈਸੁ	ਊਚੌ	ਦੇਹੀ	ਮੈ	ਕਹਾਵੈ
ਪੂਜਾ ਕਰੀਦੀ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਸਿਰ	ਮਾਲਕ,ਸੁਆਮੀ	ਉੱਚਾ	ਸਰੀਰ	ਵਿਚ	ਕਹਾਉਂਦਾ

ਪੂਜੀਐ	ਨ	ਲੋਚਨ	ਦ੍ਰਿਸਟਿ	ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ	ਕੈ।
ਪੂਜਾ ਕਰੀਦੀ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਅੱਖਾਂ,ਨੇਤਰ	ਨਿਗਾਹ,ਨਜ਼ਰ	ਅੰਤ ਤੱਕ ਦਿਖਣ ਵਾਲੀ	ਦੁਆਰਾ

ਪੂਜੀਐ	ਨ	ਸ੍ਰਵਨ	ਸੁਰਤਿ	ਸਨਬੰਧ	ਕਰਿ
ਪੂਜਾ ਕਰੀਦੀ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਕੰਨ	ਸੋਝੀ,ਧਿਆਨ	ਮੇਲ,ਰਿਸਤਾ	ਕਾਰਣ

ਪੂਜੀਐ	ਨ	ਨਾਸਕਾ	ਸੁਬਾਸ	ਸ੍ਵਾਸ	ਕ੍ਰਾਂਤ	ਕੈ।
ਪੂਜਾ ਕਰੀਦੀ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਨੱਕ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਸੁਆਸ,ਸਾਹ	ਗਤੀ,ਚਾਲ	ਕਰਕੇ

ਪੂਜੀਐ	ਨ	ਮੁਖ	ਸ੍ਵਾਦ	ਸਬਦ	ਸੰਜੁਗਤ	ਕੈ
ਪੂਜਾ ਕਰੀਦੀ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਮੂੰਹ	ਸੁਆਦ,ਰਸ	ਸਾਰਥਕ ਧੁਨੀ	ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ	ਕਰਕੇ

ਪੂਜੀਐ	ਨ	ਹਸਤ	ਸਕਲ	ਅੰਗ	ਪਾਂਤ	ਕੈ।
ਪੂਜਾ ਕਰੀਦੀ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਹੱਥ	ਸਾਰੇ,ਸਭ	ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ	ਕਰਕੇ

ਦ੍ਰਿਸਟਿ	**ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ**	**ਗੰਧ**	**ਰਸ**	**ਰਹਿਤ**	**ਹੁਇ**
ਨਿਗਾਹ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਣੀ ਬਿਰਤੀ	ਮਹਿਕ	ਜੀਭ ਦੀ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੁਆਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ	ਮੁਕਤ	ਹੋਵੇ

ਪੂਜੀਐ	**ਪਦਾਰਬਿੰਦ**	**ਨਵਨ**	**ਮਹਾਂਤ**	**ਕੈ॥੨੮੯॥**
ਪੂਜਾ ਕਰੀਦੀ ਹੈ	ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਨੀਵੀਂ	ਮਹੱਤਵ,ਮਹਾਨਤਾ	ਕਰਕੇ

ਨਵਨ	**ਗਵਨ**	**ਜਲ**	**ਨਿਰਮਲ**	**ਸੀਤਲ**	**ਹੈ**
ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਕੇ	ਵਗਦਾ(ਪਾਣੀ ਦਾ)	ਪਾਣੀ	ਸ਼ੁੱਧ,ਪਵਿੱਤਰ	ਠੰਡਾ,ਸਰਦ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਵਨ	**ਬਸੁੰਧਰਾ**	**ਸਰਬ**	**ਰਸ**	**ਰਾਸਿ**	**ਹੈ।**
ਨੀਵਾਂ	ਪ੍ਰਿਥਵੀ,ਧਰਤੀ	ਸਭ,ਸਾਰਾ	ਆਨੰਦਮਈ ਵਸਤੂਆਂ	ਭੰਡਾਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਉਰਧ	**ਤਪਸਿਆ**	**ਕੈ**	**ਸ੍ਰੀ ਖੰਡ**	**ਬਾਸੁ**	**ਬੋਹੈ**	**ਬਨ**
ਉਲਟਾ ਹੋ ਕੇ	ਤਪ,ਸਾਧਨਾ	ਕਰਕੇ	ਸਫੈਦ ਚੰਦਨ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ	ਜੰਗਲ

ਨਵਨ	**ਸਮੁੰਦ੍ਰ**	**ਹੋਤ**	**ਰਤਨ**	**ਪ੍ਰਗਾਸ**	**ਹੈ।**
ਨੀਵਾਂ	ਸਾਗਰ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਹੀਰਾ	ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਵਨ	**ਗਵਨ**	**ਪਗ**	**ਪੂਜੀਅਤ**	**ਜਗਤ**	**ਮੈ**
ਨੀਵਾਂ	ਤੁਰਨਾ	ਪੈਰ	ਪੂਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ	ਵਿਸ਼ਵ,ਸੰਸਾਰ	ਵਿਚ

ਚਾਹੈ	**ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ**	**ਚਰਨ**	**ਰਜ**	**ਤਾਸ**	**ਹੈ।**
ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ	ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ	ਪੈਰ	ਧੂੜ,ਮਿੱਟੀ	ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਹਰਿ**	**ਭਗਤ**	**ਜਗਤ**	**ਮੈ**	**ਨਿੰਮਰੀਭੂਤ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਵਿਸ਼ਵ,ਸੰਸਾਰ	ਵਿਚ	ਨਿਮਰਤਾ ਵਾਲਾ

ਕਾਮ	**ਨਿਹਕਾਮ**	**ਧਾਮ**	**ਬਿਸਮ**	**ਬਿਸ੍ਵਾਸ**	**ਹੈ॥੨੯੦॥**
ਇੱਛਾ	ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਸਥਾਨ	ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਭਰੋਸਾ,ਯਕੀਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ	**ਲਿਵਲੀਨ**	**ਜਲ**	**ਮੀਨ**	**ਗਤਿ**
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਧਿਆਨ,ਮਗਨ	ਪਾਣੀ	ਮੱਛੀ	ਵਾਂਗ,ਸਮਾਨ

ਸੁਖਮਨਾ	**ਸੰਗਮ**	**ਹੁਇ**	**ਉਲਟਿ ਪਵਨ**	**ਕੈ।**
	ਮਿਲਾਪ,ਮੇਲ	ਹੋਵੇ	ਸਾਹ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦੇਣਾ	ਕਰਕੇ

ਬਿਸਮ	**ਬਿਸ੍ਵਾਸ**	**ਬਿਖੈ**	**ਅਨਭੈ**	**ਅਭਿਆਸ**	**ਰਸ**
ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਭਰੋਸਾ	ਵਿਚ	ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ	ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਸੁਆਦ,ਅਨੰਦ

ਪ੍ਰੇਮ	**ਮਧੁ—**	**ਅਪੀਉ**	**ਪੀਐ**	**ਗੁਹਜੁ**	**ਗਵਨ**	**ਕੈ।**
ਪਿਆਰ,ਸਨੇਹ	ਅੰਮ੍ਰਿਤ	ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ	ਛੱਕਦਾ ਹੈ	ਗੁਪਤ	ਤੁਰਨਾ	ਕਰਕੇ

ਸਬਦ	**ਕੈ**	**ਅਨਹਦ**	**ਸੁਰਤਿ**	**ਕੈ**	**ਉਨਮਨੀ**
ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਰਕੇ	ਆਹਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਧੁਨੀ	ਸੋਝੀ,ਧਿਆਨ	ਕਰਕੇ	ਵਿਆਕੁਲ,ਬੇਚੈਨ

ਪ੍ਰੇਮ	**ਕੈ**	**ਨਿਝਰ**	**ਧਾਰ**	**ਸਹਜ**	**ਰਵਨ**	**ਕੈ।**
ਪਿਆਰ,ਸਨੇਹ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	ਲਗਾਤਾਰ	ਧਰਾਲ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਵਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਕਰਕੇ

ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ	**ਉਲੰਘਿ**	**ਸੁਖ**	**ਸਾਗਰ**	**ਸੰਜੋਗ**	**ਭੋਗ**
ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ	ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਸਮੁੰਦਰ	ਮੇਲ ਕਰਨਾ	ਮਾਣ ਕੇ

ਦਸਮ ਸਥਲ	**ਨਿਹਕੇਵਲੁ**	**ਭਵਨ**	**ਕੈ॥੨੯੧॥**
ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਦਸ ਸੁਰਾਖ ਹਨ	ਸ਼ੁੱਧ,ਪਵਿੱਤਰ	ਘਰ,ਟਿਕਾਣਾ	ਕਰਕੇ

ਜੈਸੇ	**ਜਲ**	**ਜਲਜ**	**ਅਉ**	**ਜਲ**	**ਦੁਧ**	**ਸੀਲ**	**ਮੀਨ**
ਜਿਵੇਂ	ਪਾਣੀ	ਕਮਲ	ਅਤੇ	ਪਾਣੀ	ਮਾਦਾ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਥਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਚਿੱਟਾ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ	ਨਮੀ,ਗਿੱਲਾਪਣ	ਮੱਛੀ

ਚਕਈ	**ਕਮਲ**	**ਦਿਨਕਰਿ**	**ਪ੍ਰਤਿ**	**ਪ੍ਰੀਤ**	**ਹੈ।**
ਚਕਵੇ ਪੰਛੀ ਦੀ ਮਦੀਨ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਸੂਰਜ	ਨਾਲ	ਪਿਆਰ,ਸਨੇਹ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦੀਪਕ	**ਪਤੰਗ**	**ਅਲਿ**	**ਕਮਲ**	**ਚਕੋਰ**	**ਸਸਿ**
ਦੀਵਾ	ਪਰਵਾਣਾ,ਪਤੰਗਾ	ਭੌਰਾ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਤਿੱਤਰ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਇਕ ਪੰਛੀ	ਚੰਦ੍ਰਮਾ,ਚੰਨ

ਮ੍ਰਿਗ	**ਨਾਦ**	**ਬਾਦ**
ਹਿਰਣ	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ	ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹਿਰਨ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਜ਼

ਘਨ	**ਚਾਤ੍ਰਿਕ**	**ਸੁਚੀਤ**	**ਹੈ।**
ਬਦਲ,ਮੇਘ	ਪਪੀਹਾ	ਇਕਾਗਰ ਚਿਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਾਰਿ	**ਅਉ**	**ਭਤਾਰੁ**	**ਸੁਤ**	**ਮਾਤ**	**ਜਲ**	**ਤ੍ਰਿਖਾਵੰਤ**
ਪਤਨੀ	ਅਤੇ	ਪਤੀ	ਬੇਟਾ,ਲੜਕਾ	ਮਾਤਾ,ਮਾਂ	ਪਾਣੀ	ਪਿਆਸਾ

ਖੁਧਿਆਰਥੀ	**ਭੋਜਨ**	**ਦਾਰਿਦ੍ਰ**	**ਧਨ**	**ਮੀਤ**	**ਹੈ।**
ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਪੀੜਿਤ	ਆਹਾਰ,ਖਾਣ ਸਮੱਗਰੀ	ਕੰਗਾਲ	ਦੌਲਤ	ਮਿੱਤਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮਾਇਆ	**ਮੋਹ**	**ਦ੍ਰੋਹ**	**ਦੁਖਦਾਈ**	**ਨ**	**ਸਹਾਈ**	**ਹੋਤ**
ਸੰਸਾਰਕ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਆਦਿਕ	ਪਕੜ	ਛਲ	ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਨਹੀਂ	ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਗੁਰ	**ਸਿਖ**	**ਸੰਧਿ**	**ਮਿਲੇ**	**ਤ੍ਰਿਗੁਨ**	**ਅਤੀਤ**	**ਹੈ॥੨੯੨॥**
ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ	ਮੇਲ	ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ	ਰਜੋ,ਤਮੋ,ਸਤੋ ਪ੍ਰਕਿਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੁਣ	ਨਿਰਲੇਪ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ	**ਮਕਰੰਦ**	**ਰਸ**	**ਲੁਭਿਤ**	**ਹੁਇ**
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ	ਸਤ,ਪਰਾਗ	ਮੋਹਿਤ	ਹੋਵੇ

ਅੰਗ	**ਅੰਗ**	**ਬਿਸਮ**	**ਸੁਬੰਗ**	**ਮੈ**	**ਸਮਾਨੇ**	**ਹੈ।**
ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਵਾਹਿਗੁਰੂ	ਪ੍ਰਭੂ	ਵਿਚ	ਰਚਣਾ,ਮਿਚਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦ੍ਰਿਸਟਿ	**ਦਰਸ**	**ਲਿਵ**	**ਦੀਪਕ**	**ਪਤੰਗ**	**ਸੰਗ**
ਨਿਗਾਹ,ਨਜ਼ਰ	ਦਰਸ਼ਨ,ਝਲਕ	ਧਿਆਨ,ਲਗਨ	ਦੀਵਾ	ਪਤੰਗਾ,ਪਰਵਾਨਾ	ਸੰਯੋਗ,ਮੇਲ

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ	**ਮ੍ਰਿਗ**	**ਨਾਦ**	**ਹੁਇ**	**ਹਿਰਾਨੇ**	**ਹੈ।**
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਹਿਰਣ	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ	ਹੋਵੇ	ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕਾਮ	**ਨਿਹਕਾਮ**	**ਕ੍ਰੋਧਾਕ੍ਰੋਧ**	**ਨਿਰਲੋਭ**	**ਲੋਭ**
ਇੱਛਾ	ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਗੁੱਸਾ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਅਵਸਥਾ	ਲੋਭ ਰਹਿਤ	ਲਾਲਚ

ਮੋਹ	**ਨਿਰਮੋਹ**	**ਅਹੰਮੇਵ**	**ਹੂ**	**ਲਜਾਨੇ**	**ਹੈ।**
ਦੁਨਿਆਵੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪਕੜ	ਮੋਹ ਰਹਿਤ	ਅਹੰਕਾਰ	ਵੀ	ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਿਸਮੈ ਬਿਸਮ	**ਅਸਚਰਜੈ**	**ਅਸਚਰਜਮੈ**
ਅਸਚਰਜ਼ ਤੋਂ ਅਸਚਰਜ਼,ਅਤਿ ਅਸਚਰਜ਼ਮਈ	ਅਦਭੁਤ,ਅਜੀਬ	ਅਜੀਬ,ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ

ਅਦਭੁਤ	**ਪਰਮਦਭੁਤ**	**ਅਸਥਾਨੇ**	**ਹੈ॥੨੯੩॥**
ਅਸਚਰਜ਼ਮਈ	ਅਤਿਅੰਤ ਅਸਚਰਜ਼ਮਈ	ਥਾਂ,ਜਗ੍ਹਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦਰਸਨ	**ਜੋਤਿ**	**ਕੋ**	**ਉਦੋਤ**	**ਸੁਖ**	**ਸਾਗਰ**	**ਮੈ**
ਦੀਦਾਰ,ਵੇਖਣਾ	ਰੂਹਾਨੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਸਮੁੰਦਰ	ਵਿਚ

ਕੋਟਿਕ	**ਉਸਤਤ**	**ਛਬਿ**	**ਤਿਲ**	**ਕੋ**	**ਪ੍ਰਗਾਸ**	**ਹੈ।**
ਕਰੋੜਾਂ	ਸਿਫਤ,ਤਾਰੀਫ	ਸੁੰਦਰਤਾ	ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ	ਬਰਾਬਰ	ਚਾਨਣ,ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕਿੰਚਤ	**ਕ੍ਰਿਪਾ**	**ਕੋਟਿਕ**	**ਕਮਲਾ**	**ਕਲਪਤਰ**
ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ	ਮਿਹਰ	ਕਰੋੜਾਂ	ਲਛਮੀ ਦੇਵੀ	ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਫੱਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਾਲਪਨਿਕ ਦਰਖਤ

ਮਧੁਰ	**ਬਚਨ**	**ਮਧੁ**	**ਕੋਟਿਕ**	**ਬਿਲਾਸੁ**	**ਹੈ।**
ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਰਸਦਾਇਕ	ਬੋਲ,ਸ਼ਬਦ	ਸ਼ਹਿਦ,ਮਧੂ	ਕਰੋੜਾਂ	ਆਨੰਦ,ਖੁਸ਼ੀਆਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮੰਦ	**ਮੁਸਕਾਨਿ**	**ਬਾਨਿ**	**ਖਾਨਿ**	**ਹੈ**	**ਕੋਟਾਨਿ**	**ਸਸਿ**
ਹਲਕੀ ਹਲਕੀ	ਮਸਕਰਾਉਣ ਦੀ	ਸੁਭਾ,ਆਦਤ	ਭੰਡਾਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਕਰੋੜਾਂ	ਚੰਦ੍ਰਮਾ,ਚੰਨ

ਸੋਭਾ	ਕੋਟਿ	ਲੋਟਪੋਟ	ਕੁਮਦਨੀ	--	ਤਾਸੁ	ਹੈ।
ਵਡਿਆਈ,ਯਸ਼	ਕਰੋੜਾਂ	ਸਦਕੇ,ਬਲਿਹਾਰ	ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਜਲ ਵਿਚ ਵਿੜਨ ਵਾਲਾ ਫੁੱਲ	-	ਉਸਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮਨ	ਮਧੁਕਰ	ਮਕਰੰਦ	ਰਸ	ਲੁਭਿਤ	ਹੁਇ
ਚਿਤ,ਜੀਅ	ਭੌਰਾ,ਭ੍ਰਮਰ	ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ	ਸਤ,ਪਰਾਗ	ਮੋਹਿਤ,ਮੁੱਗਧ	ਹੋਵੇ

ਸਹਜ	ਸਮਾਧਿ	ਲਿਵ	ਬਿਸਮ	ਬਿਸ੍ਵਾਸ	ਹੈ॥੨੯੪॥
ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋਣਾ	ਧਿਆਨ	ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਭਰੋਸਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨ	ਸਰਨਿ	ਰਜ	ਮਜਨ	ਮਲੀਨ	ਮਨ
ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ	ਓਟ	ਧੂੜ,ਮਿੱਟੀ	ਇਸ਼ਨਾਨ	ਮੈਲੀ ਗੰਦਾ	ਚਿਤ,ਜੀਅ

ਦਰਪਨ	ਗਤਿ	ਗੁਰਮਤਿ	ਨਿਹਚਲ	ਹੈ।
ਸ਼ਾਸ਼ਾ,ਆਇਨਾ	ਵਾਂਗ,ਸਮਾਨ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਅਚਲ,ਸਥਿਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗਿਆਨ	ਗੁਰ	ਅੰਜਨ	ਦੈ	ਚਪਲ	ਖੰਜਨ	ਦ੍ਰਿਗ
ਪਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸੁਰਮਾ(ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ)	ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ	ਚੰਚਲ	ਮਮੋਲਾ?	ਅੱਖਾਂ

ਅਕੁਲ	ਨਿਰੰਜਨ	ਧਿਆਨ	ਜਲ	ਥਲ	ਹੈ।
ਕੁਲ ਰਹਿਤ	ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਤੋਂ ਰੀਹਤ ਪਰਮਾਤਮਾ	ਯਾਦ,ਚੇਤਾ	ਪਾਣੀ	ਧਰਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਭੰਜਨ	ਭੈ	ਭ੍ਰਮ	ਅਰਿ	ਗੰਜਨ	ਕਰਮ	ਕਾਲ
ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਡਰ	ਸੰਸਾ	ਅਤੇ	ਹਰਾ ਦੇਣਾ	ਕੰਮ,ਕਰਣੀ ,ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ (ੳ)ਕ੍ਰਿਯਮਾਣ(ਵਰਤਮਾਨ ਜੋ ਹੁਣ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ) (ਅ)ਪ੍ਰਾਰਬਧ(ਪੂਰਬਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ) (ੲ) ਸੰਚਿਤ (ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਲ ਅਜੇ ਨਹੀ ਭੋਗਿਆ)	ਮੌਤ

ਪਾਂਚ	ਪਰਪੰਚ	ਬਲਬੰਚ	ਨਿਰਦਲ	ਹੈ।
ਕਾਮ,ਕ੍ਰੋਧ,ਲੋਭ,ਮੋਹ,ਅਹੰਕਾਰ ਪੰਜ ਵਿਕਾਰ	ਛਲ,ਕਪਟ	ਜਬਰਦਸਤੀ ਲੁੱਟਣ ਵਾਲੇ	ਕੁਚਲ ਦੇਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੇਵਾ	ਕਰੰਜਨ	ਸਰਬਾਤਮ	ਨਿਰੰਜਨ	ਭਏ
ਭਗਤੀ	ਕਰਦੇ ਹੋਏ	ਵਿਸ਼ਵ ਆਤਮਾ	ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਤੋਂ ਰੀਹਤ ਪਰਮਾਤਮਾ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਮਾਇਆ	ਮੈ	ਉਦਾਸ	ਕਲਿਮਲ	ਨਿਰਮਲ	ਹੈ॥੨੯੫॥
ਸੰਸਾਰਕ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ	ਵਿਚ	ਵੈਰਾਗਵਾਨ	ਕਲਯੁਗ ਦੇ ਪਾਪ	ਸ਼ੁੱਧ,ਪਵਿੱਤਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚੰਦ੍ਰਮਾ	ਅਛਤ	ਰਵਿ	ਰਾਹ	ਨ	ਸਕਤ	ਗ੍ਰਸਿ
ਚੰਨ	ਵਿਦਯਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ	ਸੂਰਜ	ਪੁਰਾਣਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨੌਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਗ੍ਰਹਿ	ਨਹੀਂ	ਬਲ,ਯੋਗਤਾ	ਗ੍ਰਹਿਣ ਲਗਣਾ

ਦ੍ਰਿਸਟਿ	**ਅਗੋਚਰੁ**	**ਹੁਇ**	**ਸੂਰਜਗ੍ਰਹਨ**	**ਹੈ।**
ਨਿਗਾਹ,ਨਜਰ-	ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਾ ਹੋਵੇ	ਹੋਵੇ	ਸੂਰਜ ਦਾ ਪੜਦੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਣ ਦਾ ਭਾਵ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪਛਮ	**ਉਦੋਤ**	**ਹੋਤ**	**ਚੰਦ੍ਰਮੈ**	**ਨਮਸਕਾਰ**
ਸੂਰਜ ਦੇ ਅਸਤ ਹੋਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ	ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਚੰਦਰਮਾ ਨੂੰ	ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਨਾ

ਪੂਰਬ	**ਸੰਜੋਗ**	**ਸਸਿ**	**ਕੇਤ**	**ਖੇਤ**	**ਹਨਿ**	**ਹੈ।**
ਪੂਰਬ ਦਿਸ਼ਾ	ਸੰਬੰਧ	ਚੰਨ	ਸੌਰ ਮੰਡਲ ਦੇ ਨੌਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਗ੍ਰਹਿ	ਯੁੱਧ ਭੂਮੀ	ਮਾਰ ਦੇਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕਾਸਟ	**ਮੈ**	**ਅਗਨਿ**	**ਮਗਨ**	**ਚਿਰੰਕਾਲ**	**ਰਹੈ**
ਲਕੜੀ	ਵਿਚ	ਅੱਗ	ਟਿਕਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਬਹੁਤ ਸਮੇ ਤੱਕ	ਰਹਿੰਦੀ ਹੈਂ

ਅਗਨਿ	**ਮੈ**	**ਕਾਸਟ**	**ਪਰਤ**	**ਹੀ**	**ਦਹਨ**	**ਹੈ।**
ਅੱਗ	ਵਿਚ	ਲਕੜੀ	ਡਿਗਦਿਆਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਸੜ ਜਾਂਦੀਆਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਸਿਵ**	**ਸਕਤ**	**ਅਸਾਧ**	**ਸਾਧ**	**ਸੰਗਮ**	**ਕੈ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਮੁਕਤੀ	ਬਲ,ਯੋਗਤਾ	ਖੋਐ ਦਿਲ ਵਾਲਾ	ਮਹਾਤਮਾ	ਮਿਲਾਪ	ਕਰਕੇ

ਦੁਰਮਤਿ	**ਗੁਰਮਤਿ**	**ਦੁਸਹ**	**ਸਹਨ**	**ਹੈ॥੨੯੬॥**
ਭੈੜੀ ਮੱਤ,ਖੋਟੀ ਬੁੱਧ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਬਹੁਤ ਕਸ਼ਟਦਾਇਕ	ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਾਧ	**ਕੀ**	**ਸੁਜਨਤਾਈ**	**ਪਾਹਨ**	**ਕੀ**	**ਰੇਖ**	**ਪ੍ਰੀਤਿ**
ਮਹਾਤਮਾ,ਫਕੀਰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਚੰਗੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ	ਪੱਥਰ	ਦਾ,ਦੀ	ਲਕੀਰ	ਪਿਆਰ

ਬੈਰ	**ਜਲ**	**ਰੇਖ**	**ਹੁਇ**	**ਬਿਸੇਖ**	**ਸਾਧ**	**ਸੰਗ**	**ਮੈ।**
ਦੁਸ਼ਮਣੀ	ਪਾਣੀ	ਲਕੀਰ	ਹੋਵੇ	ਵਿਸੇਸਤਾ	ਮਹਾਤਮਾ	ਸੰਜੋਗ,ਮੇਲ	ਵਿਚ

ਦੁਰਜਨਤਾ	**ਅਸਾਧ**	**ਪ੍ਰੀਤਿ**	**ਜਲ**	**ਰੇਖ**	**ਅਰੁ**
ਬੁਰਾਈ	ਖੋਟੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ	ਪਿਆਰ	ਪਾਣੀ	ਲਕੀਰ	ਅਤੇ

ਬੈਰੁ	**ਤਉ**	**ਪਾਖਾਨ**	**ਰੇਖ**	**ਸੇਖ**	**ਅੰਗ**	**ਅੰਗ**	**ਮੈ।**
ਦੁਸ਼ਮਣੀ	ਉਸਦਾ	ਪੱਥਰ	ਲਕੀਰ	ਸਿਖਰ,ਚੋਟੀ	ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਭਾਗ	ਵਿਚ

ਕਾਸਟ	**ਅਗਨਿ**	**ਗਤਿ**	**ਪ੍ਰੀਤਿ**	**ਬਿਪਰੀਤਿ**
ਲਕੜੀ	ਅੱਗ	ਵਾਂਗ,ਸਮਾਨ	ਪਿਆਰ	ਉਲਟੀ ਰੀਤ

ਸੁਰਸਰੀ	**ਜਲ**	**ਬਾਰੁਨੀ**	**ਸਰੂਪ**	**ਜਲ**	**ਗੰਗ**	**ਮੈ।**
ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਨਦੀ,ਗੰਗਾ	ਪਾਣੀ	ਸ਼ਰਾਬ	ਉਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ	ਪਾਣੀ	ਗੰਗਾ ਨਦੀ	ਵਿਚ

ਦੁਰਮਤਿ	**ਗੁਰਮਤਿ**	**ਅਜਯਾ**	**ਸਰਪ**	**ਗਤਿ**
ਭੈੜੀ ਮੱਤ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਬੱਕਰੀ	ਸੱਪ	ਵਾਂਗ,ਸਮਾਨ

ਉਪਕਾਰੀ	**ਅਉ**	**ਬਿਕਾਰੀ**	**ਢੰਗ**	**ਹੀ**	**ਕੁਢੰਗ**	**ਮੈ॥੨੯੭॥**
ਭਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਅਤੇ	ਬੁਰਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਤਰੀਕਾ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਭੈੜਾਤਰੀਕਾ	ਵਿਚ

ਦੁਰਮਤਿ	**ਗੁਰਮਤਿ**	**ਸੰਗਤਿ**	**ਅਸਾਧ**	**ਸਾਧ**
ਭੈੜੀ ਮੱਤ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਮੇਲ,ਸਾਥ	ਖੋਟੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ,ਮਾੜਾ	ਮਹਾਤਮਾ,ਫਕੀਰ

ਕਾਸਟ	**ਅਗਨਿ**	**ਗਤਿ**	**ਟੇਵ**	**ਨ**	**ਟਰਤ**	**ਹੈ।**
ਲਕੜੀ	ਅੱਗ	ਵ੍ਹਾਂਗ,ਸਮਾਨ	ਆਦਤ,ਸੁਭਾ	ਨਹੀਂ	ਹਟਦੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਜਯਾ	**ਸਰਪ**	**ਜਲ**	**ਗੰਗ**	**ਬਾਰੁਨੀ**	**ਬਿਧਾਨ**
ਬਕਰੀ	ਸੱਪ	ਪਾਣੀ	ਗੰਗਾ ਨਦੀ	ਸ਼ਰਾਬ	ਪਰੰਪਰਾ,ਰੀਤੀ

ਸਨ	**ਅਉ**	**ਮਜੀਠ**	**ਖਲ**	**ਪੰਡਿਤ ਲਰਤ**	**ਹੈ।**
ਪਟਸਨ,ਸਣੀ	ਅਤੇ	ਇਕ ਵੇਲ ਜਿਸਦੀ ਡੰਡੀ ਤੇ ਜੜ੍ਹ ਵਿਚੋਂ ਪੱਕਾ ਲਾਲ ਰੰਗ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ	ਮੂਰਖ	ਵਿਦਵਾਨ ਲੜਦੇ ਹਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕੰਟਕ	**ਪੁਹਪ**	**ਸੈਲ**	**ਘਟਿਕਾ**	**ਸਨਾਹ**	**ਸਸਤ੍ਰ**
ਕੰਡਾ	ਫੁੱਲ	ਪਹਾੜ	ਛੋਟਾ ਘੜਾ	ਜਰਾ ਬਖਤਰ,ਕਵੱਚ	ਹਥਿਆਰ

ਹੰਸ	**ਕਾਗ**	**ਬਗ**	**ਬਿਆਧ**	**ਮ੍ਰਿਗ**	**ਹੋਇ**	**ਨਿਬਰਤ**	**ਹੈ।**
ਬਤਖ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਪੰਛੀ	ਕਾਂ	ਬੰਗਲਾ	ਸ਼ਿਕਾਰੀ	ਹਿਰਣ	ਹੋਣਾ	ਨਿਬੜਦੇ ਹਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਲੋਸਟ	**ਕਨਿਕ**	**ਸੀਪ**	**ਸੰਖ**	**ਮਧੁ**	**ਕਾਲਕੂਟ**
ਲੋਹਾ	ਸੋਨਾ	ਸੰਖ	ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚੋਂ ਲਿਕਲਦਾ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਘੋਘਾ	ਅੰਮ੍ਰਿਤ	ਇਕ ਭਿਅੰਕਰ ਜ਼ਹਿਰ

ਸੁਖ	**ਦੁਖਦਾਇਕ**	**ਸੰਸਾਰ**	**ਬਿਚਰਤ**	**ਹੈ॥੨੯੮॥**
ਸੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲਾ		ਜਗਤ,ਦੁਨੀਆਂ	ਘੁੰਮਦੇ ਫਿਰਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦਾਦਰ	**ਸਰੋਜ**	**ਬਾਸ**	**ਬਾਵਨ**	**ਮਰਾਲ**	**ਬਗ**
ਡੱਡੂ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ ਜੋ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਉਗੀ ਹੋਈ ਵੇਲ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ,ਨੀਲੋਫਰ	ਵੰਝ,ਬਾਂਸ	ਚੰਦਨ ਦਾਬੂਟਾ	ਹੰਸ	ਬੰਗਲਾ

ਪਾਰਸ	**ਪਖਾਨ**	**ਬਿਖੁ**	**ਅੰਮ੍ਰਿਤ**	**ਸੰਜੋਗ**	**ਹੈ।**
ਪਾਰਸ ਪੱਥਰ	ਪੱਥਰ	ਜਾਹਿਰ	ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਸੰਬੰਧ,ਰਿਸ਼ਤਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮ੍ਰਿਗ	**ਮ੍ਰਿਗਮਦ**	**ਅਹਿਮਨਿ**	**ਮਧੁਮਾਖੀ**	**ਸਾਖੀ**
ਹਿਰਣ	ਕਸਤੂਰੀ ਨਾਫਾ	ਸੱਪ ਦੀ ਮਣੀ	ਸ਼ਾਹਿਦ ਦੀ ਮੱਖੀ	ਗਵਾਹੀ,ਪ੍ਰਮਾਣ

ਬਾਝ	**ਬਧੂ**	**ਨਾਹ**	**ਨੇਹ**	**ਨਿਹਫਲ**	**ਭੋਗ**	**ਹੈ।**
ਉਹ ਔਰਤ ਜਿਸਦੇ ਔਲਾਦ	ਇਸਤਰੀ	ਪਤੀ	ਪਿਆਰ	ਵਿਅਰਥ	ਭੋਗ ਵਿਲਾਸ,ਸੰਭੋਗ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਉਤਪੰਨ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ

ਦਿਨਕਰ	ਜੋਤਿ	ਉਲੂ	ਬਰਖੈ	ਸਮੈ	ਜਵਾਸੋ
ਸੂਰਜ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼,ਚਾਨਣ	ਘੁਘੂ		ਮੌਕਾ	ਗਰਮੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੰਡੇਦਾਰ ਝਾੜੀ

ਅਸਨ	ਬਸਨ	ਜੈਸੇ	ਬ੍ਰਿਥਾਵੰਤ	ਰੋਗ	ਹੈ।
ਭੋਜਨ	ਕਪੜੇ	ਜਿਵੇਂ	ਰੋਗੀ,ਬੀਮਾਰ	ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	ਗੁਰਮਤਿ	ਬੀਜ	ਜਮਤ	ਨ	ਕਾਲਰ	ਮੈ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਉਹ ਦਾਣੇ ਜਿਸਤੋਂ ਪੇੜ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਅਕੂੰਰ ਉੱਗਦਾ ਹ	ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਬੰਜਰ?	ਵਿਚ

ਅੰਕੂਰ	ਉਦੋਤ	ਹੋਤ	ਨਾਹਿਨ	ਬਿਓਗ	ਹੈ॥੨੯੯॥
ਬੀਜ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਇਆ ਗੋਭ	ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਨਹੀਂ	ਵਿਛੋੜਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੰਗਮ	ਸੰਜੋਗ	ਪ੍ਰੇਮ	ਨੇਮ	ਕਉ	ਪਤੰਗੁ	ਜਾਨੈ
ਮਿਲਾਪ	ਸੰਬੰਧ,ਰਿਸਤਾ	ਪਿਆਰ	ਮਰਿਯਾਦਾ	ਨੂੰ	ਪਤੰਗਾ,ਪਰਵਾਨਾ	ਜਾਣਦੀ

ਬਿਰਹ	ਬਿਓਗ	ਸੋਗ	ਮੀਨ	ਭਲ	ਜਾਨਈ।
ਜੁਦਾਈ	ਵਿਛੋੜਾ	ਦੁੱਖ	ਮੱਛੀ	ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਮਝਦੀ ਹੈ

ਇਕ	ਟਕ	ਦੀਪਕ	ਧਿਆਨ	ਪ੍ਰਾਨ	ਪਰਹਰੈ
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਟਿਕਟਕੀ ਲਗਾ ਕੇ ਵੇਖਣਾ	ਦੀਵਾ	ਸਿਮਰਨ	ਜੀਵਨ	ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ

ਸਲਿਲ	ਬਿਓਗ	ਮੀਨ	ਜੀਵਨ	ਨ	ਮਾਨਈ।
ਪਾਣੀ	ਵਿਛੋੜਾ	ਮੱਛੀ	ਜਿੰਦਗੀ	ਨਹੀਂ	ਪਰਵਾਨ ਕਰਦੀ

ਚਰਨਕਮਲ	ਮਿਲਿ	ਬਿਛੁਰੈ	ਮਧੁਪ	ਮਨੁ
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਮਿਲਦਾ	ਵਿਛੜ ਜਾਂਦਾ	ਭੌਰਾ,ਭ੍ਰਮਰ	ਚਿਤ

ਕਪਟ	ਸਨੇਹ	ਧ੍ਰਿਗੁ	ਜਨਮੁ	ਅਗਿਆਨਈ।
ਧੋਖਾ,ਛਲ	ਪਿਆਰ	ਲਾਹਨਤ,ਫਿਟਕਾਰ	ਜਿੰਦਗੀ	ਅਗਿਆਨ ਵਿਚ ਹੀ

ਨਿਹਫਲ	ਜੀਵਨ	ਮਰਨ	ਗੁਰ	ਬਿਮੁਖ	ਹੁਇ
ਵਿਅਰਥ	ਜਿੰਦਗੀ	ਮਰਨਾ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਜਿਸਦਾ ਮੁਖ ਉਲਟੇ ਪਾਸੇ ਹੋਵੇ	ਹੋਵੇ

ਪ੍ਰੇਮ	ਅਰੁ	ਬਿਰਹ	ਨ	ਦੋਊ	ਉਰ	ਆਨਈ॥੩੦੦॥
ਪਿਆਰ	ਅਤੇ	ਜੁਦਾਈ	ਨਹੀਂ	ਦੋਨੋਂ,ਦੋਵੇਂ	ਹਿਰਦਾ,ਮਨ	ਲਿਆਉਣਾ

ਦ੍ਰਿਸਟਿ	**ਦਰਸ**	**ਲਿਵ**	**ਦੇਖੈ**	**ਅਉ**	**ਦਿਖਾਵੈ**	**ਸੋਈ**
ਨਿਗਾਹ,ਨਜ਼ਰ	ਦਰਸ਼ਨ	ਧਿਆਨ	ਦੇਖਦਾ ਹੈ	ਅਤੇ	ਦਿਖਾਉਂਦਾ	ਉਹੀ

ਸਰਬ	**ਦਰਸ**	**ਏਕ**	**ਦਰਸ**	**ਕੈ**	**ਜਾਨੀਐ।**
ਸਾਰਾ,ਸਭ	ਦਰਸ਼ਨ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਦਰਸ਼ਨ	ਬਰਾਬਰ	ਜਾਣਦੇ ਹਨ

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ	**ਲਿਵ**	**ਕਹਤ**	**ਸੁਨਤ**	**ਸੋਈ**
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਧਿਆਨ	ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ	ਸੁਣ ਕੇ	ਉਹੀ

ਸਰਬ	**ਸਬਦ**	**ਏਕ**	**ਸਬਦ**	**ਕੈ**	**ਮਾਨੀਐ।**
ਸਾਰਾ,ਸਭ	ਸਾਰਥਕ ਧੁਨੀ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ	ਬਰਾਬਰ	ਮੰਨਦਾ ਹੈ

ਕਾਰਨ ਕਰਨ	**ਕਰਤਗਿ**	**ਸਰਬਗਿ**	**ਸੋਈ**
ਸਾਰੇ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਵਾਲਾ	ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਉਹੀ

ਕਰਮ	**ਕ੍ਰਤੂਤਿ**	**ਕਰਤਾਰੁ**	**ਪਹਿਚਾਨੀਐ।**
ਕੰਮ,ਕੰਮ ਕਾਜ	ਕੰਮ	ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ	ਪਛਾਣ ਲੈਂਦਾ

ਸਤਿਗੁਰ	**ਗਿਆਨ**	**ਧਿਆਨੁ**	**ਏਕ**	**ਹੀ**	**ਅਨੇਕਮੇਕ**
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸਮਝ	ਸਿਮਰਨ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਅਨੇਕ ਵਿਚ ਇਕ ਦਾ ਗਿਆਨ

ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਬੇਕ	**ਟੇਕ**	**ਏਕੈ**	**ਉਰਿ**	**ਆਨੀਐ॥੩੦੧॥**
ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਵਿਚਾਰ	ਆਸਰਾ	ਇਕ,ਇਕ ਹੀ	ਹਿਰਦਾ	ਲਿਆਂਦੀ

ਕਿੰਚਤ	**ਕਟਾਛ**	**ਮਾਇਆ**	**ਮੋਹੇ**	**ਬ੍ਰਹਮੰਡ**	**ਖੰਡ॥**
ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ	ਤਿਰਛੀ ਨਿਗਾਹ	ਈਸ਼ਵਰ ਦੀ ਛਲਾਵਾ ਰੂਪ ਸ਼ਕਤੀ	ਮੋਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ	ਅੰਡ ਆਕਾਰ ਭਵਨ ਕੋਸ਼	ਭੂਮੀ ਖੰਡ

ਸਾਧਸੰਗ	**ਰੰਗ**	**ਮੈ**	**ਬਿਮੋਹਤ**	**ਮਗਨ**	**ਹੈ।**
ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਪ੍ਰਭਾਵ	ਵਿਚ	ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਚ ਮਗਨ	ਲਿਵਲੀਨ,ਮਸਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਾਕੇ	**ਓਅੰਕਾਰ**	**ਕੈ**	**ਅਕਾਰ**	**ਹੈ**	**ਨਾਨਾ**	**ਪ੍ਰਕਾਰ**
ਜਿਸਦੇ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ,ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ	ਦਾ,ਦੀ	ਸ਼ਕਲ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਕਈ,ਅਨੇਕ	ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ

ਕੀਰਤਨ	**ਸਮੈ**	**ਸਾਧਸੰਗ**	**ਸੋ**	**ਲਗਨ**	**ਹੈ।**
ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕੀਰਤੀ ਗਾਉਣਾ	ਮੌਕਾ	ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਨਾਲ	ਪਰੀਤ,ਪ੍ਰੇਮ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਿਵ	**ਸਨਕਾਦਿ**	**ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ**	**ਆਗਿਆਕਾਰੀ**	**ਜਾਕੇ॥**
ਮਹਾਂਦੇਵ	ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨਕ ਆਦਿਕ	ਬ੍ਰਹਮਾ	ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ	ਜਿਸਦੇ

ਅਗ੍ਰਭਾਗ	ਸਾਧ ਸੰਗ	ਗੁਨਨੁ	ਅਗਨ	ਹੈ।
ਸਾਹਮਣੇ	ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ-ਸੰਗਤ	ਸਦ ਗੁਣ,ਸਗੁਣ	ਅਣਗਿਣਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਗਮ	ਅਪਾਰ	ਸਾਧ	ਮਹਿਮਾ	ਅਪਾਰ	ਬਿਖੈ
ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪਰੇ	ਸੀਮਾ ਰੀਹਤ	ਮਹਾਤਮਾ	ਵਡਿਆਈ	ਪਾਰ ਰਹਿਤ ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ	ਵਿਚ

ਅਤਿ	ਲਿਵਲੀਨ	ਜਲ	ਮੀਨ	ਅਭਗਨ	ਹੈ॥੩੦੨॥
ਬਹੁਤ	ਧਿਆਨ,ਮਗਨ	ਪਾਣੀ	ਮੱਛੀ	ਅਖੰਡ,ਲਗਾਤਾਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਿਜਘਰ	ਮੇਰੋ	ਸਾਧਸੰਗਤਿ	ਨਾਰਦਮੁਨਿ॥
ਆਪਣਾ ਘਰ	ਮੇਰਾ	ਧਰਮੀ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ	ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਿੱਧ ਰਿਸ਼ੀ ਹਰਿਵੰਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦਾ ਮਾਲਕ

ਦਰਸਨ	ਸਾਧਸੰਗ	ਮੇਰੋ	ਨਿਜ ਰੂਪ	ਹੈ।
ਦੀਦਾਰ,ਵੇਖਣਾ	ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਮੇਰਾ	ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਦਾ ਦੀਦਾਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਾਧਸੰਗਿ	ਮੇਰੋ	ਮਾਤਾ	ਪਿਤਾ	ਅਉ	ਕੁਟੰਬ	ਸਖਾ॥
ਧਰਮੀ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ	ਮੇਰਾ	ਮਾਂ	ਬਾਪ	ਅਤੇ	ਪਰਿਵਾਰ	ਮਿੱਤਰ

ਸਾਧਸੰਗਿ	ਮੇਰੋ	ਸੁਤੁ	ਸ੍ਰੇਸਟ	ਅਨੂਪੁ	ਹੈ।
ਧਰਮੀ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ	ਮੇਰਾ	ਪੁੱਤਰ	ਉਤਮ,ਸਰਬੋਤਮ	ਅਤਿਸੁੰਦਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਾਧਸੰਗ	ਸਰਬ	ਨਿਧਾਨੁ	ਪ੍ਰਾਨ	ਜੀਵਨ	ਮੈ
ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਸਭ,ਸਾਰਾ	ਭੰਡਾਰ	ਹਵਾ,ਸੁਆਸ	ਜਿੰਦਗੀ	ਵਿਚ

ਸਾਧਸੰਗਿ	ਨਿਜੁ ਪਦੁ	ਸੇਵਾ	ਦੀਪ ਧੂਪ	ਹੈ।
ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਆਤਮ ਪਦ	ਭਗਤੀ	ਧੂਪ ਦੀਪ ਦੇਣ ਯੋਗ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਾਧਸੰਗਿ	ਰੰਗ	ਰਸ	ਭੋਗ	ਸੁਖ	ਸਹਜ	ਮੈ
ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਖੁਸ਼ੀ,ਆਨੰਦ	ਸੁਆਦ	ਆਂਤਮਿਕ ਸੁੱਖ	ਆਨੰਦ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਵਿਚ

ਸਾਧਸੰਗਿ	ਸੋਭਾ	ਅਤਿ	ਉਪਮਾ	ਅਉ	ਊਪ	ਹੈ॥੩੦੩॥
ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਵਡਿਆਈ	ਬਹੁਤ	ਵਡਿਆਈ	ਅਤੇ	ਚਮਕ ਦਮਕ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਗਮ	ਅਪਾਰ	ਦੇਵ	ਅਲਖ	ਅਭੇਵ	ਅਤਿ
ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪਰੇ	ਪਾਰ ਰਹਿਤ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਦੇਵਤੇ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਭੇਦ ਰਹਿਤ	ਬਹੁਤ

ਅਨਿਕ	ਜਤਨ	ਕਰਿ	ਨਿਗ੍ਰਹ	ਨ	ਪਾਈਐ।
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਯਤਨ,ਕੋਸ਼ਿਸ਼	ਕਰਕੇ	ਹਠ ਯੋਗ	ਨਹੀਂ	ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ

ਪਾਈਐ	ਨ	ਜਗ
ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ	ਨਹੀਂ	ਯੱਗ,ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਭੋਗ	ਪਾਈਐ	ਨ	ਰਾਜ	ਜੋਗ
ਦੇਵਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ	ਨਹੀਂ	ਹਕੂਮਤ,ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਠਿਨ ਅਭਿਆਸ

ਨਾਦ	ਬਾਦ	ਬੇਦ
ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ	ਵਾਜਾ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਯੰਤਰ	ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਗ੍ਰੰਥ

ਕੈ	ਅਗਹੁ	ਨ	ਗਹਾਈਐ।
ਕਰਕੇ	ਜੋ ਫੜਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ	ਨਹੀਂ	ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਤੀਰਥ	ਪੁਰਬ	ਦੇਵ	ਦੇਵ	ਸੇਵਕੈ	ਨ	ਪਾਈਐ
ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ	ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਰੋਹ	ਦੇਵਤੇ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ

ਕਰਮ	ਧਰਮ	ਬ੍ਰਤ	ਨੇਮ	ਲਿਵ	ਲਾਈਐ।
ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਵਾਲੇ ਸੰਸਕਾਰ	ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ	ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪੁੰਨ ਕਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਮਰਿਯਾਦਾ	ਧਿਆਨ	ਜੋੜਨ ਨਾਲ

ਨਿਹਫਲ	ਅਨਿਕ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਕੈ	ਅਚਾਰ	ਸਬੈ
ਵਿਅਰਥ,ਬੇਫਾਇਦਾ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	ਰਸਮਾਂ	ਸਭ ਹੀ,ਸਾਰੇ

ਸਾਵਧਾਨ	ਸਾਧਸੰਗ	ਹੁਇ	ਸਬਦ	ਗਾਈਐ	॥੩੦੪॥
ਸੁਚੇਤ	ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਹੋਵੇ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ	ਗਾਉਣਾ ਕਰੀਏ	

ਸੁਪਨ	ਚਰਿਤ੍ਰ	ਚਿਤ੍ਰ	ਜੋਈ	ਦੇਖੈ	ਸੋਈ	ਜਾਨੈ
ਜਾਗਣ ਅਤੇ ਘੋਰ ਨੀਂਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਅਵਸਥਾ	ਕੌਤਕਮਈ	ਤਸਵੀਰ	ਜਿਹੜਾ	ਦੇਖਦਾ ਹੈ	ਉਹੀ	ਜਾਣਦੀ

ਦੂਸਰੋ	ਨ	ਦੇਖੈ	ਪਾਵੈ	ਕਹੌ	ਕੈਸੇ	ਜਾਨੀਐ।
ਦੂਸਰਾ	ਨਹੀਂ	ਦੇਖਦਾ ਹੈ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ	ਦਸੋ,ਸਮਝਾਓ	ਕਿਵੇਂ	ਜਾਣਦੇ ਹਨ

ਨਾਲ	ਬਿਖੈ	ਬਾਤ	ਕੀਏ	ਸੁਨੀਅਤ	ਕਾਨ	ਦੀਏ
ਨਾਲੀ,ਨਲੀ,ਨਲਕੀ	ਵਿਚ	ਗੱਲ,ਬਚਨ	ਕਰਨ ਨਾਲ	ਸੁਣਦੀ ਹੈ	ਕੰਨ	ਦੇ ਕੇ,ਲਗਾ ਕੇ

ਬਕਤਾ	ਅਉ	ਸ੍ਰੋਤਾ	ਬਿਨੁ	ਕਾਪੈ	ਉਨਮਾਨੀਐ।
ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ	ਅਤੇ	ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ	ਬਿਨਾਂ	ਕਿਸ ਕੋਲ	ਸਮਝਣਾ,ਵਿਚਰਨਾ

ਪਘੁਲਾ	ਕੇ	ਮੂਲ	ਬਿਖੈ	ਜੈਸੇ	ਜਲ	ਪਾਨ	ਕੀਜੈ
ਕੁਮਲ ਦੀ ਵੇਲ	ਦੇ,ਦਾ	ਜੜ੍ਹ	ਵਿਚੋਂ	ਜਿਵੇਂ	ਪਾਣੀ	ਪੀਣਾ	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਲੀਜੀਐ	ਜਤਨ	ਕਰਿ	ਪੀਏ —	ਮਨ	ਮਾਨੀਐ।
ਲਈਦਾ(ਸਹਾਇਕ ਕ੍ਰਿਆ)	ਯਤਨ,ਕੋਸ਼ਿਸ਼	ਕਰਕੇ	ਪੀਵੇ,ਛੱਕੇ	ਚਿਤ,ਜੀਅ	ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ

ਗੁਰ	ਸਿਖ	ਸੰਧਿ	ਮਿਲੇ	ਗੁਹਜ	ਕਥਾ	ਬਿਨੋਦ
ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ	ਮੇਲ,ਸੰਜੋਗ	ਮਿਲਣ ਦੀ	ਜਿਸਦਾ ਸਮਝਣਾ ਔਖਾ ਹੋਵੇ	ਬਿਆਨ	ਖੁਸ਼ੀ

ਗਿਆਨ	ਧਿਆਨ	ਪ੍ਰੇਮਰਸ	ਬਿਸਮ	ਬਿਧਾਨੀਐ॥੩੦੫॥
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼	ਸਿਮਰਨ	ਪਿਆਰ ਰਸ	ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਵੰਭਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਮਰਿਯਾਦਾ

ਨਵਨ	ਗਵਨ	ਜਲ	ਸੀਤਲ	ਅਮਲ	ਜੈਸੇ॥
ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਕੇ	ਵਗਣਾ(ਪਾਣੀ ਦਾ)	ਪਾਣੀ	ਠੰਡਾ,ਸਰਦ	ਨਿਰਮਲ,ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ	ਜਿਵੇਂ

ਅਗਨਿ	ਊਰਧ	ਮੁਖ	ਤਪਤ	ਮਲੀਨ	ਹੈ।
ਅੱਗ	ਉਪਰ ਵਲ	ਮੂੰਹ	ਗਰਮ,ਤਪਿਆ ਹੋਇਆ	ਮੈਲੀ,ਗੰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਫਲ	ਹੁਇ	ਆਂਬ	ਝੁਕੇ	ਰਹਤ	ਹੈ	ਚਿਰੰਕਾਲ
ਕਾਮਯਾਬ	ਹੋਵੇ	ਅੰਬ	ਨੀਵੇਂ ਹੋਏ	ਰਹਿੰਦੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਬਹੁਤ ਸਮੇ ਤਕ

ਨਿਵੈ	ਨ	ਅਰੜ	ਤਾਂਤੇ	ਆਰਬਲਾ	ਛੀਨ	ਹੈ।
ਝੁਕਦਾ	ਨਹੀਂ	ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਬੂਟਾ ਜਿਸਦੇ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਤੇਲ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ	ਇਸ ਕਰਕੇ	ਉਮਰ	ਘੱਟ,ਥੋੜ੍ਹੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚੰਦਨ	ਸੁਬਾਸ	ਜੈਸੇ	ਬਾਸੀਐ	ਬਨਾਸਪਤੀ
ਚੰਦਨ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਜਿਵੇਂ	ਵਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਬ੍ਰਿਛ ਬੂਟੇ ਆਦਿ

ਬਾਸੁ	ਤਉ	ਬਡਾਈ	ਬੂਡਿਓ	ਸੰਗ	ਲਿਵਲੀਨ	ਹੈ।
ਬਾਂਸ	ਤਾਂ,ਤੋਂ	ਹੰਕਾਰ	ਲੀਨ ਰਹਿੰਦਾ	ਸੰਜੋਗ,ਮੇਲ	ਮਗਨ ਹੋਇਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	ਹੀ	ਅਸਾਧ	ਸਾਧ	ਅਹੰਬੁਧਿ	ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ	ਕੈ
ਉਸੇਤਰ੍ਹਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਖੋਟੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ	ਮਹਾਤਮਾ	ਅਹੰਕਾਰੀ ਬਿਰਤੀ	ਹਲੀਮੀ	

ਸਨ	ਅਉ	ਮਜੀਠ	ਗਤਿ	ਪਾਪ	ਪੁੰਨ	ਕੀਨ	ਹੈ॥੩੦੬॥
ਪਟਸਨ	ਅਤੇ	ਇਕ ਵੇਲ ਜਿਸਦੀ ਡੰਡੀ ਤੇ ਜੜ੍ਹ ਵਿਚੋਂ ਲਾਲ ਰੰਗ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ	ਵਾਂਗ,ਸਮਾਨ	ਗੁਨਾਹ	ਪਵਿੱਤਰ	ਕੀਤਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਕਲ	ਬਨਾਸਪਤੀ	ਬਿਖੈ	ਦ੍ਰੁਮ	ਦੀਰਘ	ਦੁਇ
ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਬ੍ਰਿਛ ਬੂਟੇ ਆਦਿ	ਵਿਚ	ਦਰਖਤ	ਲੰਬੇ ਅਥਵਾ ਵੱਡੇ	ਦੋ

ਨਿਹਫਲ	ਭਏ	ਬੂਡੇ	ਬਹੁਤ	ਬਡਾਈ	ਕੈ।
ਜਿਸਨੂੰ ਕੋਈ ਫਲ ਨਾ ਲਗੇ	ਜਾਂਦੇ ਹਨ	ਮਗਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ	ਜਿਆਦਾ	ਹੰਕਾਰ	ਕਰਕੇ

ਚੰਦਨ	**ਸੁਬਾਸਨਾ**	**ਕੈ**	**ਸੇਂਬੁਲ**	**ਸੁਬਾਸ**	**ਹੋਤ**
ਚੰਦਨ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਕਰਕੇ	ਸਿੰਬਲ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਬਾਂਸੁ	**ਨਿਰਗੰਧ**	**ਬਹੁ**	**ਗਾਂਠਨੁ**	**ਢਿਠਾਈ**	**ਕੈ।**
ਵੰਝ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੰਢਾਂ ਵਾਲਾ ਪੌਦਾ	ਗੰਧਹੀਣ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਗੰਢਾਂ	ਢੀਠਤਾ,ਰੁਖਾਪਣ	ਕਰਕੇ

ਸੇਂਬਲ	**ਕੇ**	**ਫਲ**	**ਤੂਲ**
ਸਿੰਬਲ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਦੇ,ਦਾ	ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਲਗਣ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ	ਸਿੰਬਲ ਦੇ ਡੋਡੇ ਦੇ ਵਿਚਲੀ ਰੂੰ

ਖਗ	**ਮ੍ਰਿਗ**	**ਛਾਇਆ**	**ਤਾਕੈ**
ਪੰਛੀ	ਹਿਰਣ	ਛਾਂ	ਉਸਦੇ

ਬਾਂਸੁ	**ਤਉ**	**ਬਰਨ**	**ਦੋਖੀ**	**ਜਾਰਤ**	**ਬੁਰਾਈ**	**ਕੈ।**
ਵੰਝ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੰਢਾਂ ਵਾਲਾ ਪੌਦਾ	ਤਾਂ,ਤੋਂ	ਨਸਲ	ਦੋਸ਼ੀ	ਸਾੜ ਦਿੰਦਾ	ਬੁਰਿਆਈ	ਕਰਕੇ

ਤੈਸੇ	**ਹੀ**	**ਅਸਾਧ**	**ਸਾਧ**	**ਹੋਤਿ**	**ਸਾਧਸੰਗਤਿ**	**ਕੈ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਮਾੜਾ	ਮਹਾਤਮਾ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਧਰਮੀ ਪਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ	ਕਰਕੇ

ਤ੍ਰਿਸਟੈ ਨ	**ਗੁਰ**	**ਗੋਪਿ**	**ਦ੍ਰੋਹ**	**ਗੁਰਭਾਈ**	**ਕੈ॥੩੦੭॥**
ਠਹਿਰਨਾ ਨਹੀਂ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਛਿਪਾਉਣਾ	ਛਲ,ਕਪਟ	ਇਕ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿੱਖ ਹੋਣ	ਕਰਕੇ

ਬਿਰਖ	**ਬਲੀ**	**ਮਿਲਾਪ**	**ਸਫਲ**	**ਸਘਨ**	**ਛਾਇਆ**
ਦਰਖਤ	ਵੇਲ	ਮੇਲ,ਸੰਗ	ਕਾਮਯਾਬ	ਸੰਘਣਾ,ਗਾੜ੍ਹਾ	ਛਾਂ

ਬਾਸੁ	**ਤਉ**	**ਬਰਨ**	**ਦੋਖੀ**	**ਮਿਲੇ**	**ਜਰੈ**	**ਜਾਰਿ**	**ਹੈ।**
ਵੰਝ,ਬਾਂਸ	ਤਾਂ,ਤੋਂ	ਨਸਲ	ਦੋਸ਼ੀ	ਮਿਲਦਾ	ਸੜ ਕੇ	ਸਾੜ ਦਿੰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਫਲ	**ਹੁਇ**	**ਤਰਹਰ**	**ਝੁਕਤਿ**	**ਸਕਲ**	**ਤਰ**
ਕਾਮਯਾਬ	ਹੋਵੇ	ਹੇਠਾਂ ਨੂੰ	ਝੁਕ ਜਾਂਦੇ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਦਰਖਤ

ਬਾਂਸੁ	**ਤਉ**	**ਬਡਾਈ**	**ਬੂਡਿਓ**	**ਆਪਾ**	**ਨ**	**ਸੰਮਾਰਿ**	**ਹੈ।**
ਵੰਝ,ਬਾਂਸ	ਤਾਂ,ਤੋਂ	ਹੰਕਾਰ	ਲੀਨ ਰਹਿੰਦਾ	ਆਪਣਾ ਆਪ	ਨਹੀਂ	ਸੰਭਾਲਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਕਲ	**ਬਨਾਸਪਤੀ**	**ਸੁਧਿ**	**ਰਿਦੈ**	**ਮੋਨਿ**	**ਗਹੇ**
ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਬ੍ਰਿਛ ਬੂਟੇ ਆਦਿ	ਸ਼ੁਧ,ਨਿਰਮਲ	ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ	ਚੁਪ,ਖਾਮੋਸ਼	ਧਾਰੀ ਰਖਦੇ ਹਨ

ਬਾਂਸੁ	**ਤਉ**	**ਰੀਤੋ**	**ਗ਼ਠੀਲੋ**	**ਬਾਜੇ**	**ਧਾਰ**	**ਮਾਰਿ**	**ਹੈ।**
ਵੰਝ	ਤਾਂ	ਖਾਲੀ	ਗੱਠਾਂ ਵਾਲਾ	ਆਵਾਜ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ	ਜ਼ੋਰ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਚਿਲਾਉਣਾ	ਮਾਰਕੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚੰਦਨ	**ਸਮੀਪ**	**ਹੀ**		**ਅਛਤ**		**ਨਿਰਗੰਧ**	**ਰਹੇ**
ਚੰਦਨ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਨਜਦੀਕ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ		ਵਿਦਯਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ		ਗੰਧਹੀਣ	ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਗੁਰਸਿਖ	**ਦੋਖੀ**	**ਬਜ੍ਰ**	**ਪ੍ਰਾਨੀ**	**ਨ**	**ਉਧਾਰਿ**	**ਹੈ॥੩੦੮॥**
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਦੋਸ਼ੀ	ਕਠੋਰ	ਮਨੁੱਖ	ਨਹੀਂ	ਕਲਿਆਣ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਸਿਖ	**ਸੰਗਤਿ**	**ਮਿਲਾਪ**	**ਕੋ**	**ਪ੍ਰਤਾਪ**	**ਐਸੋ**
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਮੇਲ,ਸਾਥ	ਮੇਲ,ਸੰਗ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਸੋਭਾ,ਮਹਿਮਾ	ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਪ੍ਰੇਮ	**ਕੈ**	**ਪਰਸਿਪਰ**	**ਪਗ**	**ਲਪਟਾਵਹੀ।**
ਪਿਆਰ,ਸਨੇਹ	ਕਰਕੇ	ਆਪਸ ਵਿਚ	ਪੈਰ	ਛੂੰਹਦੇ ਹਨ

ਦ੍ਰਿਸਟਿ	**ਦਰਸ**	**ਅਰੁ**	**ਸਬਦ**	**ਸੁਰਤਿ**	**ਮਿਲਿ**
ਨਿਗਾਹ,ਨਜ਼ਰ	ਦਰਸ਼ਨ	ਅਤੇ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ		ਇਕਮਿਕ ਕਰਕੇ

ਪੂਰਨ	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਗਿਆਨ**	**ਧਿਆਨ**	**ਲਿਵ**	**ਲਾਵਹੀ।**
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼	ਯਾਦ ਕਰਨਾ	ਧਿਆਨ,ਲਗਨ	ਜੋੜਦਾ ਹੈ

ਏਕ	**ਮਿਸਟਾਨ**	**ਪਾਨ**	**ਲਾਵਤ**	**ਮਹਾਪ੍ਰਸਾਦਿ**
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਮਿਠਾਈ	ਪੀਣ ਯੋਗ ਮਿੱਠੇ ਪਦਾਰਥ	ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ

ਏਕ	**ਗੁਰਪੁਰਬ**	**ਕੈ**	**ਸਿਖਨੁ**	**ਬੁਲਾਵਹੀ।**
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਉਤਸਵ	ਕਰਕੇ	ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ	ਬੁਲਾਉਂਦਾ

ਸਿਵ	**ਸਨਕਾਦਿ**	**ਬਾਛੈ**	**ਤਿਨਕੇ**	**ਉਚਿਸਟ**	**ਕਉ**
ਮਹਾਂਦੇਵ	ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨਕ ਆਦਿ	ਚਾਹੁੰਦੇ,ਲੋਚਦੇ	ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ	ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦਾ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਜੂਠਾ ਭੋਜਨ	ਨੂੰ

ਸਾਧਨ	**ਕੀ**	**ਦੂਖਨਾ**	**ਕਵਨ**	**ਫਲ**	**ਪਾਵਹੀ ॥੩੦੯॥**
ਧਰਮੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਨਿੰਦਿਆ	ਕਿਹੜੀ	ਕਾਮਯਾਬੀ,ਪ੍ਰਾਪਤੀ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਜੈਸੇ	**ਬੋਝ**	**ਭਰੀ**	**ਨਾਵ**	**ਆਂਗੁਰੀ**	**ਦੁਇ**	**ਬਾਹਰਿ**	**ਹੁਇ**
ਜਿਵੇਂ	ਭਾਰ	ਲੱਦੀ ਹੋਈ	ਕਿਸ਼ਤੀ	ਉਂਗਲੀ ਕਿਸੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਦੀ ਨਿਸਚਿਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ	ਦੋ	ਅੰਦਰ ਤੋਂ ਉਲਟ	ਹੋਵੇ

ਪਾਰ	**ਪਰੈ**	**ਪੂਰ**	**ਸਬੈ**	**ਕੁਸਲ**	**ਬਿਹਾਤ**	**ਹੈ।**
ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ	ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਬੇੜੀ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ	ਸਾਰੇ	ਖੁਸ਼ੀ,ਅਨੰਦ	ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਏਕਾਹਾਰੀ**	**ਏਕ**	**ਘਰੀ**	**ਪਾਕਸਾਲਾ**	**ਬੈਠਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਇਕ ਵੇਲੇ ਭੋਜਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਕੁਝ ਕੁ ਸਮਾਂ	ਰਸੋਈ ਘਰ	ਬੈਠਕੇ

ਭੋਜਨ	**ਕੈ**	**ਬਿੰਜਨਾਦਿ**	**ਸ੍ਵਾਦਿ**	**ਕੈ**	**ਅਘਾਤ**	**ਹੈ।**
ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ	ਕਰਕੇ	ਪਕਵਾਨ ਆਦਿਕ	ਸੁਆਦ	ਕਰਕੇ	ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਰਾਜਦੁਆਰ**	**ਜਾਇ**	**ਕਰਤ**	**ਜੁਹਾਰ**	**ਜਨ**
ਜਿਵੇਂ	ਰਾਜ ਦਰਬਾਰ	ਪਹੁੰਚ ਕੇ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਨਮਸਕਾਰ	ਪ੍ਰਾਣੀ,ਪੁਰਸ਼

ਏਕ	**ਘਰੀ**	**ਪਾਛੈ**	**ਦੇਸ ਭੋਗਤਾ**	**ਹੁਇ**	**ਖਾਤ**	**ਹੈ।**
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਕੁਝ ਕੁ ਸਮਾਂ	ਉਸਦੇ ਕਾਰਨ	ਦੇਸ ਨੂੰ ਭੋਗਣ ਵਾਲਾ	ਹੋਵੇ	ਖਾਂਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਆਠ	**ਹੀ**	**ਪਹਰ**	**ਸਾਠਿ ਘਰੀ**
ਅੱਠ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ

ਮੈ	**ਜਉ**	**ਏਕ**	**ਘਰੀ**
ਵਿਚ	ਜੇਕਰ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਕੁਝ ਕੁ ਸਮਾਂ

ਸਾਧ	**ਸਮਾਗਮੁ**	**ਕਰੈ**	**ਨਿਜ ਘਰ**	**ਜਾਤ**	**ਹੈ॥੩੧੦॥**
ਮਹਾਤਮਾ,ਫਕੀਰ	ਸਾਥ,ਸੰਗਤ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਆਤਮ ਪਦ	ਗਮਨ ਕਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕਾਰਤਕ	**ਜੈਸੇ**	**ਦੀਪਮਾਲਕਾ**	**ਰਜਨੀ**	**ਸਮੈ**
ਕੱਤਕ ਦਾ ਮਹੀਨਾ	ਜਿਵੇਂ	ਦੀਵਾਲੀ,ਦੀਪਾਵਲੀ	ਰਾਤ	ਮੌਕਾ,ਅਵਸਰ

ਦੀਪ	**ਜੋਤਿ**	**ਕੋ**	**ਉਦੋਤ**	**ਹੋਤ**	**ਹੀ**	**ਬਿਲਾਤ**	**ਹੈ।**
ਦੀਵਾ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਦਾ,ਦੇ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਰਖਾ	**ਸਮੈ**	**ਜੈਸੇ**	**ਬੁਦਬੁਦਾ**	**ਕੌ**	**ਪ੍ਰਗਾਸ**
ਬਾਰਸ਼	ਮੌਕਾ ਅਵਸਰ	ਜਿਵੇਂ	ਪਾਣੀ ਦਾ ਬੁਲਬੁਲਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ

ਤਾਸ	**ਨਾਮ**	**ਪਲਕ**	**ਮੈ**	**ਨ**	**ਤਉ**	**ਠਹਿਰਾਤ**	**ਹੈ।**
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ	ਹੋਂਦ	ਖਿਣ ਭਰ	ਵਿਚ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਟਿਕਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗ੍ਰੀਖਮ	**ਸਮੈ**	**ਜੈਸੇ**	**ਤਉ**	**ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ**	**ਚਰਿਤ੍ਰ**
ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ	ਅਵਸਰ,ਮੌਕਾ	ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਖਾਹਿਸ਼,ਭਟਕਣਾ	ਕੌਤਕ,ਲੀਲ੍ਹਾ

ਝਾਈ	**ਸੀ**	**ਦਿਖਾਈ**	**ਦੇਤ**	**ਉਪਜਿ**	**ਸਮਾਤ**	**ਹੈ।**
ਪਰਛਾਵਾਂ	ਜੈਸੀ	ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਾ	ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ	ਪੈਦਾ ਹੋ ਕੇ	ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਮੋਹ**	**ਮਾਇਆ**	**ਛਾਇਆ**	**ਬਿਰਖ**	**ਚਪਲ**	**ਛਲ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਪਕੜ	ਸੰਸਾਰਕ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਆਦਿਕ	ਛਾਂ	ਦਰਖਤ	ਚੰਚਲ	ਧੋਖਾ

ਛਲੈ	**ਛੈਲ**	**ਸ੍ਰੀ**	**ਗੁਰਚਰਨ**	**ਲਪਟਾਤ**	**ਹੈ॥੩੧੧॥**
ਅਧੀਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ	ਸੁੰਦਰ	ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨ	ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਬਸਨ**	**ਅੰਗ**	**ਸੰਗ**	**ਮਿਲਿ**	**ਹੁਇ**	**ਮਲੀਨ**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਕਪੜੇ	ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਸੰਜੋਗ,ਮੇਲ	ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ	ਹੋਵੇ	ਮੈਲੀ,ਗੰਦਾ

ਸਲਿਲ	**ਸਾਬੁਨ**	**ਮਿਲਿ**	**ਨਿਰਮਲ**	**ਹੋਤ**	**ਹੈ।**
ਪਾਣੀ	ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਇਕ ਪਦਾਰਥ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੱਪੜੇ ਆਦਿ ਦੀ ਮੈਲ ਧੋਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ	ਸ਼ੁੱਧ,ਪਵਿੱਤਰ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਸਰੋਵਰ**	**ਸਿਵਾਲ**	**ਕੈ**	**ਅਛਾਦਿਓ**	**ਜਲੁ॥**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਤਲਾਬ	ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਹ,ਕਾਈ	ਕਰਕੇ	ਢੱਕਿਆ ਹੋਇਆ	ਪਾਣੀ

ਝੋਲਿ	**ਪੀਏ**	**ਨਿਰਮਲ**	**ਦੇਖੀਐ**	**ਅਛੋਤ**	**ਹੈ।**
ਹਿਲਾ ਕੇ	ਪੀਵੇ,ਛੱਕੇ	ਸ਼ੁੱਧ,ਪਵਿੱਤਰ	ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ	ਪਵਿੱਤਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਨਿਸ**	**ਅੰਧਕਾਰ**	**ਤਾਰਕਾ**	**ਚਮਤਕਾਰ॥**
ਜਿਵੇਂ	ਰਾਤ	ਹਨ੍ਹੇਰਾ	ਤਾਰਾ,ਸਿਤਾਰਾ	ਲਿਸ਼ਕ,ਚਮਕ

ਹੋਤ	**ਉਜੀਆਰੋ**	**ਦਿਨਕਰ**	**ਕੇ**	**ਉਦੋਤ**	**ਹੈ।**
ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼,ਚਾਨਣਾ	ਸੂਰਜ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਮਾਇਆ**	**ਮੋਹ**	**ਭ੍ਰਮ**	**ਹੋਤ**	**ਹੈ**	**ਮਲੀਨ**	**ਮਤਿ॥**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸੰਸਾਰਕ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਆਦਿਕ	ਪਕੜ	ਸੰਸਾ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਵਿਕਾਰ ਗ੍ਰਸਤ	ਬੁੱਧੀ

ਸਤਿਗੁਰ	**ਗਿਆਨ**	**ਧਿਆਨ**	**ਜਗਮਗ**	**ਜੋਤਿ**	**ਹੈ॥੩੧੨॥**
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼	ਸਿਮਰਨ	ਰੌਸ਼ਨ ਜਗਮਗਾਂਦਾ ਹੋਇਆ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅੰਤਰ	**ਅਛਿਤ**	**ਹੀ**	**ਦਿਸੰਤਰਿ**	**ਗਵਨ**	**ਕਰੈ**
ਅੰਦਰ	ਹੁੰਦਿਆ ਹੋਇਆ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਪ੍ਰਦੇਸ ਹੋਰ ਦੇਸ	ਘੁੰਮਣਾ(ਮਨ ਦਾ)	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਪਾਛੈ	**ਪਰੇ**	**ਪਹੁਚੈ**	**ਨ**	**ਪਾਇਕੁ**	**ਜਉ**	**ਧਾਵਈ।**
ਮਗਰ ਮਗਰ	ਪਿੱਛਾ ਕਰੇ	ਪੁੱਜ ਸਕਦਾ	ਨਹੀਂ	ਪੈਦਲ ਚਲਣ ਵਾਲਾ	ਜੇਕਰ	ਦੌੜਕੇ

ਪਹੁਚੈ	**ਨ**	**ਰਥੁ**
ਪੁੱਜ ਸਕਦਾ	ਨਹੀਂ	ਯਾਤਰਾ ਆਦਿ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ

ਪਹੁਚੈ	**ਨ**	**ਗਜਰਾਜੁ**	**ਬਾਜੁ**
ਪੁੱਜ ਸਕਦਾ	ਨਹੀਂ	ਹਾਥੀਆਂ ਦਾ ਸੁਆਮੀ ਐਰਾਵਤ ਜੋ ਇੰਦਰ ਦੇਵਤਾ ਦਾ ਵਾਹਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ	ਘੋੜਾ

ਪਹੁਚੈ	**ਨ**	**ਖਗ**	**ਮ੍ਰਿਗ**	**ਫਾਦਤ**	**ਉਡਾਵਈ।**
ਪੁੱਜ ਸਕਦਾ	ਨਹੀਂ	ਪੰਛੀ	ਹਿਰਣ	ਕੁੱਦ ਕੁੱਦ ਕੇ	ਉਡਦਾ ਹੋਇਆ

ਪਹੁਚੈ	**ਨ**	**ਪਵਨ**	**ਗਵਨ**	**ਤ੍ਰਿਭਵਨ**	**ਪ੍ਰਤਿ॥**
ਪੁੱਜ ਸਕਦਾ (ਪਉਣ ਦਾ)	ਨਹੀਂ	ਹਵਾ	ਵਗਣਾ	ਤਿੰਨ ਲੋਕ ਭਾਵ ਮਾਤਲੋਕ,ਪਾਤਾਲ ਲੋਕ,ਸਵਰਗ ਲੋਕ	ਵਿਚ

ਅਰਧ	**ਉਰਧ**	**ਅੰਤਰੀਛ**	**ਹੁਇ**	**ਨ**	**ਪਾਵਈ।**
ਹੇਠਾਂ,ਨੀਚੇ	ਉਪਰ	ਆਕਾਸ਼	ਹੋਵੇ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਪੰਚ ਦੂਤ	**ਭੂਤ**	**ਲਗਿ**	**ਅਧਮੁ**	**ਅਸਾਧੁ**	**ਮਨੁ**
ਕਾਮ,ਕ੍ਰੋਧ,ਲੋਭ,ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਪੰਜ ਵਿਕਾਰ	ਪ੍ਰੇਤ,ਜਿੰਨ	ਲਗਕੇ	ਪਾਪੀ	ਖੋਟੇ ਦਿੱਲ ਵਾਲਾ	ਚਿਤ

ਗਹੇ	**ਗੁਰ**	**ਗਿਆਨ**	**ਸਾਧਸੰਗਿ**	**ਬਸਿ**	**ਆਵਈ ॥੩੧੩॥**
ਧਾਰਨ ਕੀਤਿਆਂ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼		ਧਰਮੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ	ਵਸ ਵਿਚ	ਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਆਂਧਰੋ	**ਕਉ**	**ਸਬਦ**	**ਸੁਰਤਿ**	**ਕਰ**	**ਚਰ**	**ਟੇਕ**
ਨੇਤ੍ਰਹੀਣ	ਨੂੰ	ਸਾਰਥਕ ਧੁਨੀ	ਧਿਆਨ	ਹਥ	ਪੈਰ	ਆਸਰਾ,ਸਹਾਰਾ

ਬਹਰੈ	**ਚਰਨ**	**ਕਰ**	**ਦ੍ਰਿਸਟਿ**	**ਸਬਦ**	**ਹੈ।**
ਬੋਲੇ ਦਾ	ਪੈਰ	ਹਥ	ਨਿਗਾਹ,ਨਜ਼ਰ	ਸਾਰਥਕ ਧੁਨੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁੰਗੈ	**ਟੇਕ**	**ਚਰ**	**ਕਰ**	**ਦ੍ਰਿਸਟਿ**	**ਸਬਦ**	**ਸੁਰਤਿ**	**ਲਿਵ**
ਗੁੰਗੇ ਨੂੰ	ਆਸਰਾ	ਪੈਰ	ਹਥ	ਨਿਗਾਹ,ਨਜ਼ਰ	ਸਾਰਥਕ ਧੁਨੀ	ਸੋਝੀ,ਧਿਆਨ	ਧਿਆਨ

ਲੂਲੇ	**ਟੇਕ**	**ਦ੍ਰਿਸਟਿ**	**ਸਬਦ**	**ਸ੍ਰ ਤਿ**	**ਪਦ**	**ਹੈ।**
ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਅਪਹਾਜ ਨੂੰ	ਆਸਰਾ	ਨਿਗਾਹ,ਨਜ਼ਰ	ਸਾਰਥਕ ਧੁਨੀ	ਸੁਣਨਾ		ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪਾਗੁਰੇ	**ਕਉ**	**ਟੇਕ**	**ਦ੍ਰਿਸਟਿ**	**ਸਬਦ**	**ਸੁਰਤਿ**	**ਕਰ**	**ਟੇਕ**
ਪਿੰਗਲੇ,ਲੂਲੇ	ਨੂੰ	ਆਸਰਾ	ਨਿਗਾਹ,ਨਜ਼ਰ	ਸਾਰਥਕ ਧੁਨੀ	ਸੋਝੀ	ਹਥ	ਸਹਾਰਾ

ਏਕ	**ਏਕ**	**ਅੰਗਹੀਨ**	**ਦੀਨਤਾ**	**ਅਛਦ**	**ਹੈ।**
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਅੰਗ ਵਿਹੂਣਾ	ਬੇਬਸੀ	ਛਿਪਾਉਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅੰਧ	**ਗੁੰਗ**	**ਸੁੰਨ**	**ਪੰਗ**	**ਲੁੰਜ**	**ਦੁਖ**	**ਪੁੰਜ**	**ਮਮ**
ਅੰਨ੍ਹਾ	ਗੂੰਗਾ	ਬੋਲਾ,ਬਹਿਰਾ	ਲੰਗੜਾ	ਲੂਲ੍ਹਾ ਲੰਗੜਾ	ਦੁਖਾਂ ਦਾ	ਢੇਰ,ਸਮੂਹ	ਮੈਂ

ਅੰਤਰ ਕੇ — ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪਰਬੀਨ ਸਦ ਹੈ॥੩੧੪॥

ਅੰਦਰ ਦੇ,ਦਾ,ਦੀ ਦਿਲ ਦੀ ਗਲ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ ਨਿਪੁੰਨ,ਕੁਸ਼ਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਆਂਧਰੇ ਕਉ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਕਰ ਚਰ ਟੇਕ

ਨੇਤ੍ਰਹੀਣ ਨੂੰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ ਹਥ ਪੈਰ ਆਸਰਾ,ਸਹਾਰਾ

ਅੰਧ ਗੂੰਗ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਕਰ ਚਰ ਹੈ।

ਨੇਤਰਹੀਣ ਗੂੰਗਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ ਹਥ ਪੈਰ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅੰਧ ਗੂੰਗ ਸੁੰਨ ਕਰ ਚਰ ਅਵਲੰਬ ਟੇਕ

ਨੇਤਰਹੀਣ ਗੂੰਗਾ ਬੋਲਾ,ਬਹਿਰਾ ਹਥ ਪੈਰ ਆਸਰਾ ਸਹਾਰਾ

ਅੰਧ ਗੂੰਗ ਸੁੰਨ ਪੰਗ ਟੇਕ ਏਕ ਕਰ ਹੈ।

ਨੇਤਰਹੀਣ ਗੂੰਗਾ ਬੋਲਾ,ਬਹਿਰਾ ਲੰਗੜਾ ਆਸਰਾ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ ਹਥ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅੰਧ ਗੂੰਗ ਸੁੰਨ ਪੰਗ ਲੁੰਜ ਦੁਖ ਪੁੰਜ ਮਮ॥

ਨੇਤਰਹੀਣ ਗੂੰਗਾ ਬੋਲਾ,ਬਹਿਰਾ ਲੰਗੜਾ ਲੂਲਾ ਲੰਗੜਾ ਦੁਖਾਂ ਦਾ ਢੇਰ,ਸਮੂਹ ਮੈਂ

ਸਰਬੰਗ ਹੀਨ ਦੀਨ ਦੁਖਤ ਅਧਰ ਹੈ।

ਸਭ ਅੰਗ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਗਰੀਬ ਦੁਖੀ ਬੇਸਹਾਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅੰਤਰ ਕੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਨੈ ਅੰਤਰਗਤਿ

ਅੰਦਰ ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗਲ ਜਾਨਣ ਵਾਲਾ ਜਾਣਦੀ ਅੰਦਰ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ

ਕੈਸੇ ਨਿਰਬਾਹੁ ਕਰੈ ਸਰੈ ਨਰਹਰ ਹੈ॥੩੧੫॥

ਕਿਵੇਂ ਗੁਜਾਰਾ ਕਰਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਿਭਣਾ ਪਰਮਾਤਮਾ,ਨਰਸਿੰਘ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਕਈ ਚਕੋਰ ਮ੍ਰਿਗ ਮੀਨ ਭ੍ਰਿੰਗ ਅਉ ਪਤੰਗ॥

ਚਕਵੇ ਪੰਛੀ ਦੀ ਮਦੀਨ ਤਿੱਤਰ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਪੰਛੀ ਹਿਰਣ ਮੱਛੀ ਭੌਰਾ ਅਤੇ ਪਰਵਾਨਾ

ਪ੍ਰੀਤਿ ਇਕਅੰਗੀ ਬਹੁਰੰਗੀ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ।

ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੇਮ ਇਕ ਪਾਸੜ,ਇਕ ਪੱਖੀ ਬਹੁਤ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਏਕ ਏਕ ਟੇਕ ਸੈ ਟਰਤ ਨ ਮਰਤ ਸਬੈ

ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ ਆਸਰਾ ਨਾਲ ਹਟਦੀ ਨਹੀਂ ਮਰਦਾ ਹੈ ਸਾਰੇ

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਕੀ ਚਾਲ ਚਲੀ ਆਈ ਹੈ।

ਮੁੱਢਲਾ ਅਖੀਰ ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ ਮਰਿਯਾਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਤੁਰੀ ਆਉਣਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਸਿਖ	**ਸੰਗਤਿ**	**ਮਿਲਾਪ**	**ਕੋ**	**ਪ੍ਰਤਾਪੁ**	**ਐਸੋ**
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਮੇਲ,ਸਾਥ	ਮੇਲ,ਸੰਗ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	ਮਹਿਮਾ,ਸੋਭਾ	ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਲੋਗ	**ਪਰਲੋਗ**	**ਸੁਖਦਾਇਕ**	**ਸਹਾਈ**	**ਹੈ।**
ਸੰਸਾਰ	ਅਗਲਾ ਜਹਾਨ	ਸੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲਾ	ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਮਤਿ	**ਸੁਨਿ**	**ਦੁਰਮਤਿ**	**ਨ**	**ਮਿਟਤ**	**ਜਾਕੀ॥**
ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਸੁਣਨਾ	ਭੈੜੀ ਮੱਤ	ਨਹੀਂ	ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ	ਜਿਸਦੀ

ਅਹਿ	**ਮਿਲਿ**	**ਚੰਦਨ**	**ਜਿਉ**	**ਬਿਖੁ**	**ਨ**	**ਮਿਟਾਈ**	**ਹੈ॥੩੧੬॥**
ਸੱਪ	ਮਿਲਾਪ ਕਰਕੇ	ਚੰਦਨ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਜਿਵੇਂ	ਜ਼ਹਿਰ	ਨਹੀਂ	ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮੀਨ	**ਕਉ**	**ਨ**	**ਸੁਰਤਿ**	**ਜਲ**	**ਕਉ**	**ਸਬਦ**	**ਗਿਆਨੁ**
ਮੱਛੀ	ਨੂੰ	ਨਹੀਂ	ਧਿਆਨ	ਪਾਣੀ	ਨੂੰ	ਬੋਲਣ ਸ਼ਕਤੀ	ਬੋਧ,ਸਮਝ

ਦੁਬਿਧਾ	**ਮਿਟਾਇ**	**ਨ**	**ਸਕਤ**	**ਜਲੁ**	**ਮੀਨ**	**ਕੀ।**
ਸ਼ੰਕਾ,ਸੰਦੇਹ	ਮਿਟਾਉਣਾ	ਨਹੀਂ	ਸਮਰੱਥਾ	ਪਾਣੀ	ਮੱਛੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਸਰ	**ਸਰਿਤਾ**	**ਅਥਾਹ**	**ਪ੍ਰਬਲ**	**ਪ੍ਰਵਾਹ**	**ਬਸੈ**
ਸਰੋਵਰ	ਨਦੀ	ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ	ਤੇਜ਼(ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਲਈ)	ਵਹਾਅ	ਵਸਦੇ ਹਨ

ਗ੍ਰਸੈ	**ਲੋਹ**	**ਰਾਖਿ**	**ਨ**	**ਸਕਤ**	**ਮਤਿ**	**ਹੀਨ**	**ਕੀ।**
ਪਕੜਦੀ	ਲੋਹੇ ਨੂੰ	ਬਚਾਉ	ਨਹੀਂ	ਸਮਰੱਥਾ,ਬਲ	ਬੁੱਧੀ	ਦੇ ਬਿਨਾਂ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ

ਜਲੁ	**ਬਿਨੁ**	**ਤਰਫਿ**	**ਤਜਤ**	**ਪ੍ਰਿਅ**	**ਪ੍ਰਾਨ**	**ਮੀਨ**
ਪਾਣੀ	ਬਿਨਾਂ	ਤੜਫ ਕੇ	ਛੱਡਦਾ	ਪਿਆਰੇ,ਸੁੰਦਰ	ਜੀਵਨ	ਮੱਛੀ

ਜਾਨਤ	**ਨ**	**ਪੀਰ**	**ਨੀਰ**	**ਦੀਨਤਾਈ**	**ਦੀਨ**	**ਕੀ।**
ਜਾਣਦਾ	ਨਹੀਂ	ਪੀੜ,ਦਰਦ	ਪਾਣੀ	ਲਾਚਾਰੀ	ਲਾਚਾਰ,ਬੇਬਸ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਦੁਖਦਾਈ	**ਪ੍ਰੀਤਿ**	**ਕੀ**	**ਪ੍ਰਤੀਤ**	**ਮੀਨ**	**ਕੁਲ**	**ਦ੍ਰਿੜ**
ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੇਮ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	ਭਰੋਸਾ	ਮੱਛੀ	ਖਾਨਦਾਨ	ਪੱਕਾ

ਗੁਰਸਿਖ	**ਬੰਸ**	**ਧ੍ਰਿਗੁ**	**ਪ੍ਰੀਤਿ**	**ਪਰਧੀਨ**	**ਕੀ**	**॥੩੧੭॥**
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਸਮੂਹ	ਲਾਹਨਤ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੇਮ	ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਅਧੀਨ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	

ਦੀਪਕ	**ਪੈ**	**ਆਵਤ**	**ਪਤੰਗ**	**ਪ੍ਰੀਤਿ**	**ਰੀਤਿ**	**ਲਗਿ**
ਦੀਵਾ	ਪਾਸ,ਕੋਲ	ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਪਰਵਾਨਾ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੇਮ	ਮਰਿਯਾਦਾ	ਲਗਕੇ

ਦੀਪਕਹਿ	**ਮਹਾ**	**ਬਿਪਰੀਤ**	**ਮਿਲੇ** —	**ਜਾਰਿ**	**ਹੈ।**
ਦੀਵੇ ਦੀ	ਬਹੁਤ,ਅਤਿਅੰਤ	ਉਲਟੀ ਰੀਤ	ਮਿਲਦਾ	ਸਾੜ ਦਿੰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਲਿ	**ਚਲਿ**	**ਆਵਤ**	**ਕਮਲ**	**ਪੈ**	**ਸਨੇਹ**	**ਕਰਿ**
ਭੌਰਾ	ਚਲ ਕੇ	ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਕੋਲ,ਪਾਸ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੀਤ	ਕਾਰਣ

ਕਮਲ	**ਸੰਪਟ**	**ਬਾਂਧਿ**	**ਪ੍ਰਾਨ**	**ਪਰਹਾਰਿ**	**ਹੈ।**
ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਭਾਂਡੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦੀ ਚੀਜ਼ ,ਕੁੱਜਾ	ਬੰਦ ਕਰਕੇ	ਜੀਵਨ	ਨਾਸ਼ ਕਰ ਦਿੰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮਨ	**ਬਚ**	**ਕ੍ਰਮ**	**ਜਲ**	**ਮੀਨ**	**ਲਿਵਲੀਨ**	**ਗਤਿ**
ਮਲ,ਬਚਨਤੇ ਕਰਮ ਕਰਕੇ			ਪਾਣੀ	ਮੱਛੀ	ਧਿਆਨ,ਮਗਨ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ

ਬਿਛੁਰਤ	**ਰਾਖਿ**	**ਨ**	**ਸਕਤ**	**ਗਹਿ**	**ਡਾਰਿ**	**ਹੈ।**
ਵਿਛੜਦੀ ਹੋਈ	ਬਚਾਉ	ਨਹੀਂ	ਸਮਰੱਥਾ	ਪਕੜ ਕੇ	ਸੁਟਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦੁਖਦਾਈ	**ਪ੍ਰੀਤਿ**	**ਕੀ**	**ਪ੍ਰਤੀਤਿ**	**ਕੈ**	**ਮਰੈ**	**ਨ**	**ਟਰੈ**
ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਪਿਆਰ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	ਭਰੋਸਾ	ਕਰਕੇ	ਮਰ ਜਾਂਦਾ	ਨਹੀਂ	ਟਲਦਾ

ਗੁਰਸਿਖ	**ਸੁਖਦਾਈ**	**ਪ੍ਰੀਤਿ**	**ਕਿਉ**	**ਬਿਸਾਰਿ**	**ਹੈ॥੩੧੯॥**
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਸੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲਾ	ਪਿਆਰ	ਕਿਵੇਂ	ਭੁਲਾ ਸਕਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦੀਪਕ	**ਪਤੰਗ**	**ਦਿਬਿ**	**ਦ੍ਰਿਸਟਿ**	**ਦਰਸ**	**ਹੀਨ**
ਦੀਵਾ	ਪਤੰਗਾ,ਪਰਵਾਨਾ	ਦੈਵੀ ਨਜ਼ਰ		ਦਰਸ਼ਨ,ਝਲਕ	ਦੇ ਬਿਨਾਂ

ਸ੍ਰੀ	**ਗੁਰ**	**ਦਰਸ**	**ਧਿਆਨ**	**ਤ੍ਰਿਭਵਨ**	**ਗੰਮਿਤਾ।**
ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਦਰਸ਼ਨ	ਸਿਮਰਨ	ਤਿੰਨ ਲੋਕ ਭਾਵ	ਪਹੁੰਚ ਭਾਵ ਸਮਝ
				ਮਾਤਲੋਕ,ਪਾਤਾਲ ਲੋਕ,ਸਵਰਗ ਲੋਕ	

ਬਾਸਨਾ	**ਕਮਲ**	**ਅਲਿ**	**ਭ੍ਰਮਤ**	**ਨ**	**ਰਾਖਿ**	**ਸਕੈ**
ਖੁਸ਼ਬੂ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਭੌਰਾ	ਭਟਕਣ ਤੋਂ	ਨਹੀਂ	ਰੋਕਣਾ	ਸਕਣਾ

ਚਰਨ	**ਸਰਨਿ**	**ਗੁਰ**	**ਅਨਤ**	**ਨ**	**ਰੰਮਿਤਾ।**
ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ	ਓਟ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਹੋਰ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ	ਨਹੀਂ	ਘੁੰਮਦਾ ਫਿਰਦਾ

ਮੀਨ	**ਜਲ**	**ਪ੍ਰੇਮ**	**ਨੇਮ**	**ਅੰਤਿ**	**ਨ**	**ਸਹਾਈ**	**ਹੋਤ**
ਮੱਛੀ	ਪਾਣੀ	ਪਿਆਰ	ਮਰਿਯਾਦਾ	ਅਖੀਰ	ਨਹੀਂ	ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਗੁਰ	**ਸੁਖ**	**ਸਾਗਰ**	**ਹੈ**	**ਇਤ**	**ਉਤ**	**ਸੰਮਿਤਾ।**
ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਅਲੰਦ,ਚੈਨ	ਸਮੁੰਦਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਇਧਰ	ਉਧਰ	ਬਰਾਬਰ

ਏਕ	**ਏਕ**	**ਟੇਕ**	**ਸੈ**	**ਟਰਤ**	**ਨ**	**ਮਰਤ**	**ਸਬੈ**
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਆਸਰਾ	ਨਾਲ	ਟਲਦੀ	ਨਹੀਂ	ਮਰਦਾ ਹੈ	ਸਾਰੇ

ਸ੍ਰੀ	**ਗੁਰ**	**ਸ੍ਰਬੰਗੀ**	**ਸੰਗੀ**	**ਮਹਾਤਮ**	**ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ॥੩੧੯॥**
ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸਭਨਾਂ ਅੰਗਾਂ ਵਿਚ	ਸਾਥੀ	ਮਹੱਤਵ	ਮੁਕਤੀ

ਦੀਪਕ	**ਪਤੰਗ**	**ਮਿਲਿ**	**ਜਰਤ**	**ਨ**	**ਰਾਖਿ**	**ਸਕੈ**
ਦੀਵਾ	ਪਤੰਗਾ,ਪਰਵਾਨਾ	ਮੇਲ ਕਰਦਾ	ਸੜਨ ਤੋਂ	ਨਹੀਂ	ਬਚਾਉ	ਸਕਣਾ

ਜਰੇ	**ਮਰੇ**	**ਆਗੇ**	**ਨ**	**ਪਰਮਪਦ**	**ਪਾਏ**	**ਹੈ।**
ਸੜਕੇ	ਮਰ ਜਾਂਦਾ	ਅੱਗੇ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਅਭੇਦਤਾ ਵਾਲੀ ਉੱਚੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਵਸਥਾ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮਧੁਪ	**ਕਮਲ**	**ਮਿਲਿ**	**ਭ੍ਰਮਤ**	**ਨ**	**ਰਾਖਿ**	**ਸਕੈ**
ਭੌਰਾ,ਭ੍ਰਮਰ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਮੇਲ ਕਰਦਾ	ਭਟਕਣ ਤੋਂ	ਨਹੀਂ	ਰੋਕਣਾ	ਸਕਣਾ

ਸੰਪਟ	**ਮੈ**	**ਮੂਏ**	**ਸੈ**	**ਨ**	**ਸਹਜ**	**ਸਮਾਏ**	**ਹੈ।**
ਕੁੱਜਾ	ਵਿਚ	ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣੀ	ਨਾਲ	ਨਹੀਂ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਇਕਮਿਕ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਲ	**ਮਿਲਿ**	**ਮੀਨ**	**ਕੀ**	**ਨ**	**ਦੁਬਿਧਾ**	**ਮਿਟਾਇ**	**ਸਕੀ**
ਪਾਣੀ	ਇਕਮਿਕ	ਮੱਛੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਨਹੀਂ	ਸ਼ੰਕਾ,ਸੰਦੇਹ	ਮਿਟਾਉਣਾ	ਸਕਣਾ

ਬਿਛੁਰਿ	**ਮਰਤ**	**ਹਰਿ**	**ਲੋਕ**	**ਨ**	**ਪਠਾਏ**	**ਹੈ।**
ਵਿਛੜ ਕੇ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ,ਪ੍ਰਭੂ	ਸੰਸਾਰ	ਨਹੀਂ	ਭੇਜਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਇਤ	**ਉਤ**	**ਸੰਗਮ**	**ਸਹਾਈ**	**ਸੁਖਦਾਈ**	**ਗੁਰ**
ਇਹ ਲੋਕ	ਉਸ ਪਾਸੇ	ਮਿਲਾਪ	ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ	ਸੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲਾ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ

ਗਿਆਨ	**ਧਿਆਨ**	**ਪ੍ਰੇਮਰਸ**	**ਅੰਮ੍ਰਿਤ**	**ਪੀਆਏ**	**ਹੈ॥੩੨੦॥**
ਪਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ	ਯਾਦ ਕਰਨਾ	ਪਿਆਰ ਰਸ	ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਛੱਕਾ ਦਿੱਤਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦੀਪਕ	**ਪਤੰਗ**	**ਅਲਿ**	**ਕਮਲ**	**ਸਲਿਲ**	**ਮੀਨ**
ਦੀਵਾ	ਪਰਵਾਨਾ	ਭੌਰਾ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਪਾਣੀ,ਜਲ	ਮੱਛੀ

ਚਕਈ	**ਚਕੋਰ**	**ਮ੍ਰਿਗ**	**ਰਵਿ**	**ਸਸਿ**	**ਨਾਦ**	**ਹੈ।**
ਚਕਵੇ ਪੰਛੀ ਦੀ ਮਦੀਨ	ਤਿੱਤਰ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਪੰਛੀ	ਹਿਰਣ	ਸੂਰਜ	ਚੰਨ	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪ੍ਰੀਤਿ	**ਇਕਅੰਗੀ**	**ਬਹੁਰੰਗੀ**	**ਨਹੀ**	**ਸੰਗੀ**	**ਕੋਊ॥**
ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੇਮ	ਇਕ ਪਾਸੜ	ਬਹੁਤੁ ਰੰਗਾਂ ਦੀ	ਅਭਾਵ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ	ਸਾਥੀ	ਕੋਈ

ਸਬੈ	**ਦੁਖਦਾਈ**	**ਨ**	**ਸਹਾਈ**	**ਅੰਤਿ**	**ਆਦਿ**	**ਹੈ।**
ਸਾਰੇ	ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਨਹੀਂ	ਸਹਇਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ	ਅਖੀਰ	ਮੁੱਢਲਾ,ਕਦੀਮੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੀਵਤ	ਨ	ਸਾਧਸੰਗ	ਮੂਏ	ਨ	ਪਰਮਗਤਿ
ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ	ਨਹੀਂ	ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਮਰਣ ਪਿਛੋਂ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਅਵਸਥਾ

ਗਿਆਨ	ਧਿਆਨ	ਪ੍ਰੇਮਰਸ	ਪ੍ਰੀਤਮ	ਪ੍ਰਸਾਦਿ	ਹੈ।
ਪਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ	ਸਿਮਰਨ	ਪਿਆਰ ਰਸ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਪਿਆਰਾ	ਕਿਰਪਾ,ਮਿਹਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮਾਨਸ	ਜਨਮੁ	ਪਾਇ	ਸ੍ਰੀ	ਗੁਰ	ਦਇਆ ਨਿਧਾਨ
ਇਨਸਾਨੀ	ਜੀਵਨ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ	ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ

ਚਰਨ	ਸਰਨਿ	ਸੁਖਫਲ	ਬਿਸਮਾਦ	ਹੈ	॥੩੨੧॥
ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ	ਓਟ	ਸੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	ਅਸਚਰਜਮਈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	

ਗੁਰਮੁਖਿ	ਪੰਥ	ਗੁਰ	ਧਿਆਨ	ਸਾਵਧਾਨ	ਰਹੈ
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਰਸਤਾ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸਿਮਰਨ	ਸੁਚੇਤ,ਚੇਤੰਨ	ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ

ਲਹੈ	ਨਿਜੁਘਰੁ	ਅਰੁ	ਸਹਜ	ਨਿਵਾਸ	ਜੀ।
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ	ਆਤਮ ਪਦ	ਅਤੇ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਟਿਕਾਣਾ ਕਰਦਾ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਸਬਦ	ਬਿਬੇਕ	ਏਕ	ਟੇਕ	ਨਿਹਚਲ	ਮਤਿ
ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ	ਵਿਚਾਰ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਆਸਰਾ	ਅਚਲ,ਸਥਿਰ	ਬੁੱਧੀ

ਮਧੁਰ	ਬਚਨ	ਗੁਰ	ਗਿਆਨ	ਕੋ	ਪ੍ਰਗਾਸ	ਜੀ।
ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਰਸਦਾਇਕ	ਸ਼ਬਦ,ਬੋਲ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ	ਦਾ,ਦੇ	ਚਾਨਣ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਚਰਨਕਮਲ	ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ	ਨਿਧਾਨ	ਪਾਨ
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ	ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ,ਭੰਡਾਰ	ਪੀਣਾ ਕੋਈ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪ੍ਰੇਮ	ਰਸ	ਬਸਿ ਭਏ	ਬਿਸਮ	ਬਿਸ੍ਵਾਸ	ਜੀ।
ਪਿਆਰ ,ਸਨੇਹ	ਸੁਆਦ	ਵਸ ਵਿਚ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਭਰੋਸਾ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਗਿਆਨ	ਧਿਆਨ	ਪ੍ਰੇਮ	ਨੇਮ	ਪੂਰਨ	ਪ੍ਰਤੀਤ	ਚੀਤਿ
ਪਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ	ਸਿਮਰਨ	ਪਿਆਰ	ਮਰਿਯਾਦਾ	ਸੰਪੂਰਨ	ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼	ਚਿਤ ਵਿਚ

ਬਨ	ਗ੍ਰਿਹ	ਸਮਸਰਿ	ਮਾਇਆ	ਮੈ	ਉਦਾਸ	ਜੀ॥੩੨੨॥
ਜੰਗਲ	ਘਰ	ਬਰਾਬਰ	ਸੰਸਾਰਕ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਆਦਿਕ	ਵਿਚ	ਵੈਰਾਗਵਾਨ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਮਾਰਬੇ	ਕੋ	ਤ੍ਰਾਸੁ	ਦੇਖਿ	ਚੋਰ	ਨ	ਤਜਤ	ਚੋਰੀ
ਕੁੱਟ ਪੈਣਾ	ਦਾ,ਦੇ	ਭੈ,ਡਰ	ਦੇਖਕੇ	ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਨਹੀਂ	ਤਿਆਗ ਦਿੰਦੀ	ਚੋਰੀ ਦਾ ਕਰਮ

ਬਟਵਾਰਾ	ਬਟਵਾਰੀ	ਸੰਗਿ	—	ਹੁਇ	ਤਕਤ	ਹੈ।
ਲੁਟੇਰਾ,ਡਾਕੂ	ਰਾਹੀ,ਯਾਤਰੂ	ਮੇਲ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ		ਹੋਵੇ	ਲੱਭਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬੇਸ੍ਵਾਰਤੁ	ਬ੍ਰਿਥਾ	ਭਏ	ਮਨ	ਮੈ	ਨ	ਸੰਕਾ	ਮਾਨੈ
ਵੇਸਵਾ ਨਾਲ ਸੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਕਸ਼ਟ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਚਿਤ	ਵਿਚ	ਨਹੀਂ	ਸ਼ੱਕ	ਮੰਨਦੇ ਹਨ

ਜੁਆਰੀ	ਨ	ਸਰਬਸੁ	ਹਾਰੇ	ਸੈ	ਥਕਤ	ਹੈ।
ਜੂਆ ਖੇਡਣ ਵਾਲਾ	ਨਹੀਂ	ਸਭੋ ਕੁੱਝ	ਹਾਰਨਾ	ਨਾਲ	ਥਕਦਾ,ਹਟਦਾ ਨਹੀਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਮਲੀ	ਨ	ਅਮਲ	ਤਜਤ	ਜਿਉ	ਧਿਕਾਰ	ਕੀਏ॥
ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਵਰਤਣ ਵਾਲਾ	ਨਹੀਂ	ਨਸ਼ਾ	ਛੱਡਦਾ	ਜਿਵੇਂ	ਲਾਹਨਤ	ਕਰਨ ਨਾਲ

ਦੋਖ	ਦੁਖ	ਲੋਗ	ਬੇਦ	ਸੁਨਤ	ਛਕਤ	ਹੈ।
ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਤਕਲੀਫ	ਲੋਕ	ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ	ਸੁਣ ਕੇ	ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਧਮ	ਅਸਾਧ	ਸੰਗ	ਛਾਡਤ	ਨ	ਅੰਗੀਕਾਰ
ਨੀਚ,ਪਾਪੀ	ਮਾੜਾ,ਦੁਸ਼ਟ	ਮੇਲ,ਸੰਯੋਗ	ਛੱਲਦਾ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੇ,ਅਪਨਾਏ

ਗੁਰਸਿਖ	ਸਾਧਸੰਗ	ਛਾਡਿ	ਕਿਉ	ਸਕਤ	ਹੈ॥੩੨੩॥
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਛੱਡਣਾ	ਕਿਵੇਂ	ਸਮਰੱਥਾ,ਬਲ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦਮਕ	ਦੈ	ਦੋਖ	ਦੁਖੁ	ਅਪਜਸ	ਲੈ	ਅਸਾਧ
ਧਨ,ਦੌਲਤ	ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ	ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਪੀੜਾ,ਕਸ਼ਟ	ਬਦਨਾਮੀ	ਲੈਂਦਾ	ਮਾੜਾ,ਦੁਸ਼ਟ

ਲੋਕ	ਪਰਲੋਕ	ਮੁਖ	ਸਿਆਮਤਾ	ਲਗਾਵਹੀ।
ਸੰਸਾਰ	ਦੂਸਰਾ ਲੋਕ	ਚਿਹਰਾ	ਕਾਲਖ,ਕਾਲਸ	ਲਗਵਾ ਲੈਂਦਾ

ਚੋਰ	ਜਾਰ	ਅਉ	ਜੁਆਰ	ਮਧਪਾਨੀ	ਦੁਕ੍ਰਿਤ	ਸੈ
ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਦੁਰਾਚਾਰੀ	ਅਤੇ	ਜੂਆ ਖੇਡਣ ਵਾਲਾ	ਸ਼ਰਾਬੀ	ਬੁਰੇ ਕਰਮ	ਨਾਲ

ਕਲਹ	ਕਲੇਸ	ਭੇਸ	ਦੁਬਿਧਾ	ਕਉ	ਧਾਵਹੀ।
ਲੜਾਈ	ਝਗੜਾ	ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ	ਚਿੰਤਾ ਫਿਕਰ	ਨੂੰ	ਦੌੜਦਾ,ਭੱਜਦਾ

ਮਤਿ	ਪਤਿ	ਮਾਨ	ਹਾਨਿ	ਕਾਨਿ	ਮੈ	ਕਨੌਡੀ	ਸਭਾ
ਬੁੱਧੀ	ਵਡਿਆਈ	ਮਾਣ,ਇਜਤ	ਨੁਕਸਾਨ	ਲੋਕ ਲਾਜ	ਵਿਚ	ਬੇਇਜਤੀ	ਇਕੱਠ

ਨਾਕ	ਕਾਨ	ਖੰਡ	ਡੰਡ	ਹੋਤ	ਨ	ਲਜਾਵਹੀ।
ਨੱਕ	ਕੰਨ	ਟੁਕੜਾ,ਹਿੱਸਾ	ਸਜ਼ਾ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਨਹੀਂ	ਸ਼ਰਮਸ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ

ਸਰਬ	ਨਿਧਾਨ	ਦਾਨ	ਦਾਇਕ	ਸੰਗਤਿ	ਸਾਧ
ਸਾਰਾ,ਕੁਲ	ਭੰਡਾਰ	ਭੇਂਟ,ਦਾਤ	ਦੇਣ ਵਾਲਾ	ਮੇਲ,ਸਾਥ	ਮਹਾਤਮਾ,ਫਕੀਰ

ਗੁਰਸਿਖ	ਸਾਧੂਜਨ	ਕਿਉ	ਨ	ਚਲਿ	ਆਵਹੀ ॥੩੨੪॥
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਧਰਮੀ ਪੁਰਖ	ਕਿਸ ਕਾਰਨ	ਨਹੀਂ	ਚਲਕੇ	ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਜੈਸੇ	ਤਉ	ਅਕਸਮਾਤ	ਬਾਦਰ	ਉਦੋਤ	ਹੋਤ
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ		ਬੱਦਲ	ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਗਗਨ	ਘਟਾ	ਘਮੰਡ	ਕਰਤ	ਬਿਥਾਰ	ਜੀ।
ਆਕਾਸ਼	ਬੱਦਲ	ਇਕੱਠ(ਬੱਦਲਾਂ ਦਾ)	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਫੈਲਣਾ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਤਾਹੀ	ਤੇ	ਸਬਦ	ਧੁਨਿ	ਘਨ	ਗਰਜਤ	ਅਤਿ॥
ਉਸ	ਤੋਂ	ਸਾਰਥਕ ਧੁਨੀ	ਧੁਨੀ,ਸੁਰ	ਬੱਦਲ	ਗਜਦਾ,ਕੜਕਦਾ	ਬਹੁਤ

ਚੰਚਲ	ਚਰਿਤ੍ਰ	ਦਾਮਨੀ	ਚਮਤਕਾਰ	ਜੀ।
ਟਿਕਾਉ ਵਿਚ ਨਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਕੌਤਕ,ਲੀਲ੍ਹਾ	ਬਿਜਲੀ	ਚਮਕਦੇ ਹਨ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਬਰਖਾ	ਅੰਮ੍ਰਿਤ	ਜਲ	ਮੁਕਤਾ	ਕਪੂਰ	ਤਾਤੇ
ਬਾਰਸ਼	ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਪਾਣੀ	ਮੋਤੀ	ਮੁਸ਼ਕ ਕਪੂਰ	ਉਸ ਤੋਂ

ਅਉਖਧੀ	ਉਪਾਰਜਨਾ	ਅਨਿਕ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਜੀ।
ਦੁਆਈ,ਦਵਾ	ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਦਿਬਿ ਦੇਹ	ਸਾਧ	ਜਨਮ	ਮਰਨ	ਰਹਿਤ	ਜਗ
ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰ	ਮਹਾਤਮਾ,ਫਕੀਰ	ਪੈਦਾਇਸ਼	ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣੀ	ਮੁਕਤ	ਜਹਾਨ,ਸੰਸਾਰ

ਪ੍ਰਗਟਤ	ਕਰਬੇ	ਕਉ	ਪਰਉਪਕਾਰ	ਜੀ॥੩੨੫॥
ਪ੍ਰਗਟਦਾ ਹੈ	ਕਰਨਾ	ਨੂੰ	ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਸਫਲ	ਬਿਰਖ	ਫਲ	ਦੇਤ	ਜਿਉ	ਪਾਖਾਨ	ਮਾਰੇ
ਕਾਮਯਾਬ	ਦਰਖਤ	ਦਰਖਤ ਆਦਿ ਨੂੰ ਲਗਣ ਵਾਲਾ ਪੌਦਾ	ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ	ਜਿਵੇਂ	ਪੱਥਰ	ਮਾਰਨ ਨਾਲ

ਸਿਰਿ	ਕਰਵਤ	ਸਹਿ	ਗਹਿ	ਪਾਰਿ	ਪਾਰਿ	ਹੈ।
ਸਿਰ	ਆਰਾ	ਸਹਾਰ ਕੇ	ਬਿਠਾ ਕੇ	ਪਾਰ ਕਰਕੇ	ਪਾਰਲੇ ਪਾਸੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਾਗਰ	ਮੈ	ਕਾਢਿ	ਮੁਖੁ	ਫੋਰੀਅਤ	ਸੀਪ	ਕੋ	ਜਿਉ
ਸਮੁੰਦਰ	ਵਿਚ	ਕੱਢ ਕੇ	ਮੂੰਹ	ਤੋੜਦਾ ਹੈ	ਸੰਖ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	ਜਿਵੇਂ

ਦੇਤ	ਮੁਕਤਾਹਲ	ਅਵਗਿਆ	ਨ	ਬੀਚਾਰਿ	ਹੈ।
ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ	ਮੋਤੀ	ਅਪਮਾਨ,ਹੇਠੀ	ਨਹੀਂ	ਸੋਚਕੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਖਨਵਾਰਾ	ਖਾਨਿ	ਖਨਤ	ਹਨਤ	ਘਨ
ਜਿਵੇਂ	ਖੋਦਣ ਵਾਲਾ	ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ	ਪੁੱਟਦਾ ਹੈ	ਸੱਟ ਮਾਰਨੀ	ਹਥੌੜਾ

ਮਾਨਕ	**ਹੀਰਾ**	**ਅਮੋਲ**	**ਪਰਉਪਕਾਰ**	**ਹੈ।**
ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਇਕ ਕੀਮਤੀ ਰਤਨ	ਹੀਰਾ	ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਮੁੱਲ ਵਾਲਾ?	ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਊਖ	**ਮੈ**	**ਪਿਊਖ**	**ਜਿਉ**	**ਪ੍ਰਗਾਸੁ**	**ਹੋਤ**	**ਕੋਲੂ**	**ਪਚੈ**
ਗੰਨਾ	ਵਿਚ	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਗਾ ਰਸ	ਜਿਵੇਂ	ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਵੇਲਣਾ ਗੰਨੇ ਦਾ ਰਸ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨ	ਪੀੜਨ ਦੁਆਰਾ

ਅਵਗੁਨ	**ਕੀਏ**	**ਗੁਨ**	**ਸਾਧਨ**	**ਕੈ**	**ਦੁਆਰ**	**ਹੈ॥੩੨੬॥**
ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਉਲਟ	ਕਰਨ ਨਾਲ	ਭਲਾ,ਨੇਕੀ	ਸਾਧੂਆਂ ਦੀ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	ਦੁਆਰਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਾਧੁਸੰਗਿ	**ਦਰਸਨ**	**ਕੋ**	**ਹੈ**	**ਨਿਤਨੇਮੁ**	**ਜਾਕੋ**
ਧਰਮੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ	ਦੀਦਾਰ,ਵੇਖਣਾ	ਦਾ,ਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ	ਜਿਸਦਾ

ਸੋਈ	**ਦਰਸਨੀ**	**ਸਮਦਰਸ**	**ਧਿਆਨੀ**	**ਹੈ।**
ਉਹੀ	ਦੇਖਣ ਯੋਗ	ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ	ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਲਿਵਲੀਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਬਦ	**ਬਿਬੇਕ**	**ਏਕ**	**ਟੇਕ**	**ਜਾਕੈ**	**ਮਨਿ**	**ਬਸੈ**
ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ	ਵਿਚਾਰ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਆਸਰਾ	ਜਿਸਦੇ	ਚਿਤ	ਵਸਦੇ ਹਨ

ਮਾਨਿ	**ਗੁਰਗਿਆਨ**	**ਸੋਈ**	**ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ**	**ਹੈ।**
ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼	ਉਹੀ	ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਜਾਨਣ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦ੍ਰਿਸਟਿ	**ਦਰਸ**	**ਅਰੁ**	**ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ**	**ਮਿਲਿ**
ਨਿਗਾਹ,ਨਜ਼ਰ	ਦਰਸ਼ਨ,ਝਲਕ	ਅਤੇ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ

ਪ੍ਰੇਮੀ	**ਪ੍ਰਿਅ**	**ਪ੍ਰੇਮ**	**ਉਨਮਨ**	**ਉਨਮਾਨੀ**	**ਹੈ।**
ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਪ੍ਰਭੂ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੀਤ	ਬੇਚੈਨ,ਵਿਆਕੁਲ	ਸਮਝਾਉਣ ਤੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਹਜ	**ਸਮਾਧਿ**	**ਸਾਧਸੰਗਿ**	**ਇਕਰੰਗ**	**ਜੋਈ**
ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋਣਾ	ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਰੰਗ	ਜਿਹੜਾ

ਸੋਈ	**ਗੁਰਮੁਖਿ**	**ਨਿਰਮਲ**	**ਨਿਰਬਾਨੀ**	**ਹੈ॥੩੨੭॥**
ਉਹੀ	ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਸ਼ੁੱਧ,ਪਵਿੱਤਰ	ਪਰਮਾਨੰਦ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਧਾਰਨੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦਰਸ	**ਧਿਆਨ**	**ਧਿਆਨੀ**	**ਸਬਦ**	**ਗਿਆਨ**	**ਗਿਆਨੀ**
ਦਰਸ਼ਨ,ਝਲਕ	ਸਿਮਰਨ	ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਲਿਵਲੀਨ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ	ਸੋਝੀ,ਸਮਝ	ਗਿਆਨਵਾਨ

ਚਰਨ	**ਸਰਨਿ**	**ਦ੍ਰਿੜ**	**ਮਾਇਆ**	**ਮੈ**	**ਉਦਾਸੀ**	**ਹੈ।**
ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ	ਓਟ	ਪੱਕਾ	ਸੰਸਾਰਕ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਆਦਿਕ	ਵਿਚ	ਉਦਾਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਹਾਲਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਹਉਮੈ	**ਤਿਆਗਿ**	**ਤਿਆਗੀ**	**ਬਿਸਮਾਦ**	**ਕੈ**	**ਬੈਰਾਗੀ**	**ਭਏ**
ਘਮੰਡ,ਅਭਿਮਾਨ	ਛੱਡ ਕੇ	ਤਿਆਗਣ ਵਾਲਾ	ਅਲੌਕਿਕ ਅਨੰਦ	ਕਰਕੇ	ਵੈਰਾਗੀ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਤ੍ਰਿਗੁਨ	**ਅਤੀਤਿ**	**ਚੀਤ**	**ਅਨਭੈ**	**ਅਭਿਆਸੀ**	**ਹੈ।**
ਰਜੋ,ਤਮੋ,ਸਤੋ ਪ੍ਰਕਿਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੁਣ	ਨਿਰਲੇਪ	ਚਿਤ	ਪਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ	ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦੁਬਿਧਾ	**ਅਪਰਸ**	**ਅਉ**	**ਸਾਧ**
ਮਨ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲਤਾ	ਅਸ਼ਪਰਸ਼	ਅਤੇ	ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ

ਇੰਦ੍ਰੀ	**ਨਿਗ੍ਰਹਿ**	**ਕੈ**
ਸਰੀਰ ਦਾ ਅੰਗ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ,ਅੱਖ,ਨੱਕ	ਵਸ ਵਿਚ ਕਰਨਾ	ਕਰਕੇ

ਆਤਮ	**ਪੂਜਾ**	**ਬਿਬੇਕੀ**	**ਸੁੰਨ**	**ਮੈ**	**ਸੰਨਿਆਸੀ**	**ਹੈ।**
ਰੂਹ	ਪੂਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਗਿਆਨਵਾਨ	ਅਫਰ, ਨਿਰਵਿਕਲਪ	ਵਿਚ	ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਹਜ	**ਸੁਭਾਵ**	**ਕਰਿ**	**ਜੀਵਨਮੁਕਤਿ**	**ਭਏ**
ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਸੁਭਾਅ	ਕਾਰਣ	ਜਿਉਦਿਆਂ ਬੰਧਨ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਸੇਵਾ	**ਸਰਬਾਤਮ**	**ਕੈ**	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਬਿਸ੍ਵਾਸੀ**	**ਹੈ॥੩੨੮॥**
ਭਗਤੀ	ਵਿਸ਼ਵ ਆਤਮਾ	ਕਰਕੇ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਜਲ**	**ਅੰਤਰਿ**	**ਜੁਗੰਤਰ**	**ਬਸੈ**	**ਪਾਖਾਨ**
ਜਿਵੇਂ	ਪਾਣੀ	ਅੰਦਰ,ਭੀਤਰ	ਕਈ ਯੁੱਗ	ਵਸ ਗਈ ਹੈ	ਪੱਥਰ

ਭਿਦੈ	**ਨ**	**ਰਿਦੈ**	**ਕਠੋਰ**	**ਬੂਡੈ**	**ਬਜ੍ਰ**	**ਭਾਰ**	**ਕੈ।**
ਗਿੱਲੀ ਹੁੰਦੀ	ਨਹੀਂ	ਅੰਦਰਲਾ ਭਾਗ	ਸਖਤ	ਡੁੱਬ ਜਾਂਦਾ	ਵਜ਼ਨਦਾਰ	ਵਜ਼ਨ	ਕਰਕੇ

ਅਠਸਠਿਤੀਰਥ	**ਮਜਨ**	**ਕਰੈ**	**ਤੋਂਬਰੀ**	**ਤਉ॥**
ਅਠਾਹਠ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ	ਇਸ਼ਨਾਨ,ਨਹਾਉਣਾ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਤੂੰਬੀ	ਫਿਰ ਵੀ

ਮਿਟਤ	**ਨ**	**ਕਰਵਾਈ**	**ਭੋਏ**	**ਵਾਰ**	**ਪਾਰ**	**ਕੈ।**
ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੀ	ਨਹੀਂ	ਕੌੜਾਪਣ	ਮਿਲਾਈਏ	ਅੰਦਰੋਂ	ਬਾਹਰੋਂ	ਕਰਕੇ

ਅਹਿਨਿਸਿ	**ਅਹਿ**	**ਲਪਟਾਨੋ**	**ਰਹੈ**	**ਚੰਦਨਹਿ**
ਦਿਨ ਰਾਤ	ਸੱਪ	ਲਿਪਟਿਆ,ਚਿੰਬੜਿਆ	ਸਥਿਤ ਰਹੇ	ਚੰਦਨ ਦੇ ਦਰਖਤ ਨੂੰ

ਤਜਤ	**ਨ**	**ਬਿਖੁ**	**ਤਉ**	**ਹਉਮੈ**	**ਅਹੰਕਾਰ**	**ਕੈ।**
ਤਿਆਗਦਾ,ਛੱਡਦਾ	ਨਹੀਂ	ਜਹਿਰ	ਫਿਰ ਵੀ	ਘਮੰਡ	ਹੰਕਾਰੰ,ਅਭਿਮਾਨ	ਕਰਕੇ

ਕਪਟ	ਸਨੇਹ	ਦੇਹ	ਨਿਹਫਲ	ਜਗਤ	ਮੈ
ਧੋਖਾ,ਛਲ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੀਤ	ਸਰੀਰ	ਵਿਅਰਥ,ਬੇਫਾਇਦਾ	ਸੰਸਾਰ,ਵਿਸ਼ਵ	ਵਿਚ

ਸੰਤਨ	ਕੋ	ਹੈ	ਦੋਖੀ	ਦੁਬਿਧਾ	ਬਿਕਾਰ	ਕੈ॥੩੨੯॥
ਸੰਤਾਂ ਦੇ	ਦਾ,ਦੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਦੋਸ਼ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ	ਮਨ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲਤਾ	ਬੁਰਾਈ	ਕਰਕੇ

ਜੈਸੇ	ਨਿਰਮਲ	ਦਰਪਨ	ਮੈ	ਨ	ਚਿਤ੍ਰ	ਕਛੂ
ਜਿਵੇਂ	ਸ਼ੁੱਧ,ਪਵਿੱਤਰ	ਸ਼ੀਸ਼ਾ	ਵਿਚ	ਨਹੀਂ	ਤਸਵੀਰ	ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ

ਸਕਲ	ਚਰਿਤ੍ਰ	ਚਿਤ੍ਰ	ਦੇਖਤ	ਦਿਖਾਵਈ।
ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਕਯਤਕਮਈ	ਤਸਵੀਰ	ਦੇਖਦੇ ਹਨ	ਦਿਖਾਉਂਦਾ

ਜੈਸੇ	ਨਿਰਮਲ	ਜਲ	ਬਰਨ	ਅਤੀਤ	ਰੀਤ
ਜਿਵੇਂ	ਸ਼ੁੱਧ,ਪਵਿੱਤਰ	ਪਾਣੀ	ਰੰਗ,ਕਾਲਾ,ਪੀਲਾ,ਨੀਲਾ	ਨਿਰਲੇਪ,ਵਿਰਕਤ	ਸ਼ੈਲੀ ਤਰਜ਼ ਅਥਵਾ ਸੁਭਾ

ਸਕਲ	ਬਰਨ	ਮਿਲਿ	ਬਰਨ	ਬਨਾਵਈ।
ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਰੰਗ,ਕਾਲਾ,ਪੀਲਾ,ਨੀਲਾ	ਮਿਲਕੇ	ਰੰਗ,ਕਾਲਾ,ਪੀਲਾ,ਨੀਲਾ	ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ

ਜੈਸੇ	ਤਉ	ਬਸੁੰਧਰਾ	ਸੁਆਦ	ਬਾਸਨਾ	ਰਹਿਤ
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਪ੍ਰਿਥਵੀ	ਰਸ	ਖੁਸ਼ਬੂ,ਸੁਗੰਧੀ	ਬਿਨਾਂ,ਬਗੈਰ

ਅਉਖਧੀ	ਅਨੇਕ	ਰਸ	ਗੰਧ	ਉਪਜਾਵਈ।
ਦੁਆਈ,ਦਵਾ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਖਾਣ ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਸੁਆਦ	ਮਹਿਕ	ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ

ਤੈਸੇ	ਗੁਰਦੇਵ	ਸੇਵ	ਅਲਖ	ਅਭੇਵ	ਗਤਿ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਭੇਦ ਰਹਿਤ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਮਹਿਮਾ

ਜੈਸੇ	ਜੈਸੋ	ਭਾਉ	ਤੈਸੀ	ਕਾਮਨਾ	ਪੁਜਾਵਈ॥੩੩੦॥
ਜਿਵੇਂ	ਜਿਵੇਂ	ਇੱਛਾ,ਭਾਵਨਾ	ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ	ਇੱਛਾ	ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

ਸੁਖ	ਦੁਖ	ਹਾਨਿ	ਮ੍ਰਿਤ	ਪੂਰਬ	ਲਿਖਤ	ਲੇਖ
ਅਨੰਦ,ਚੈਨ	ਕਸ਼ਟ,ਤਕਲੀਫ	ਹਾਨੀ	ਮੌਤ	ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਦਾ	ਲਿਖੇ ਹੋਏ	ਕਿਸਮਤ

ਜੰਤ੍ਰ	ਕੈ	ਨ	ਬਸਿ	ਕਛੁ	ਜੰਤ੍ਰੀ	ਜਗਦੀਸ	ਹੈ।
ਵੱਜਣ ਵਾਲਾ,ਭਾਵ ਮਨੁੱਖ	ਦਾ,ਦੇ	ਨਹੀਂ	ਵਸ ਵਿਚ	ਕੁਝ	ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਾ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਭੋਗਤ	ਬਿਵਸਿ	ਮੇਵ	ਕਰਮ	ਕਿਰਤ	ਗਤਿ
ਭੋਗਦਾ	ਬੇਬਸ,ਮਜਬੂਰ	ਜਰੂਰ ਹੀ	ਕੰਮ ਕਾਰ	ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ	ਅਨੁਸਾਰ

ਜਸਿ	**ਕਰਤੋ**	**ਸਿਲੇਪ**	**ਕਾਰਨ**	**ਕੋ**	**ਈਸ**	**ਹੈ।**
ਜਿਵੇਂ ਦਾ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪਸਰਿਆ ਹੋਇਆ	ਸਬਬ,ਵਜ੍ਹਾ	ਨੂੰ	ਸੁਆਮੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕਰਤਾ	**ਪ੍ਰਧਾਨ**	**ਕਿਧੌ**	**ਕਰਮ**	**ਕਿਧੌ**	**ਹੈ**	**ਜੀਉ**
ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਮੁਖੀ,ਪ੍ਰਮੁੱਖ	ਜਾਂ	ਕੰਮ ਕਾਰ	ਜਾਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਜੀਵ

ਘਾਟਿ	**ਬਾਢਿ**	**ਕਉਨ**	**ਕਉਨ**	**ਮਤੁ**	**ਬਿਸ੍ਵਾਬੀਸ**	**ਹੈ।**
ਘਟੀਆ ਭਾਵ ਨੀਵਾਂ	ਵੱਧ	ਕਿਹੜੀ	ਕਿਹੜਾ	ਵਿਚਾਰ	ਵੀਹ ਵਿਸਵੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਸਤੁਤਿ	**ਨਿੰਦਾ**	**ਕਹਾ**	**ਬਿਆਪਤ**	**ਹਰਖ**	**ਸੋਗ**
ਸਿਫਤ	ਬੁਰਾਈ	ਕਿਸਨੂੰ	ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਖੁਸ਼ੀ	ਦੁੱਖ

ਹੋਨਹਾਰ	**ਕਹੌ**	**ਕਹਾਂ**	**ਗਾਰਿ**	**ਅਉ**	**ਅਸੀਸ**	**ਹੈ॥੩੩੧॥**
ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ	ਦਸੋ,ਸਮਝਾਓ	ਕਿਸਨੂੰ	ਦੁਰਬਚਨ	ਅਤੇ	ਦੁਆ,ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮਾਨਸਰ	**ਪਰ**	**ਜਉ**	**ਬੈਠਾਈਐ**	**ਲੇ**	**ਜਾਇ**	**ਬਗ**
ਹਿਮਾਲਾ ਪਰਬਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਲ ਤਿੱਬਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਝੀਲ	ਉੱਪਰ	ਜੇਕਰ	ਬਿਠਾ ਦੇਈਏ	ਲਿਜਾ ਕੇ		ਬਗਲਾ

ਮੁਕਤਾ	**ਅਮੋਲ**	**ਤਜਿ**	**ਮੀਨ**	**ਬੀਨਿ**	**ਖਾਤ**	**ਹੈ।**
ਮੋਤੀ	ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਮੁੱਲ ਵਾਲਾ	ਤਿਆਗ ਕੇ	ਮੱਛੀ	ਚੁਣ ਚਣ ਕੇ	ਖਾਂਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਸਥਨ	**ਪਾਨ**	**ਕਰਬੇ**	**ਕਉ**	**ਜਉ**	**ਲਗਾਈਐ**	**ਜੋਕ**
ਥਣ	ਪੀਣਾ ਕੋਈ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਕ੍ਰਿਆ ਕਰਨੀ	ਨੂੰ	ਜੇਕਰ	ਲਗਾ ਦੇਈਏ	ਪਾਣੀ ਦਾ ਲੰਮਾ ਕੀੜਾ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ,ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਚੂਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ

ਪੀਅਤ	**ਨ**	**ਪੈ**	**ਲੈ**	**ਲੋਹੂ**	**ਅਚਏ**	**ਅਘਾਤ**	**ਹੈ।**
ਪੀਂਦੀ	ਨਹੀਂ	ਦੁੱਧ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ	ਲਹੂ	ਪੀਣਾ	ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪਰਮਸੁਗੰਧ	**ਪਰਿ**	**ਮਾਖੀ**	**ਨ**	**ਰਹਤ**	**ਰਾਖੀ**
ਅਤਿਅੰਤ ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਪਦਾਰਥ	ਸ਼ਰਣ ਵਿਚ ਆਉਣਾ	ਮੱਖੀ	ਨਹੀਂ	ਰਹਿੰਦਾ	ਰੋਕਿਆਂ

ਮਹਾਦੁਰਗੰਧ	**ਪਰਿ**	**ਬੇਗਿ**	**ਚਲਿ**	**ਜਾਤ**	**ਹੈ।**
ਅਤਿਅੰਤ ਬਦਬੂ	ਸ਼ਰਣ ਵਿਚ ਆਉਣਾ	ਛੇਤੀ	ਚਲਕੇ	ਗਮਨ ਕਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਗਜ**	**ਮਜਨ**	**ਕੇ**	**ਡਾਰਤ**	**ਹੈ**	**ਛਾਰੁ**	**ਸਿਰਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਹਾਥੀ	ਨਹਾਉਣਾ	ਕਰਕੇ	ਪਾ ਲੈਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਮਿੱਟੀ	ਸਿਰ

ਸੰਤਨ	**ਕੈ**	**ਦੋਖੀ**	**ਸੰਤ**	**ਸੰਗੁ**	**ਨ**	**ਸੁਹਾਤ**	**ਹੈ॥੩੩੨॥**
ਸੰਤਾਂ ਦੇ	ਦਾ,ਦੇ	ਦੋਸ਼ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ	ਮਹਾਨ ਪੁਰਸ਼	ਸਾਥ	ਨਹੀਂ	ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਮਤਿ	**ਸਤਿ**	**ਏਕ**	**ਟੇਕ**	**ਦੁਤੀਆ**	**ਨਾ**	**ਸਤਿ॥**
ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਸੱਚਾ ਧਰਮ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਸਹਾਰਾ	ਦੂਸਰਾ	ਨਹੀਂ	ਸੱਚਾ ਧਰਮ

ਸਿਵ	**ਨ**	**ਸਕਤ**	**ਗਤਿ**	**ਅਨਭੈ**	**ਅਭਿਆਸੀ**	**ਹੈ।**
ਮਹਾਂਦੇਵ	ਨਹੀਂ	ਤਾਕਤ,ਬਲ	ਸਹਾਰਾ	ਪਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ	ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤ੍ਰਿਗੁਨ	**ਅਤੀਤ**	**ਜੀਤ**	**ਨ**	**ਹਾਰ**	**ਨ**	**ਹਰਖ**	**ਸੋਗ**
ਰਜੋ,ਤਮੋ,ਸਤੋ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੁਣ	ਨਿਰਲੇਪ	ਜਿੱਤ	ਨਹੀਂ	ਅਸਫਲਤਾ	ਨਹੀਂ	ਖੁਸ਼ੀ	ਦੁੱਖ

ਸੰਜੋਗ	**ਬਿਓਗ**	**ਮੇਟਿ**	**ਸਹਜ**	**ਨਿਵਾਸੀ**	**ਹੈ।**
ਰਿਸਤਾ,ਸੰਬੰਧ	ਵਿਛੋੜਾ	ਮਿਟਾ ਕੇ	ਅਸਾਲੀ ਨਾਲ	ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਤੁਰਬਰਨ	**ਇਕ**	**ਬਰਨ**	**ਹੁਇ**	**ਸਾਧਸੰਗ**
ਚਾਰ ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ(ਬ੍ਰਾਹਮਣ,ਖੱਤਰੀ,ਵੈਸ਼,ਸ਼ੂਦਰ)	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਜਾਤ	ਹੋਵੇ	ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ

ਪੰਚ ਪਰਪੰਚ	**ਤਿਆਗਿ**	**ਬਿਸਮ**	**ਬਿਸ੍ਵਾਸੀ**	**ਹੈ।**
ਕਾਮ,ਕ੍ਰੋਧ,ਲੋਭ,ਮੋਹ,ਅਹੰਕਾਰ ਪੰਜ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਲਛਲ ਰੂਪੀ ਜਾਲ	ਛੱਡ ਕੇ	ਵਾਹਿਗੁਰੂ	ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਖਟਦਰਸਨ	**ਪਰੈ**	**ਪਾਰ**	**ਹੁਇ**	**ਸਪਤਸਰ**
ਹਿੰਦੂ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਛੇ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰ	ਇਕ ਪਾਸੇ	ਪਾਰ ਕਰਕੇ	ਹੋਵੇ	ਸੱਤ ਸਰੋਵਰ

ਨਵਦੁਆਰ	**ਉਲੰਘਿ**	**ਦਸਮਈ**	**ਉਦਾਸੀ**	**ਹੈ॥੩੩॥**
ਸਰੀਰ ਦੇ ਨੌਂ ਦੁਆਰ	ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਵਿਚ ਹੀ	ਉਦਾਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਹਾਲਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਦੀ	**ਨਾਵ**	**ਕੋ**	**ਸੰਜੋਗ**	**ਸੁਜਨ**	**ਕੁਟੰਬ**	**ਲੋਗੁ**
ਦਰਿਆ	ਕਿਸ਼ਤੀ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	ਰਿਸਤਾ,ਸੰਬੰਧ	ਚੰਗਾ ਬੰਦਾ	ਪਰਿਵਾਰ	ਲੋਕਾਂ

ਮਿਲਿਓ	**ਹੋਇਗੋ**	**ਸੋਈ**	**ਮਿਲੈ**	**ਆਗੈ**	**ਜਾਇਕੈ।**
ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ	ਹੋਣਾ ਦਾ ਭੂਤ ਕਾਲ	ਉਹੀ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਅੱਗੇ	ਜਾ ਕੇ

ਅਸਨ	**ਬਸਨ**	**ਧਨ**	**ਸੰਗਿ**	**ਨ**	**ਚਲਤ**	**ਚਲੇ**
ਭੋਜਨ	ਕਪੜੇ	ਦੌਲਤ	ਮੇਲ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ	ਨਹੀਂ	ਚਲਦੀਆਂ	ਚਲਦਾ ਹੈ

ਅਰਪੇ	**ਦੀਜੈ**	**ਧਰਮਸਾਲਾ**	**ਪਹੁਚਾਇਕੈ।**
ਸੌਂਪ ਦੇਣਾ	ਦੇਈਏ	ਧਰਮ ਸਥਾਨ,ਗੁਰਦੁਆਰਾ	ਪੁੱਜਦਾ ਕਰਕੇ

ਆਠੋਜਾਮ	**ਸਾਠੋਘਰੀ**	**ਨਿਹਫਲ**	**ਮਾਇਆ**	**ਮੋਹ**
ਦਿਨ ਰਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ	ਵਿਅਰਥ	ਸੰਸਾਰਕ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਆਦਿਕ	ਲਗਾਉ

ਸਫਲ	**ਪਲਕ**	**ਸਾਧਸੰਗਤਿ**	**ਸਮਾਇਕੈ।**
ਕਾਮਯਾਬ	ਛਿਣ ਭਰ	ਧਰਮੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ	ਇਕਮਿਕ ਹੋ ਕੇ

ਮਲ	**ਮੂਤ੍ਰ**	**ਧਾਰੀ**	**ਅਉ**	**ਬਿਕਾਰੀ**	**ਨਿਰੰਕਾਰੀ**	**ਹੋਤ**
ਮਲ ਮੂਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦੇਹ			ਅਤੇ	ਬੁਰਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਉਪਾਸ਼ਕ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਸਬਦ	**ਸੁਰਤਿ**	**ਸਾਧਸੰਗ**	**ਲਿਵ**	**ਲਾਇਕੈ ॥੩੩੪॥**
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ		ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਧਿਆਨ,ਲਗਨ	ਜੋੜ ਕੇ

ਹਉਮੈ	**ਅਭਿਮਾਨ**	**ਅਸਥਾਨ**	**ਤਜਿ**	**ਬੰਝ**	**ਬਨ**
ਘਮੰਡ	ਹੰਕਾਰ,ਗੁਮਾਨ	ਥਾਂ,ਜਗ੍ਹਾ	ਤਿਆਗ ਕੇ	ਬਾਂਸ	ਵਣ,ਜੰਗਲ

ਚਰਨਕਮਲ	**ਗੁਰ**	**ਸੰਪਟ**	**ਸਮਾਏ**	**ਹੈ।**
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਕੁੱਜਾ	ਇਕਮਿਕ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਤਿ	**ਹੀ**	**ਅਨੂਪ**	**ਰੂਪ**	**ਹੇਰਤ**	**ਹਿਰਾਨੇ**	**ਦ੍ਰਿਗ**
ਬਹੁਤ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਅਤਿਸੁੰਦਰ	ਸ਼ਕਲ	ਦੇਖਣਾ	ਇਕਮਿਕ ਹੋ ਜਾਣਾ	ਅੱਖਾਂ

ਅਨਹਦ	**ਗੁੰਜਤ**	**ਸ੍ਰਵਨ**	**ਹੂ**	**ਸਿਰਾਏ**	**ਹੈ।**
ਆਹਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਧੁਨੀ	ਗੁੰਜਾਰ,ਝਨਕਾਰ	ਕੰਨ	ਵੀ	ਠੰਡੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰਸਨਾ	**ਬਿਸਮ**	**ਅਤਿ**	**ਮਧੁ**	**ਮਕਰੰਦ**	**ਰਸ**
ਜੀਭ	ਅਨੰਦਯੁਕਤ	ਬਹੁਤ	ਅੰਮ੍ਰਿਤਮਈ	ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ	ਫੁੱਲ ਯਾ ਬਨਾਸਪਤੀ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ

ਨਾਸਿਕਾ	**ਚਕਤ**	**ਹੀ**	**ਸੁਬਾਸੁ**	**ਮਹਕਾਏ**	**ਹੈ।**
ਨੱਕ	ਹੈਰਾਨ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਸੁਗੰਧੀ ਭਰਪੂਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕੋਮਲਤਾ	**ਸੀਤਲਤਾ**	**ਪੰਗ**	**ਸਰਬੰਗ**	**ਭਏ॥**
ਸੁੰਦਰਤਾ	ਠੰਡਕ,ਸਰਦੀ	ਪਿੰਗਲੇ ਭਾਵ ਸਿਥਿਲ	ਸਭ ਅੰਗ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਮਨ	**ਮਧੁਕਰ**	**ਪੁਨਿ**	**ਅਨਤ**	**ਨਾ**	**ਧਾਏ**	**ਹੈ॥੩੩੫॥**
ਚਿਤ	ਭੌਰਾ,ਭ੍ਰਮਰ	ਫਿਰ	ਹੋਰ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ	ਨਹੀਂ	ਦੌੜਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਾਂਸਨਾ	**ਕੋ**	**ਬਾਸੁ**	**ਦੂਤ**	**ਸੰਗਤਿ**	**ਬਿਨਾਸ**	**ਕਾਲ**
ਕਾਮਨਾਵਾਂ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	ਨਿਵਾਸ	ਦੁਸ਼ਮਣ	ਮੇਲ,ਸਾਥ	ਮੌਤ	ਸਮਾਂ

ਚਰਨਕਮਲ	**ਗੁਰ**	**ਏਕ**	**ਟੇਕ**	**ਪਾਈ**	**ਹੈ।**
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਆਸਰਾ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਭੈਜਲ	**ਭਇਆਨਕ**	**ਲਹਰਿ**	**ਨ**	**ਬਿਆਪਿ**	**ਸਕੈ**
ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦਰ	ਡਰਾਉਣੀ	ਤਰੰਗ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ	ਸਕਣਾ

ਨਿਜਘਰ	**ਸੰਪਟ**	**ਕੈ**	**ਦੁਬਿਧਾ**	**ਮਿਟਾਈ**	**ਹੈ।**
ਆਤਮ ਪਦ	ਕੁੱਜਾ	ਕਰਕੇ	ਮਨ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲਤਾ	ਮਿਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਆਨ	**ਗਿਆਨ**	**ਧਿਆਨ**	**ਸਿਮਰਨ**	**ਬਿਸਮਰਨ**	**ਕੈ**
ਦੂਸਰਾ	ਸਮਝ,ਬੋਧ	ਯਾਦ ਕਰਨਾ	ਯਾਦ	ਯਾਦ ਨਾ ਰਖਣਾ	ਕਰਕੇ

ਪ੍ਰੇਮਰਸ	**ਬਸਿ**	**ਆਸਾ**	**ਮਨਸਾ**	**ਨ**	**ਪਾਈ**	**ਹੈ।**
ਪਿਆਰ ਰਸ	ਵਸ ਵਿਚ	ਉਮੀਦ	ਮਨੋਕਾਮਨਾਵਾਂ	ਨਹੀਂ	ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦੁਤੀਆ	**ਨਾਸਤਿ**	**ਏਕ**	**ਟੇਕ**	**ਨਿਹਚਲ**	**ਮਤਿ**
ਆਪਣੇ ਪਰਾਏ ਦਾ ਖਿਆਲ ਦਾ ਭਾਵ	ਨਾਸ਼ ਹੋ ਗਈ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਸਹਾਰਾ	ਅਚਲ,ਸਥਿਰ	ਬੁੱਧੀ

ਸਹਜ	**ਸਮਾਧਿ**	**ਉਨਮਨ**	**ਲਿਵ**	**ਲਾਈ**	**ਹੈ॥੩੩੬॥**
ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋਣਾ	ਬੇਚੈਨ,ਵਿਆਕੁਲ	ਧਿਆਨ	ਜੋੜੀ,ਇਕਸੁਰ ਕੀਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ	**ਰਜ**	**ਮਸਤਕਿ**	**ਲੇਪਨ**	**ਕੈ**
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਮਿੱਟੀ,ਧੂੜ	ਮੱਥਾ	ਮਲਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਕਰਕੇ

ਭਰਮ	**ਕਰਮ**	**ਲੇਖ**	**ਸਿਆਮਤਾ**	**ਮਿਟਾਈ**	**ਹੈ।**
ਵਹਿਮ	ਕੰਮ,ਕਰਣੀ ,ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ (ੳ) ਕ੍ਰਿਯਮਾਣ(ਵਰਤਮਾਨ ਜੋ ਹੁਣ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ) (ਅ)ਪ੍ਰਾਰਬਧ(ਪੂਰਬਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ) (ੲ) ਸੰਚਿਤ (ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਲ ਅਜੇ ਨਹੀ ਭੋਗਿਆ)	ਕਿਸਮਤ	ਕਾਲਖ	ਮਿਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ	**ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ**	**ਮਲੀਨ**	**ਮਨਿ**
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ	ਵਿਕਾਰ ਦੀ ਮੈਲ ਨਾਲ ਲਿਬੜਿਆ	ਚਿਤ

ਕਰਿ	**ਨਿਰਮਲ**	**ਦੂਤ**	**ਦੁਬਿਧਾ**	**ਮਿਟਾਈ**	**ਹੈ।**
ਕਰਕੇ	ਸ਼ੁੱਧ,ਪਵਿੱਤਰ	ਦੁਸ਼ਮਣ	ਫਿਕਰ,ਚਿੰਤਾ	ਮਿਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ	**ਸੁਖ**	**ਸੰਪਟ**	**ਸਹਜ**	**ਘਰਿ**
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਕੁੱਜਾ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਟਿਕਾਣਾ,ਸਥਾਨ

ਨਿਹਚਲ	**ਮਤਿ**	**ਏਕ**	**ਟੇਕ**	**ਠਹਰਾਈ**	**ਹੈ।**
ਅਚਲ,ਸਥਿਰ	ਬੁੱਧੀ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਆਸਰਾ	ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ	ਗੁਰ	ਮਹਿਮਾ	ਅਗਾਧਿ	ਬੋਧਿ
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਵਡਿਆਈ	ਜਿਸਦਾ ਥਹੁ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ	ਗਿਆਨ,ਸੋਝੀ

ਸਰਬ	ਨਿਧਾਨ	ਅਉ	ਸਕਲ	ਫਲਦਾਈ	ਹੈ॥੩੩੭॥
ਸਾਰਾ,ਸਭ	ਭੰਡਾਰ	ਅਤੇ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਫਲ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ	ਰਜ	ਮਜਨ	ਕੈ	ਦਿਬਿ ਦੇਹ
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਧੂੜ,ਮਿੱਟੀ	ਨਹਾਉਣਾ	ਕਰਕੇ	ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰ

ਮਹਾ	ਮਲਮੂਤ੍ਰਧਾਰੀ	ਨਿਰੰਕਾਰੀ	ਕੀਨੇ	ਹੈ।
ਬਹੁਤ	ਮਲ ਮੂਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦੇਹ -	ਨਿਰਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਉਪਾਸ਼ਕ	ਕਰ ਦਿੱਤੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ	ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ	ਨਿਧਾਨ	ਪਾਨ
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ	ਖਜ਼ਾਨਾ	ਪੀਣਾ ਕੋਈ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤ੍ਰਿਗੁਨ	ਅਤੀਤ ਚੀਤ	ਆਪਾ	ਆਪ	ਚੀਨੇ	ਹੈ।
ਰਜੋ,ਤਮੋ,ਸਤੋ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੁਣ	ਨਿਰਲੇਪ ਚਿਤ	ਆਪਣਾ ਆਪ	ਖੁਦ	ਸਮਝ ਲਿਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ	ਨਿਜ ਆਸਨ	ਸਿੰਘਾਸਨ	ਕੈ
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ	ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਆਸਣ	ਕਰਕੇ

ਤ੍ਰਿਭਵਨ	ਅਉ	ਤ੍ਰਿਕਾਲ	ਗੰਮ੍ਰਿਤਾ	ਪ੍ਰਬੀਨੇ	ਹੈ।
ਤਿੰਨ ਲੋਕ ਮਾਤ ਲੋਕ,ਪਾਤਾਲਲੋਕ,ਸਵਰਗ ਲੋਕ	ਅਤੇ	ਭੂਤ,ਭਵਿੱਖ,ਵਰਤਮਾਨ ਤਿੰਨੋਂ ਕਾਲ	ਸਮਝ,ਸੂਝ	ਚਤੁਰ,ਕੁਸ਼ਲ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ	ਰਸ	ਗੰਧ	ਰੂਪ	ਸੀਤਲਤਾ
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਫੁੱਲ ਯਾ ਬਨਾਸਪਤੀ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਖੂਬਸੂਰਤੀਆਂ	ਠੰਡਕ

ਦੁਤੀਆ	ਨਾਸਤਿ	ਏਕ	ਟੇਕ	ਲਿਵ ਲੀਨੇ	ਹੈ॥੩੩੮॥
ਆਪਣੇ ਪਰਾਏ ਦਾ ਖਿਆਲ ਦਾ ਭਾਵ	ਨਾਸ਼ ਹੋ ਗਈ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਸਹਾਰਾ	ਧਿਆਨ ਮਗਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ	ਰਜ	ਮਜਨ	ਪ੍ਰਤਾਪ	ਅਤਿ
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਮਿੱਟੀ,ਧੂੜ	ਨਹਾਉਣਾ	ਮਹਿਮਾ,ਸੋਭਾ	ਬਹੁਤ

ਪੁਰਬ	ਤੀਰਥ	ਕੋਟਿ	ਚਰਨ	ਸਰਨਿ	ਹੈ।
ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਰੋਹ	ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ	ਕਰੋੜਾਂ	ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ	ਓਟ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ	**ਰਜ**	**ਮਜਨ**	**ਪ੍ਰਤਾਪ**	**ਅਤਿ**
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਮਿੱਟੀ,ਧੂੜ	ਨਹਾਉਣਾ	ਮਹਿਮਾ,ਸੋਭਾ	ਬਹੁਤ

ਦੇਵੀ	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵਕ**	**ਹੁਇ**	**ਪੂਜਤ**	**ਚਰਨ**	**ਹੈ।**
ਦੇਵ ਪਤਨੀ	ਦੇਵਤੇ	ਸ਼ਰਧਾਲੂ	ਹੋਵੇ	ਪੂਜਾ ਕਰਦਾ	ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ	**ਰਜ**	**ਮਜਨ**	**ਪ੍ਰਤਾਪ**	**ਅਤਿ**
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਮਿੱਟੀ,ਧੂੜ	ਨਹਾਉਣਾ	ਮਹਿਮਾ,ਸੋਭਾ	ਬਹੁਤ

ਕਾਰਨ	**ਅਧੀਨ**	**ਹੁਤੇ**	**ਕੀਨ**	**ਕਾਰਨ**	**ਕਰਨ**	**ਹੈ।**
ਸਬਬ,ਵਜ੍ਹਾ	ਵਸ ਵਿਚ	ਸੀ	ਕੀਤੇ	ਸਬਬ,ਵਜ੍ਹਾ	ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ	**ਰਜ**	**ਮਜਨ**	**ਪ੍ਰਤਾਪ**	**ਅਤਿ**
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਮਿੱਟੀ,ਧੂੜ	ਨਹਾਉਣਾ	ਮਹਿਮਾ,ਸੋਭਾ	ਬਹੁਤ

ਪਤਿਤ	**ਪੁਨੀਤ**	**ਭਏ**	**ਤਾਰਨ**	**ਤਰਨ**	**ਹੈ॥੩੩੯॥**
ਨੀਚ,ਪਾਪੀ	ਪਾਕ,ਪਵਿੱਤਰ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਪਾਰ ਉਤਾਰਨਾ	ਜਹਾਜ਼	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮਾਨਸਰ	**ਹੰਸ**	**ਸਾਧਸੰਗਤਿ**	**ਪਰਮਹੰਸ**
ਹਿਮਾਲਾ ਪਰਬਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਲ ਤਿੱਬਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਝੀਲ	ਬੱਤਖ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਪੰਛੀ	ਧਰਮੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕਤਰਤਾ	ਅਤਿਅੰਤ ਗਿਆਨਵਾਨ

ਧਰਮਧੁਜਾ	**ਧਰਮਸਾਲਾ**	**ਚਲਿ**	**ਆਵਈ।**
ਧਰਮ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ,ਧਰਮ ਝੰਡਾ	ਧਰਮ ਸਥਾਨ,ਗੁਰਦੁਆਰਾ	ਚਲ ਕੇ	ਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਉਤ	**ਮੁਕਤਾਹਲ**	**ਅਹਾਰ**	**ਦੁਤੀਆ**	**ਨਾਸਤਿ**
ਉਸ ਪਾਸੇ,ਉਧਰ	ਮੋਤੀਆਂ	ਭੋਜਨ	ਦੂਸਰੀ,ਦੂਸਰਾ	ਨਾਸ਼ ਹੋ ਗਈ

ਇਤ	**ਗੁਰਸਬਦ**	**ਸੁਰਤਿ**	**ਲਿਵ**	**ਲਾਵਹੀ।**
ਇਧਰ,ਇਸ ਪਾਸੇ	ਗੁਰਬਾਣੀ,ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼	ਸੋਝੀ,ਧਿਆਨ	ਧਿਆਨ	ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਉਤ	**ਖੀਰ**	**ਨੀਰ**	**ਨਿਰਵਾਰੋ**	**ਕੈ**	**ਬਖਾਨੀਅਤ**
ਉਸ ਪਾਸੇ	ਦੁੱਧ	ਪਾਣੀ	ਵੱਖ ਕਰਨਾ	ਕਰਕੇ	ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ

ਇਤ	**ਗੁਰਮਤਿ**	**ਦੁਰਮਤਿ**	**ਸਮਝਾਵਹੀ।**
ਇਧਰ,ਇਸ ਪਾਸੇ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਭੈੜੀ ਮੱਤ	ਬੋਧ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਉਤ	**ਬਗ**	**ਹੰਸ**	**ਬੰਸ**	**ਦੁਬਿਧਾ**	**ਨ**	**ਮੇਟਿ**	**ਸਕੈ**
ਉਸ ਪਾਸੇ	ਬਗਲਾ	ਬੱਤਖ	ਪਰਿਵਾਰ	ਮਨ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲਤਾ	ਨਹੀਂ	ਦੂਰ ਕਰ ਸਕਦੇ	ਸਕਣਾ

ਇਤ	ਕਾਗ	ਪਾਗਿ	ਸਮਰੂਪ	ਕੈ	ਮਿਲਾਵਹੀ॥੩੪੦॥
ਇਧਰ	ਕਾਂ	ਲੀਨ ਕਰਕੇ -	ਆਪਸ ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ	ਕਰਕੇ	ਮਿਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ

ਗੁਰਸਿਖ	ਸੰਗਤਿ	ਮਿਲਾਪ	ਕੋ	ਪ੍ਰਤਾਪੁ	ਛਿਨ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਮੇਲ,ਸਾਥ	ਮੇਲ,ਸੰਗ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	ਤੇਜ	ਅੱਖ ਦੀ ਝਮਕ ਜਿਨਾਂ ਸਮਾਂ

ਸਿਵ	ਸਨਕਾਦਿ	ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ	ਨ	ਪਾਵਹੀ।
ਮਹਾਂਦੇਵ	ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨਕ ਆਦਿਕ	ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਵਰਗੇ ਵੇਦ ਵਕਤਾ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ	ਪੂਰਾਨ	ਬੇਦ	ਸਾਸਤ੍ਰ
ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚੇ ਹਿੰਦੂ ਮੱਤ ਦੇ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰ ਗ੍ਰੰਥ	ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ	ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਗ੍ਰੰਥ	ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ - ਪੁਸਤਕਾਂ ਵੇਦ,ਪੁਰਾਣ

ਅਉ	ਨਾਦ	ਬਾਦ
ਅਤੇ	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ	ਬਾਜਾ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਯੰਤਰ ਜਿਸਨੂੰ ਵਜਾਉਣ ਨਾਲ ਧੁਨੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਰਾਗ	ਰਾਗਨੀ	ਹੂ	ਨੇਤ ਨੇਤ	ਕਰਿ	ਗਾਵਹੀ।
ਗਾਉਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ	ਰਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ	ਵੀ	ਇਹ ਨਹੀਂ ਇਹ ਨਹੀ	ਕਰਕੇ	ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਦੇਵੀ	ਦੇਵ	ਸਰਬ	ਨਿਧਾਨ	ਅਉ	ਸਕਲ	ਫਲ
ਦੇਵ ਪਤਨੀ	ਦੇਵਤੇ	ਸਭ,ਸਾਰਾ	ਭੰਡਾਰ	ਅਤੇ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਪਰਿਣਾਮ (ਧਰਮ,ਅਰਥ,ਕਾਮ,ਮੋਖ ਆਦਿ ਦੇ)

ਸ੍ਵਰਗ	ਸਮੂਹ	ਸੁਖ	ਧਿਆਨ	ਧਰਿ	ਧਿਆਵਹੀ।
ਦੇਵ ਲੋਕ,ਬੈਕੁੰਠ	ਸਾਰੇ,ਸਭੇ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਯਾਦ,ਚੇਤਾ	ਧਰ ਕੇ	ਧਿਆਉਂਦੇ ਹਨ

ਪੂਰਨ	ਬ੍ਰਹਮ	ਸਤਿਗੁਰ	ਸਾਵਧਾਨ	ਜਾਨਿ
ਸੰਪੂਰਨ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ,ਵਾਹਿਗੁਰੂ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸੁਚੇਤ	ਜਾਣ ਕੇ,ਸਮਝ ਕੇ

ਗੁਰਸਿਖ	ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ	ਲਿਵ	ਲਾਵਹੀ ॥੩੪੧॥
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਧਿਆਨ,ਲਗਨ	ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ,ਜੋੜਦਾ ਹੈ

ਰਚਨਾ	ਚਰਿਤ੍ਰ	ਚਿਤ੍ਰ	ਬਿਸਮ	ਬਚਿਤ੍ਰਪਨ
ਰਚਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਸੰਸਾਰ	ਕੁਦਰਤ	ਤਸਵੀਰ	ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਅਨੋਖਾਪਣ

ਕਾਹੂ	ਸੋ	ਨ	ਕੋਊ	ਕੀਨੋ	ਏਕ	ਹੀ	ਅਨੇਕ	ਹੈ।
ਕਿਸੇ	ਨਾਲ	ਨਹੀਂ	ਕੋਈ	ਕੀਤਾ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਿਪਟ	**ਕਪਟ**	**ਘਟ**	**ਘਟ**	**ਨਟ**	**ਵਟ**	**ਨਟ**
ਬਿਲਕੁਲ	ਧੋਖਾ,ਛਲ	ਸਰੀਰ,ਦੇਹ	ਸਰੀਰ	ਮਦਾਰੀ	ਵਾਂਗ,ਸਮਾਨ	ਮਦਾਰੀ

ਗੁਪਤ	**ਪ੍ਰਗਟ**	**ਅਟਪਟ**	**ਜਾਵਦੇਕ**	**ਹੈ।**
ਛਿਪਿਆ ਹੋਇਆ	ਪਰਤੱਖ,ਜਾਹਰ	ਟੇਢਾ,ਉਟਪਟਾਂਗ	ਜਿੱਥੇ ਤਕ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦ੍ਰਿਸਟਿ	**ਸੀ**	**ਦ੍ਰਿਸਟਿ**	**ਨ**	**ਦਰਸਨ**	**ਸੋ**	**ਦਰਸੁ**
ਅੱਖ,ਨੇਤਰ	ਜਿਹੀ	ਅੱਖ,ਨੇਤਰ	ਨਹੀਂ	ਸਵਰੂਪ,ਆਕ੍ਰਿਤੀ	ਜਿਹਾ	ਸਰੂਪ

ਬਚਨ	**ਸੋ**	**ਬਚਨ**	**ਨ**	**ਸੁਰਤਿ**	**ਸਮੇਕ**	**ਹੈ।**
ਬਾਣੀ,ਬੋਲ	ਜਿਹਾ	ਬਾਣੀ,ਬੋਲ	ਨਹੀਂ	ਸੋਝੀ,ਧਿਆਨ	ਇਕੋ ਜਿਹੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰੂਪ	**ਰੇਖ**	**ਲੇਖ**	**ਭੇਖ**	**ਨਾਦ**	**ਬਾਦ**	**ਨਾਨਾ**	**ਬਿਧਿ**
ਸੂਰਤ	ਨਿਸ਼ਾਨ	ਨਸੀਬ	ਸਕਲਾਂ	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ	ਬਾਜਾ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਯੰਤਰ	ਅਨੇਕ	ਕਿਸਮ

ਅਗਮ	**ਅਗਾਧਿ**	**ਬੋਧ**	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਬਿਬੇਕ**	**ਹੈ**	**॥੩੪੨॥**
ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪਰੇ	ਜਿਸਦਾ ਥਹੁ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ	ਗਿਆਨ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਵਿਚਾਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	

ਸਤਿਰੂਪ	**ਸਤਿਗੁਰ**	**ਪੂਰਨ**	**ਬ੍ਰਹਮਧਿਆਨ॥**
ਸਤ ਸਰੂਪ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਧਿਆਨ,ਪ੍ਰਭੂ ਸਿਮਰਨ

ਸਤਿਨਾਮੁ	**ਸਤਿਗੁਰ**	**ਤੇ**	**ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ**	**ਹੈ।**
ਸੱਚਾ ਧਰਮ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਕੋਲੋਂ,ਪਾਸੋਂ	ਪਰਮਾਤਮਾ,ਈਸ਼ਵਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਤਿਗੁਰ	**ਸਬਦ ਅਨਾਹਦ**	**ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨ**
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਆਤਮਕ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ	ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ

ਗੁਰਮੁਖਿ	**ਪੰਥ**	**ਸਤਿ**	**ਗੰਮਿਤਾ**	**ਅਗੰਮ**	**ਹੈ।**
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਰਸਤਾ	ਸੱਚਾ ਧਰਮ	ਪਹੁੰਚ ਭਾਵ ਸਮਝ	ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪਰੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਸਿਖ	**ਸਾਧਸੰਗ**	**ਬ੍ਰਹਮਸਥਾਨ**	**ਸਤਿ**
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ	ਜਿਥੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਏ	ਸੱਚਾ ਧਰਮ

ਕੀਰਤਨ	**ਸਮੈ**	**ਹੁਇ**	**ਸਾਵਧਾਨ**	**ਸ਼ਮ**	**ਹੈ।**
ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕੀਰਤੀ ਗਾਉਣਾ	ਮੌਕਾ,ਅਵਸਰ	ਹੋਵੇ	ਸੁਚੇਤ,ਚੇਤੰਨ	ਬਰਾਬਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਮੁਖਿ	**ਭਾਵਨੀ**	**ਭਗਤਿ**	**ਭਾਉ**	**ਚਾਉ**	**ਸਤਿ**
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਸ਼ਰਧਾ,ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼	ਭਗਤੀ	ਪ੍ਰੇਮਮਈ	ਖੁਸ਼ੀ,ਰੀਝ	ਸੱਚਾ ਧਰਮ

ਸਹਜ	**ਸੁਭਾਉ**	**ਗੁਰਮੁਖਿ**	**ਨਮੋ–**	**ਨਮ**	**ਹੈ॥੩੪੩॥**
ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਆਦਤ,ਸੁਭਾਅ	ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਪ੍ਰਣਾਮ	ਨਮਸਕਾਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਿਰੰਕਾਰ	**ਨਿਰਾਧਾਰ**	**ਨਿਰਾਹਾਰ**	**ਨਿਰਬਿਕਾਰ**
ਅਰੂਪ,ਜੋ ਆਕਾਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	ਆਹਾਰ ਰਹਿਤ	ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਅਥਵਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨ ਹੋਵੇ

ਅਜੋਨੀ	**ਅਕਾਲ**	**ਅਪਰੰਪਰ**	**ਅਭੇਵ**	**ਹੈ।**
ਜੋ ਯੋਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ	ਸਮੇ ਦੀ ਪਕੜ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਜਿਸ ਦਾ ਪਾਰ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ	ਭੇਦ ਰਹਿਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਿਰਮੋਹ	**ਨਿਰਬੈਰ**	**ਨਿਰਲੇਪ**	**ਨਿਰਦੋਖ**
ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	ਜਿਸਦਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਨਾ ਹੋਵੇ	ਮਾਇਆ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਭਿੱਜ	ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ

ਨਿਰਭੈ	**ਨਿਰੰਜਨ**	**ਅਤਹ**	**ਪਰ**	**ਅਤੇਵ**	**ਹੈ।**
ਭੈ ਤੋਂ ਰਹਿਤ	ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਅਧਿਕਤਾ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਅਗੇਤਰ	ਦੂਰ	ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਬਿਗਤਿ	**ਅਗਮ**	**ਅਗੋਚਰ**	**ਅਗਾਧਿ**	**ਬੋਧਿ**
ਜਿਸ ਦੀ ਗਤੀ ਸਮਝ ਨਾ ਆ ਸਕੇ ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ	ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪਰੇ	ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਾ ਹੋਵੇ	ਜਿਸ ਦਾ ਥਹੁ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ	ਗਿਆਨ

ਅਚੁਤ	**ਅਲਖ**	**ਅਤਿ**	**ਅਛਲ**	**ਅਛੇਵ**	**ਹੈ।**
ਸਥਿਰ	ਜੋ ਲਖਿਆ ਨ ਜਾ ਸਕੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਬਹੁਤ	ਕਪਟ ਰਹਿਤ	ਜੋ ਛੇਦਿਆ ਨ ਜਾ ਸਕੇ,ਅਖੰਡ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਿਸਮੈ ਬਿਸਮ	**ਅਸਚਰਜੈ**	**ਅਸਚਰਜਮੈ**
ਅਲੌਕਿਕ ਤੋਂ ਅਲੌਕਿਕ	ਅਦਭੁਤ,ਅਜੀਬ	ਅਦਭੁਤ,ਅਜੀਬ

ਅਦਭੁਤ	**ਪਰਮਦਭੁਤ**	**ਗੁਰਦੇਵ**	**ਹੈ॥੩੪੪॥**
ਅਸਚਰਜਮਈ	ਪਰਮ ਅਦਭੁਤ	ਸਤਿਗੁਰੂ,ਦੇਵ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕਾਰਤਕ	**ਮਾਸ**	**ਰੁਤਿ**	**ਸਰਦ**	**ਪੂਰਨਮਾਸੀ**
ਕੱਤਕ ਦਾ ਮਹੀਨਾ	ਮਹੀਨਾ	ਮੌਸਮ	ਠੰਡ ਦੀ ਰੁੱਤ	ਪੁੰਨਿਆ

ਆਠ ਜਾਮ	**ਸਾਠਿ ਘਰੀ**	**ਆਜੁ**	**ਤੇਰੀ**	**ਬਾਰੀ**	**ਹੈ।**
ਦਿਨ ਰਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ	ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ	ਤੇਰਾ	ਵਾਰੀ,ਮੌਕਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਉਸਰ	**ਅਭੀਚ**	**ਬਹੁਨਾਇਕ**	**ਕੀ**	**ਨਾਇਕਾ**	**ਹੁਇ**
ਮੌਕਾ,ਸਥਿਤੀ	ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਛੱਤਰ, ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਸੁਆਮੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਇਸਤਰੀ	ਹੋਵੇ

ਰੂਪ	**ਗੁਨ**	**ਜੋਬਨ**	**ਸਿੰਗਾਰ**	**ਅਧਿਕਾਰੀ**	**ਹੈ।**
ਖੂਬਸੂਰਤੀਆਂ	ਉੱਤਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	ਜਵਾਨੀ	ਗਹਿਣੇ ਆਦਿ ਪਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਆਲੰਕਰਣ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਾਤਿਰ	**ਚਤੁਰ**	**ਪਾਠ**	**ਸੇਵਕ**	**ਸਹੇਲੀ**	**ਸਾਠਿ**
ਸਿਆਣਾ,ਬੁੱਧੀਮਾਨ	ਸਿਆਣੀ	ਬੋਲ ਚਾਲ	ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਸਖੀ,ਸਾਥਣ	ਸੱਠ

ਸੰਪਦਾ	**ਸਮਗ੍ਰੀ**	**ਸੁਖ**	**ਸਹਜ**	**ਸਚਾਰੀ**	**ਹੈ।**
ਦੌਲਤ	ਪਦਾਰਥ	ਆਨੰਦ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੁੰਦਰ	**ਮੰਦਰ**	**ਸੁਭ**	**ਲਗਨ**	**ਸੰਜੋਗ**	**ਭੋਗ**
ਖੂਬਸੂਰਤ	ਸਰੀਰ	ਚੰਗਾ	ਸਮਾਂ,ਮਹੂਰਤ	ਸੰਬੰਧ,ਰਿਸਤਾ	ਆਤਮਿਕ ਸੁੱਖ

ਜੀਵਨ	**ਜਨਮ**	**ਧੰਨਿ**	**ਪ੍ਰੀਤਮ**	**ਪਿਆਰੀ**	**ਹੈ॥੩੪੫॥**
ਜਿੰਦਗੀ	ਜਿੰਦਗੀ,ਜੀਵਨ	ਵਡਿਆਈ	ਪਿਆਰਾ	ਪਿਆਰਾ ਦਾ ਇਸਤ੍ਰੀਲਿੰਗ ਰੂਪ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦਿਨਕਰ	**ਕਿਰਨਿ**	**ਸੁਹਾਤ**	**ਸੁਖਦਾਈ**	**ਅੰਗ**
ਸੂਰਜ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ	ਸੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲਾ	ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)

ਰਚਤ	**ਸਿੰਗਾਰ**	**ਅਭਰਨ**	**ਸਖੀ**	**ਆਇਕੈ।**
ਰਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ	ਗਹਿਣੇ ਆਦਿ ਪਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਆਲੰਕਰਣ	ਗਹਿਣਾ	ਸਹੇਲੀ	ਆਉਣਾ

ਪ੍ਰਿਥਮ	**ਉਬਟਨਾ**	**ਕੈ**	**ਸੀਸ**	**ਮੈ**	**ਮਲਉਨੀ**	**ਮੇਲਿ**
ਪਹਿਲਾਂ	ਵਟਣਾ	ਕਰਕੇ	ਸਿਰ	ਵਿਚ	ਸਿਰ ਤੇ ਮਲਣ ਲਈ ਦਹੀਂ , ਤੇਲ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਘੋਲ	ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ

ਮਜਨ	**ਉਸਨ**	**ਜਲ**	**ਨਿਰਮਲ**	**ਭਾਇਕੈ।**
ਨਹਾਉਣਾ	ਗਰਮ	ਪਾਣੀ	ਸ਼ੁੱਧ,ਪਵਿੱਤਰ	ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੀ,ਭਾਵ ਵਾਲੀ

ਕੁਸਮ	**ਅਵੇਸ**	**ਕੇਸ**	**ਬਾਸਤ**	**ਫੁਲੇਲ**	**ਮੇਲ**
ਫੁੱਲ	ਲਗਨ,ਜੋਸ਼	ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ	ਵਾਸ਼ਨਾ ਵਾਲਾ	ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਵਾਲਾ ਤੇਲ	ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ

ਅੰਗ	**ਅਰਗਜਾ**	**ਲੇਪ**	**ਹੋਤ**	**ਉਪਜਾਇਕੈ।**
ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਕਸਤੂਰੀ	ਕਿਸੇ ਗਾੜ੍ਹੀ ਗਿੱਲੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਸਰੀਰ ਆਦਿ ਤੇ ਫੈਲਾਈ ਗਈ ਪਤਲੀ ਤਹਿ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ

ਚੀਰ	ਚਾਰ	ਦਰਪਨ	ਮਧਿ	ਆਪਾ	ਆਪੁ	ਚੀਨਿ
ਕਪੜੇ	ਸੁੰਦਰ	ਸ਼ੀਸ਼ਾ,ਆਇਨਾ	ਅੰਦਰ,ਵਿਚ	ਆਪਣਾ ਆਪ	ਖੁਦ	ਪਹਿਚਾਨ ਕੇ

ਬੈਠੀ	ਪਰਜੰਕ	ਪਰਿ	ਧਾਵਰੀ	ਨ	ਧਾਇਕੈ ॥੩੪੬॥
ਬੈਠੀ ਹੋਈ	ਪਲੰਘ	ਉਤੇ,ਉਪਰ	ਦੌੜਨ ਵਾਲੀਆਂ	ਨਹੀਂ	ਦੌੜ ਕੇ

ਕਕਹੀ	ਦੈ	ਮਾਗ	ਉਰਝਾਏ	ਸੁਰਝਾਏ	ਕੇਸ
ਕੰਘੀ	ਫੇਰ ਕੇ	ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਚੀਰ	ਉਲਝਣਾ	ਸੁਲਝਾਉਣਾ	ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ

ਕੁੰਕਮ	ਚੰਦਨ	ਕੋ	ਤਿਲਕ	ਦੈ	ਲਲਾਰ	ਮੈ।
ਕੇਸਰ	ਚੰਦਨ ਦੀ ਲਕੜੀ,ਬੂਰਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਟਿੱਕਾ	ਲਗਾ ਕੇ	ਮੱਥਾ	ਵਿਚ

ਅੰਜਨ	ਖੰਜਨ	ਦ੍ਰਿਗ	ਬੇਸਰਿ	ਕਰਨ ਫੂਲ
ਕੱਜਲ	ਮਮੋਲਾ,ਚਿੜੀ ਜਿੰਨਾ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਪੰਛੀ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੰਚਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ	ਅੱਖਾਂ	ਨੱਥ, ਨੱਕ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਗਹਿਣਾ	ਝੁਮਕਾ,ਕੰਨ ਦਾ ਗਹਿਣਾ

ਬਾਰੀ	ਸੀਸ	ਫੂਲ	ਦੈ	ਤਮੋਲਰਸ	ਮੁਖ ਦੁਆਰ	ਮੈ।
ਵਾਲੀਆਂ ਜੋ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ ਜਾਦੀਆਂ ਹਨ	ਸਿਰ	ਪੁਸ਼ਪ	ਪਹਿਨ ਕੇ	ਪਾਨ ਬੀੜਾ	ਮੂੰਹ ਦਾ ਦਰਵਾਜਾ	ਵਿਚ

ਕੰਠਸਰੀ	ਕਪੋਤਿ	ਮਰਕਤ	ਅਉ	ਮੁਕਤਾਹਲ
ਕੰਠ,ਗਲੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਗਹਿਣਾ	ਗਲੇ ਵਿਚ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲਾ ਹਾਰ	ਨਗ,ਪੰਨਾ	ਅਤੇ	ਮੋਤੀ

ਬਰਨ	ਬਰਨ	ਫੂਲ	ਸੋਭਾ	ਉਰ	ਹਾਰ	ਮੈ।
ਰੰਗ,ਕਾਲਾ,ਪੀਲਾ	ਰੰਗ ਕਾਲਾ,ਨੀਲਾ	ਪੁਸ਼ਪ	ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ	ਹਿਰਦਾ, ਮਨ	ਮੋਤੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਮਾਲਾ	ਵਿਚ

ਚਚਰਚਰੀ	ਕੰਕਨ	ਮੁੰਦ੍ਰਿਕਾ	ਮਿਹਦੀ	ਬਨੀ
ਇਕ ਗਹਿਣਾ	ਗੁਤ ਤੇ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲਾ ਗਹਿਣਾ,ਕੜਾ,ਕੰਗਣ	ਮੁੰਦਰੀ	ਮਹਿੰਦੀ	ਸੋਭਦੀ ਹੈ

ਅੰਗੀਆ	ਅਨੂਪ	ਛੁਦ੍ਰਪੀਠਿ	ਕਟ	ਧਾਰ ਮੈ॥੩੪੭॥
ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਲੀ	ਅਤਿਸੁੰਦਰ	ਤੜਾਗੀ	ਕਮਰ	ਅਪਨਾਵੇ ਵਿਚ

ਸੋਭਿਤ	ਸਰਦ	ਨਿਸਿ	ਜਗਮਗ	ਜੋਤਿ	ਸਸਿ॥
ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ	ਠੰਡ ਦੀ ਰੁੱਤ	ਰਾਤ	ਰੋਸ਼ਨ ਜਗਮਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼,ਚਾਨਣ	ਚੰਦ੍ਰਮਾ,ਚੰਨ

ਪ੍ਰਥਮ	ਸਹੇਲੀ	ਕਹੈ	ਪ੍ਰੇਮਰਸੁ	ਚਾਖੀਐ।
ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ	ਸਖੀ,ਸਾਥਣ	ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ	ਪਿਆਰ ਰਸ	ਚੱਖੀਏ ਭਾਵ ਮਾਣੀਏ

ਪੂਰਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੈ ਤੇਰੈ ਆਇ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧਾਨ
ਸੰਪੂਰਨ ਮਿਹਰ,ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਉਣਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦਾ ਖਜਾਨਾ

ਮਿਲੀਐ ਨਿਰੰਤਰ ਕੈ ਹੁਇ ਅੰਤਰੁ ਨ ਰਾਖੀਐ।
ਮਿਲ ਕਰ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਕੇ ਹੋਵੇ ਵਿਥ ਨਹੀਂ ਰੱਖ,ਰਹਿਣ ਦੇ

ਚਰਨਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਲੁਭਿਤ ਹੁਇ
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ ਫੁੱਲ ਯਾ ਬਨਾਸਪਤੀ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਮੁੱਗਧ,ਮੋਹਿਤ ਹੋਵੇ

ਮਨ ਮਧੁਕਰ ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਭਿਲਾਖੀਐ।
ਚਿਤ,ਜੀਅ ਭੌਰਾ,ਭ੍ਰਮਰ ਆਨੰਦ,ਚੈਨ ਕੁੱਜਾ ਇੱਛਾ ਕਰੇ,ਚਾਹਨਾ ਕਰੇ

ਜੋਈ ਲਜਾਇ ਪਾਈਐ ਨ ਪੁਨਿ ਪਦਮ ਦੈ॥
ਜਿਹੜਾ ਝਿਝਕ ਦਿਖਾਏਗਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ ਫਿਰ,ਫੇਰ ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ ਦੇਕੇ,ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ

ਪਲਕ ਅਮੋਲ ਪ੍ਰਿਅ ਸੰਗ ਮੁਖ ਸਾਖੀਐ ॥੩੪੮॥
ਖਿਣ ਭਰ,ਛਿਣ ਭਰ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਮੁੱਲ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਯੋਗ ਮੁਖੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣੀ

ਕੰਚਨ ਅਸੁਧ ਜੈਸੇ ਭ੍ਰਮਤ ਕੁਠਾਰੀ ਬਿਖੈ
ਸੋਨਾ ਖੋਟ ਵਾਲਾ ਜਿਵੇਂ ਭਟਕਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਕੁਠਾਲੀ,ਸੋਨਾ ਚਾਂਦੀ ਗਾਲਣ ਵਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕੁੱਜੀ ਵਿਚ

ਸੁਧ ਭਏ ਭ੍ਰਮਤ ਨ ਪਾਵਕ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੈ।
ਸ਼ੁਧ,ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਟਕਦਾ ਨਹੀਂ ਅੱਗ ਚਮਕੀਲੇ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ ਕਰ ਕੰਕਨ ਅਨੇਕ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ ਧੁਨਿ
ਜਿਵੇਂ ਹਥ ਗੁਟ ਤੇ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲਾ ਗਹਿਣਾ,ਕੜਾ,ਕੰਗਣ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਚ ਉਤਪੰਨ ਧੁਨੀ,ਸੁਰ

ਏਕੈ ਏਕ ਟੇਕ ਪੁਨਿ ਧੁਨਿ ਕੋ ਬਿਨਾਸ ਹੈ।
ਇਕ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ ਆਸਰਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਧੁਨੀ ਦਾ,ਦੀ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਖੁਧਿਆ ਕੈ ਬਾਲਕ ਬਿਲਲਾਤ ਅਕੁਲਾਤ ਅਤ॥
ਭੁੱਖ ਕਰਕੇ ਬੱਚਾ ਰੌਂਦਾ ਕੁਰਲਾਉਂਦਾ ਬੇਚੈਨ ਹੋਣਾ ਅਧਿਕਤਾ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਅਗੇਤਰ

ਅਸਥਨ ਪਾਨ ਕਰਿ ਸਹਜਿ ਨਿਵਾਸ ਹੈ।
ਥਣ ਚੁੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਟਿਕਾਣਾ ਕਰਦਾ,ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ ਮਾਇਆ ਭ੍ਰਮਤ ਭ੍ਰਮਤ ਚਤੁਰ ਕੁੰਟ ਧਾਵੈ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਸਾਰਕ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਆਦਿਕ ਭਟਕਦਾ ਭਟਕਦਾ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਦੌੜਦਾ ਹੈ

ਗੁਰ	**ਉਪਦੇਸ**	**ਨਿਹਚਲ**	**ਗ੍ਰਿਹਿ**	**ਪਦ**	**ਬਾਸ**	**ਹੈ॥੩੪੯॥**
ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਗੁਰਸਿੱਖਿਆ	ਅਚਲ,ਸਥਿਰ	ਘਰ	ਸਥਾਨ	ਵਸਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਦੀਪ**	**ਦਿਪਤ**	**ਭਵਨ**	**ਉਜੀਆਰੋ**	**ਹੋਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਦੀਵਾ	ਜਗਣ ਨਾਲ	ਘਰ,ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਸਗਲ	**ਸਮਗ੍ਰੀ**	**ਗ੍ਰਿਹਿ**	**ਪ੍ਰਗਟਿ**	**ਦਿਖਾਤ**	**ਹੈ।**
ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਪਦਾਰਥ	ਘਰ	ਪਰਤੱਖ,ਜਾਹਿਰ	ਨਜਰ ਆਉਂਦੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਓਤਿਪੋਤ	**ਜੋਤਿ**	**ਹੋਤ**	**ਕਾਰਜ**	**ਬਾਛਤ**	**ਸਿਧਿ**
ਗੁੰਦਿਆ ਹੋਇਆ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਕੰਮ	ਚਾਹੀ ਹੋਈ	ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੀ

ਆਨਦ	**ਬਿਨੋਦ**	**ਸੁਖ**	**ਸਹਜਿ**	**ਬਿਹਾਤ**	**ਹੈ।**
ਖੁਸ਼ੀ	ਹਾਸਾ ਖੇਡਾ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਲਾਲਚ	**ਲੁਭਾਇ**	**ਰਸੁ**	**ਲੁਭਤ**	**ਨਾਨਾ**	**ਪਤੰਗ**
ਲੋਭ	ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਆ ਕੇ	ਆਨੰਦ	ਧਿਆਨ ਮਗਨ	ਕਈ,ਅਨੇਕ	ਪਰਵਾਨਾ,ਪਤੰਗਾ

ਬੁਝਤ	**ਹੀ**	**ਅੰਧਕਾਰ**	**ਭਏ**	**ਅਕੁਲਾਤ**	**ਹੈ।**
ਬੁਝਦਿਆਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਹਨ੍ਹੇਰਾ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਬੇਚੈਨ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਬਿਦਿਮਾਨਿ**	**ਜਾਨੀਐ**	**ਨ**	**ਮਹਿਮਾ**	**ਮਹਾਂਤ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਜੀ	ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ	ਨਹੀਂ	ਵਡਿਆਈ	ਮਹਾਨਤਾ

ਅੰਤਿਰੀਛ	**ਭਏ**	**ਪਾਛੈ**	**ਲੋਗ**	**ਪਛੁਤਾਤ**	**ਹੈ॥੩੫੦॥**
ਅਦ੍ਰਿਸ਼	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਪਿਛੋਂ	ਲੋਕ	ਪਛਤਾਉਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਦੀਪ**	**ਦਿਪਤ**	**ਮਹਾਤਮੈ**	**ਨ**	**ਜਾਨੈ**	**ਕੋਊ**
ਜਿਵੇਂ	ਦੀਵਾ	ਜਗਦਾ ਹੋਇਆ	ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਦਾ	ਕੋਈ

ਬੁਝਤ	**ਹੀ**	**ਅੰਧਕਾਰ**	**ਭਟਕਤ**	**ਰਾਤਿ**	**ਹੈ।**
ਬੁਝਦਿਆਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਹਨ੍ਹੇਰਾ	ਭਟਕਦੇ ਹਨ	ਦਿਨ ਛਿਪਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਦ੍ਰੁਮ**	**ਆਂਗਨਿ**	**ਅਛਿਤ**	**ਮਹਿਮਾ**	**ਨ**	**ਜਾਨੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਦਰਖਤ	ਵਿਹੜਾ	ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ	ਵਡਿਆਈ,ਸ਼ੋਭਾ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਦਾ

ਕਾਟਤ	**ਹੀ**	**ਛਾਂਹਿ**	**ਬੈਠੇਬੇ**	**ਕਉ**	**ਬਿਲਲਾਤ**	**ਹੈ।**
ਕੱਟਣ ਨਾਲ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਛਾਂ ਥੱਲੇ	ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਬਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਨੂੰ	ਰੋਂਦਾ ਕੁਰਲਾਉਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਰਾਜਨੀਤਿ**	**ਬਿਖੈ**	**ਚੈਨ**	**ਹੁਇ**	**ਚਤੁਰਕੁੰਟ**
ਜਿਵੇਂ	ਸਿਆਸਤ	ਵਿਚ	ਸੁਖ,ਆਰਾਮ	ਹੋਵੇ	ਚਾਰੇ ਪਾਸੇਂ

ਛਤ੍ਰ ਢਾਲਾ	**ਚਾਲ ਭਏ**	**ਜੰਤ੍ਰ ਕੰਤ੍ਰ**	**ਜਾਤ**	**ਹੈ।**
ਛਤ੍ਰ ਨੂੰ ਸਿਰ ਤੇ ਫਿਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ	ਵਿਚਲਿਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ	ਜਿਥੇ,ਕਿਥੇ	ਜਾਂਦਾ	ਹੋਂਦ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਸਿਖ**	**ਸਾਧ**	**ਸੰਗਮ**	**ਜੁਗਤਿ**	**ਜਗ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਮਹਾਤਮਾ,ਫਕੀਰ	ਮਿਲਾਪ	ਇਕੱਠ	ਜਹਾਨ,ਸੰਸਾਰ

ਅੰਤਰੀਛ	**ਭਏ**	**ਪਾਛੇ**	**ਲੋਗ**	**ਪਛੁਤਾਤ**	**ਹੈ॥੩੫੧॥**
ਅਦ੍ਰਿਸ਼	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਮਗਰੋਂ	ਲੋਕ	ਪਛਤਾਉਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਉ	**ਜਾਨੈ**	**ਅਨੂਪ**	**ਰੂਪ**	**ਦ੍ਰਿਗਨ**	**ਕੈ**	**ਦੇਖੀਅਤ**
ਜੇਕਰ	ਜਾਣੀਏ	ਅਤਿਸੁੰਦਰ	ਖੂਬਸੂਰਤੀਆਂ	ਅੱਖਾਂ,ਨੇਤਰ	ਕਰਕੇ	ਦੇਖੀਦਾ ਹੈ

ਲੋਚਨ	**ਅਛਤ**	**ਅੰਧ**	**ਕਾਹੇ**	**ਤੇ**	**ਨ**	**ਪੇਖਹੀ।**
ਅੱਖਾਂ,ਨੇਤਰ	ਵਿਦਯਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ	ਅੰਨ੍ਹਾ	ਕਿਉਂ	ਦੁਆਰਾ	ਨਹੀਂ	ਵੇਖ ਸਕਦਾ

ਜਉ	**ਜਾਨੈ**	**ਸਬਦੁ**	**ਰਸ**	**ਰਸਨਾ**	**ਬਖਾਨੀਅਤ**
ਜੇਕਰ	ਜਾਣੀਏ	ਬੋਲਣ ਸ਼ਕਤੀ	ਸੁਆਦ,ਮਜਾ	ਜੀਭ	ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ

ਜਿਹਬਾ	**ਅਛਤ**	**ਕਤ**	**ਗੁੰਗ**	**ਨ**	**ਸਰੇਖ**	**ਹੀ।**
ਜੀਭ	ਵਿਦਯਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ	ਕਿਉਂ	ਗੁੰਗਾ	ਨਹੀਂ	ਬਰਾਬਰ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜਉਪੈ	**ਜਾਨੈ**	**ਰਾਗ**	**ਨਾਦ**	**ਸੁਨੀਅਤ**	**ਸ੍ਰਵਨ**	**ਕੈ**
ਜੇਕਰ	ਜਾਣੀਏ	ਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ	ਸੁਣਦੀ ਹੈ	ਕੰਨ	ਕਰਕੇ

ਸ੍ਰਵਨ	**ਸਹਤ**	**ਕਿਉ**	**ਬਹਰੋ**	**ਬਿਸੇਖ**	**ਹੀ।**
ਕੰਨ	ਨਾਲ	ਕਿਸ ਕਾਰਨ	ਬੋਲਾ	ਵਿਸੇਸਤਾ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਨੈਨ	**ਜਿਹਬਾ**	**ਸ੍ਰਵਨ**	**ਕੋ**	**ਨ**	**ਕਛੂਐ**	**ਬਸਾਇ**
ਅੱਖਾਂ,ਨੇਤਰ	ਜੀਭ	ਕੰਨ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਨਹੀਂ	ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ	ਵਸ ਵਿਚ

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ	**ਸੋ**	**ਅਲਖ**	**ਅਲੇਖ**	**ਹੀ॥੩੫੨॥**
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਨਾਲ	ਜੋ ਲਖਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ	ਜੋ ਲਖਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜਨਨੀ	**ਜਤਨ**	**ਕਰਿ**	**ਜੁਗਵੈ**	**ਜਠਰ**	**ਰਾਖੈ**
ਮਾਤਾ,ਮਾਂ	ਯਤਨ,ਕੋਸ਼ਿਸ਼	ਕਰਕੇ	ਮੁਨਾਸਿਬ ਰੀਤ ਆਦਿ ਨਿਭਾ ਕੇ	ਗਰਭ	ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਤਾਤੇ	**ਪਿੰਡ**	**ਪੂਰਨ**	**ਹੁਇ**	**ਸੁਤ**	**ਜਨਮਤ**	**ਹੈ।**
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਭਰੂਣ	ਸੰਪੂਰਨ	ਹੋਵੇ	ਬੇਟਾ	ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਹੁਰਿਓ	**ਅਖਾਦਿ**	**ਖਾਦਿ**	**ਸੰਜਮ**	**ਸਹਿਤਿ**	**ਰਹੈ**
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	ਨਾ ਖਾਣ ਯੋਗ	ਖਾਣ ਯੋਗ ਪਦਾਰਥ	ਸੰਕੋਚ,ਰੋਕ	ਨਾਲ	ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਤਾਹੀ	**ਤੇ**	**ਪੈ**	**ਪੀਅਤ**	**ਅਰੋਗਪਨ**	**ਪਤ**	**ਹੈ।**
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਕਰਕੇ	ਦੁੱਧ	ਚੁੰਘ ਦਾ	ਰੋਗ ਦਾ ਅਭਾਵ	ਸੰਪੰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮਲਮੂਤ੍ਰ	**ਧਾਰ**	**ਕੋ**	**ਬਿਚਾਰ**	**ਨ**	**ਬਿਚਾਰੈ**	**ਚਿਤ**
ਮਲ ਮੂਤਰ ਦੀ ਗੰਦਗੀ	ਤਤੀਹਰੀ,ਧਰਾਲ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਭਾਵਨਾ	ਨਹੀਂ	ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ	ਹਿਰਦਾ,ਮਨ

ਕਰੈ	**ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ**	**ਬਾਲੁ**	**ਤਊ**	**ਤਨ**	**ਗਤ**	**ਹੈ।**
ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪਾਲਨ ਪੋਸ਼ਣ	ਬੱਚਾ	ਉਦੋਂ ਹੀ	ਸਰੀਰ,ਦੇਹ	ਵਿਕਾਸ ਕਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਅਰਭਕੁ**	**ਰੂਪ**	**ਸਿਖ**	**ਹੈ**	**ਸੰਸਾਰ**	**ਮਧਿ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਬੱਚਾ	ਸਮਾਨ,ਜਿਹਾ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ	ਹੋਦ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਦੁਨੀਆਂ	ਵਿਚ

ਸ੍ਰੀ	**ਗੁਰ**	**ਦਇਆਲ**	**ਕੀ**
ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਮਿਹਰਬਾਨ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਦਇਆ	**ਸਨ**	**ਗਤ**	**ਹੈ॥੩੫੩॥**
ਕਿਰਪਾ,ਮਿਹਰ	ਨਾਲ	ਮੁਕਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਜਨਨੀ**	**ਖਾਨ**	**ਪਾਨ**	**ਕਉ**	**ਸੰਜਮੁ**	**ਕਰੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਮਾਤਾ,ਮਾਂ	ਖਾਣ	ਪੀਣ	ਨੂੰ	ਸੰਕੋਚ	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਤਾਤੇ	**ਸੁਤ**	**ਰਹੈ**	**ਨਿਰਬਿਘਨ**	**ਅਰੋਗ**	**ਜੀ।**
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਬੇਟਾ	ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ	ਦੁੱਖ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਤੰਦਰੁਸਤ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜੈਸੇ	**ਰਾਜਨੀਤਿ**	**ਰੀਤ**	**ਚਕ੍ਵੈ**	**ਚੇਤੰਨ**	**ਰੂਪ**
ਜਿਵੇਂ	ਸਿਆਸਤ	ਮਰਿਯਾਦਾ	ਚਕਰਵਰਤੀ ਸਮਰਾਟ	ਸਾਵਧਾਨ	ਦਸ਼ਾ,ਹਾਲਤ

ਤਾਤੇ	**ਨਿਹਚਿੰਤ**	**ਨਿਰਭੈ**	**ਬਸਤ**	**ਲੋਗ**	**ਜੀ।**
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਬੇਫਿਕਰ	ਭੈ ਰਹਿਤ	ਵਸਦੇ ਹਨ	ਲੋਕ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜੈਸੇ	**ਕਰੀਆ**	**ਸਮੁੰਦ੍ਰ**	**ਬੋਹਥ**	**ਮੈ**	**ਸਾਵਧਾਨ**
ਜਿਵੇਂ	ਖੇਵਟ,ਮਲਾਹ	ਸਾਗਰ	ਜਹਾਜ਼	ਵਿਚ	ਸੁਚੇਤ,ਚੇਤੰਨ

ਤਾਤੇ	**ਪਾਰਿ**	**ਪਹੁਚਤ**	**ਪਥਿਕ**	**ਅਸੋਗ**	**ਜੀ।**
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਦੂਸਰੇ ਕੰਢੇ	ਪੁੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਮੁਸਾਫਿਰ	ਪ੍ਰਸੰਨ,ਦੁਖ ਰਹਿਤ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰ**	**ਪੂਰਨ**	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਗਿਆਨ**	**ਧਿਆਨ**	**ਲਿਵ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸੰਪੂਰਨ	ਪਰਮਾਤਮਾ		ਸਿਮਰਨ	ਧਿਆਨ

ਤਾਤੇ	**ਨਿਰਦੋਖ**	**ਸਿਖ**	**ਨਿਜਪਦ**	**ਜੋਗ**	**ਜੀ॥੩੫੪॥**
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ	ਆਤਮ ਪਦ	ਸਮਰਥ,ਅਧਿਕਾਰੀ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜਨਨੀ	**ਸੁਤਹਿ**	**ਜਉ**	**ਧਿਕਾਰ**	**ਮਾਰਿ**	**ਪਿਆਰੁ**	**ਕਰੈ**
ਮਾਤਾ,ਮਾਂ	ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ	ਜੇਕਰ	ਲਾਹਨਤ	ਕੁੱਟ ਕੇ,ਮਾਰ ਕੇ	ਪ੍ਰੇਮ	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਪਿਆਰ	**ਝਿਰਕਾਰੁ**	**ਦੇਖਿ**	**ਸਕਤ**	**ਨ**	**ਆਨ**	**ਕੋ।**
ਪ੍ਰੇਮ,ਪ੍ਰੀਤ	ਝਿੜਕ	ਦੇਖ ਕੇ	ਬਲ,ਸਮਰੱਥਾ	ਨਹੀਂ	ਦੂਸਰਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਜਨਨੀ	**ਕੋ**	**ਪਿਆਰੁ**	**ਅਉ**	**ਧਿਕਾਰ**	**ਉਪਕਾਰ**	**ਹੇਤ**
ਮਾਤਾ,ਮਾਂ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਪ੍ਰੇਮ	ਅਤੇ	ਲਾਹਨਤ	ਭਲਾਈ	ਵਾਸਤੇ

ਆਨ	**ਕੋ**	**ਧਿਕਾਰ**	**ਪਿਆਰ**	**ਹੈ**	**ਬਿਕਾਰ**	**ਪ੍ਰਾਨ**	**ਕੋ।**
ਦੂਸਰਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਲਾਹਨਤ	ਪ੍ਰੇਮ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਬੁਰਾਈ	ਜੀਵਨ,ਜਾਨ	ਦਾ,ਦੀ

ਜੈਸੇ	**ਜਲ**	**ਅਗਨਿ**	**ਮੈ**	**ਪਰੈ**	**ਬੂਡ**	**ਮਰੈ**	**ਜਰੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਪਾਣੀ	ਅੱਗ	ਵਿਚ	ਡਿਗਿਆਂ	ਡੁੱਬ ਕੇ	ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ	ਸੜ ਕੇ

ਤੈਸੇ	**ਕ੍ਰਿਪਾ**	**ਕ੍ਰੋਪ**	**ਆਨਿ**	**ਬਨਿਤਾ**	**ਅਗਿਆਨ**	**ਕੋ।**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਮਿਹਰ	ਗੁੱਸਾ	ਹੋਰ,ਦੂਸਰੇ	ਔਰਤ	ਅਵਿਵੇਕ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰ**	**ਸਿਖਨ**	**ਕਉ**	**ਜੁਗਵਤ**	**ਜਤਨ**	**ਕੈ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਧਰਮਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ	ਨੂੰ	ਜੁਗਤ ਦੁਆਰਾ	ਯਤਨ,ਕੋਸ਼ਿਸ਼	ਕਰਕੇ

ਦੁਬਿਧਾ	**ਨ**	**ਬਿਆਪੈ**	**ਪ੍ਰੇਮ**	**ਪਰਮਨਿਧਾਨ**	**ਕੋ॥੩੫੫॥**
ਮਨ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲਤਾ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ	ਪਿਆਰ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਨੂੰ

ਜੈਸੇ	**ਕਰ**	**ਗਹਤ**	**ਸਰਪ**	**ਸੁਤ**	**ਪੇਖਿ**	**ਮਾਤਾ**
ਜਿਵੇਂ	ਹਥ	ਪਕੜਦਿਆਂ	ਸੱਪ	ਬੇਟਾ	ਵੇਖ ਕੇ	ਮਾਂ

ਕਹੈ	**ਨ**	**ਪੁਕਾਰ**	**ਫੁਸਲਾਇ**	**ਉਰ**	**ਮੰਡ**	**ਹੈ।**
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ	ਨਹੀਂ	ਉੱਚੀ ਬੋਲ ਕੇ	ਬਹਿਲਾ ਕੇ	ਹਿਰਦਾ	ਚਿਪਕਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਬੈਦ**	**ਰੋਗੀ**	**ਪ੍ਰਤਿ**	**ਕਹੈ**	**ਨ**	**ਬਿਥਾਰ**	**ਬ੍ਰਿਥਾ**
ਜਿਵੇਂ	ਰੋਗ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਬੀਮਾਰ	ਨੂੰ	ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ	ਨਹੀਂ	ਵਿਸਥਾਰ	ਰੋਗ

ਸੰਜਮ	**ਕੈ**	**ਅਉਖਦ**	**ਖਵਾਇ**	**ਰੋਗ**	**ਡੰਡ**	**ਹੈ।**
ਸੰਕੋਚ	ਕਰਕੇ	ਦੁਆਈ,ਦਵਾ	ਖੁਆਕੇ	ਬੀਮਾਰੀ	ਨਾਸ਼ ਕਰਨਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਭੂਲਿ**	**ਚੂਕਿ**	**ਚਟੀਆ**	**ਕੀ**	**ਨ**	**ਬੀਚਾਰੈ**	**ਪਾਧਾ**
ਜੈਸੇ	ਗਲਤੀ	ਭੁਲ,ਖਤਾ	ਵਿਦਿਆਰਥੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਨਹੀਂ	ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦਾ	ਅਧਿਆਪਕ

ਕਹਿ	**ਕਹਿ**	**ਸੀਖਿਆ**	**ਮੂਰਖਤ**	**ਮਤਿ**	**ਖੰਡ**	**ਹੈ।**
ਕਹਿ ਕੇ	ਕਹਿ ਕੇ		ਮੂਰਖਤਾ ਵਾਲੀ	ਬੁੱਧੀ	ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਪੇਖਿ**	**ਅਉਗੁਨ**	**ਕਹੈ**	**ਨ**	**ਸਤਿਗੁਰ**	**ਕਾਹੂ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਵੇਖ ਕੇ	ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ	ਨਹੀਂ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਕਿਸੇ

ਪੂਰਨ	**ਬਿਬੇਕ**	**ਸਮਝਾਵਤ**	**ਪ੍ਰਚੰਡ**	**ਹੈ॥੩੫੬॥**
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਵਿਚਾਰ	ਬੋਧ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ	ਮਜਬੂਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਮਿਸਟਾਨ**	**ਪਾਨ**	**ਪੋਖਿ**	**ਤੋਖਿ**	**ਬਾਲਕਹਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਮਿਠਾਈ	ਪੀਣ ਯੋਗ ਮਿੱਠੇ ਪਦਾਰਥ	ਪਾਲ ਪੋਸ ਕੇ	ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ,ਖੁਸ਼ੀ	ਬੱਚੇ ਨੂੰ

ਅਸਥਨ	**ਪਾਨ**	**ਬਾਨਿ**	**ਜਨਨੀ**	**ਮਿਟਾਵਈ।**
ਥਣ	ਚੁੰਘਣਾਂ	ਸੁਭਾ,ਆਦਤ	ਮਾਤਾ,ਮਾਂ	ਮਿਟਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਮਿਸਰੀ	**ਮਿਲਾਇ**	**ਜੈਸੇ**	**ਅਉਖਦ**	**ਖਵਾਵੈ**	**ਬੈਦੁ**
ਖੰਡ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਜਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਤਹਿਦਾਰ ਵੱਡਾ ਟੁਕੜਾ	ਮਿਲਾਕੇ	ਜਿਵੇਂ	ਦੁਆਈ,ਦਵਾ	ਖੁਆਉਂਦਾ ਹੈ	ਵੈਦ

ਮੀਠੋ	**ਕਰਿ**	**ਖਾਤ**	**ਰੋਗੀ**	**ਰੋਗਹਿ**	**ਘਟਾਵਈ।**
ਮਿਠਾਸ ਵਾਲਾ	ਕਰਕੇ ਭਾਵ(ਬਰਾਬਰ)	ਖਾਂਦਾ ਹੈ	ਬੀਮਾਰ	ਰੋਗ ਨੂੰ	ਘਟਾਉਂਦਾ

ਜੈਸੇ	**ਜਲੁ**	**ਸੀਚਿ**	**ਸੀਚਿ**	**ਧਾਨਹਿ**	**ਕ੍ਰਿਸਾਨ**	**ਪਾਲੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਪਾਣੀ	ਸਿੰਜਣਾ	ਸਿੰਜਣਾ	ਅਨਾਜ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ	ਕਿਸਾਨ	ਪਾਲਦੇ ਹਨ

ਪਰਪਕ	**ਭਏ**	**ਕਾਟਿ**	**ਘਰ**	**ਮੈ**	**ਲੈ**	**ਆਵਈ।**
ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਕਣਾ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਕੱਟ ਕੇ	ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ	ਵਿਚ	ਲੈ ਕੇ	ਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰ**	**ਕਾਮਨਾ**	**ਪੁਜਾਇ**	**ਨਿਹਕਾਮ**	**ਕਰਿ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਇੱਛਾ	ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਕਰਕੇ

ਨਿਜਪਦ	**ਨਾਮੁ**	**ਧਾਮੁ**	**ਸਿਖੈ**	**ਪਹੁਚਾਵਈ॥੩੫੭॥**
ਆਤਮ ਪਦ	ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ	ਸਥਾਨ,ਥਾਂ	ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ	ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੰਦਾ

ਗਿਆਨ	**ਧਿਆਨ**	**ਪ੍ਰਾਨ**	**ਸੁਤ**	**ਰਾਖਤ**	**ਜਨਨੀ**	**ਪ੍ਰਤਿ**
ਬੋਧ,ਸਮਝ	ਵਿਚਾਰ,ਸਮਝ	ਜੀਵਨ	ਬੇਟਾ	ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ	ਮਾਤਾ,ਮਾਂ	ਨੂੰ

ਅਵਗੁਨ	**ਗੁਨ**	**ਮਾਤਾ**	**ਚਿਤ**	**ਮੈ**	**ਨ**	**ਚੇਤ**	**ਹੈ।**
ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਉਲਟ	ਉੱਤਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	ਮਾਂ	ਹਿਰਦਾ,ਮਨ	ਵਿਚ	ਨਹੀਂ	ਯਾਦ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਭਰਤਾਰਿ**	**ਭਾਰਿ**	**ਨਾਰਿ**	**ਉਰਹਾਰਿ**	**ਮਾਨੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਪਤੀ	ਬੋਝ,ਵਜਨ	ਪਤਨੀ	ਹਿਰਦੇ ਦਾ ਹਾਰ	ਮੰਨਦੇ ਹਨ

ਤਾਤੇ	**ਲਾਲੁ**	**ਲਲਨਾ**	**ਕੋ**	**ਮਾਨੁ**	**ਮਨਿ**	**ਲੇਤ**	**ਹੈ।**
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਦੇਵ	ਔਰਤ	ਨੂੰ	ਇੱਜਤ	ਆਗਿਆ ਮੰਨ ਕੇ	ਲੈਂਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਚਟੀਆ**	**ਸਭੀਤ**	**ਸਕੁਚਤ**	**ਪਾਧਾ**	**ਪੇਖਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਵਿਦਿਆਰਥੀ	ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ	ਝਿਜਕਣਾ	ਅਧਿਆਪਕ	ਵੇਖ ਕੇ

ਤਾਤੇ	**ਭੂਲਿ**	**ਚੂਕਿ**	**ਪਾਧਾ**	**ਛਾਡਤ**	**ਨ**	**ਹੇਤ**	**ਹੈ।**
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਗਲਤੀ	ਭੁਲ,ਖ਼ਤਾ	ਅਧਿਆਪਕ	ਛੱਡਦਾ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਪਿਆਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮਨ	**ਬਚ**	**ਕ੍ਰਮ**	**ਗੁਰ ਚਰਨ**	**ਸਰਨਿ**	**ਸਿਖਿ**
ਚਿਤ,ਜੀਅ	ਬਚਨ,ਬਾਣੀ	ਕਰਣੀ	ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨ	ਓਟ	ਜਗਿਆਸੂ,ਸਗਿਰਦ

ਤਾਤੇ	**ਸਤਿਗੁਰ**	**ਜਮਦੂਤਹਿ**	**ਨ**	**ਦੇਤ**	**ਹੈ॥੩੫੮॥**
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਯਮਦੂਤਾਂ ਨੂੰ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕੋਟਨਿ	**ਕੋਟਾਨਿ**	**ਕਾਮ**	**ਕਟਕ**	**ਹੁਇ**	**ਕਾਮਾਰਥੀ**
ਕਰੋੜਾਂ	ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ	ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਭੋਗ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਪੌਰਾਣਿਕ ਦੇਵਤਾ	ਫੌਜ	ਹੋਵੇ	ਕਾਮ ਵਾਸ਼ਨਾ ਵਿਚ ਗ੍ਰਸਤ,ਕਾਮੀ

ਕੋਟਨਿ	**ਕੋਟਾਨਿ**	**ਕ੍ਰੋਧ**	**ਕ੍ਰੋਧੀਵੰਤ**	**ਆਹਿ**	**ਜੀ।**
ਕਰੋੜਾਂ	ਬੇਅੰਤ	ਗੁੱਸਾ	ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ	ਹੈ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਕੋਟਨਿ	**ਕੋਟਾਨਿ**	**ਲੋਭ**	**ਲੋਭੀ**	**ਹੁਇ**	**ਲਾਲਚੁ**	**ਕਰੈ**
ਕਰੋੜਾਂ	ਬੇਅੰਤ	ਲਾਲਚ	ਲਾਲਚੀ	ਹੋਵੇ	ਲੋਭ,ਲਾਲਚ	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕੋਟਨਿ	**ਕੋਟਾਨਿ**	**ਮੋਹ**	**ਮੋਹੈ**	**ਅਵਗਾਹਿ**	**ਜੀ।**
ਕਰੋੜਾਂ	ਬੇਅੰਤ	ਦੁਨਿਆਵੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪਕੜ	ਮੋਹ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਮਝ ਕੇ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਕੋਟਨਿ	ਕੋਟਾਨਿ	ਅਹੰਕਾਰ	ਅਹੰਕਾਰੀ	ਹੁਇ
ਕਰੋੜਾਂ	ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ	ਹੰਕਾਰ,ਘੁਮੰਡ	ਘੁਮੰਡੀ	ਹੋਵੇ

ਰੂਪ	ਰਿਪ	ਸੰਪੈ	ਸੁਖ	ਬਲ	ਛਲ	ਚਾਹਿ	ਜੀ।
ਸਮਾਨ,ਜਿਹਾ	ਵੈਰੀ	ਧਨ,ਦੌਲਤ	ਆਨੰਦ	ਤਾਕਤ	ਧੋਖਾ	ਚਾਹੁਣ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਸਤਿਗੁਰ	ਸਿਖਨ	ਕੇ	ਰੋਮਹਿ	ਨ	ਚਾਂਪ	ਸਕੈ
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਰੋਂਗਟੇ ਨੂੰ	ਨਹੀਂ	ਦਬਾਉਣਾ,ਮਸਲਣਾ	ਸਕਣਾ

ਜਾਂਪੈ	ਗੁਰ ਗਿਆਨ	ਧਿਆਨ ਸਸਤ੍ਰਨ	ਸਨਾਹਿ	ਜੀ॥੩੫੯॥
ਜਿਸ ਕੋਲ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼	ਸਿਮਰਨ ਹਥਿਆਰ	ਕਵੱਚ, ਲੋਹੇ ਦੇ ਕਪੜੇ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜੈਸੇ	ਤਉ	ਸੁਮੇਰ	ਊਚ	ਅਚਲ	ਅਗਮ	ਅਤਿ
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਲਾਵ੍ਰਿਤ ਵਰਸ਼ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸੋਨੇ ਦਾ ਪਰਬਤ	ਉੱਚਾ	ਸਥਾਈ	ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪਰੇ	ਬਹੁਤ

ਪਾਵਕ	ਪਵਨ	ਜਲ	ਬਿਆਪ	ਨ	ਸਕਤ	ਹੈ।
ਅੱਗ	ਹਵਾ	ਪਾਣੀ	ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ	ਨਹੀਂ	ਬਲ,ਸਮਰੱਥਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪਾਵਕ	ਪ੍ਰਗਾਸ	ਤਾਸ	ਬਾਨੀ	ਚਉਗੁਨੀ	ਚੜਤ
ਅੱਗ	ਚਾਨਣ,ਰੋਸ਼ਨੀ	ਉਸਦਾ	ਚਮਕ	ਚਾਰ ਗੁਣ	ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ

ਪਉਨ	ਗੌਨ	ਧੂਰਿ	ਦੂਰਿ	ਹੋਇ	ਚਮਕਤਿ	ਹੈ।
ਹਵਾ	ਵਗਣਾ(ਹਵਾ ਦਾ)	ਧੂੜ,ਘੱਟਾ	ਪਰ੍ਹੇ ਭਾਵ ਹੱਟਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਹੋਣਾ	ਚਮਕਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੰਗਮ	ਸਲਲ	ਮਲੁ	ਧੋਇ	ਨਿਰਮਲ	ਕਰੈ
ਮਿਲਾਪ	ਪਾਣੀ,ਜਲ	ਮੈਲ,ਗੰਦਗੀ	ਧੋ ਕੇ	ਸ਼ੁੱਧ,ਪਵਿੱਤਰ	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਹਰੈ	ਦੁਖ	ਦੇਖ	ਸੁਨਿ	ਸੁਜਸ	ਬਕਤਿ	ਹੈ।
ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਣਾ	ਕਸ਼ਟ	ਦੇਖ ਲੈਂਦਾ	ਸੁਣਨਾ	ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ	ਕਥਨ ਕਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	ਗੁਰਸਿਖ	ਜੋਗੀ	ਤ੍ਰਿਗੁਨ	ਅਤੀਤ	ਚੀਤ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਪਰਮਾਤਮ ਚਿੰਤਨ ਵਿਚ ਜੁੜਿਆ ਪੁਰਸ਼	ਰਜੋ,ਤਮੋ,ਸਤੋ ਪ੍ਰਕਿਤੀ ਦੇ ਗੁਣ	ਨਿਰਲੇਪ	ਮਨ

ਸ੍ਰੀ	ਗੁਰ	ਸਬਦ	ਰਸ	ਅੰਮ੍ਰਿਤ	ਛਕਤਿ	ਹੈ॥੩੬੦॥
ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ	ਸੁਆਦ	ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਛਕਦੇ ਹਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਸੁਕਦੇਵ	ਕੇ	ਜਨਮ	ਸਮੈ	ਜਾਕੋ	ਜਾਕੋ
ਜਿਵੇਂ	ਸੁਕਦੇਵ ਨਾਂ ਦਾ ਰਿਸ਼ੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਪੈਦਾਇਸ਼	ਮੌਕਾ,ਵੇਲਾ	ਜਿਸਦਾ	ਜਿਸਦਾ

ਜਨਮੁ	ਭਇਓ	ਤੇ	ਸਕਲ	ਸਿਧਿ	ਜਾਨੀਐ।
ਪੈਦਾਇਸ਼	ਹੋਇਆ	ਵੇ,ਵਹ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ	ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ

ਸ੍ਵਾਂਤਬੂੰਦ	ਜੋਈ	ਜੋਈ	ਪਰਤ	ਸਮੁੰਦ੍ਰ	ਬਿਖੈ
ਪੁਰਾਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ੨੭ ਨਛੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ੧੫ਵੇਂ ਸੂਰ ਨਛੱਤਰ ਵਿਚ ਵਰ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੂੰਦਾਂ	ਜਿਹੜਾ	ਜਿਹੜਾ	ਪੈਂਦੀ ਹੈ	ਸਾਗਰ	ਵਿਚ

ਸੀਪ	ਕੈ	ਸੰਜੋਗ	ਮੁਕਤਾਹਲ	ਬਖਾਨੀਐ।
ਸੰਖ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਸੰਬੰਧ,ਰਿਸ਼ਤਾ	ਮੋਤੀ,ਮੋਤੀਆਂ	ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ,ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਬਾਵਨ	ਸੁਗੰਧ	ਸਨਬੰਧ	ਪਉਨ	ਗਉਨ	ਕਰੈ
ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਦਾ ਬੂਟਾ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਮੇਲ,ਰਿਸ਼ਤਾ	ਹਵਾ,ਪੌਣ	ਵਗਣਾ(ਹਵਾ ਦਾ)	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਲਾਗੈ	ਜਾਹੀ	ਜਾਹੀ	ਦ੍ਰੁਮ	ਚੰਦਨ	ਸਮਾਨੀਐ
ਲਗਦੀ	ਜਿਸ	ਜਿਹੜੇ	ਦਰਖਤ,ਬਿਰਖ	ਚੰਦਨ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਰਚਣਾ ਮਿਚਣਾ,ਸਮਾਈ ਹੋਣਾ

ਤੈਸੇ	ਗੁਰਸਿਖ	ਸੰਗ	ਜੋ	ਜੋ	ਜਾਗਤ	ਅੰਮ੍ਰਿਤ	ਜੋਗ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਮੇਲ,ਸਾਥ	ਜਿਹੜਾ	ਜਿਹੜਾ	ਜਾਗਦਾ ਹੈ	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ	ਮੌਕਾ

ਸਬਦੁ	ਪ੍ਰਸਾਦਿ	ਮੋਖ ਪਦ	ਪਰਵਾਨੀਐ॥੩੬੧॥
ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ ਜਾਂ ਬਾਣੀ	ਕਿਰਪਾ	ਮੁਕਤੀ ਵਾਲੀ ਪਦਵੀ,ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸਥਾਨ	ਪਰਵਾਨ ਹੁੰਦਾ,ਯੋਗ ਬਣਦਾ

ਤੀਰਥ	ਜਾਤ੍ਰਾ	ਸਮੈ	ਨ	ਏਕ	ਸੈ	ਆਵਤ	ਸਬੈ
ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ	ਯਾਤਰਾ	ਮੌਕਾ	ਨਹੀਂ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਵਰਗੇ	ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਸਾਰੇ

ਕਾਹੂ	ਸਾਧ	ਪਾਛੈ	ਪਾਪ	ਸਬਨ	ਕੇ	ਜਾਤ	ਹੈ।
ਕਿਸੇ	ਮਹਾਤਮਾ,ਫਕੀਰ	ਉਸ ਕਰਕੇ	ਗੁਨਾਹ	ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ	ਦੇ,ਦਾ,ਦੀ	ਜਾਂਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਨ੍ਰਿਪ	ਸੈਨਾ	ਸਮਸਰਿ	ਨ	ਸਕਲ	ਹੋਤ
ਜਿਵੇਂ	ਰਾਜਾ	ਫੌਜ	ਬਰਾਬਰ	ਨਹੀਂ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਏਕ	ਏਕ	ਪਾਛੇ	ਕਈ	ਕੋਟਿ	ਪਰੇ	ਖਾਤ	ਹੈ।
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਉਸ ਕਰਕੇ	ਅਨੇਕ	ਕਰੋੜਾਂ	ਪਏ	ਖਾਂਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਤਉ	ਸਮੁੰਦ੍ਰ	ਜਲ	ਬਿਮਲ	ਬੋਹਿਥ	ਬਸੈ
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਸਾਗਰ	ਪਾਣੀ	ਮਲ ਰਹਿਤ,ਨਿਰਮਲ	ਜਹਾਜ	ਖੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਏਕ	**ਏਕ**	**ਮੈ**	**ਅਨੇਕ**	**ਪਾਰਿ**	**ਪਹੁਚਾਤ**	**ਹੈ।**
- ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਵਿਚ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਪਾਰਲੇ ਪਾਸੇ	ਪੁੱਜਦਾ ਕਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਸਿਖ**	**ਸਾਖਾ**	**ਅਨਿਕ**	**ਸੰਸਾਰ**	**ਦੁਆਰ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ,ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਦੁਨੀਆਂ	ਦਰਵਾਜ਼ਾ

ਸਨਮੁਖ	**ਓਟ**	**ਗਹੇ**	**ਕੋਟ**	**ਬਿਆਸਾਤ**	**ਹੈ॥੩੬੨॥**
ਸਾਹਮਣੇ,ਰੂਬਰੂ	ਸ਼ਰਨ,ਪਨਾਹ	ਧਾਰਨ ਕੀਤਿਆਂ	ਕਰੋੜਾਂ	ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਭਾਂਜਨ	**ਕੈ**	**ਜੈਸੇ**	**ਕੋਊ**	**ਦੀਪਕੈ**	**ਦੁਰਾਇ**	**ਰਾਖੈ**
ਬਰਤਨ	ਕਰਕੇ	ਜਿਵੇਂ	ਕੋਈ	ਦੀਵੇ ਨੂੰ	ਲੁਕਾ ਕੇ	ਰੱਖਦਾ

ਮੰਦਰ	**ਮੈ**	**ਅਛਤ**	**ਹੀ**	**ਦੂਸਰੋ**	**ਨ**	**ਜਾਨਈ।**
ਮਕਾਨ,ਘਰ	ਵਿਚ	ਵਿਦਯਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਦੂਸਰਾ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਦੀ ਹੈ

ਜਉਪੈ	**ਰਖਵਈਆ**	**ਪੁਨਿ**	**ਪ੍ਰਗਟ**	**ਪ੍ਰਗਾਸ**	**ਕਰੈ**
ਜੇਕਰ	ਰਖਣ ਵਾਲਾ	ਫਿਰ,ਫੇਰ	ਪਰਤੱਖ	ਚਾਨਣ,ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਹਰੈ	**ਤਮ**	**ਤਿਮਰ**	**ਉਦੋਤ**	**ਜੋਤ**	**ਠਾਨਈ।**
ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਾ	ਘੁੱਪ ਹਨ੍ਹੇਰਾ,ਘੋਰ ਅੰਧਕਾਰ		ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼,ਰੋਸ਼ਨੀ	ਕਰ ਦਿੰਦਾ

ਸਕਲ	**ਸਮਗ੍ਰੀ**	**ਗ੍ਰਿਹਿ**	**ਪੇਖਿਐ**	**ਪ੍ਰਤਛਿ**	**ਰੂਪ**
ਸਭ,ਸਾਰੇ,ਕੁਲ	ਪਦਾਰਥ	ਘਰ,ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ	ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ	ਸਾਹਮਣੇ,ਪਰਤੱਖ	ਸੂਰਤ,ਸ਼ਕਲ

ਦੀਪਕ	**ਦਿਪਈਆ**	**ਤਤਖਨ**	**ਪਹਿਚਾਨਈ।**
ਦੀਵਾ	ਦੀਵੇ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲਾ	ਤੁਰੰਤ,ਫੌਰਨ	ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਤੈਸੇ	**ਅਵਘਟ**	**ਘਟ**	**ਗੁਪਤ**	**ਜੋਤੀ**	**ਸਰੂਪ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਉਚਾ ਨੀਵਾਂ	ਸਰੀਰ,ਦੇਹ	ਗੁੱਝਾ,ਛਿਪਿਆ ਹੋਇਆ	ਪਰਮਾਤਮਾ	

ਗੁਰ	**ਉਪਦੇਸ**	**ਉਨਮਾਨੀ**	**ਉਨਮਾਨਈ॥੩੬੩॥**
ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਗੁਰ ਸਿੱਖਿਆ,ਸਿੱਖਿਆ	ਸਮਝਾਉਣ ਤੇ	ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਜੈਸੇ	**ਬ੍ਰਿਥਾਵੰਤ**	**ਜੰਤ**	**ਅਉਖਦ**	**ਹਿਤਾਇ**	**ਰਿਦੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਰੋਗੀ	ਮਨੁੱਖ,ਵਿਅਕਤੀ	ਦੁਆਈ,ਦਵਾ	ਅਨੁਕੂਲ,ਹਿਤਕਾਰੀ	ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ

ਬ੍ਰਿਥਾ	**ਬਲੁ**	**ਬਿਮੁਖ**	**ਹੋਇ**	**ਸਹਜਿ**	**ਨਿਵਾਸ**	**ਹੈ।**
ਰੋਗ,ਬੀਮਾਰੀ	ਜੋਰ,ਸ਼ਕਤੀ	ਹਟ ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣਾ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਟਿਕਾਣਾ ਕਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਆਨ**	**ਧਾਤ**	**ਮੈ**	**ਤਨਕ**
ਜਿਵੇਂ	ਦੂਸਰਾ	ਸੋਨਾ,ਲੋਹਾ	ਵਿਚ	ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ

ਹੀ	**ਕਲੰਕ**	**ਡਾਰੇ**
ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਪਾਰਾ ਗੰਧਕ ਦੇ ਮੇਲ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਦਾਰਥ	ਪਾਉਣ ਨਾਲ

ਅਨਕ	**ਬਰਨ**	**ਮੇਟਿ**	**ਕਨਕਿ**	**ਪ੍ਰਗਾਸ**	**ਹੈ।**
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਰੰਗ,ਕਾਲਾ,ਪੀਲਾ,ਨੀਲਾ	ਨਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ	ਸੋਨਾ	ਪ੍ਰਗਟ,ਸਾਖਿਅਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਕੋਟਿ**	**ਭਾਰਿ**	**ਕਰ**	**ਕਾਸਟਿ**	**ਇਕਤ੍ਰਤਾ**	**ਮੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਕਰੋੜਾਂ	ਪੰਡਾਂ,ਭਰੀਆਂ	ਕਰਕੇ	ਲਕੜ	ਇਕੱਠ,ਸਭਾ	ਵਿਚ

ਰੰਚਕ	**ਹੀ**	**ਆਂਚ**	**ਦੇਤ**	**ਭਸਮ**	**ਉਦਾਸ**	**ਹੈ।**
ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਅੱਗ	ਲਗਾਇਆਂ	ਸੁਆਹ	ਵੈਰਾਗਵਾਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ**	**ਉਰ**	**ਅੰਤਰ**	**ਪ੍ਰਵੇਸ**	**ਭਏ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਗੁਰਸਿੱਖਿਆ	ਹਿਰਦਾ,ਮਨ	ਚਿੱਤ ਵਿਚ	ਪਹੁੰਚ,ਰਸਾਈ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਜਨਮ	**ਮਰਨ**	**ਦੁਖ**	**ਦੋਖਨ**	**ਬਿਨਾਸ**	**ਹੈ॥੩੬੪॥**
ਪੈਦਾਇਸ਼	ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣੀ	ਦਰਦ	ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਅਨੀ**	**ਬਾਨ**	**ਕੀ**	**ਰਹਤ**	**ਟੂਟਿ**	**ਦੇਹੀ**	**ਬਿਖੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਨੋਕ,ਸਿਰਾ	ਤੀਰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਰਹਿ ਜਾਵੇ	ਟੁੱਟ ਕੇ	ਸਰੀਰ	ਵਿਚ,ਅੰਦਰ

ਚੁੰਬਕ	**ਦਿਖਾਏ**	**ਤਤਕਾਲ**	**ਨਿਕਸਤ**	**ਹੈ।**
ਚਮਕ ਪੱਥਰ	ਦਿਖਾਉਣ ਨਾਲ	ਤੁਰੰਤ,ਫੌਰਨ	ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਜੋਕ**	**ਤੋਂਬਰੀ**	**ਲਗਾਈਅਤ**	**ਰੋਗੀ**	**ਤਨ**
ਜਿਵੇਂ	ਪਾਣੀ ਦਾ ਲੰਮਾ ਕੀੜਾ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਚਿੰਬੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਗੰਦਾ ਲਹੂ ਖਿਚਣ ਵਾਲੀ ਤੂੰਬੀ	ਲਗਾਈਦੀ ਹੈ	ਬੀਮਾਰ	ਸਰੀਰ

ਐਚ	**ਲੇਤ**	**ਰੁਧਰ**	**ਬ੍ਰਿਥਾ**	**ਸ੍ਰਮੁ**	**ਖਸਤ**	**ਹੈ।**
ਪੀਣਾ,ਚੂਸਣਾ	ਲੈਂਦਾ ਹੈ	ਲਹੂ	ਰੋਗ	ਦੁੱਖ,ਕਸ਼ਟ	ਖਿਸਕਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਜੁਵਤਿਨ**	**ਪ੍ਰਤਿ**	**ਮਰਦਨ**	**ਕਰੈ**	**ਦਾਈ**
ਜਿਵੇਂ	ਔਰਤਾਂ	ਨੂੰ	ਮਾਲਸ਼ ਕਰਨਾ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਬੱਚਾ ਜਣਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ

ਗਰਭ	**ਸਥੰਭਨ**	**ਹੁਇ**	**ਪੀੜਾ**	**ਨ**	**ਗ੍ਰਸਤ**	**ਹੈ।**
ਪੇਟ ਵਿਚ ਬੱਚਾ ਹੋਣਾ	ਸਥਿਰ ਹੋਣਾ	ਹੋਵੇ	ਦਰਦ	ਨਹੀਂ	ਪਕੜਨਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਪਾਂਚੋ ਦੂਤ** —	**ਭੂਤ**	**ਬਿਭਰਮ**	**ਹੁਇ**	**ਭਾਗਿ**	**ਜਾਤਿ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਪੰਜੋ ਦੂਤ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ,ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ	ਪ੍ਰੇਤ	ਪਰੇਸ਼ਾਨ	ਹੋਵੇ	ਭੱਜਣਾ	ਜਾਂਦਾ

ਸਤਿਗੁਰ	**ਮੰਤ**	**ਜੰਤ**	**ਰਸਨਾ**	**ਰਸਤ**	**ਹੈ॥੩੬੫॥**
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਉਪਦੇਸ਼	ਮਨੁੱਖ	ਜੀਭ	ਰਸ ਲੈਂਦੀ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਸਫਲ**	**ਬਨ**	**ਬਿਖੈ**	**ਬਿਰਖਾ**	**ਬਿਬਿਧਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਤਰ੍ਹਾਂ	ਕਾਮਯਾਬ	ਜੰਗਲ	ਵਿਚ	ਦਰਖ਼ਤ	ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ

ਜਾਕੋ	**ਫਲੁ**	**ਮੀਠੋ**	**ਖਗ**	**ਤਾਪੈ**	**ਚਲਿ**	**ਜਾਤਿ**	**ਹੈ।**
ਜਿਸਦਾ	ਬਿਰਖ ਆਦਿ ਦਾ ਫਲ	ਮਿਠਾਸ ਵਾਲਾ	ਪੰਛੀ	ਉਸ ਉੱਤੇ	ਚਲ ਕੇ	ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਪਰਬਤ**	**ਬਿਖੈ**	**ਦੇਖੀਐ**	**ਪਾਖਾਨ**	**ਬਹੁ**
ਜਿਵੇਂ	ਪਹਾੜ	ਵਿਚ	ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ	ਪੱਥਰ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ

ਜਾਮੈ	**ਤੋ**	**ਹੀਰਾ**	**ਖੋਜੀ**	**ਖੋਜ**
ਜਿਸ ਵਿਚ	ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਕੀਮਤੀ ਚਮਕਦਾਰ ਪੱਥਰ	ਲੱਭਣ ਵਾਲਾ	ਤਲਾਸ਼ ਕਰਕੇ

ਖਨਵਾਰਾ	**ਲਲਚਾਤ**	**ਹੈ।**
ਖੋਦਣ ਵਾਲਾ	ਲਲਚਾਉਂਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਜਲਧਿ**	**ਮਧਿ**	**ਬਸਤ**	**ਅਨੰਤ**	**ਜੰਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਸਮੁੰਦਰ	ਅੰਦਰ	ਵਸਦੇ ਹਨ	ਅੰਤ ਰਹਿਤ	ਜੀਵ, ਜੰਤੂ

ਮੁਕਤਾ	**ਅਮੋਲ**	**ਜਾਮੈ**	**ਹੰਸ**	**ਖੋਜ**	**ਖਾਤ**	**ਹੈ।**
ਮੋਤੀ	ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁੱਲ ਵਾਲਾ	ਜਿਸ ਵਿਚ	ਬੱਤਖ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਪੰਛੀ	ਤਲਾਸ਼ ਕਰਕੇ	ਖਾਂਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰ ਚਰਨ**	**ਸਰਨਿ**	**ਹੈ**	**ਅਸੰਖ**	**ਸਿਖ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨ	ਓਟ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਅਣਗਿਣਤ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ

ਜਾਮੈ	**ਗੁਰ ਗਿਆਨ**	**ਤਾਹਿ**	**ਲੋਕ**	**ਲਪਟਾਤ**	**ਹੈ॥੩੬੬॥**
ਜਿਸ ਵਿਚ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼	ਉਸ ਨੂੰ	ਆਦਮੀ	ਲਿਪਟਦੇ ਹਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਸਸਿ**	**ਜੋਤਿ**	**ਹੋਤ**	**ਪੂਰਨ**	**ਪ੍ਰਗਾਸ**	**ਤਾਸ**
ਜਿਵੇਂ	ਚੰਦਰਮਾ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ	ਸੰਪੂਰਨ	ਚਾਨਣ	ਉਸ ਦਾ

ਚਿਤਵਤ	**ਚਕ੍ਰਤ**	**ਚਕੋਰ**	**ਧਿਆਨ**	**ਧਾਰ**	**ਹੀ।**
ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ	ਵਿਸਮਾਦਿਤ	ਤਿੱਤਰ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਪੰਛੀ	ਸਿਮਰਨ	ਟਿਕਾਉਂਦਾ ਹੈ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜੈਸੇ	**ਅੰਧਕਾਰ**	**ਬਿਖੈ**	**ਦੀਪਹੀ**	**ਦਿਪਤ**	**ਦੇਖਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਹਨ੍ਹੇਰਾ	ਵਿਚ	ਦੀਵੇ ਨੂੰ	ਜਗਦਾ ਹੋਇਆ	ਦੇਖ ਕੇ

ਅਨਿਕ	**ਪਤੰਗ**	**ਓਤਪੋਤਿ**	**ਹੁਇ**	**ਗੁੰਜਾਰ**	**ਹੀ।**
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਪਰਵਾਨਾ	ਗੁੰਦਿਆ ਹੋਇਆ	ਹੋਵੇ	ਗੂੰਜਣਾ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜੈਸੇ	**ਮਿਸਟਾਨ**	**ਪਾਨ**	**ਜਾਨ**	**ਕਾਜ**	**ਭਾਂਜਨ**	**ਮੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਮਿਠਾਈ	ਪੀਣ ਯੋਗ ਪਦਾਰਥ	ਸਮਝ ਕੇ	ਉਪਯੋਗੀ	ਬਰਤਨ	ਵਿਚ

ਰਾਖਤ ਹੀ	**ਚੀਟੀ**	**ਕੋਟਿ**	**ਲੋਭ**	**ਲੁਭਤ**	**ਅਪਾਰ**	**ਹੀ।**
ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਾਰ	ਕੀੜੀ	ਕਰੋੜਾਂ	ਲਾਲਚ	ਲੋਭ ਗ੍ਰਸਤ,ਮੁਗਧ	ਸੀਮਾ ਰਹਿਤ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਤੈਸੇ	**ਪਰਮਨਿਧਾਨ**	**ਗੁਰ**	**ਗਿਆਨ**	**ਪਰਵਾਨ**	**ਜਾਮੈ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ		ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ	ਜਿਸ ਵਿਚ

ਸਕਲ	**ਸੰਸਾਰ**	**ਤਾਸ**	**ਚਰਨ**	**ਨਮਸਕਾਰ**	**ਹੀ॥੩੬੭॥**
ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਜਗਤ,ਦੁਨੀਆਂ	ਉਸ ਦਾ	ਪੈਰ	ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਨਾ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜੇਤੇ	**ਫੂਲ**	**ਫੂਲੇ**	**ਤੇਤੇ**	**ਫਲ**	**ਨ**	**ਲਾਗੈ**	**ਦ੍ਰੁਮ**
ਜਿੰਨੇ	ਪੁਸ਼ਪ	ਖਿਲਦੇ	ਉਤਨੇ	ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਲਗਣ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ	ਨਹੀਂ	ਲਗਦਾ	ਦਰਖਤ

ਲਾਗਤ	**ਜਿਤੇਕਿ**	**ਪਰਪਕ**	**ਨ**	**ਸਕਲ**	**ਹੈ।**
ਲੱਗਦਾ ਹੈ	ਜਿਤਨੇ ਕੁ	ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਕਣਾ	ਨਹੀਂ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੇਤੇ	**ਸੁਤ**	**ਜਨਮਤ**	**ਜੀਅਤ**	**ਰਹੈ**	**ਨ**	**ਤੇਤੇ**
ਜਿੰਨੇ	ਪੁੱਤਰ	ਜੰਮਦਾ ਹੈ	ਜੀਵਤ	ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਉਤਨੇ

ਜੀਅਤ	**ਹੈ**	**ਜੇਤੇ**	**ਤੇਤੇ**	**ਕੁਲ**	**ਨ**	**ਕਮਲ**	**ਹੈ।**
ਜੀਵਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਜਿੰਨੇ	ਉਤਨੇ	ਵੰਸ਼	ਨਹੀਂ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦਲ	**ਮਿਲ**	**ਜਾਤਿ**	**ਜੇਤੇ**	**ਸੁਭਟ**	**ਨ**	**ਹੋਇ**	**ਤੇਤੇ**
ਫੌਜ	ਮਿਲ ਕੇ	ਜਾਂਦਾ	ਜਿੰਨੇ	ਵੱਡਾ ਯੋਧਾ	ਨਹੀਂ	ਹੋਵੇ	ਉਤਨੇ

ਜੇਤਕ	**ਸੁਭਟ**	**ਜੁਝਿ**	**ਮਰਤ**	**ਨ**	**ਥਲ**	**ਹੈ।**
	ਵੱਡਾ ਯੋਧਾ	ਲੜ ਕੇ	ਮਰਦਾ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਧਰਤੀ,ਜਮੀਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਆਰਸੀ	**ਜੁਗਤਿ**	**ਗੁਰਸਿਖ**	**ਸਭਹੀ**	**ਕਹਾਵੈ**
ਤਲਵਾਰ	ਤਰੀਕਾ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਸਾਰੇ,ਪੂਰੇ	ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਪਾਵਕ	**ਪ੍ਰਗਾਸ**	**ਭਏ**	**ਬਿਰਲੇ**	**ਅਚਲ**	**ਹੈ॥੩੬੮॥**
ਅਗਨੀ		ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਟਾਵੀ,ਬਹੁਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅੱਧ	ਸਥਾਈ -	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਅਹਿ**	**ਅਗਨਿ**	**ਕਉ**	**ਬਾਲਕ**	**ਬਿਲੋਕ**	**ਧਾਵੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਸੱਪ	ਅੱਗ	ਨੂੰ	ਬੱਚਾ	ਦੇਖ ਕੇ	ਦੌੜਦਾ ਹੈ

ਗਹਿ	**ਗਹਿ**	**ਰਾਖੈ**	**ਮਾਤਾ**	**ਸੁਤ**	**ਬਿਲਲਾਤ**	**ਹੈ।**
ਪਕੜ ਕੇ	ਪਕੜ ਕੇ	ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ	ਮਾਂ	ਪੁੱਤਰ	ਵਿਲਕਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬ੍ਰਿਖਾਵੰਤ	**ਜੰਤ**	**ਜੈਸੇ**	**ਚਾਹਤ**	**ਅਖਾਦਿ**	**ਖਾਦਿ**
ਰੋਗੀ	ਮਨੁੱਖ	ਜਿਵੇਂ	ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ	ਨਾ ਖਾਣ ਯੋਗ	ਖਾਣਯੋਗ ਪਦਾਰਥ,ਭੋਜਨ

ਜਤਨ	**ਕੈ**	**ਬੈਦ**	**ਜੁਗਵਤ**	**ਨ**	**ਸੁਹਾਤ**	**ਹੈ।**
ਕੋਸ਼ਿਸ਼	ਕਰਕੇ	ਰੋਗ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਯੋਗਤਾ	ਨਹੀਂ	ਸੁੰਦਰ ਲੱਗਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਪੰਥ**	**ਅਪੰਥ**	**ਬਿਬੇਕਹਿ**	**ਨ**	**ਬੂਝੈ**	**ਅੰਧ**
ਜਿਵੇਂ	ਰਸਤਾ	ਉਭੜਾ ਖੁਭੜਾ ਰਸਤਾ	ਗਿਆਨ ਨੂੰ	ਨਹੀਂ	ਸਮਝਦਾ	ਅੰਨ੍ਹਾ

ਕਟਿ	**ਗਹੇ**	**ਅਟਪਟੀ**	**ਚਾਲ**	**ਚਲਿਓ**	**ਜਾਤ**	**ਹੈ।**
ਨਸ਼ਟ ਕਰਕੇ	ਫੜਨ ਕਰਕੇ	ਟੇਢੀ,ਵਿੰਗੀ	ਤੋਰ	ਤੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ		ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਕਾਮਨਾ**	**ਕਰਤ**	**ਕਨਿਕ**	**ਅਉ**	**ਕਾਮਨੀ**	**ਕੀ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਇੱਛਾ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਸੋਨਾ	ਅਤੇ	ਔਰਤ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਰਾਖੈ	**ਨਿਰਲੇਪ**	**ਗੁਰ**	**ਸਿਖ**	**ਅਕੁਲਾਤ**	**ਹੈ॥੩੬੯॥**
ਰੱਖਦਾ	ਮਾਇਆ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਭਿੱਜ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ	ਘਬਰਾਉਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਮਾਤਾ**	**ਪਿਤਾ**	**ਅਨੇਕ**	**ਉਪਜਾਤ**	**ਸੁਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਮਾਂ	ਬਾਪ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ	ਪੁੱਤਰ,ਬੇਟਾ

ਪੂੰਜੀ	**ਦੈ**	**ਦੈ**	**ਬਨਜ**	**ਬਿਉਹਾਰਹਿ**	**ਲਗਾਵਹੀ।**
ਧਨ,ਦੌਲਤ	ਦੇ ਕੇ	ਦੇ ਕੇ	ਵਣਜ ਵਪਾਰ ਵਿਚ		ਲਗਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ

ਕਿਰਤ	**ਬਿਰਤ**	**ਕਰਿ**	**ਕੋਊ**	**ਮੂਲਿ**	**ਖੋਵੈ**	**ਰੋਵੈ**
ਮਿਹਨਤ	ਰੋਜੀ,ਕੰਮ ਧੰਧਾ	ਕਰਕੇ	ਕੋਈ	ਮੂਲ ਧਨ	ਗੁਆ ਕੇ	ਰੋਂਦਾ ਹੈ

ਕੋਊ	**ਲਾਭ**	**ਲਭਤਿ**	**ਕੈ**	**ਚਉਗੁਨੋ**	**ਬਢਾਵਹੀ।**
ਕੋਈ	ਫਾਇਦਾ	ਕਮਾਉਣਾ	ਕਰਕੇ	ਚਾਰ ਗੁਣਾਂ	ਵਧਾ ਲੈਂਦਾ

ਜੈਸੋ	**ਜੈਸੋ**	**ਜੋਈ**	**ਕੁਲਾ**	**ਧਰਮ**	**ਹੈ**	**ਕਰਮ**	**ਕਰੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਜਿਵੇਂ	ਜਿਹੜਾ	ਖਾਨਦਾਨ	ਪਰੰਪਰਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਕੰਮ ਕਾਜ	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਤੈਸੋ	**ਤੈਸੋ**	**ਜਸੁ**	**ਅਪਜਸੁ**	**ਪ੍ਰਗਟਾਵਹੀ।**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ	ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ	ਵਡਿਆਈ	ਬਦਨਾਮੀ	ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਉਂਦੀ ਹੈ

ਤੈਸੇ	**ਸਤਿਗੁਰ**	**ਸਮਦਰਸੀ**	**ਪੁਹੁਪ**	**ਗਤ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ	ਫੁੱਲ	ਵਾਂਗ,ਸਮਾਨ

ਸਿਖ	**ਸਾਖਾ**	**ਬਿਬਿਧਿ**	**ਬਿਰਖ**	**ਫਲ**	**ਪਾਵਹੀ ॥੩੭੦॥**
ਸਿਖਿਆਰਥੀ	ਦਰਖਤ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ	ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ	ਦਰਖਤ	ਲਾਭ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਜੈਸੇ	**ਨਰਪਤਿ**	**ਬਹੁ**	**ਬਨਤਾ**	**ਬਿਵਾਹ**	**ਕਰੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਰਾਜਾ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਔਰਤਾਂ	ਵਿਆਹ	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਜਾਕੈ	**ਜਨਮਤ**	**ਸੁਤ**	**ਵਾਹੀ**	**ਗ੍ਰਿਹਿ**	**ਰਾਜ**	**ਹੈ।**
ਜਿਸਦੀ	ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	ਪੁੱਤਰ	ਉਸੇ ਦੇ	ਪਰਿਵਾਰ	ਹਕੂਮਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਦਧਿ**	**ਮਧਿ**	**ਚਹੂੰ ਓਰ**	**ਮੈ**	**ਬੋਹਥ**	**ਚਲੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਸਮੁੰਦਰ	ਅੰਦਰ	ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ	ਵਿਚ	ਜਹਾਜ	ਚਲਦੇ ਹਨ

ਜੋਈ	**ਪਾਰ**	**ਪਹੂਚੈ**	**ਪੂਰਨ**	**ਸਬ**	**ਕਾਜ**	**ਹੈ।**
ਜਿਹੜਾ	ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ	ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ	ਸਾਰੇ,ਸਾਰੀਆਂ	ਸਾਰੇ,ਕੁਲ	ਕੰਮ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਖਾਨਿ**	**ਖਨਤ**	**ਅਨੰਤ**	**ਖਨਵਾਰਾ**	**ਖੋਜੀ**
ਜਿਵੇਂ	ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ	ਖੋਦਦਾ ਹੈ	ਅੰਤ ਰਹਿਤ	ਖਾਨ ਪੁੱਟਣ ਵਾਲਾ	ਲਭਣ ਵਾਲਾ

ਹੀਰਾ	**ਹਾਥਿ**	**ਚੜੈ**	**ਜਾਕੈ**	**ਤਾਕੈ**	**ਬਾਜੁ**	**ਬਾਜ ਹੈ।**
ਹੀਰਾ	ਹੱਥ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ	ਜਿਸਦੇ	ਉਸਦੇ	ਘੋੜਾ	ਵਜਦੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਸਿਖ**	**ਨਵਤਨ**	**ਅਉ**	**ਪੁਰਾਤਨਾਦਿ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਨਵੇਂ	ਅਤੇ	ਪੁਰਾਤਨ ਆਦਿਕ

ਜਾ	**ਪਰਿ**	**ਕਟਾਛਿ**	**ਕ੍ਰਿਪਾ**	**ਤਾਕੈ**	**ਛਬਿ**	**ਛਾਜ**	**ਹੈ॥੩੭੧॥**
ਜਿਸ	ਉਪਰ	ਤਿਰਛੀ ਨਿਗਾਹ	ਮਿਹਰ	ਉਸਦੇ	ਸੁੰਦਰਤਾ	ਸਜਦੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬੂੰਦ	**ਬੂੰਦ**	**ਬਰਖ**	**ਪਨਾਰੇ**	**ਬਹਿ**	**ਚਲੈ**	**ਜਲੁ**
ਤੁਪਕਾ	ਤੁਪਕਾ	ਬਰਸ ਕੇ	ਪਰਨਾਲਾ	ਵਗਣਾ(ਪਾਣੀ ਦਾ)	ਚਲਦੇ ਹਨ	ਪਾਣੀ

ਬਹੁਰਿਓ	**ਉਮਗਿ**	**ਬਹੈ**	**ਬੀਥੀ**	**ਬੀਥੀ**	**ਆਇਕੈ।**
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	ਉਤਸ਼ਾਹ,ਉਮੰਗ	ਵਗਦਾ ਹੈ	ਰਸਤਾ	ਰਸਤਾ,ਮਾਰਗ	ਆਉਣਾ

ਤਾਤੇ	**ਨੋਰਾ**	**ਨੋਰਾ**	**ਭਰਿ**	**ਚਲਤ**	**ਚਤਰਕੁੰਟ**
ਉਸ ਤੋਂ	ਨਾਲਾ	ਨਾਲਾ,ਨਾਲੀ	ਭਰਪੂਰ ਕਰਕੇ	ਵਗਦੇ ਹਨ	ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ

ਸਰਿਤਾ	**ਸਰਿਤਾ**	**ਪ੍ਰਤਿ**	**ਮਿਲਤ**	**ਹੈ**	**ਜਾਇਕੈ।**
ਨਦੀ	ਨਦੀ	ਵਿਚ	ਮਿਲਦੇ ਹਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਜਾ ਕੇ

ਸਰਿਤਾ	**ਸਕਲ**	**ਜਲ**	**ਪ੍ਰਬਲ**	**ਪ੍ਰਵਾਹ**	**ਚਲਿ**
ਨਦੀ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਪਾਣੀ	ਤੇਜ਼(ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਲਈ)	ਵਹਾਅ	ਚਲ ਕੇ

ਸੰਗਮ	**ਸਮੁੰਦ੍ਰ**	**ਹੋਤ**	**ਸਮਤ**	**ਸਮਾਇਕੈ।**
ਮਿਲਾਪ,ਮੇਲ	ਸਾਗਰ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਬਰਾਬਰੀ,ਸਮਾਨਤਾ	ਇਕਮਿਕ ਹੋ ਕੇ

ਜਾਮੈ	**ਜੈਸੀਐ**	**ਸਮਾਈ**	**ਤੈਸੀਐ**	**ਮਹਿਮਾ**	**ਬਡਾਈ**
ਜਿਸ ਵਿਚ	ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ	ਇਕਮਿਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ	ਸੋਭਾ	ਵਡਿਆਈ

ਓਛੌ	**ਅਉ**	**ਗੰਭੀਰ**	**ਧੀਰ**	**ਬੂਝੀਐ**	**ਬੁਲਾਇਕੈ॥੩੭੨॥**
ਕਮੀਨਾ,ਘਟੀਆ	ਅਤੇ	ਧੀਰਜ ਵਾਲਾ	ਹੌਂਸਲੇ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਚਿੱਤ ਵਾਲਾ	ਪਹਿਚਾਣੀਦਾ	ਬੁਲਾਇਆਂ

ਜੈਸੇ	**ਹੀਰਾ**	**ਹਾਥ**	**ਮੈ**	**ਤਨਕ**	**ਸੋ**	**ਦਿਖਾਈ**	**ਦੇਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਕੀਮਤੀ ਚਮਕਦਾਰ ਪੱਥਰ	ਹੱਥ	ਵਿਚ	ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ	ਜੈਸਾ	ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਾ	ਦਿੰਦਾ

ਮੋਲ	**ਕੀਏ**	**ਦਮਕਨ**	**ਭਰਤ**	**ਭੰਡਾਰ**	**ਜੀ।**
ਮੁੱਲ,ਕੀਮਤ	ਕਰਨ ਨਾਲ	ਰੁਪਇਆਂ ਨਾਲ	ਭਰ ਜਾਂਦਾ	ਖਜ਼ਾਨਾ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜੈਸੇ	**ਬਰ**	**ਬਾਧੇ**	**ਹੁੰਡੀ**	**ਲਾਗਤ**	**ਨ**	**ਭਾਰ**	**ਕਛੁ**
ਜਿਵੇਂ	ਲੜ,ਪੱਲਾ	ਬੰਨ੍ਹਿਆਂ	ਲਿਖਤ ਜਾਂ ਚਿੱਠੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਰੁਪਿਆ ਲੈਣ ਦੇਣ ਕਰਦੇ ਹਨ	ਲਗਦਾ	ਨਹੀਂ	ਬੋਝ,ਵਜ਼ਨ	ਕੁਝ

ਆਗੈ	**ਜਾਇ**	**ਪਾਈਅਤ**	**ਲਛਮੀ**	**ਅਪਾਰ**	**ਜੀ।**
ਅੱਗੇ	ਪਹੁੰਚ ਕੇ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਧਨ,ਦੌਲਤ	ਸੀਮਾ ਰਹਿਤ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜੈਸੇ	**ਬਟਿ**	**ਬੀਜ**	**ਅਤਿ**	**ਸੂਖਮ**	**ਸਰੂਪ**	**ਹੋਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਬੋਹੜ	ਉਹ ਦਾਣੇ ਯਾ ਗੁਠਲੀ ਜਿਸਤੋਂ ਪੇੜ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਅੰਕੁਰ ਉੱਗਦਾ ਹੈ	ਬਹੁਤ	ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ	ਆਪਣੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਬੋਏ	**ਸੈ**	**ਬਿਬਿਧਿ**	**ਕਰੈ**	**ਬਿਰਖਾ**	**ਬਿਸਥਾਰ**	**ਜੀ।**
ਬੀਜਣ ਤੋਂ	ਵਿਚੋਂ	ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਦਰਖਤ	ਫੈਲਾਉ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਤੈਸੇ	ਗੁਰ	ਬਚਨ	ਸਚਨ	ਗੁਰਸਿਖਨ	ਮੈ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਬਾਣੀ,ਬੋਲ	ਸੰਚਾਰਿਤ ਹੋਇਆ-	ਗੁਰੂਸਿੱਖਾਂ	ਵਿਚ

ਜਾਨੀਐ	ਮਹਾਤਮ	ਗਏ	ਹੀ	ਹਰਿਦੁਆਰ	ਜੀ॥੩੭੩॥
ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ	ਮਹੱਤਵ	ਜਾਣ ਤੇ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦੁਆਰ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜੈਸੇ	ਮਦ	ਪੀਅਤ	ਨ	ਜਾਨੀਐ	ਮਰੰਮੁ	ਤਾਕੋ
ਜਿਵੇਂ	ਸ਼ਰਾਬ	ਪੀਣ ਦੁਆਰਾ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ	ਭੇਤ,ਰਾਜ	ਉਸਦਾ

ਪਾਛੈ	ਮਤਵਾਰੋ	ਹੋਇ	ਛਕੈ	ਛਕ	ਜਾਤਿ	ਹੈ।
ਮਗਰੋਂ	ਨਸ਼ੇ ਵਰਤਣ ਵਾਲਾ	ਹੋਣਾ	ਛੱਕ ਕੇ	ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ	ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਠਾਰਿ	ਭੇਟਤ	ਭਤਾਰਹਿ	ਨ	ਭੇਦੁ	ਜਾਨੈ
ਜਿਵੇਂ	ਪਤਨੀ	ਮਿਲਣ ਵੇਲੇ	ਪਤੀ ਨਾਲ	ਨਹੀਂ	ਰਹੱਸ	ਜਾਣਦਾ

ਉਦਿਤ	ਅਧਾਨ	ਆਨ	ਚਿਹਨਿ	ਦਿਖਾਤ	ਹੈ।
ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ	ਧਾਰਣ ਕਰਨਾ(ਗਰਭ)	ਆਣ ਕੇ,ਆ ਕੇ	ਨਿਸ਼ਾਨ	ਨਜ਼ਰ ਆਉਦੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕਰਿ	ਪਰਿ	ਮਾਨਕੁ	ਨ	ਲਾਗਤ	ਹੈ	ਭਾਰੀ	ਤੋਲ
ਹੱਥ	ਉਪਰ	ਮਾਣਕ	ਨਹੀਂ	ਲਗਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਵਜ਼ਨਦਾਰ	ਵਜ਼ਨ

ਮੋਲ	ਸੰਖਿਆ	ਦਮਕਨ	ਹੇਰਤ	ਹਿਰਾਤਿ	ਹੈ।
ਮੁੱਲ,ਕੀਮਤ	ਗਿਣਤੀ	ਰੁਪਇਆਂ ਨਾਲ	ਦੇਖਣਾ	ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	ਗੁਰ	ਅੰਮ੍ਰਿਤ	ਬਚਨ	ਸੁਨਿ	ਮਾਨੈ	ਸਿਖ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਬਾਣੀ,ਬੋਲ	ਸੁਣਨਾ	ਮੰਨਦੇ ਹਨ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ

ਜਾਨੈ	ਮਹਿਮਾ	ਜਉ	ਸੁਖ	ਸਾਗਰ	ਸਮਾਤ	ਹੈ॥੩੭੪॥
ਜਾਣਦਾ	ਵਡਿਆਈ	ਜਦੋਂ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਸਮੁੰਦਰ	ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਮਛ	ਕਛ	ਬਗ	ਹੰਸ	ਮੁਕਤਾ	ਪਾਖਾਨ
ਜਿਵੇਂ	ਮੱਛਲੀਆਂ	ਕਛੂਕੁੰਮਾ	ਬਗਲਾ	ਬਤਖ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਪੰਛੀ	ਮੋਤੀ	ਪੱਥਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ	ਬਿਖੈ	ਪ੍ਰਗਾਸ	ਉਦਧਿ	ਸੈ	ਜਾਨੀਐ।
ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਜਹਿਰ,ਬਿਖ	ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ	ਸਮੁੰਦਰ	ਵਿਚੋਂ	ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ

ਜੈਸੇ	ਤਾਰੋ	ਤਾਰੀ	ਤਉ	ਆਰਸੀ	ਸਨਾਹ	ਸਸਤ੍ਰ
ਜਿਵੇਂ	ਜਿੰਦਰਾ	ਚਾਬੀ,ਕੁੰਜੀ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਤਲਵਾਰ	ਕਵੱਚ(ਲੋਹੇ ਦੇ ਕਪੜੇ)	ਹਥਿਆਰ

ਲੋਹ	**ਏਕ**	**ਸੇ**	**ਅਨੇਕ**	**ਰਚਨਾ**	**ਬਖਾਨੀਐ।**
ਲੋਹਾ	ਇਕੋ ਜਿਹੇ,ਇਕੋ ਸਮਾਨ		ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਬਣਾਈ ਗਈ ਵਸਤੂ,ਰਚਨਾ	ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਭਾਂਜਨ	**ਬਿਬਿਧਿ**	**ਜੈਸੇ**	**ਹੋਤ**	**ਏਕ**	**ਮਿਰਤਕਾ**	**ਸੈ**
ਬਰਤਨ	ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ	ਜਿਵੇਂ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਮਿੱਟੀ	ਵਿਚੋਂ

ਖੀਰ	**ਨੀਰ**	**ਬਿੰਜਨਾਦਿ**	**ਅਉਖਦ**	**ਸਮਾਨੀਐ।**
ਦੁੱਧ	ਪਾਣੀ	ਪਕਵਾਨ ਆਦਿਕ	ਦੁਆਈ	ਰਚਣਾ ਮਿਚਣਾ

ਤੈਸੇ	**ਦਰਸਨ**	**ਬਹੁ**	**ਬਰਨ**	**ਆਸ੍ਰਮ**	**ਧ੍ਰਮ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰ ਆਦਿ,ਸਿੱਧਾਂਤ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਜਾਤ	ਹਿੰਦੂ ਮਤ ਦੇ ਚਾਰ ਆਸ਼ਰਮ	ਵੀਚਾਰ ਧਾਰਾਵਾਂ

ਸਕਲ	**ਗ੍ਰਿਹਸਤੁ**	**ਕੀ**	**ਸਾਖਾ**	**ਉਨਮਾਨੀਐ॥੩੭੫॥**
ਸਰਭ,ਸਾਰੇ	ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਫਰਜ਼	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਹਿੱਸੇ,ਭਾਗ	ਸਮਝਣਾ,ਵਿਚਰਨਾ

ਜੈਸੇ	**ਸਰਿ**	**ਸਰਿਤਾ**	**ਸਕਲ**	**ਮੈ**	**ਸਮੁੰਦ੍ਰ**	**ਬਡੋ**
ਜਿਵੇਂ	ਤਲਾਬ	ਵਿਚ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਵਿਚ	ਸਾਗਰ	ਵੱਡਾ ਹੈ

ਮੇਰ	**ਮੈ**	**ਸੁਮੇਰ**	**ਬਡੋ**	**ਜਗਤੁ**	**ਬਖਾਨ**	**ਹੈ।**
ਪਰਬਤ	ਵਿਚ	ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਪੁਰਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਇਲਾਵ੍ਰਿਤ ਵਰਸ਼ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸੋਨੇ ਦਾ ਪਰਬਤ	ਵੱਡਾ ਹੈ	ਸੰਸਾਰ	ਕਹਿੰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤਰਵਰ	**ਬਿਖੈ**	**ਜੈਸੇ**	**ਚੰਦਨ**	**ਬਿਰਖੁ**	**ਬਡੋ**
ਦਰਖਤ	ਵਿਚ	ਜਿਵੇਂ	ਚੰਦਨ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਦਰਖਤ	ਵੱਡਾ ਹੈ

ਧਾਤ	**ਮੈ**	**ਕਨਕ**	**ਅਤਿ**	**ਉਤਮ**	**ਕੈ**	**ਮਾਨਿਹੈ।**
ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	ਵਿਚ	ਸੋਨਾ	ਬਹੁਤ	ਵਧੀਆ,ਚੰਗਾ	ਕਰਕੇ	ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਪੰਛੀਅਨ	**ਮੈ**	**ਹੰਸੁ**	**ਮ੍ਰਿਗ ਰਾਜਨ**	**ਮੈ**	**ਸਾਰਦੂਲ**
ਪੰਛਆਂ	ਵਿਚ	ਬਤਖ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਪੰਛੀ	ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਿਚ	ਵਿਚ	ਸ਼ੇਰ

ਰਾਗਨ	**ਮੈ**	**ਸਿਰੀਰਾਗੁ**	**ਪਾਰਸ**	**ਪਖਾਨ**	**ਹੈ।**
ਰਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ	ਵਿਚ	ਪੂਰਬੀ ਠਾਟ ਦਾ ਔੜਵ ਸੰਪੂਰਨ ਰਾਗ (ਗਾਉਣ ਸਮਾਂ)	ਪਾਰਸ ਪੱਥਰ	ਪੱਥਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗਿਆਂਨਨ	**ਮੈ**	**ਗਿਆਨੁ**	**ਅਰੁ**	**ਧਿਆਨਨ**	**ਮੈ**	**ਧਿਆਨ ਗੁਰ**
ਗਿਆਨਾਂ	ਵਿਚ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼	ਅਤੇ	ਧਿਆਨਾਂ	ਵਿਚ	ਸਿਮਰਨ ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ

ਸਕਲ	**ਧਰਮ**	**ਮੈ**	**ਗ੍ਰਿਹਸਤੁ**	**ਪ੍ਰਧਾਨੁ**	**ਹੈ॥੩੭੬॥**
ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਧਾਰਮਿਕ ਮਰਿਯਾਦਾਵਾਂ	ਵਿਚ	ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਧਰਮ	ਉੱਤਮ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੀਰਥ	**ਮਜਨ**	**ਕਰਬੈ**	**ਕੋ**	**ਹੈ**	**ਇਹੈ**	**ਗੁਨਾਉ**
ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ	ਨਹਾਉਣਾ	ਕਰਨਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਇਹ	ਲਾਭ

ਨਿਰਮਲ	**ਤਨ**	**ਤ੍ਰਿਖਾ**	**ਤਪਤਿ**	**ਨਿਵਾਰੀਐ।**
ਸ਼ੁੱਧ,ਪਵਿੱਤਰ	ਸਰੀਰ,ਦੇਹ	ਪਿਆਸ,ਤ੍ਰੇਹ	ਗਰਮੀ	ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ

ਦਰਪਨ	**ਦੀਪ**	**ਕਰ**	**ਗਹੇ**	**ਕੋ**	**ਇਹੈ**	**ਗੁਨਾਉ**
ਸ਼ੀਸ਼ਾ	ਦੀਵਾ	ਹਥ	ਫੜਨ ਕਰਕੇ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਇਹ	ਲਾਭ

ਪੇਖਤ	**ਚਿਹਨ**	**ਮਗ**	**ਸੁਰਤਿ**	**ਸੰਮਾਰੀਐ।**
ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ	ਨਿਸ਼ਾਨ,ਚਿਨ੍ਹ	ਮਾਰਗ,ਰਸਤਾ	ਸੋਝੀ,ਧਿਆਨ	ਸੰਭਾਲ ਕਰਨੀ

ਭੇਟਤ	**ਭਤਾਰ**	**ਨਾਰਿ**	**ਕੋ**	**ਇਹੈ**	**ਗੁਨਾਉ**
ਮਿਲਣ ਦਾ	ਪਤੀ	ਪਤਨੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਇਹ	ਲਾਭ

ਸ੍ਵਾਂਤਬੂੰਦ	**ਸੀਪ**	**ਗਤਿ**	**ਲੈ**	**ਗਰਭ**	**ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੀਐ।**
ਪੁਰਾਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ੨੭ ਨਛੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ੧੫ਵੇਂ ਸੁਰ ਨਛੱਤਰ ਵਿਚ ਵਰ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੂੰਦਾਂ	ਸੰਖ	ਵਾਂਗ,ਸਮਾਨ	ਲੈ ਕੇ	ਪੇਟ ਵਿਚ ਬੱਚਾ ਹੋਣਾ	ਪਾਲਨ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰੇ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰ**	**ਚਰਨਿ**	**ਸਰਨਿ**	**ਕੋ**	**ਇਹੈ**	**ਗੁਨਾਉ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨ		ਓਟ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਇਹ	ਲਾਭ

ਗੁਰ	**ਉਪਦੇਸ**	**ਕਰਿ**	**ਹਾਰੁ**	**ਉਰਿਧਾਰੀਐ॥੩੨੨॥**
ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸਿੱਖਿਆ,ਸਿੱਧਾਂਤ	ਬਣਾ ਕੇ	ਮਾਲਾ	ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ

ਜੈਸੇ	**ਮਾਤਾ**	**ਪਿਤਾ**	**ਨ**	**ਬਿਚਾਰਤ**	**ਬਿਕਾਰ**	**ਸੁਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਮਾਂ	ਬਾਪ	ਨਹੀਂ	ਵਿਚਰਦੇ,ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ	ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਪੁੱਤਰ

ਪੋਖਤ	**ਸਪ੍ਰੇਮ**	**ਬਿਹਸਤ**	**ਬਿਹਸਾਇਕੈ।**
ਪਾਲਦੇ ਹਨ	ਪ੍ਰੀਤ ਪਿਆਰ ਨਾਲ	ਹੱਸਦੇ ਹਸਾਉਂਦੇ,ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ	

ਜੈਸੇ	**ਬ੍ਰਿਥਾਵੰਤ**	**ਜੰਤ**	**ਬੈਦਹਿ**	**ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ**	**ਕਹੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਰੋਗੀ	ਮਨੁੱਖ	ਵੈਦ ਨੂੰ	ਹਾਲ,ਖ਼ਬਰ	ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

ਪਰਖ	**ਪਰੀਖਾ**	**ਉਪਚਾਰਤ**	**ਰਸਾਇਕੈ।**
ਜਾਂਚ,ਪੜਤਾਲ	ਪਰਖ,ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ	ਇਲਾਜ਼	ਦੁਆਈਆਂ ਆਦਿਕ ਦੁਆਰਾ

ਚਟੀਆ	**ਅਨੇਕ**	**ਜੈਸੇ**	**ਏਕ**	**ਚਟਿਸਾਰ**	**ਬਿਖੈ**
ਵਿਦਿਆਰਥੀ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਜਿਵੇਂ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਸਕੂਲ	ਵਿਚ

ਬਿਦਿਆਵੰਤ	**ਕਰੈ** —	**ਪਾਧਾ**	**ਪ੍ਰੀਤਿ**	**ਸੈ**	**ਪੜਾਇਕੈ।**
ਵਿਦਿਆਵਾਨ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਆਧਿਆਪਕ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੇਮ	ਨਾਲ	ਪੜ੍ਹਾ ਕੇ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਸਿਖਨ**	**ਕੈ**	**ਅਉਗੁਨ**	**ਅਵਗਿਆ**	**ਮੇਟੈ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਅਪਮਾਨ,ਹੇਠੀ	ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ

ਬ੍ਰਹਮ	**ਬਿਬੇਕ**	**ਸੈ**	**ਸਹਜ**	**ਸਮਝਾਇਕੈ॥੩੨੮॥**
ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਵਿਚਾਰ,ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਸੱਤ ਗਿਆਨ		ਨਾਲ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਬੋਧ ਕਰਾਕੇ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਕਰਤ**	**ਸੁਤ**	**ਅਨਿਕ**	**ਇਆਨਪਨ**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪੁੱਤਰ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਵਾਲੇ ਕੰਮ

ਤਊ	**ਨ**	**ਜਨਨੀ**	**ਅਉਗਨ**	**ਉਰਿ**	**ਧਾਰਿਓ**	**ਹੈ।**
ਤਰ੍ਹਾਂ	ਨਹੀਂ	ਮਾਤਾ,ਮਾਂ	ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਹਿਰਦਾ,ਮਨ	ਰੱਖਦੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਸਰਨਿ**	**ਸੂਰਿ**	**ਪੂਰਨ**	**ਪਰਤਗਿਆ**	**ਰਾਖੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਓਟ	ਸੂਰਬੀਰ,ਯੋਧਾ	ਸੰਪੂਰਨ	ਵਾਅਦਾ	ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ

ਅਨਿਕ	**ਅਵਗਿਆ**	**ਕੀਏ**	**ਮਾਰਿ**	**ਨ**	**ਬਿਡਾਰਿਓ**	**ਹੈ।**
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਅਪਮਾਨ	ਕਰੇ	ਮਾਰ ਕੇ	ਨਹੀਂ	ਨਸ਼ਟ ਕਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਸਰਿਤਾ**	**ਜਲੁ**	**ਕਾਸਟਹਿ**	**ਨ**	**ਬੋਰਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਨਦੀ	ਪਾਣੀ	ਲਕੜ ਨੂੰ	ਨਹੀਂ	ਡੋਬਦਾ,ਬੋਰਦਾ

ਕਰਤ	**ਚਿਤ**	**ਲਾਜ**	**ਅਪਨੋਈ**	**ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਿਓ**	**ਹੈ।**
ਕਰਦਾ ਹੈ	ਹਿਦਾ,ਮਨ	ਲੱਜਾ,ਸ਼ਰਮ	ਆਪਣਾ	ਪਾਲਿਆ ਹੋਇਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਹੀ**	**ਪਰਮ**	**ਗੁਰ**	**ਪਾਰਸ**	**ਪਰਸ**	**ਗਤਿ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਸਰਵਉਚ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਪਾਰਸ ਪੱਥਰ	ਛੂਹਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਵਾਂਗ,ਸਮਾਨ

ਸਿਖਨ	**ਕੋ**	**ਕਿਰਤੁ**	**ਕਰਮੁ**	**ਕਛੂ**	**ਨਾ**	**ਬਿਚਾਰਿਓ**	**ਹੈ॥੩੨੩॥**
ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਕੰਮ	ਕੰਮ,ਕਰਣੀ	ਕੁਝ	ਨਹੀਂ	ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੋਈ	**ਕੁਲਾ**	**ਧਰਮ**	**ਕਰਮ**	**ਕੈ**	**ਸੁਚਾਰ**	**ਚਾਰ**
ਜਿਹੜਾ	ਖਾਨਦਾਨ	ਪਰੰਪਰਾ	ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਕਰਮ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਚੰਗਾ ਆਚਾਰ	ਉੱਤਮ

ਸੋਈ	**ਪਰਵਾਰਿ**	**ਬਿਖੈ**	**ਸ੍ਰੇਸਟੁ**	**ਬਖਾਨੀਐ।**
ਉਹੀ	ਟੱਬਰ,ਕੁਟੰਬ	ਵਿਚ	ਉੱਤਮ,ਸਰਬੋਤਮ	ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਬਨਜੁ ਬਿਉਹਾਰ	**ਸਾਚੋ**	**ਸਾਹ**	**ਸਨਮੁਖ**	**ਸਦਾ॥**	
ਵਣਜ ਵਪਾਰ,ਸੁਦਾਗਰੀ	ਠੀਕ,ਸਹੀ	ਅਮੀਰ	ਸਾਹਮਣੇ	ਹਮੇਸ਼ਾਂ	

ਸੋਈ	**ਤਉ**	**ਬਨਉਟਾ**	**ਨਿਹਕਪਟ**	**ਕੈ**	**ਮਾਨੀਐ।**
ਉਹੀ	ਹੀ	ਗੁਮਾਸ਼ਤਾ,ਮੁਨੀਮ	ਨਿਰਛਲ,ਕਪਟ ਰਹਿਤ	ਬਰਾਬਰ	ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਸੁਆਮ	**ਕਾਮ**	**ਸਾਵਧਾਨ**	**ਮਾਨਤ**	**ਨਰੇਸ**	**ਆਨ॥**
ਮਾਲਕ	ਕੰਮ,ਕਾਰਜ	ਸੁਚੇਤ,ਚੇਤੰਨ	ਮੰਨਦਾ	ਰਾਜਾ	ਮਰਯਾਦਾ

ਸੋਈ	**ਸ੍ਵਾਮ**	**ਕਾਰਜੀ**	**ਪ੍ਰਸਿਧਿ**	**ਪਹਿਚਾਨੀਐ।**
ਉਹੀ	ਮਾਲਕ	ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਮਸਹੂਰ	ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਗੁਰ	**ਉਪਦੇਸ**	**ਪਰਵੇਸ**	**ਰਿਦਿ**	**ਅੰਤਰਿ**	**ਹੈ॥**
ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸਿੱਖਿਆ	ਟਿਕਾ ਲਿਆ	ਹਿਰਦਾ	ਚਿਤ ਵਿਚ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ	**ਸੋਈ**	**ਸਿਖ**	**ਜਗ**	**ਜਾਨੀਐ ॥੩੮੦॥**
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਉਹੀ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ	ਜਹਾਨ,ਸੰਸਾਰ	ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ

ਜਲ	**ਕੈ**	**ਧਰਨ**	**ਅਰੁ**	**ਧਰਨ**	**ਕੈ**	**ਜੈਸੇ**	**ਜਲੁ**
ਪਾਣੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਪ੍ਰਿਥਵੀ	ਅਤੇ	ਧਰਤੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਜਿਵੇਂ	ਪਾਣੀ

ਪ੍ਰੀਤਿ	**ਕੈ**	**ਪਰਸਪਰ**	**ਸੰਗਮੁ**	**ਸਮਾਰਿ**	**ਹੈ।**
ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੇਮ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਆਪਸ ਵਿਚ	ਮਿਲਾਪ,ਮੇਲ	ਸੰਭਾਲਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਜਲ**	**ਸੀਚ**	**ਕੈ**	**ਤਮਾਲਿ**	**ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੀਅਤ॥**
ਜਿਵੇਂ	ਪਾਣੀ	ਸਿੰਜਣਾ	ਕਰਕੇ	ਵਰੁਣ ਬ੍ਰਿਖ,ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਪਾਲੀਦਾ ਹੈ

ਬੋਰਤ	**ਨ**	**ਕਾਸਟਹਿ**	**ਜ੍ਵਾਲਾ**	**ਮੈ**	**ਨ**	**ਜਾਰਿ**	**ਹੈ।**
ਡੋਬਦਾ,ਬੋਰਦਾ	ਨਹੀਂ	ਲਕੜ ਨੂੰ	ਅੱਗ	ਵਿਚ	ਨਹੀਂ	ਜਾਲਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਲੋਸਟ	**ਕੈ**	**ਜੜਿ**	**ਗੜਿ**	**ਬੋਹਥਿ**	**ਬਨਾਈਅਤ**
ਲੋਹਾ	ਕਰਕੇ	ਜੜਕੇ,ਮੇਖਾਂ ਆਦਿ ਠੋਕ ਕੇ	ਗੱਡ ਕੇ,ਠੋਕ ਕੇ	ਜਹਾਜ਼	ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ

ਲੋਸਟਹਿ	**ਸਾਗਰ**	**ਅਪਾਰ**	**ਪਾਰ**	**ਪਾਰ**	**ਹੈ।**
ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਕਿੱਲਾਂ ਆਦਿਕ	ਸਮੁੰਦਰ	ਸੀਮਾ ਰਹਿਤ	ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ	ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪ੍ਰਭ	**ਕੈ**	**ਜਾਨੀਜੈ**	**ਜਨੁ**	**ਜਨ**	**ਕੈ**	**ਜਾਨੀਜੈ**	**ਪ੍ਰਭ**
ਪਰਮਾਤਮਾ	ਕਰਕੇ	ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ	ਭਗਤ	ਸੇਵਕ	ਕਰਕੇ	ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ	ਪਰਮਾਤਮਾ

ਤਾਤੇ	**ਜਨ**	**ਕੋ**	**ਨ**	**ਗੁਨ**	**ਅਉਗੁਨ**	**ਬੀਚਾਰਿ**	**ਹੈ॥੩੯੧॥**
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਸੇਵਕ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਨਹੀਂ	ਉੱਤਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ -	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਿਆਹ	**ਸਮੈ**	**ਜੈਸੇ**	**ਦੁਹੂੰ**	**ਓਰ**	**ਗਾਈਅਤਿ**	**ਗੀਤ**
ਵਿਆਹ,ਸ਼ਾਦੀ	ਮੌਕਾ	ਜਿਵੇਂ	ਦੋਵੇਂ	ਦਿਸ਼ਾ	ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ	ਗਾਣਾ

ਏਕੈ	**ਹੁਇ**	**ਲਭਤਿ**	**ਏਕੈ**	**ਹਾਨਿ**	**ਕਾਨਿ**	**ਜਾਨੀਐ।**
ਇਕ	ਹੋਵੇ	ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ	ਇਕ	ਹਾਨੀ,ਘਾਟਾ	ਅਧੀਨਗੀ	ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ

ਦੁਹੂੰ	**ਦਲ**	**ਬਿਖੈ**	**ਜੈਸੇ**	**ਬਾਜਤ**	**ਨੀਸਾਨ**	**ਤਾਨ॥**
ਦੋਵੇਂ	ਫੌਜਾਂ,ਸੈਨਾ	ਵਿਚ	ਜਿਵੇਂ	ਵੱਜਣਾ	ਨਗਾਰਾ	ਜੋਰ,ਬਲ

ਕਾਹੂ	**ਕਉ**	**ਜੈ**	**ਕਾਹੂ**	**ਕਉ**	**ਪਰਾਜੈ**	**ਪਹਿਚਾਨੀਐ।**
ਕਿਸੇ	ਨੂੰ	ਜਿੱਤ	ਕਿਸੇ	ਨੂੰ	ਹਾਰ,ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਉਲਟ	ਪਛਾਣੀਐ

ਜੈਸੇ	**ਦੁਹੂੰ**	**ਕੂਲਿ**	**ਸਰਿਤਾ**	**ਮੈ**	**ਭਰਿ**	**ਨਾਉ**	**ਚਲੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਦੋਹਾਂ	ਕਿਨਾਰਾ,ਕੰਢਾ	ਨਦੀ	ਵਿਚ	ਭਰ ਕੇ	ਕਿਸ਼ਤੀ,ਬੇੜੀ	ਚਲਦੇ ਹਨ

ਕੋਊ	**ਮਾਝਿਧਾਰਿ**	**ਕੋਊ**	**ਪਾਰਿ**	**ਪਰਵਾਨੀਐ।**
ਕੋਈ	ਡੂੰਘੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਛਲ	ਕੋਈ	ਦੂਸਰੇ ਕੰਢੇ	ਪੁੱਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਧਰਮ	**ਅਧਰਮ**	**ਕਰਮ**	**ਕੈ**	**ਅਸਾਧ**	**ਸਾਧ**
ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਮ	ਪਾਪ,ਦੁਸ਼ਟਤਾ	ਸ੍ਰੇਸਠ ਕਰਮ	ਕਰਕੇ	ਖੋਟੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ	ਮਹਾਤਮਾ,ਫਕੀਰ

ਊਚ	**ਨੀਚ**	**ਪਦਵੀ**	**ਪ੍ਰਸਿਧ**	**ਉਨਮਾਨੀਐ॥੩੯੨॥**
ਉੱਚਾ	ਨੀਵੇਂ	ਸਥਾਨ,ਦਰਜਾ	ਮਸਹੂਰ	ਸਮਝਣਾ,ਵਿਚਰਨਾ

ਪਾਹਨ	**ਕੀ**	**ਰੇਖ**	**ਆਦਿ**	**ਅੰਤਿ**	**ਨਿਰਬਾਹੁ**	**ਕਰੈ**
ਪੱਥਰ,ਵੱਟਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਰੇਖਾ,ਲਕੀਰ	ਕਦੀਮੀ	ਅਖੀਰ	ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਟਰੈ	**ਨ**	**ਸਨੇਹੁ**	**ਸਾਧ**	**ਬਿਗ੍ਰਹੁ**	**ਅਸਾਧ**	**ਕੋ।**
ਟਲਦਾ,ਹਟਦਾ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰੇਮ	ਮਹਾਤਮਾ,ਫਕੀਰ	ਲੜਾਈ	ਖੋਟੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਜੈਸੇ	**ਜਲ**	**ਮੈ**	**ਲਕੀਰ**	**ਧੀਰ**	**ਨ**	**ਧਰਤਿ**	**ਤਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਪਾਣੀ	ਵਿਚ	ਰੇਖਾ,ਲਾਈਨ	ਧੀਰਜ,ਸਥਿਰਤਾ	ਨਹੀਂ	ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੀ	ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਅਧਮ	**ਕੀ**	**ਪ੍ਰੀਤਿ**	**ਅਉ**	**ਬਿਰੁਧ**	**ਜੁਧ**	**ਸਾਧ**	**ਕੋ।**
ਨੀਚ,ਪਾਪੀ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	ਪਿਆਰ	ਅਤੇ	ਵਿਰੋਧਤਾ	ਯੁੱਧ	ਮਹਾਤਮਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਥੋਹਰਿ —	**ਉਖਾਰੀ**	**ਉਪਕਾਰੀ**	**ਅਉ**	**ਬਿਕਾਰੀ**
ਇਕ ਕੰਡੇਦਾਰ ਝਾੜੀ	- ਕਮਾਦ,ਗੰਨਾ	ਭਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਅਤੇ	ਬੁਰਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

ਸਹਜਿ	**ਸੁਭਾਵ**	**ਸਾਧ**	**ਅਧਮ**	**ਉਪਾਧ**	**ਕੋ॥**
ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਸੁਭਾਅ	ਮਹਾਤਮਾ,ਫਕੀਰ	ਨੀਚ,ਪਾਪੀ	ਪੁਆੜਾ,ਫਸਾਦ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਗੁੰਜਾਫਲ	**ਮਾਨਕ**	**ਸੰਸਾਰਿ**	**ਤੁਲਾਧਾਰਿ**	**ਬਿਖੈ**
ਰੱਤੀ, ਗੁੰਜਾ ਨਾਂ ਦੀ ਇਕ ਛੋਟੀ ਝਾੜੀ	ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ ਦਾ ਕੀਮਤੀ ਰਤਨ	ਜਗਤ	ਤਕੜੀ,ਤਰਾਜੂ	ਵਿਚ

ਤੋਲਿ	**ਕੈ**	**ਸਮਾਨਿ**	**ਮੋਲ**	**ਅਲਪ**	**ਅਗਾਧਿ**	**ਕੋ॥੩੯੩॥**
ਵਜ਼ਨ	ਕਰਕੇ	ਬਰਾਬਰ,ਵਰਗਾ	ਮੁੱਲ,ਕੀਮਤ	ਥੋੜਾ,ਘੱਟ	ਜਿਸ ਦਾ ਥਹੁ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ,ਪਰਮਾਤਮਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਜੈਸੇ	**ਕੁਲਾਬਧੂ**	**ਅੰਗ**	**ਰਚਤਿ**	**ਸੀਗਾਰ**	**ਖੋੜਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਭਲੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ ਉੱਚ ਆਚਰਣ ਵਾਲੀ ਬਹੂ	ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਸਜਾਉਂਦੀ ਹੈ	ਸਜਾਵਟ	ਸੋਲਾਂ

ਤੇਈ	**ਗਨਿਕਾ**	**ਰਚਤ**	**ਸਕਲ**	**ਸਿੰਗਾਰ**	**ਜੀ।**
ਉਹੀ	ਵੇਸਵਾ	ਸਜਾਉਂਦੀ ਹੈ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਗਹਿਣੇ ਆਦਿ ਪਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਆਲੰਕਰਣ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਕੁਲਾਬਧੂ	**ਸਿਹਜਾ**	**ਸਮੈ**	**ਰਮੈ**	**ਭਤਾਰ**	**ਏਕ**
ਭਲੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ ਉੱਚ ਆਚਰਣ ਵਾਲੀ ਬਹੂ	ਸੇਜ,ਬਿਸਤਰ	ਮੌਕਾ,ਵੇਲਾ	ਸੰਭੋਗ ਕਰਦੀ ਹੈ	ਪਤੀ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ

ਬੇਸ੍ਵਾ	**ਤਉ**	**ਅਨੇਕ**	**ਸੈ**	**ਕਰਤ**	**ਬਿਬਚਾਰ**	**ਜੀ।**
ਵੇਸਵਾ,ਕੰਜਰੀ	ਤਾਂ,ਤੋਂ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਨਾਲ	ਕਰਦੇ ਹਨ	ਬਦਚਲਣੀ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਕੁਲਾਬਧੂ	**ਸੰਗਮੁ**	**ਸੁਜਸ**	**ਨਿਰਦੋਖ**	**ਮੋਖ**
ਭਲੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ ਉੱਚ ਆਚਰਣ ਵਾਲੀ ਬਹੂ	ਮਿਲਾਪ,ਮੇਲ	ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ	ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ	ਮੁਕਤੀ

ਬੇਸ੍ਵਾ	**ਪਰਸਤ**	**ਅਪਜਸ**	**ਹੁਇ**	**ਬਿਕਾਰ**	**ਜੀ।**
ਵੇਸਵਾ,ਕੰਜਰੀ	ਛੂਹਣ ਨਾਲ	ਬਦਨਾਮੀ	ਹੋਵੇ	ਬੁਰਾਈ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਸਿਨ**	**ਕਉ**	**ਪਰਮ**	**ਪਵਿਤ੍ਰ**	**ਮਾਇਆ॥**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ	ਨੂੰ	ਅਤਿਅੰਤ	ਪੁਨੀਤ,ਪਾਵਨ	ਸੰਸਾਰਕ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਆਦਿਕ

ਸੋਈ	**ਦੁਖਦਾਇਕ**	**ਹੁਇ**	**ਦਹਤਿ**	**ਸੰਸਾਰ**	**ਜੀ॥੩੯੪॥**
ਉਹੀ	ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਹੋਵੇ	ਦੁਖੀ ਕਰਦੀ	ਜਗਤ,ਦੁਨੀਆਂ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਸੋਈ	**ਲੋਹਾ**	**ਬਿਸੁ**	**ਬਿਖੈ**	**ਬਿਬਿਧਿ**	**ਬੰਧਨ**	**ਰੂਪ**
ਉਹੀ	ਲੋਹਾ,ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਧਾਤ	ਵਿਸ਼ਵ,ਸੰਸਾਰ	ਵਿਚ	ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ	ਬੇੜੀ,ਹਥਕੜੀ	ਸਮਾਨ,ਜਿਹਾ

ਸੋਈ	**ਤਉ**	**ਕੰਚਨ**	**ਜੋਤਿ**	**ਪਾਰਸ**	**ਪ੍ਰਸੰਗ**	**ਹੈ।**
ਉਹੀ	ਹੀ	ਸੋਨਾ	ਚਮਕ,ਦਮਕ	ਪਾਰਸ ਪੱਥਰ	ਸੰਬੰਧ,ਸੰਗ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੋਈ	**ਤਉ**	**ਸਿੰਗਾਰ**	**ਅਤਿ**	**ਸੋਭਤ**	**ਪਤਿਬ੍ਰਿਤਾ**	**ਕਉ**
ਉਹੀ	ਹੀ	ਗਹਿਣੇ ਆਦਿ ਪਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਆਲੰਕਰਣ	ਬਹੁਤ	ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ	ਨੂੰ

ਸੋਈ	**ਅਭਰਨੁ**	**ਗਨਿਕਾ**	**ਰਚਤ**	**ਅੰਗ**	**ਹੈ।**
ਉਹੀ	ਗਹਿਣਾ	ਵੇਸਵਾ	ਸਜਾਉਂਦੀ ਹੈ,ਰਚਦੀ ਹੈ	ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੋਈ	**ਸ੍ਵਾਂਤਿਬੂੰਦ**	**ਮਿਲ**	**ਸਾਗਰ**	**ਮੁਕਤਾਫਲ**
ਉਹੀ	ਪੁਰਾਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ੨੭ ਨਛੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ੧੫ਵੇਂ ਸੁਰ ਨਛੱਤਰ ਵਿਚ ਵਰ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੂੰਦਾਂ	ਮਿਲਕੇ	ਸਮੁੰਦਰ	ਮੋਤੀ,ਮੋਤੀਆਂ

ਸੋਈ	**ਸ੍ਵਾਂਤਬੂੰਦ**	**ਬਿਖ**	**ਭੇਟਤ**	**ਭੁਅੰਗ**	**ਹੈ।**
ਉਹੀ	ਪੁਰਾਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ੨੭ ਨਛੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ੧੫ਵੇਂ ਸੁਰ ਨਛੱਤਰ ਵਿਚ ਵ੍ਰਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੂੰਦਾਂ	ਜ਼ਹਿਰ,ਵਿਸ਼	ਮਿਲਣ ਨਾਲ	ਸੱਪ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਮਾਇਆ**	**ਕਿਰਤ**	**ਬਿਰਤ**	**ਹੈ**	**ਬਿਕਾਰ**	**ਜਗ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸੰਸਾਰਕ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਆਦਿਕ	ਮਿਹਨਤ	ਰੋਜ਼ੀ,ਪੇਸ਼ਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਜਹਾਨ	ਬੁਰਾਈ

ਪਰਉਪਕਾਰ	**ਗੁਰਸਿਖਨ**	**ਸ੍ਰਬੰਗ**	**ਹੈ॥੩੮੫॥**
ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ	ਗੁਰਸਿਖਾਂ	ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਵਿਚ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕਊਆ	**ਜਉ**	**ਮਰਾਲ**	**ਸਭਾ**	**ਜਾਇ**	**ਬੈਠੇ**	**ਮਾਨਸਰ**
ਕਾਂ	ਜੇਕਰ	ਹੰਸ	ਇਕੱਠ	ਪਹੁੰਚ ਕੇ	ਬੈਠ ਜਾਏ	ਹਿਮਾਲਾ ਪਰਬਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਲ ਤਿੱਬਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਝੀਲ

ਦੁਚਿਤ	**ਉਦਾਸ**	**ਬਾਸ**	**ਆਸ**	**ਦੁਰਗੰਧ**	**ਕੀ।**
ਡਾਵਾਂ ਡੋਲ ਚਿਤ ਵਾਲਾ	ਵੈਰਾਗਵਾਨ	ਵਸਦਾ ਹੈ	ਚਾਹ,ਉਮੀਦ	ਬਦਬੂ ਵਾਲਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਸ੍ਵਾਨ	**ਜਿਉ**	**ਬੈਠਾਈਐ**	**ਸੁਭਗ**	**ਪ੍ਰਜੰਗ**	**ਪਾਰ॥**
ਕੁੱਤਾ	ਜਿਵੇਂ	ਬਿਠਾ ਦੇਈਏ	ਸੁੰਦਰ	ਪਲੰਘ,ਮੰਜਾ	

ਤਿਆਗਿ	**ਜਾਇ**	**ਚਾਕੀ**	**ਚਾਟੈ**	**ਹੀਨ**	**ਮਤ**	**ਅੰਧ**	**ਕੀ।**
ਛੱਡ ਕੇ	ਪਹੁੰਚ ਕੇ	ਚੱਕੀ	ਚੱਟਦਾ ਹੈ	ਦੇ ਬਿਨਾਂ	ਅਕਲ	ਮੂਰਖ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਗਰਧਬ	**ਅੰਗ**	**ਅਰਗਜਾ**	**ਜਉ**	**ਲੇਪਨ**	**ਕੀਜੈ**
ਗਧਾ	ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਕਸਤੂਰੀ	ਜੇਕਰ	ਲੇਪ,ਮਲਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਕਰ ਦਿਉ

ਲੋਟਤ	ਭਸਮ	ਸੰਗਿ	ਹੈ	ਕੁਟੇਵ	ਕੰਧ	ਕੀ।
ਲੇਟਦਾ	ਮਿੱਟੀ	ਮ,ਲ,ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਭੈੜੀ ਆਦਤ	ਸਰੀਰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਤੈਸੇ	ਹੀ	ਅਸਾਧ	ਸਾਧਸੰਗਤਿ	ਨ	ਪ੍ਰੀਤਿ	ਚੀਤਿ॥
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਖੋਟੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ	ਧਰਮੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ	ਨਹੀਂ	ਪਿਆਰ	ਚਿੱਤ ਵਿਚ

ਮਨਸਾ	ਉਪਾਧ	ਅਪਰਾਧ	ਸਨਬੰਧ	ਕੀ॥੩੯੬॥
ਮਨੋਕਾਮਨਾਵਾਂ	ਫਸਾਦ,ਪੁਆੜਾ	ਪਾਪ,ਜੁਰਮ	ਮੇਲ,ਰਿਸਤਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਨਿਰਾਧਾਰ	ਕੋ	ਅਧਾਰੁ	ਆਸਰੋ	ਨਿਰਾਸਨ	ਕੋ॥
ਬੇਆਸਰੇ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਸਹਾਰਾ,ਆਸਰਾ	ਓਟ,ਸਹਾਰਾ	ਨਿਆਸਰਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਨਾਥੁ	ਹੈ	ਅਨਾਥਨ	ਕੋ
ਸੁਆਮੀ ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਬੇਸਹਾਰਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਦੀਨ	ਕੋ	ਦਇਆਲੁ	ਹੈ।
	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਦਇਆਵਾਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਸਰਨਿ	ਸਰਨਿ	ਅਉ	ਨਿਰਧਨ	ਕੋ	ਹੈ	ਧਨ
ਨਿਆਸਰਾ,ਅਸਹਾਇ	ਓਟ	ਅਤੇ	ਧਨਹੀਨ,ਦੌਲਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ	ਨੂੰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਦੌਲਤ

ਟੇਕ	ਅੰਧਰਨ	ਕੀ	ਅਉ	ਕ੍ਰਿਪਨ	ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ	ਹੈ।
ਸਹਾਰਾ		ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਅਤੇ	ਕੰਜੂਸ	ਕਿਰਪਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਕ੍ਰਿਤਘਨ	ਕੇ	ਦਾਤਾਰ	ਪਤਤਿ ਪਾਵਨ	ਪ੍ਰਭ
ਜੋ ਉਪਕਾਰ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦੇਵੇ	ਦੇ,ਦਾ,ਦੀ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਪਰਮਾਤਮਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	ਵਾਹਿਗੁਰੂ

ਨਰਕ ਨਿਵਾਰਨ	ਪ੍ਰਤਗਿਆ	ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੁ	ਹੈ।
ਨਰਕ ਤੋਂ ਨਿਵਾਰਨ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ	ਪ੍ਰਣ,ਵਾਇਦਾ	ਪਾਲਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਵਗੁਨ	ਹਰਨ	ਕਰਨ	ਕਰਤਗਿਆ	ਸ੍ਵਾਮੀ
ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਉਲਟ,ਔਗੁਣ	ਸਮਾਪਤ ਕਰਨਾ	ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਕੀਤੇ ਉਪਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਾਲਾ	ਗੁਰੂ,ਪ੍ਰਭੂ

ਸੰਗੀ	ਸਰਬੰਗਿ	ਰਸ	ਰਸਕਿ	ਰਸਾਲੁ	ਹੈ॥੩੯੭॥
ਸਾਥੀ	ਸਭ ਅੰਗ	ਸੁਆਦ,ਮਜ਼ਾ	ਰਸੀਆ	ਰਸਾਂ ਦਾ ਘਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕੋਇਲਾ	ਸੀਤਲ	ਕਰ	ਕਰਤ	ਸਿਆਮ	ਗਹੇ॥
ਬਲਣ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	ਠੰਡਾ	ਹਥ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ	ਫੜਨ ਕਰਕੇ

ਪਰਸ	**ਤਪਤ**	**ਪਰਦਗਧ**	**ਕਰਤ**	**ਹੈ।**
ਛੂਹਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਗਰਮ	ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾੜ ਦੇਣਾ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕੂਕਰ	**ਕੇ**	**ਚਾਟਤ**	**ਕਲੇਵਰਹਿ**	**ਲਾਗੈ**	**ਛੋਤਿ**
ਕੁੱਤਾ	ਦੇ,ਦੀ,ਦਾ	ਚੱਟਣ ਕਰਕੇ	ਸਰੀਰ ਨੂੰ	ਲਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ(ਗੰਦਗੀ ਆਦਿ)	ਛੂਤ,ਭਿੱਟ

ਕਾਟਤ	**ਸਰੀਰ**	**ਪੀਰ**	**ਧੀਰ**	**ਨ**	**ਧਰਤ**	**ਹੈ।**
ਕੱਟਣ ਨਾਲ	ਦੇਹ,ਤਨ	ਦਰਦ,ਦੁੱਖ	ਹੌਂਸਲਾ	ਨਹੀਂ	ਰਖਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਫੂਟਤ	**ਜਿਉ**	**ਗਾਗਰਿ**	**ਪਰਤ**	**ਹੀ**	**ਪਖਾਨ**	**ਪਰਿ॥**
ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਜਿਵੇਂ	ਘੜਾ	ਡਿੱਗ ਕੇ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਪੱਥਰ	ਉਪਰ

ਪਾਹਨ	**ਪਰਤਿ**	**ਪੁਨਿ**	**ਗਾਗਰਿ**	**ਹਰਤ**	**ਹੈ।**
ਪੱਥਰ	ਡਿਗਿਆਂ	ਫਿਰ ਵੀ	ਘੜਾ	ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਹੀ**	**ਅਸਾਧ**	**ਸੰਗਿ**	**ਪ੍ਰੀਤਿ**	**ਹੂ**	**ਬਿਰੋਧ**	**ਬੁਰੋ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਦੁਸ਼ਟ	ਮੇਲ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ	ਪਿਆਰ	ਵੀ	ਦੁਸ਼ਮਣੀ	ਬੁਰਾ

ਲੋਕ	**ਪਰਲੋਕ**	**ਦੁਖ**	**ਦੋਖ**	**ਨ**	**ਟਰਤ**	**ਹੈ॥੩੮੮॥**
ਸੰਸਾਰ	ਦੂਸਰਾ ਲੋਕ	ਕਸ਼ਟ,ਔਖ	ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਨਹੀਂ	ਟਲਦੇ,ਹਟਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਛਤ੍ਰ	**ਕੇ**	**ਬਦਲੇ**	**ਜੈਸੇ**	**ਬੈਠੇ**	**ਛਤਨਾ**	**ਕੀ**	**ਛਾਂਹ**
ਵੱਡੀ ਛੱਤਰੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਥਾਂ ਤੇ	ਜਿਵੇਂ	ਬੈਠ ਜਾਏ	ਛੱਤਰ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਖੁੰਭ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਛਾਂ ਥੱਲੇ

ਹੀਰਾ	**ਅਮੋਲਕ**	**ਬਦਲੇ**	**ਫਟਕ**	**ਕਉ**	**ਪਾਈਐ।**
ਕੀਮਤੀ ਚਮਕਦਾਰ ਪੱਥਰ	ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਮੁੱਲ ਵਾਲਾ	ਵੱਟੇ,ਥਾਂ ਤੇ	ਚਮਕੀਲਾ ਕੱਚ ਦਾ ਬਣਿਆ ਮੋਤੀ	ਨੂੰ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈਏ

ਜੈਸੇ	**ਮਨ**	**ਕੰਚਨ**	**ਕੇ**	**ਬਦਲੇ**	**ਕਾਚੁ**	**ਗੁੰਜਾਫਲੁ**
ਜਿਵੇਂ	ਮਣੀ	ਸੋਨਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਵੱਟੇ,ਥਾਂ ਤੇ	ਕੰਚ,ਸ਼ੀਸ਼ਾ	ਰੱਤੀ,ਗੁੰਜਾ ਨਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਝਾੜੀ

ਕਾਬਰੀ	**ਪਟੰਬਰ**	**ਕੇ**	**ਬਦਲੇ**	**ਓਢਾਈਐ।**
ਕੰਬਲੀ,ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਕੰਬਲ	ਰੇਸ਼ਮੀ ਕਪੜੇ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਵੱਟੇ,ਥਾਂ ਤੇ	ਪਹਿਨਣਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ	**ਮਿਸਟਾਨ**	**ਪਾਨ**	**ਕੇ**	**ਬਦਲੇ**	**ਕਰੀਫਲ**
ਆਨੰਦਾਇਕ	ਮਿਠਾਈ	ਪੀਣ ਯੋਗ ਮਿੱਠੇ ਤੇ ਸਵਾਦਿਸ਼ਟ ਪਦਾਰਥ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਵੱਟੇ,ਥਾਂ ਤੇ	ਡੇਲਾ,ਕਰੀਰ ਨਾਮੀ ਝਾੜੀ ਦਾ ਫਲ

ਕੇਸਰ	**ਕਪੂਰ**	**ਜਿਉ**
ਨਰੰਗੀ ਰੰਗ ਦੇ ਫੁੱਲ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕ ਸੁਗੰਧੀ ਭਰਪੂਰ ਤੁਰੀਆਂ	ਮੁਸ਼ਕ ਕਪੂਰ	ਜਿਵੇਂ

ਕਚੂਰ	**ਲੈ**	**ਲਗਾਈਐ।**
ਹਲਦੀ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਇਕ ਜੰਗਲੀ ਪੌਦਾ ਜਿਸਦੀ ਜੜ੍ਹ ਵਿਚ ਸੁਗੰਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ	ਲਗਾ ਲਈਏ

ਭੇਟਤ	**ਅਸਾਧ**	**ਸੁਖ**	**ਸੁਕ੍ਰਿਤ**	**ਸੂਖਮ**	**ਹੋਤ**
ਮਿਲਣ ਨਾਲ	ਖੋਟੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਮ	ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਸਾਗਰ	**ਅਥਾਹ**	**ਜੈਸੇ**	**ਬੇਲੀ**	**ਮੈ**	**ਸਮਾਈਐ॥੩੮੯॥**
ਸਮੁੰਦਰ	ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ	ਜਿਵੇਂ	ਕੌਲੀ,ਕਟੋਰੀ	ਵਿਚ	ਇਕਮਿਕ ਹੋ ਜਾਈਏ

ਕੰਚਨ	**ਕਲਸ**	**ਜੈਸੇ**	**ਬਾਕੋ**	**ਭਏ**	**ਸੂਧੋ**	**ਹੋਇ**
ਸੋਨਾ	ਘੜਾ,ਗਾਗਰ	ਜਿਵੇਂ	ਟੇਢਾ,ਵਿੰਗਾ	ਹੋ ਜਾਏ	ਸਿੱਧੀ,ਸਿੱਧਾ	ਹੋਣਾ

ਮਾਟੀ	**ਕੋ**	**ਕਲਸੁ**	**ਫੂਟੋ**	**ਜੁਰੈ**	**ਨ**	**ਜਤਨ**	**ਸੈ।**
ਮਿੱਟੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਘੜਾ	ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ	ਜੁੜਦਾ,ਮਿਲਦਾ	ਨਹੀਂ	ਯਤਨ	ਨਾਲ

ਬਸਨ	**ਮਲੀਨ**	**ਧੋਏ**	**ਨਿਰਮਲ**	**ਹੋਤ**	**ਜੈਸੇ॥**
ਕਪੜੇ,ਬਸਤਰ	ਮੈਲਾ,ਗੰਦਾ	ਧੋਣ ਦੁਆਰਾ	ਸ਼ੁੱਧ ਪਵਿੱਤਰ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਜ਼ਿਵੇਂ

ਊਜਰੀ	**ਨ**	**ਹੋਤ**	**ਕਾਂਬਰੀ**	**ਪਤਨ**	**ਸੈ।**
ਸਾਫ,ਨਿਰਮਲ	ਨਹੀਂ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਕੰਬਲੀ	ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਵਰਗੇ,ਜਿਹੇ

ਜੈਸੇ	**ਲਕੁਟੀ**	**ਅਗਨਿ**	**ਸੇਕਤ**	**ਹੀ**	**ਸੂਧੀ**	**ਹੋਇ**
ਜਿਵੇਂ	ਲਾਠੀ,ਸੋਟੀ	ਅੱਗ	ਗਰਮ ਕਰਨਾ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਸਿੱਧੀ,ਸਿੱਧਾ	ਹੋਣਾ

ਸ੍ਵਾਨ	**ਪੂਛਿ**	**ਪਟੰਤਰੋ**	**ਪ੍ਰਗਟ**	**ਮਨਤ**	**ਨ**	**ਸੈ।**
ਕੁੱਤਾ	ਪੂੰਛ,ਦੁੰਬ	ਤੁਲ,ਵਾਂਗ	ਪਰਤੱਖ,ਜਾਹਿਰ	ਮੰਨਦੀ,ਆਖੇ ਲਗਦੀ	ਨਹੀਂ	ਨਾਲ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਸਿਖਨ**	**ਸੁਭਾਉ**	**ਜਲ**	**ਮੈ**	**ਨ**	**ਗਤਿ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦਾ	ਸੁਭਾਅ,ਆਦਤ	ਪਾਣੀ	ਵਿਚ	ਨਹੀਂ	ਵਾਂਗ,ਸਮਾਨ

ਸਾਕਤ	**ਸੁਭਾਵ**	**ਲਾਖ**	**ਪਾਹੁਨ**	**ਗਤਨ**	**ਸੈ॥੩੯੦॥**
ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ	ਆਦਤ	ਲਾਹ, ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਸਖਤ ਪਦਾਰਥ ਜਿਸਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਖ਼ਾਸ ਰੁੱਖਾਂ ਤੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਕੀੜੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ.	ਮਹਿਮਾਨ	ਦਸ਼ਾ,ਅਵਸਥਾ	ਵਰਗੇ

ਕੋਊ	**ਬੇਚੈ**	**ਗੜਿ**	**ਗੜਿ**	**ਸਸਤ੍ਰ**	**ਧਨਖ**	**ਬਾਨ**
ਕੋਈ	ਵੇਚਦਾ ਹੈ	ਬਣਾ ਕੇ	ਬਣਾ ਕੇ	ਹਥਿਆਰ	ਧਨੁਸ਼,ਕਮਾਨ	ਤੀਰ

ਕੋਊ	**ਬੇਚੈ**	**ਗੜਿ**	**ਗੜਿ**	**ਬਿਬਿਧਿ**	**ਸਨਾਹ**	**ਜੀ।**
ਕੋਈ	ਵੇਚਦਾ ਹੈ	ਬਣਾ ਕੇ	ਘੜ ਕੇ	ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ	ਕਵੱਚ,ਸੰਜੋਅ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਕੋਊ	**ਬੇਚੈ**	**ਗੋਰਸ** —	**ਦੁਗਧ**	**ਦਧ**	**ਘ੍ਰਿਤ**	**ਨਿਤ**
ਕੋਈ	ਵੇਚਦਾ ਹੈ	ਗਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ	ਦੁੱਧ	ਦਹੀਂ	ਘਿਉ	ਹਰ ਰੋਜ਼

ਕੋਊ	**ਬੇਚੈ**	**ਬਾਰੁਨੀ**	**ਬਿਖਮ**	**ਸਮ**	**ਚਾਹ**	**ਜੀ।**
ਕੋਈ	ਵੇਚਦਾ ਹੈ	ਸ਼ਰਾਬ	ਦੁਖਦਾਈ	ਬਰਾਬਰ	ਇੱਛਾ ਅਭਿਲਾਸਾ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਤੈਸੇ	**ਹੀ**	**ਬਿਕਾਰੀ**	**ਉਪਕਾਰੀ**	**ਹੈ**	**ਅਸਾਧ**	**ਸਾਧ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਭਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਬੁਰਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਦੁਸ਼ਟ	ਮਹਾਤਮਾ

ਬਿਖਿਆ	**ਅੰਮ੍ਰਿਤ**	**ਬਨ**	**ਦੇਖੇ**	**ਅਵਗਾਹ**	**ਜੀ।**
ਜ਼ਹਿਰ	ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ -	ਸਮੂਹ	ਦੇਖਦਾ ਹੈ	ਅੱਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੇ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਆਤਮਾ	**ਅਚੇਤ**	**ਪੰਛੀ**	**ਧਾਵਤ**	**ਚਤੁਰਕੁੰਟ**
ਅੰਤਹਕਰਣ,ਰੂਹ	ਚੇਤਨਾ ਰਹਿਤ	ਪਰਿੰਦਾ	ਦੌੜਦਾ ਹੈ	ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ

ਜੈਸੇ	**ਈ**	**ਬਿਰਖ**	**ਬੈਠੇ**	**ਚਾਖੇ**	**ਫਲ**	**ਤਾਹ**	**ਜੀ॥੩੯੧॥**
ਜਿਵੇਂ	ਦੇ	ਦਰਖਤ	ਬੈਠਦਾ ਹੈ	ਚੱਖਦਾ ਹੈ	ਲਾਭ,ਫਾਇਦਾ	ਉਸਦੇ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜੈਸੇ	**ਏਕ**	**ਜਨਨੀ**	**ਕੈ**	**ਹੋਤ**	**ਹੈ**	**ਅਨੇਕ**	**ਸੁਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਮਾਂ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਪੁੱਤਰ

ਸਬਹੀ	**ਮੈ**	**ਅਧਿਕ**	**ਪਿਆਰੋ**	**ਸੁਤ**	**ਗੋਦ**	**ਕੋ।**
ਸਾਰੇ,ਕੁਲ	ਵਿਚ	ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ	ਪਿਆਰਾ	ਪੁੱਤਰ	ਗੋਦੀ,ਕੁੱਛੜ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਸਿਆਨੇ	**ਸੁਤ**	**ਬਨਜ ਬਿਉਹਾਰ**	**ਕੇ**	**ਬੀਚਾਰ**	**ਬਿਖੈ**
ਅਕਲਮੰਦ	ਪੁੱਤਰ	ਵਣਜ ਵਪਾਰ,ਸੁਦਾਗਰੀ	ਦੇ,ਦਾ,ਦੀ	ਸਮਝ,ਗਿਆਨ	ਵਿਚ

ਗੋਦ	**ਮੈ**	**ਅਚੇਤੁ**	**ਹੇਤੁ**	**ਸੰਪੈ**	**ਨ**	**ਸਹੋਦ**	**ਕੋ।**
ਗੋਦੀ	ਵਿਚ	ਚੇਤਨਾ ਰਹਿਤ	ਪਿਆਰ,ਮੁਹੱਬਤ	ਧਨ,ਦੌਲਤ	ਨਹੀਂ	ਸਕਾ ਭਰਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਪਲਨਾ	**ਸੁਵਾਇ**	**ਮਾਇ**	**ਗ੍ਰਿਹਿ**	**ਕਾਜਿ**	**ਲਾਗੈ**	**ਜਾਇ**
ਪਘੂੰੜਾ,ਝੂਲਾ	ਨੀਂਦ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਕਰਕੇ	ਮਾਤਾ,ਮਾਂ	ਘਰ	ਕੰਮ	ਲਗਦੀ	ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਸੁਨਿ	**ਸੁਤ**	**ਰੁਦਨ**	**ਪੈ**	**ਪੀਆਵੈ**	**ਮਨ**	**ਮੋਦ**	**ਕੋ।**
ਸੁਣਨਾ	ਪੁੱਤਰ	ਰੋਣਾ	ਦੁੱਧ	ਪਿਲਾਉਂਦਾ	ਚਿਤ,ਜੀਅ	ਖੁਸ਼ੀ	ਨੂੰ

ਆਪਾ	**ਖੋਇ**	**ਜੋਈ**	**ਗੁਰ ਚਰਨਿ**	**ਸਰਨਿ**	**ਗਹੇ**
ਆਪਣਾ ਆਪ	ਗੁਆ ਕੇ	ਜਿਹੜਾ	ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨ	ਓਟ	ਪਕੜ ਲੈਂਦਾ

ਰਹੇ	**ਨਿਰਦੋਖ**	**ਮੋਖ**	**ਅਨਦ**	**ਬਿਨੋਦ**	**ਕੋ॥੩੯੨॥**
ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ	ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ	ਮੁਕਤੀ	ਖੁਸ਼ੀ,ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ	ਆਨੰਦ,ਖੁਸ਼ੀ	ਨੂੰ

ਕਰਤ	**ਨ**	**ਇਛਾ**	**ਕਛੂ**	**ਮਿਤ੍ਰ**	**ਸਤ੍ਰਤਾ**	**ਨ**	**ਜਾਨੈ**
ਕਰਦਾ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਚਾਹ,ਅਭਿਲਾਸਾ	ਕੁਝ	ਦੋਸਤੀ	ਦੁਸ਼ਮਣੀ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਦਾ

ਬਾਲ ਬੁਧਿ	**ਸੁਧਿ**	**ਨਾਹਿ**	**ਬਾਲਕ**	**ਅਚੇਤ**	**ਕਉ।**
ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੀ ਅਕਲ	ਯਾਦ	ਨਹੀਂ	ਬੱਚਾ	ਚੇਤਨਾ ਰਹਿਤ	ਨੂੰ

ਅਸਨ	**ਬਸਨ**	**ਲੀਏ**	**ਮਾਤਾ**	**ਪਾਛੈ**	**ਲਾਗੀ**	**ਡੋਲੈ**
ਭੋਜਨ	ਬਸਤਰ	ਲੈ ਕੇ	ਮਾਂ	ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ	(ਮਗਰ)ਲਗੀ	ਘੁੰਮਦੀ ਫਿਰਦੀ ਹੈ

ਬੋਲੈ	**ਮੁਖਿ**	**ਅੰਮ੍ਰਿਤ**	**ਬਚਨ**	**ਸੁਤ**	**ਹੇਤ**	**ਕਉ।**
ਬੋਲਦਾ	ਮੂੰਹੋਂ	ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਬਾਣੀ,ਬੋਲ	ਪੁੱਤਰ	ਪਿਆਰ	ਨੂੰ

ਬਾਲਕੈ	**ਅਸੀਸ**	**ਦੈਨਹਾਰੀ**	**ਅਤਿ**	**ਪਿਆਰੀ**	**ਲਾਗੈ**
ਬੱਚੇ ਨੂੰ	ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ,ਦੁਆ	ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਬਹੁਤ	ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਉਣ ਵਾਲੀ	ਲਗਦੀ ਹੈ

ਗਾਰਿ	**ਦੈਨਹਾਰੀ**	**ਬਲਿਹਾਰੀ**	**ਡਾਰੀ**	**ਸੇਤ**	**ਕਉ।**
ਗਾਲ੍ਹ,ਅਪਸ਼ਬਦ	ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਸਦ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ	ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ	ਠੰਡਕ ਭਾਵ (ਸ਼ਾਂਤੀ)	ਨੂੰ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਸਿਖ**	**ਸਮਦਰਸੀ**	**ਅਨੰਦਮਈ॥**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ	ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ

ਜੈਸੋ	**ਜਗੁ**	**ਮਾਨੈ**	**ਤੈਸੋ**	**ਲਾਗੈ**	**ਫਲੁ**	**ਖੇਤ**	**ਕਉ॥੩੯੩॥**
ਜਿਵੇਂ	ਸੰਸਾਰ	ਮੰਨਦੇ ਹਨ	ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ	ਲਗਦਾ (ਫਲ ਆਦਿ)	ਫ਼ਸਲ	ਪੈਲੀ	ਨੂੰ

ਜੈਸੇ	**ਦਰਪਨਿ**	**ਦਿਬਿ**	**ਸੂਰ**	**ਸਨਮੁਖ**	**ਰਾਖੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਆਤਸ਼ੀ ਸ਼ੀਸ਼ਾ,ਲੈਂਸ	ਚਮਤਕਾਰੀ	ਸੂਰਜ	ਸਾਹਮਣੇ,ਰੂਬਰੂ	ਰੱਖੀਏ

ਪਾਵਕ	**ਪ੍ਰਗਾਸ**	**ਹੋਤ**	**ਕਿਰਨ**	**ਚਰਿਤ੍ਰ**	**ਕੈ।**
ਅੱਗ,ਅਗਨੀ	ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਕੌਤਕ,ਲੀਲ੍ਹਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਜੈਸੇ	**ਮੇਘ**	**ਬਰਖਤ**	**ਹੀ**	**ਬਸੁੰਧਰਾ**	**ਬਿਰਾਜੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਬੱਦਲ	ਬਰਸਣ ਕਰਕੇ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਧਰਤੀ	ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਬਿਬਿਧਿ	**ਬਨਾਸਪਤੀ**	**ਸਫਲ**	**ਸੁਮਿਤ੍ਰ**	**ਕੈ।**
ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ	ਬ੍ਰਿਛ ਬੂਟੇ ਆਦਿ	ਕਾਮਯਾਬ	ਚੰਗਾ ਮਿੱਤਰ	ਕਰਕੇ

ਭੇਟਤ	ਭਤਾਰਿ	ਨਾਰਿ	ਸੋਭਤ	ਸਿੰਗਾਰਿ	ਚਾਰਿ
ਮਿਲਣ ਨਾਲ	ਪਤੀ	ਪਤਨੀ	ਚੰਗਾ ਲਗਣਾ	ਗਹਿਣੇ ਆਦਿ ਪਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਆਲੰਕਰਣ	ਸੁੰਦਰ

ਪੂਰਨ	ਅਨੰਦ	ਸੁਤ	ਉਦਿਤਿ	ਬਚਿਤ੍ਰ	ਕੈ।
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਖ਼ੁਸ਼ੀ	ਪੁੱਤਰ	ਉਤਪੰਨ ਹੋਣਾ	ਸੁੰਦਰ	ਕਰਕੇ

ਸਤਿਗੁਰ	ਦਰਸਿ	ਪਰਸਿ	ਬਿਗਸਤ	ਸਿਖ
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਦਰਸ਼ਨ	ਛੂਹਣ ਦੁਆਰਾ	ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ

ਪ੍ਰਾਪਤ	ਨਿਧਾਨ	ਗਿਆਨ	ਪਾਵਨ	ਪਵਿਤ੍ਰ	ਕੈ॥੩੯੪॥
ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ	ਖਜਾਨਾ	ਪਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ	ਪਵਿੱਤਰ	ਪੁਨੀਤ,ਪਾਵਨ	ਕਰਕੇ

ਜੈਸੇ	ਕੁਲਾਬਧੂ	ਬੁਧਿਵੰਤ	ਸਸੁਰਾਰ	ਬਿਖੈ
ਜਿਵੇਂ	ਭਲੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ ਉੱਚ ਆਚਰਣ ਵਾਲੀ ਬਹੂ	ਸਮਝਦਾਰ	ਸਹੁਰਾ ਘਰ	ਵਿਚ,ਅੰਦਰ

ਸਾਵਧਾਨ	ਚੇਤਨ	ਰਹੈ	ਅਚਾਰ	ਚਾਰ	ਕੈ।
ਸੁਚੇਤ,ਚੇਤੰਨ	ਸੁਚੇਤ,ਸਾਵਧਾਨ	ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ	ਆਚਰਣ,ਸਲੂਕ	ਉੱਤਮ	ਕਰਕੇ

ਸਸੁਰ	ਦੇਵਰ	ਜੇਠ	ਸਕਲ	ਕੀ	ਸੇਵਾ	ਕਰੈ
ਪਤੀ ਦਾ ਪਿਤਾ	ਦਿਉਰ	ਪਤੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਟਹਿਲ,ਚਾਕਰੀ	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਖਾਨ ਪਾਨ	ਗਿਆਨ	ਜਾਨਿ	ਪ੍ਰਤਿ	ਪਰਵਾਰਿ	ਕੈ।
ਖਾਣ ਪੀਣ	ਸਮਝ,ਬੋਧ	ਸਮਝ ਕੇ	ਪਤੀ	ਟੱਬਰ,ਕੁਟੰਬ	ਕਰਕੇ

ਮਧੁਰ	ਬਚਨ	ਗੁਰਜਨ	ਸੈ	ਲਜਾਵਾਨ
ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਰਸਦਾਇਕ	ਬਾਣੀ,ਬੋਲ	ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ	ਤੋਂ	ਸ਼ਰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਸਿਹਿਜਾ	ਸਮੈ	ਰਸ	ਪ੍ਰੇਮ	ਪੂਰਨ	ਭਤਾਰ	ਕੈ।
ਸੇਜ,ਬਿਸਤਰ	ਮੌਕਾ,ਵੇਲਾ	ਸੁਆਦ,ਮਜਾ	ਪਿਆਰ	ਸੰਪੂਰਨ	ਪਤੀ	ਕਰਕੇ

ਤੈਸੇ	ਗੁਰਸਿਖ	ਸਰਬਾਤਮ	ਪੂਜਾ	ਪ੍ਰਬੀਨ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਵਿਸ਼ਵ ਆਤਮਾ	ਉਪਾਸ਼ਨਾ,ਪੂਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਨਿਪੁੰਨ,ਚਤੁਰ

ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨ	ਗੁਰਮੂਰਤਿ	ਅਪਾਰ	ਕੈ॥੩੯੫॥
ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਧਿਆਨ,ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਯਾਦ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਸਰੂਪ	ਪਾਰ ਰਹਿਤ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਕਰਕੇ

ਤੀਰਥ	ਪੁਰਬ	ਦੇਵ	ਜਾਤ੍ਰਾ	ਜਾਤ	ਹੈ	ਜਗਤੁ
ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ	ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਰੋਹ	ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਪੂਜਾ ਸਥਲ	ਯਾਤਰਾ	ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਸੰਸਾਰ

ਪੁਰਬ —	**ਤੀਰਥ**	**ਸੁਰ**	**ਕੋਟਨਿ**	**ਕੋਟਾਨਿ**	**ਕੈ।**
ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਰੋਹ	ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ		ਕਰੋੜਾਂ	ਕਰੋੜਾਂ	ਕਰਕੇ

ਮੁਕਤਿ	**ਬੈਕੁੰਠ**	**ਜੋਗ**	**ਜੁਗਤਿ**	**ਬਿਬਿਧ**	**ਫਲ॥**
ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋਂ	ਸੁਰਗ ਲੋਕ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਠਿਨ ਅਭਿਆਸ	ਤਰੀਕਾ	ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ	ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਪਰਿਣਾਮ

ਬਾਂਛਤ	**ਹੈ**	**ਸਾਧ**	**ਰਜ**	**ਕੋਟਿ**	**ਗਿਆਨ**	**ਧਿਆਨ**	**ਕੈ।**
ਇੱਛਾ ਕਰਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਮਹਾਤਮਾ	ਮਿੱਟੀ	ਕਰੋੜਾਂ	ਸਮਝ,ਬੋਧ	ਯਾਦ ਕਰਨਾ	ਕਰਕੇ

ਅਗਮ	**ਅਗਾਧਿ**	**ਸਾਧਸੰਗਤਿ**	**ਅਸੰਖ**	**ਸਿਖ**
ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪਰੇ	- ਜਿਸਦਾ ਥਹੁ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ	ਧਰਮੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ -	ਅਣਗਿਣਤ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ

ਸ੍ਰੀ	**ਗੁਰ**	**ਬਚਨ**	**ਮਿਲੇ**	**ਰਾਮ**	**ਰਸ**	**ਆਨਿ**	**ਕੈ।**
ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਬਾਣੀ,ਬੋਲ	ਮਿਲਿਆਂ ਪਰਮਾਤਮਾ		ਸੁਆਦ,ਮਜਾ	ਲਿਆ ਕੇ	ਕਰਕੇ

ਸਹਜ	**ਸਮਾਧਿ**	**ਅਪਰੰਪਰ**	**ਪੁਰਖ**	**ਲਿਵ**
ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋਣਾ	ਅਪਾਰ,ਬੇਅੰਤ	ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ,ਵਾਹਿਗੁਰੂ	ਧਿਆਨ ,ਲਗਨ

ਪੂਰਨ	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਸਤਿਗੁਰ**	**ਸਾਵਧਾਨ**	**ਕੈ॥੩੯੬॥**
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸੁਚੇਤ,ਚੇਤੰਨ	ਕਰਕੇ

ਦ੍ਰਿਗਨ	**ਕਉ**	**ਜਿਹਬਾ**	**ਸ੍ਰਵਨ**	**ਜਉ**	**ਮਿਲਹਿ**
ਅੱਖਾਂ,ਨੇਤਰ	ਨੂੰ	ਜੀਭ	ਕੰਨ	ਜੇਕਰ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਣ

ਜੈਸੇ	**ਦੇਖੈ**	**ਤੈਸੋ**	**ਕਹਿ**	**ਸੁਨਿ**	**ਗਾਵਹੀ।**
ਜਿਵੇਂ	ਦੇਖੇਗਾ	ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ	ਕਹਿ ਕੇ	ਸੁਣਨਾ	ਗਾਉਣਗੇ

ਸ੍ਰਵਨ	**ਜਿਹਬਾ**	**ਅਉ**	**ਲੋਚਨ**	**ਮਿਲੈ**	**ਦਿਆਲ**
ਕੰਨ	ਜੀਭ	ਅਤੇ	ਅੱਖਾਂ,ਨੇਤਰ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਣ	ਮਿਹਰਵਾਨ,ਦਿਆਲੂ

ਜੈਸੋ	**ਸੁਨੈ**	**ਤੈਸੋ**	**ਦੇਖਿ**	**ਕਹਿ**	**ਸਮਝਾਵਹੀ।**
ਜਿਵੇਂ	ਸੁਣਦਾ ਹੈ	ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ	ਦੇਖ ਕੇ	ਕਹਿ ਕੇ	ਬੋਧ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਜਿਹਬਾ	**ਕਉ**	**ਲੋਚਨ**	**ਸ੍ਰਵਨ**	**ਜਉ**	**ਮਿਲਹਿ**	**ਦੇਵ**
ਜੀਭ	ਨੂੰ	ਅੱਖਾਂ,ਨੇਤਰ	ਕੰਨ	ਜੇਕਰ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਣ	ਪਰਮਾਤਮਾ,ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ

ਜੈਸੋ	**ਕਹੈ**	**ਤੈਸੋ**	**ਸੁਨਿ**	**ਦੇਖਿ**	**ਅਉ**	**ਦਿਖਾਵਹੀ।**
ਜਿਵੇਂ	ਕਹਿਣ,ਆਖਣ	ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ	ਸੁਣਨਾ	ਦੇਖਕੇ	ਅਤੇ	ਦਿਖਾਇਗਾ

ਨੈਨ	**ਜੀਹ**	**ਸ੍ਰਵਨ**	**ਸ੍ਰਵਨ**	**ਲੋਚਨ**	**ਜੀਹ**
ਅੱਖਾਂ,ਨੇਤਰ	ਜੀਭ	ਕੰਨ	ਕੰਨ	ਅੱਖਾਂ,ਨੇਤਰ	ਜੀਭ

ਜਿਹਬਾ	**ਨ**	**ਸ੍ਰਵਨ**	**ਲੋਚਨ**	**ਲਲਚਾਵਹੀ॥੩੯੭॥**
ਜੀਭ	ਨਹੀਂ	ਕੰਨ	ਅੱਖਾਂ,ਨੇਤਰ	ਲਲਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਆਪਨੋ	**ਸੁਅੰਨਿ**	**ਜੈਸੇ**	**ਲਾਗਤ**	**ਪਿਆਰੋ**	**ਜੀਅ**
ਆਪਣੇ	ਬੇਟਾ,ਪੁੱਤਰ	ਜਿਵੇਂ	ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ	ਪਿਆਰਾ	ਮਨ,ਚਿਤ

ਜਾਨੀਐ	**ਵੈਸੋ**	**ਈ**	**ਪਿਆਰੋ**	**ਸਕਲ**	**ਸੰਸਾਰ**	**ਕਉ।**
ਜਾਣੀਏ,ਸਮਝੀਏ	ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਦੇ	ਪਿਆਰਾ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਜਗਤ,ਦੁਨੀਆਂ	ਨੂੰ

ਆਪਨੋ	**ਦਰਬੁ**	**ਜੈਸੇ**	**ਰਾਖੀਐ**	**ਜਤਨ**	**ਕਰਿ**
ਆਪਣੇ	ਦੌਲਤ	ਜਿਵੇਂ	ਰੱਖੀਦਾ ਹੈ	ਤਰੀਕਾ	ਕਰਕੇ

ਵੈਸੋ	**ਈ**	**ਸਮਝਿ**	**ਸਭ**	**ਕਾਹੂ**	**ਕੇ**	**ਬਿਉਹਾਰ**	**ਕਉ।**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਦੇ	ਅਕਲ	ਸਾਰੇ	ਕਿਸੇ	ਦੇ,ਦਾ,ਦੀ	ਵਪਾਰ	ਨੂੰ

ਅਸਤੁਤਿ	**ਨਿੰਦਾ**	**ਸੁਨਿ**	**ਬਿਆਪਤ**	**ਹਰਖ**	**ਸੋਗ**
ਸਿਫਤ	ਬੁਰਾਈ	ਸੁਣਨਾ	ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ	ਖੁਸ਼ੀ,ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ	ਦੁੱਖ

ਵੈਸੀਐ	**ਲਗਤ**	**ਜਗ**	**ਅਨਿਕ**	**ਪ੍ਰਕਾਰ**	**ਕਉ।**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	ਸੰਸਾਰ,ਦੁਨੀਆਂ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ	ਨੂੰ

ਤੈਸੇ	**ਕੁਲ**	**ਧਰਮੁ**	**ਕਰਮ**	**ਜੈਸੋ**	**ਜੈਸੋ**	**ਕਾਕੋ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਖਾਨਦਾਨ	ਪਰੰਪਰਾ	ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਮ	ਜਿਵੇਂ	ਜਿਵੇਂ	ਕਿਸੇ ਦਾ

ਉਤਮ	**ਕੈ**	**ਮਾਨਿ**	**ਜਾਨਿ**	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਬ੍ਰਿਥਾਰ**	**ਕਉ॥੩੯੮॥**
ਚੰਗਾ,ਵਧੀਆ	ਕਰਕੇ	ਮੰਨਦੀ	ਸਮਝਕੇ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਵਿਸਥਾਰ,ਫੈਲਾਓ	ਨੂੰ

ਜੈਸੇ	**ਨੈਨ**	**ਬੈਨ**	**ਪੰਖ**	**ਸੁੰਦਰ**	**ਸ੍ਰਬੰਗ**	**ਮੋਰ**
ਜਿਵੇਂ	ਅੱਖਾਂ	ਆਵਾਜ਼	ਖੰਭ	ਖੂਬਸੂਰਤ	ਸਰੀਰ	ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੇ ਖੰਭਾਂ ਵਾਲਾ ਪੰਛੀ

ਤਾਕੇ	**ਪਗ**	**ਓਰ**	**ਦੇਖਿ**	**ਦੋਖ**	**ਨ**	**ਬੀਚਾਰੀਐ।**
ਉਸਦੇ	ਪੈਰ	ਦਿਸ਼ਾ, ਵਲ	ਦੇਖ ਕੇ	ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਨਹੀਂ	ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਸੰਦਲ	**ਸੁਗੰਧ**	**ਅਤਿ**	**ਕੋਮਲ**	**ਕਮਲ**	**ਜੈਸੇ॥**
ਚੰਦਨ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਬਹੁਤ	ਸੋਹਲ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਜਿਵੇਂ

ਕੰਟਕਿ	**ਬਿਲੋਕ**	**ਨ**	**ਅਉਗਨ**	**ਉਰਧਾਰੀਐ।**
ਕੰਡਾ	ਦੇਖ ਕੇ	ਨਹੀਂ	ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ

ਜੈਸੇ	**ਅੰਮ੍ਰਿਤ**	**ਫਲ**	**ਮਿਸਟਿ**	**ਗੁਨਾਦਿ**	**ਸ੍ਵਾਦ**
ਜਿਵੇਂ	ਆਨੰਦਦਾਇਕ	ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਲਗਣ ਵਾਲਾ ਫਲ		ਉੱਤਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	ਸੁਆਦ,ਰਸ

ਬੀਜ	**ਕਰਵਾਈ**	**ਕੈ**	**ਬੁਰਾਈ**	**ਨ**	**ਸਮਾਰੀਐ।**
ਉਹ ਦਾਣੇ ਜਿਸਤੋਂ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਅਕੁੰਰ ਉੱਗਦਾ ਹੈ	ਕੌੜਾਪਣ	ਕਰਕੇ	ਭੈੜਾਪਨ	ਨਹੀਂ	ਸੰਭਾਲ ਕਰਨੀ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰ**	**ਗਿਆਨ**	**ਦਾਨ**	**ਸਬਹੁ**	**ਸੈ**	**ਮਾਗਿ**	**ਲੀਜੈ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼		ਭੇਂਟ	ਸਾਰੇ,ਕੁਲ	ਤੋਂ	ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਲਉ ਲਵੋ

ਬੰਦਨਾ	**ਸਕਲ**	**ਭੂਤ**	**ਨਿੰਦਾ**	**ਨ**	**ਤਕਾਰੀਐ॥੩੯੯॥**
ਨਮਸ਼ਕਾਰ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਜੀਵ,ਪ੍ਰਾਣੀ	ਬੁਰਾਈ	ਨਹੀਂ	ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਸਵੈਯਾ

ਪਾਰਸ	**ਪਰਸ**	**ਦਰਸ**	**ਕਤ**	**ਸਜਨੀ॥**
ਪਾਰਸ ਪੱਥਰ	ਛੂਹਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਦਰਸ਼ਨ,ਝਲਕ	ਕਿੱਥੇ	ਸਖੀ,ਸਹੇਲੀ

ਕਤ	**ਵੈ**	**ਨੈਨ**	**ਬੈਨ**	**ਮਨ**	**ਮੋਹਨ।**
ਕਿੱਥੇ	ਉਹ	ਅੱਖਾਂ,ਨੇਤਰ	ਬਚਨ,ਗਲਾਂ	ਚਿਤ,ਜੀਅ	ਮੋਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ

ਕਤ	**ਵੈ**	**ਦਸਨ**	**ਹਸਨ**	**ਸੋਭਾ**	**ਨਿਧਿ**
ਕਿੱਥੇ	ਉਹ	ਦੰਦ	ਹੱਸਣਾ	ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ	ਖਜਾਨਾ

ਕਤ	**ਵੈ**	**ਗਵਨ**	**ਭਵਨ**	**ਬਨ**	**ਸੋਹਨ।**
ਕਿੱਥੇ	ਉਹ	ਤੁਰਨਾ,ਚਲਣਾ	ਘਰ,ਟਿਕਾਣਾ	ਬਾਗ,ਉਪਵਨ	ਸੋਭਦੇ ਹਨ

ਕਤ	**ਵੈ**	**ਰਾਗ**	**ਰੰਗ**	**ਸੁਖ**	**ਸਾਗਰ**
ਕਿੱਥੇ	ਉਹ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੇਮ	ਅਨੰਦ,ਖੁਸ਼ੀ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਸਮੁੰਦਰ

ਕਤ	**ਵੈ**	**ਦਇਆ ਮਇਆ**	**ਦੁਖ**	**ਜੋਹਨ।**
ਕਿੱਥੇ	ਉਹ	ਕਿਰਪਾ,ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ	ਕਸ਼ਟ,ਔਖ	ਨਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ

ਕਤ	**ਵੈ**	**ਜੋਗ**	**ਭੋਗ**	**ਰਸ**	**ਲੀਲਾ**
ਕਿੱਥੇ	ਉਹ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ	ਆਤਮਿਕ ਸੁੱਖ	ਸੁਆਦ,ਅਨੰਦ	ਅਦਭੁਤ

—	**ਕਤ**	**ਵੈ**	**ਸੰਤ**	**ਸਭਾ**	**ਛਬਿ**	**ਗੋਹਨ ॥੪੦੦॥**
	ਕਿੱਥੇ -	ਉਹ	ਮਹਾਨ ਪੁਰਸ਼,ਸਾਧ	ਇਕੱਠ	ਸੁੰਦਰਤਾ	ਸੰਗਤ,ਸਾਥ

ਕਬ	ਲਾਗੈ	ਮਸਤਕਿ	ਚਰਨਨ	ਰਜ
ਕਦੋਂ	ਲਗੇਗੀ,ਸ਼ਪਰਸ਼ ਕਰੇਗੀ	ਮੱਥਾ	ਚਰਨਾਂ ਦੀ	ਧੂੜ,ਮਿੱਟੀ

ਦਰਸੁ	ਦਇਆ	ਦ੍ਰਿਗਨ	ਕਬ	ਦੇਖਉ।
ਦਰਸ਼ਨ	ਕਿਰਪਾ,ਮਿਹਰ	ਅੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ	ਕਿਸ ਸਮੇ	ਦੇਖਾਂਗਾ,ਦੇਖ ਸਕਾਂਗਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ	ਬਚਨ	ਸੁਨਉ	ਕਬ	ਸ੍ਰਵਨਨ
ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਬਾਣੀ ਬੋਲ	ਮੈਂ ਸੁਣਾਂ	ਕਦੋਂ	ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ

ਕਬ	ਰਸਨਾ	ਬੇਨਤੀ	ਬਿਸੇਖਉ।
ਕਿਸ ਸਮੇ	ਜੀਭ,ਬੋਲਣ ਵਾਲੀ ਇੰਦ੍ਰੀ	ਬਿਨੈ,ਅਰਜ਼,ਅਰਜੋਈ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਰਾਂਗਾ

ਕਬ	ਕਰ	ਕਰਉ	ਡੰਡਉਤ	ਬੰਦਨਾ
ਕਿਸ ਸਮੇ	ਹਥ	ਕਰਾਂਗਾਂ	ਬੰਦਨਾ,ਡੰਡੇ ਵਾਂਗ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਲੇਟ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਣਾਮ	ਨਮਸ਼ਕਾਰ

ਪਗਨੁ	ਪਰਿਕ੍ਰਮਾਦਿ	ਪੁਨ	ਰੇਖਉ।
ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ	ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਦੇ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ ਘੁੰਮਣਾ	ਫਿਰ,ਫੇਰ	ਰਖਾਂਗਾ

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ	ਪ੍ਰਤਛਿ	ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ
ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ,ਪਰੀਤ ਅਰਾਧਨਾ	ਪਰਤੱਖ,ਸਾਹਮਣੇ	ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੇ ਪਤੀ,ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ

ਗਿਆਨ	ਧਿਆਨ	ਜੀਵਨਪਦ	ਲੇਖਉ॥੪੦੧॥
ਪਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ	ਸਿਮਰਨ,ਯਾਦ ਕਰਨਾ	ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ,ਨਿਰਵਾਣ ਪਦ	ਸਮਝ ਸਕਾਂਗਾ

ਕਬਿਤ

ਬਿਰਖੈ	ਬਇਆਰ	ਲਾਗੈ	ਜੈਸੇ	ਹਹਿਰਾਤਿ	ਪਾਤਿ
ਰੁੱਖ ਨੂੰ	ਹਵਾ,ਵਾਯੂ	ਲਗਦੀ,ਛੂੰਹਦੀ	ਜਿਵੇਂ	ਕੰਬਣਾ,ਹਿਲਣਾ	ਪੱਤੇ

ਪੰਛੀ	ਨ	ਧੀਰਜ	ਕਰਿ	ਠਉਰ	ਠਹਰਾਤ	ਹੈ।
ਪਰਿੰਦਾ,ਪੰਖੇਰੂ	ਨਹੀਂ	ਸਬਰ,ਹੌਂਸਲਾ	ਕਰਕੇ	ਠਹਿਰਨ ਦੀ ਥਾਂ,ਟਿਕਾਣਾ	ਠਹਿਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਰਵਰ	ਘਾਮ	ਲਾਗੈ	ਬਾਰਜ	ਬਿਲਖ	ਮੁਖ
ਸਲਾਬ,ਝੀਲ	ਧੁੱਪ	ਲਗਦੀ,ਛੂੰਹਦੀ	ਕਮਲ ਦਾ ਫੁੱਲ	ਵਿਆਕੁਲ	ਚਿਹਰਾ

ਪ੍ਰਾਨ	ਅੰਤ	ਹੰਤ	ਜਲ	ਜੰਤ	ਅਕੁਲਾਤ	ਹੈ।
ਜੀਵਨ,ਜਾਨ	ਖਾਤਮਾ	ਦੁੱਖੀ	ਜਲ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ		ਘਬਰਾਉਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਾਰਦੂਲ	ਦੇਖੈ	ਮ੍ਰਿਗਮਾਲ	ਸੁਕਚਿਤ	ਬਨ
ਸ਼ੇਰ,ਬੱਬਰ ਸ਼ੇਰ	ਦੇਖ ਕੇ	ਹਿਰਣਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ	ਡਰ ਲਾਲ ਸੁੰਗੜਨਾ	ਜੰਗਲ,ਵਣ

ਵਾਸ	ਮੈ	ਨ	ਤ੍ਰਾਸ	ਕਰਿ	ਆਸ੍ਰਮ	ਸੁਹਾਤ	ਹੈ।
ਨਿਵਾਸ	ਵਿਚ	ਨਹੀਂ	ਭੈ,ਡਰ	ਕਾਰਣ	ਥਾਂ,ਟਿਕਾਣਾ	ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	ਗੁਰ	ਅੰਗ	ਸ੍ਵਾਂਗਿ	ਭਏ	ਭੈ	ਚਕਤਿ	ਸਿਖ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਅੰਗ	ਬਨਾਵਟੀ ਰੂਪ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਡਰ	ਭੌਂਭੀਤ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ

ਦੁਖਤਿ	ਉਦਾਸ	ਬਾਸ	ਅਤਿ	ਬਿਲਲਾਤ	ਹੈ॥੪੦੨॥
ਦੁੱਖੀ,ਪੀੜਿਤ	ਦਿਲਗੀਰ	ਵਸਦਾ ਹੈ	ਬਹੁਤ	ਰੋਂਦਾ ਕਰਲਾਉਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਓਲਾ	ਬਰਖਨ	ਕਰਖਨ	ਦਾਮਨੀ	ਬਜਾਗਿ
ਗੜਾ	ਬਰਖਾ,ਮੀਂਹ	ਕੜਕਣਾ	ਬਿਜਲੀ	ਬਿਜਲੀ

ਸਾਗਰ	ਲਹਰਿ	ਬਨ	ਜਰਤ	ਅਗਨਿ	ਹੈ।
ਸਮੁੰਦਰ	ਤਰੰਗ	ਜੰਗਲ,ਵਣ	ਸੜਦੇ ਹੋਣ	ਅੱਗ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰਾਜੀ	ਬਿਰਾਜੀ	ਭੂਕੰਪਕਾ	ਅੰਤਰ	ਬ੍ਰਿਥਾ	ਬਲ
ਸ੍ਰੇਣੀ,ਕਤਾਰ, ਭਾਵ ਸਮਾਜ	ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ	ਭੂਚਾਲ	ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ	ਕਸ਼ਟ,ਪੀੜਾ	ਤੇਜ਼ ਹੋਣਾ

ਬੰਦਸਾਲ	ਸਾਸਨਾ	ਸੰਕਟ	ਮੈ	ਮਗਨੁ	ਹੈ।
ਜੇਲ੍ਹ	ਸਜ਼ਾ ਦੇਣੀ	ਦੁੱਖ,ਪੀੜਾ	ਵਿਚ	ਖੁੱਭੇ ਹੋਏ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਆਪਦਾ	ਅਧੀਨ	ਦੀਨ	ਦੂਖਨਾ	ਦਰਿਦ੍ਰ	ਛਿਦ੍ਰ
ਔਕੜ	ਆਗਿਆ ਵਿਚ	ਗਰੀਬ	ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ	ਕੰਗਾਲ,ਗਰੀਬ	ਦੋਸ਼,ਔਗੁਣ

ਭ੍ਰਮਤਿ	ਉਦਾਸ	ਰਿਨ	ਦਾਸਨਿ	ਨਗਨ	ਹੈ।
ਭਟਕਣਾ ਪੈ ਜਾਵੇ	ਵੈਰਾਗਵਾਨ,ਉਪਰਾਮ	ਰਿਣੀ,ਕਰਜ਼ਾਈ	ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਾਂਗ	ਨੰਗਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	ਹੀ	ਸ੍ਰਿਸਟਿ	ਕੋ	ਅਦ੍ਰਿਸਟੁ	ਜਉ	ਆਇ	ਲਾਗੈ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਸੰਸਾਰ	ਨੂੰ	ਜੋ ਦੇਖਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ	ਜੇਕਰ	ਆਉਣਾ	ਲਗ ਜਾਣ

ਜਗ	ਮੈ	ਭਗਤਨ	ਕੇ	ਰੋਮ	ਨ	ਭਗਨ	ਹੈ॥੪੦੩॥
ਜਹਾਨ,ਸੰਸਾਰ	ਵਿਚ	ਭਗਤਾਂ	ਦੇ,ਦਾ,ਦੀ	ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਾਲ	ਨਹੀਂ	ਟੁੱਟਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਚੀਟੀ	ਕ੍ਰਮ	ਕ੍ਰਮ	ਕੈ	ਬਿਰਖ	ਚੜੈ
ਜਿਵੇਂ	ਕੀੜੀ	ਕਦਮ,ਪਗ	ਕਦਮ,ਪਗ	ਕਰਕੇ	ਦਰਖਤ	ਚੜ੍ਹਦੀ ਹੈ

ਪੰਛੀ	ਉਡਿ	ਜਾਇ	ਬੈਸੇ	ਨਿਕਟਿ	ਹੀ	ਫਲ	ਕੈ।
ਪਰਿੰਦਾ	ਉਡ ਕੇ	ਪਹੁੰਚ ਕੇ	ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ	ਨਜਦੀਕ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਲਗਣ ਕਰਕੇ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ	

ਜੈਸੇ	**ਗਾਡੀ**	**ਚਲੀ**	**ਜਾਤਿ**	**ਲੀਕਨ**	**ਮਹਿ**	**—**	**ਧੀਰਜ**	**ਸੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਗੱਡੀ,ਜਿਸਨੂੰ ਬਲਦ ਜਾਂ ਘੋੜੇ ਖਿਚਦੇ ਹਨ	ਲਗਾਤਾਰ ਤੁਰੀ	ਜਾਂਦਾ	ਲੀਹ	ਵਿਚ,ਅੰਦਰ		ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ	ਨਾਲ

ਘੋਰੋ	**ਦਉਰਿ**	**ਜਾਇ**	**ਬਾਏ**	**ਦਾਹਨੇ**	**ਸਬਲ**	**ਕੈ।**
ਘੋੜਾ	ਦੌੜਨਾ	ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਸੱਜੇ,ਖੱਬੇ ਦੇ ਉਲਟ	ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਵਲ	ਤਾਕਤਵਾਰ	ਕਰਕੇ

ਜੈਸੇ	**ਕੋਸ**	**ਭਰਿ**	**ਚਲਿ**	**ਸਕੀਐ**	**ਨ**	**ਪਾਇਨ**	**ਕੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਕੋਹ;ਇਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੱਧ ਪੈਂਡਾ	ਬਰਾਬਰ	ਚਲ ਕੇ	ਸਕਣਾ	ਨਹੀਂ	ਪੈਰਾਂ,ਚਰਨਾਂ	ਦੁਆਰਾ

ਆਤਮਾ	**ਚਤੁਰਕੁੰਟ**	**ਧਾਇ**	**ਆਵੈ**	**ਪਲ**	**ਕੈ।**
ਅੰਤਹਕਰਣ,ਰੂਹ	ਚਾਰੇ ਪਾਂਸੇ	ਦੌੜ ਕੇ	ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਸਮੇ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਦਾ ਇਕ ਪੈਮਾਨਾ	ਕਰਕੇ

ਤੈਸੇ	**ਲੋਗ**	**ਬੇਦ**	**ਭੇਦ**	**ਗਿਆਨ**	**ਉਨਮਾਨ**	**ਪਛ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਲੋਕ ਰੀਤੀ	ਵੇਦ ਗਿਆਨ	ਰਾਜ਼,ਰਹੱਸ	ਬੋਧ,ਸਮਝ	ਧਿਆਨ	ਪੱਖ,ਪਾਸਾ

ਗੰਮ	**ਗੁਰ**	**ਚਰਨ**	**ਸਰਨ**	**ਅਸਥਲ**	**ਕੈ॥੪੦੪॥**
ਸੁਬੋਧ,ਜਿਸਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕੇ	ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨ		ਓਟ	ਥਾਂ,ਜਗ੍ਹਾ	ਕਰਕੇ

ਜੈਸੇ	**ਬਨਰਾਇ**	**ਪਰਫੁਲਤ**	**ਫਲ**	**ਨਮਿਤਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਬਨਾਸਪਤੀ	ਵਿਕਸਤ ਹੋਣਾ	ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਲਗਣ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ	ਲਈ,ਵਾਸਤੇ

ਲਾਗਤ	**ਹੀ**	**ਫਲ**	**ਪਤ੍ਰ**	**ਪੁਹੁਪ**	**ਬਿਲਾਤ**	**ਹੈ।**
ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਿਆਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਲਗਣ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ	ਵੇਲ ਆਦਿ ਦਾ ਪੱਤਾ	ਫੁੱਲ	ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਤ੍ਰੀਆ**	**ਰਚਤ**	**ਸਿੰਗਾਰ**	**ਭਰਤਾਰ**	**ਹੇਤਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਔਰਤ,ਇਸਤ੍ਰੀ	ਸਜਾਉਂਦੀ ਹੈ	ਗਹਿਣੇ ਆਦਿ ਪਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਆਲੰਕਰਣ	ਪਤੀ	ਪਿਆਰ

ਭੇਟਤ	**ਭਰਤਾਰ**	**ਉਰ**	**ਹਾਰ**	**ਨ**	**ਸਮਾਤ**	**ਹੈ।**
ਮਿਲਣ ਵੇਲੇ	ਪਤੀ	ਮਨ	ਮੋਤੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਮਾਲਾ	ਨਹੀਂ	ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਾਲਕ	**ਅਚੇਤ**	**ਜੈਸੇ**	**ਕਰਤ**	**ਲੀਲਾ**	**ਅਨੇਕ**
ਬੱਚਾ	ਜੜ੍ਹ	ਜਿਵੇਂ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਖੇਡਾਂ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ

ਸੁਚਿਤ	**ਚਿੰਤਨ**	**ਭਏ**	**ਸਭੈ**	**ਬਿਸਰਾਤ**	**ਹੈ।**
ਸਾਵਧਾਨ,ਚੇਤੰਨ	ਬੁੱਧੀਮਾਨ,ਸਿਆਣਾ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਸਾਰੇ ਹੀ	ਭੁਲਾ ਦਿੰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	ਖਟ ਕਰਮ	ਧਰਮ	ਸ੍ਰਮ ਗਿਆਨ	ਕਾਜ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਛੇ ਕਰਮ-ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ਼ (ਯੱਗ,ਦਾਨ,ਤਪ,ਬ੍ਰਤ,ਪੂਜਾ ਅਰਚਾ,ਤੀਰਥ ਇਸ਼ਨਾਨ)	ਸਾਧਨਾ	ਪਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ	ਕਾਰਜ,ਕੰਮ

ਗਿਆਨ	ਭਾਨ	ਉਦੈ	ਉਡ	ਕਰਮ	ਉਡਾਤਿ	ਹੈ॥੪੦੫॥
ਪਰਮਾਤਮ ਗਿਆਨ	ਸੂਰਜ	ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ	ਲੋਪ ਹੋ ਜਾਣਾ		ਲੋਪ ਕਰ ਦੇਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਹਸ	ਬੋਲਤ	ਹੀ	ਡਾਕਨ	ਹਰੈ	ਕਰੇਜੌ
ਜਿਵੇਂ	ਹੱਸਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ	ਬੋਲ ਕੇ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਡਾਇਣ	ਚੁਰਾ ਲੈਣਾ	ਕਲੇਜਾ,ਜਿਗਰ

ਬਾਲਕ	ਤਾਹੀ	ਲੌ	ਧਾਵੈ	ਜਾਨੈ	ਗੋਦਿ	ਲੇਤ	ਹੈ।
ਬੱਚਾ	ਉਸ	ਵਲ,ਪਾਸੇ	ਦੌੜਦਾ ਹੈ	ਜਾਣਦਾ	ਗੋਦੀ	ਲੈਂਦੀ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰੋਵਤ	ਸੁਤਹਿ	ਜੈਸੇ	ਅਉਖਦ	ਪੀਆਵੈ	ਮਾਤਾ
ਰੋਂਦੇ ਹੋਏ	ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ	ਜਿਵੇਂ	ਦੁਆਈ,ਦਵਾ	ਪਿਲਾਉਂਦਾ	ਮਾਂ

ਬਾਲਕੁ	ਜਾਨਤ	ਮੋਹਿ	ਕਾਲਕੂਟ	ਦੇਤ	ਹੈ।
ਬੱਚਾ	ਜਾਣਦਾ,ਸਮਝਦਾ	ਮੈਨੂੰ	ਇਕ ਭਿਅੰਕਰ ਜ਼ਹਿਰ	ਦਿੰਦੀ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਹਰਨ	ਭਰਨ	ਗਤਿ	ਸਤਿਗੁਰ	ਜਾਨੀਐ	ਨ
ਸਮਾਪਤ ਕਰਨਾ	ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਵਾਂਗ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ	ਨਹੀਂ

ਬਾਲਕ	ਜੁਗਤਿ	ਮਤਿ	ਜਗਤ	ਅਚੇਤ	ਹੈ।
ਬੱਚਾ	ਇਕੱਠ	ਬੁੱਧੀ	ਵਿਸ਼ਵ,ਸੰਸਾਰ	ਚੇਤਨਾ ਰਹਿਤ,ਜੜ੍ਹ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਕਲ	ਕਲਾ	ਅਲਖ	ਅਤਿ	ਹੀ	ਅਗਾਧ	ਬੋਧ
ਅਖੰਡ	ਗੁਣ	ਜੋ ਲਖਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਭਾਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਬਹੁਤ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਜਿਸਦਾ ਥਹੁ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ	ਗਿਆਨ,ਸੋਝੀ

ਆਪ	ਹੀ	ਜਾਨਤ	ਆਪ	ਨੇਤ ਨੇਤ ਨੇਤ	ਹੈ॥੪੦੬॥
ਖੁਦ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਜਾਣਦਾ	ਖੁਦ	ਇਹ ਨਹੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦੈਤ	ਸੁਤ	ਭਗਤ	ਪ੍ਰਗਟਿ	ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ	ਭਏ
ਦਾਨਵ,ਰਾਖਸ਼	ਪੁੱਤਰ	ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਉਤਪੰਨ,ਪੈਦਾ	ਹਿਰਣਯਕਸ਼ਿਪੁ ਰਾਖਸ਼ਸ਼ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ	ਹੋ ਗਏ

ਦੇਵ	ਸੁਤ	ਜਗ	ਮੈ	ਸਨੀਚਰ	ਬਖਾਨੀਐ।
ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ	ਪੁੱਤਰ	ਜਹਾਨ,ਸੰਸਾਰ	ਵਿਚ	ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਡਲ ਦਾ ਸੱਤਵਾਂ ਗ੍ਰਹਿ	ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਮਧੁਪੁਰ	ਬਾਸੀ	ਕੰਸ	ਅਧਮ	ਅਸੁਰ	ਭਏ
ਮਥੁਰਾ ਨਗਰੀ	ਵਾਸੀ,ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਪੁਰਾਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਥਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ	ਪਾਪੀ	ਦੈਂਤ	ਹੋ ਗਏ ਹਨ

ਲੰਕਾ	**ਬਾਸੀ**	**ਸੇਵਕ**	**ਭਭੀਖਨ**	**ਪਛਾਨੀਐ।**
ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਲ ਆਬਾਦ ਟਾਪੂ	ਵਾਸੀ,ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਸ਼ਰਧਾਲੂ,ਭਗਤ	ਰਾਵਣ ਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਜੋ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਦਾ ਪਰਮ ਭਗਤ ਸੀ	ਪਛਾਣੀਦਾ ਹੈ

ਸਾਗਰ	**ਗੰਭੀਰ**	**ਬਿਖੈ**	**ਬਿਖਿਆ**	**ਪ੍ਰਗਾਸ**	**ਭਈ**
ਸਮੁੰਦਰ	ਗਹਿਰਾ,ਅਤਿ ਡੂੰਘਾ	ਵਿਚੋਂ,ਅੰਦਰੋਂ	ਜ਼ਹਿਰ	ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ	ਹੋਈ

ਅਹਿ	**ਮਸਤਕਿ**	**ਮਨ**	**ਉਦੈ**	**ਉਨਮਾਨੀਐ।**
ਸੱਪ	ਸਿਰ,ਸੀਸ	ਮਣੀ	ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ	ਸਮਝਣਾ,ਵਿਚਰਨਾ

ਬਰਨ	**ਸਥਾਨ**	**ਲਘੁ**	**ਦੀਰਘ**	**ਜਤਨ**	**ਪਰੈ**
ਜਾਤ,ਸ੍ਰੇਣੀ	ਥਾਂ,ਜਗ੍ਹਾ	ਛੋਟਾ(ਗੁਣਾਂ ਵਿਚ)	ਲੰਬੇ,ਵੱਡੇ	ਯਤਨ	ਪੈ ਜਾਣ ਕਰਕੇ

ਅਕਥ	**ਕਥਾ**	**ਬਿਨੋਦ**	**ਬਿਸਮ**	**ਨ**	**ਜਾਨੀਐ ॥੪੦੭॥**
ਨ ਕਹਿਣ ਯੋਗ	ਬਿਆਨ	ਆਨੰਦ,ਖੁਸ਼ੀ	ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਚਿੰਤਾਮਨਿ	**ਚਿਤਵਤ**	**ਚਿੰਤਾ**	**ਚਿਤ**	**ਤੇ**	**ਚੁਰਾਈ**
ਮਨਇੱਛਤ ਫਲ ਦੇਣਹਾਰੀ ਮਣੀ	ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ	ਗਮ	ਮਨ	ਕੋਲੋਂ	ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ

ਅਜੋਨੀ	**ਅਰਾਧੇ**	**ਜੋਨਿ**	**ਸੰਕਟਿ**	**ਕਟਾਏ**	**ਹੈ।**
ਜੋ ਯੋਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਭਗਤੀ	ਜੂਨ,ਯੋਨੀ ਤੋਂਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਦੁਖ,ਔਖ	ਨਸ਼ਟ ਕਰਾਏ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਪਤ	**ਅਕਾਲ**	**ਕਾਲ**	**ਕੰਟਕ**	**ਕਲੇਸ**	**ਨਾਸੇ**
ਜਪਣ ਨਾਲ	ਸਮੇ ਦੀ ਪਕੜ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਮੌਤ	ਦੁਖਦਾਈ	ਕਸ਼ਟ,ਦੁਖ	ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਨਿਰਭੈ	**ਭਜਨ**	**ਭ੍ਰਮ**	**ਭੈ**	**ਦਲ**	**ਭਜਾਏ**	**ਹੈ।**
ਭੈ ਤੋਂ ਰਹਿਤ	ਭਗਤੀ	ਸੰਸਾ	ਡਰ	ਸਮੂਹ,ਝੁੰਡ	ਦੌੜਾ ਦਿੱਤੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਿਮਰਤ	**ਨਾਥ**	**ਨਿਰਵੈਰ**	**ਬੈਰ**	**ਭਾਉ**	**ਤਿਆਗਿਓ**
ਸਿਮਰ ਕੇ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	ਦੁਸ਼ਮਣੀ	ਖਿਆਲ	ਛੁੱਟ ਜਾਂਦਾ

ਭਾਗਿਓ	**ਭੇਦੁ**	**ਖੇਦੁ**	**ਨਿਰਭੇਦ**	**ਗੁਨ**	**ਗਾਏ**	**ਹੈ।**
ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ	ਦ੍ਵੈਤਤਾ	ਦੁਖ,ਕਸ਼ਟ	ਇਕ ਰਸ,ਅਖੰਡ	ਸਿਫਤ	ਗਾਉਣ ਦੁਆਰਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਕੁਲ	**ਅੰਚਲ**	**ਗਹੇ**	**ਕੁਲ**	**ਨ**	**ਬਿਚਾਰੈ**	**ਕੋਊ**
ਕੁਲ ਰਹਿਤ	ਪੱਲਾ,ਆਂਚਲ	ਫੜਿਆਂ	ਖਾਨਦਾਨ	ਨਹੀਂ	ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ	ਕੋਈ

ਅਟਲ	**ਸਰਨਿ**	**ਆਵਾਗਵਨ**	**ਮਿਟਾਏ**	**ਹੈ॥੪੦੮॥**
ਸਥਿਰ,ਨਿਸਚਿਤ	ਓਟ	ਜਨਮ ਮਰਨ ਦਾ ਚੱਕਰ	ਮਿਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਾਛੈ	**ਨ**	**ਸੁਵਰਗ ਬਾਸ**	**ਮਾਨੈ**	**ਨ**	**ਨਰਕ**	**ਤ੍ਰਾਸ**
ਚਾਹੁੰਦੇ	ਨਹੀਂ	ਬੈਕੁੰਠ ਵਸਣ ਦੀ	ਪਰਵਾਨ ਕਰੇ,ਮੰਨੇ	ਨਹੀਂ	ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਪਿਛੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੁਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਭੈ,ਡਰ

ਆਸਾ	**ਨ**	**ਕਰਤ**	**ਚਿਤ**	**ਹੋਨਹਾਰ**	**ਹੋਇ**	**ਹੈ।**
ਉਮੀਦ	ਨਹੀਂ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਮਨ,ਹਿਰਦਾ	ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ	ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੰਪਤ	**ਨ**	**ਹਰਖ**	**ਬਿਪਤ**	**ਮੈ**	**ਨ**	**ਸੋਗ**	**ਤਾਹਿ**
ਧਨ,ਦੌਲਤ	ਨਹੀਂ	ਆਨੰਦ,ਖੁਸ਼ੀ	ਮੁਸੀਬਤ	ਵਿਚ	ਨਹੀਂ	ਦੁੱਖ,ਗਮ	ਉਸ ਨੂੰ

ਸੁਖ	**ਦੁਖ**	**ਸਮਸਰਿ**	**ਬਿਹਸ**	**ਨ**	**ਰੋਇ**	**ਹੈ।**
ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਕਸ਼ਟ	ਬਰਾਬਰ	ਹੱਸਣਾ	ਨਹੀਂ	ਰੋਂਦੇ,ਰੁਦਨ ਕਰਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਨਮ	**ਜੀਵਨ**	**ਮ੍ਰਿਤ**	**ਮੁਕਤਿ**	**ਨ**	**ਭੇਦ**	**ਖੇਦ**
ਪੈਦਾਇਸ਼	ਜਿੰਦਗੀ	ਮੌਤ	ਜੰਮਣ ਮਰਨ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ	ਨਹੀਂ	ਰਾਜ਼	ਦੁਖ,ਕਸ਼ਟ

ਗੰਮਿਤਾ	**ਤ੍ਰਿਕਾਲ**	**ਬਾਲ ਬੁਧਿ**	**ਅਵਲੋਇ**	**ਹੈ।**
ਪਹੁੰਚ ਭਾਵ ਸਮਝ	ਭੂਤ,ਭਵਿੱਖ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਤਿਨੋਂ ਕਾਲ	ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੀ ਅਕਲ	ਵਿਖਾਈ ਦੇਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗਿਆਨ	**ਗੁਰ**	**ਅੰਜਨ**	**ਕੈ**	**ਚੀਨਤ**	**ਨਿਰੰਜਨਹਿ**
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸੁਰਮਾ(ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ)	ਕਰਕੇ	ਪਹਿਚਾਨਦਾ	ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ

ਬਿਰਲੋ	**ਸੰਸਾਰ**	**ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ**	**ਮੈ**	**ਕੋਇ**	**ਹੈ॥੪੦੯॥**
ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ	ਜਹਾਨ,ਦੁਨੀਆਂ	ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ	ਵਿਚ	ਕੋਈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਮਿਠਾਈ**	**ਰਾਖੀਐ**	**ਛਿਪਾਇ**	**ਜਤਨ**	**ਕੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਮਿੱਠਾ ਪਦਾਰਥ	ਰੱਖੀਏ	ਲੁਕਾ ਕੇ,ਛਿਪਾ ਕੇ	ਯਤਨ,ਕੋਸ਼ਿਸ਼	ਕਰਕੇ

ਚੀਟੀ	**ਚਲਿ**	**ਜਾਇ**	**ਚੀਨਿ**	**ਤਾਹਿ**	**ਲਪਟਾਤ**	**ਹੈ।**
ਕੀੜੀ	ਚਲ ਕੇ	ਪਹੁੰਚ ਕੇ	ਖੋਜ ਕੇ	ਉਸ ਨੂੰ	ਲਿਪਟ ਜਾਂਦੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦੀਪਕ	**ਜਗਾਇ**	**ਜੈਸੇ**	**ਰਾਖੀਐ**	**ਦੁਰਾਇ**	**ਗ੍ਰਿਹਿ**
ਦੀਵਾ	ਜਗਾ ਕੇ	ਜਿਵੇਂ	ਰੱਖੀਏ	ਲੁਕਾ ਕੇ	ਘਰ,ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ

ਪ੍ਰਗਟ	**ਪਤੰਗ**	**ਤਾਮੈ**	**ਸਹਜਿ**	**ਸਮਾਤਿ**	**ਹੈ।**
ਪਰਤੱਖ,ਜਾਹਿਰ	ਪਰਵਾਨਾ	ਉਸ ਵਿਚ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਬਿਮਲ**	**ਜਲ**	**ਕਮਲ**	**ਇਕਾਂਤ**	**ਬਸੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਨਿਰਮਲ,ਸਵੱਛ	ਪਾਣੀ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਵੇ	ਵਸਦੇ ਹਨ

ਮਧੁਕਰ	**ਮਧੁ**	**ਅਚਵਨ**	**ਤਹ**	**ਜਾਤ**	**ਹੈ।**
ਭੌਰਾ,ਭ੍ਰਮਰ	ਫੁਲਾਂ ਦਾ ਰਸ	ਪੀਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਉਥੇ	ਜਾਂਦਾ,ਗਮਨ ਕਰਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਮੁਖਿ**	**ਜਿਹ**	**ਘਟ**	**ਪ੍ਰਗਟਤ**	**ਪ੍ਰੇਮ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਜਿਸ,ਜਿਹੜੇ	ਹਿਰਦਾ	ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੀਤ

ਸਕਲ	**ਸੰਸਾਰੁ**	**ਤਿਹਿ**	**ਦੁਆਰ**	**ਬਿਲਲਾਤ**	**ਹੈ॥੪੧੦॥**
ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਦੁਨੀਆਂ	ਉਸਦੇ	ਦਰਵਾਜ਼ਾ	ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਾਜਤ	**ਨੀਸਾਨ**	**ਸੁਨੀਅਤ**	**ਚਹੂੰ**	**ਓਰ**	**ਜੈਸੇ॥**
ਵੱਜਣਾ	ਨਗਾਰਾ	ਸੁਣਦੀ ਹੈ	ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ,ਚਾਰੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ		ਜਿਵੇਂ

ਉਦਤ	**ਪ੍ਰਧਾਨ**	**ਭਾਨ**	**ਦੁਰੈ**	**ਨ**	**ਦੁਰਾਏ**	**ਸੈ।**
ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ	ਮੁਖੀ	ਸੂਰਜ	ਛਿਪਦੀ,ਲੁਕਦੀ	ਨਹੀਂ	ਛਿਪਾਇਆ	ਨਾਲ

ਦੀਪਕ	**ਸੈ**	**ਦਾਵਾ**	**ਭਏ**	**ਸਕਲ**	**ਸੰਸਾਰੁ**	**ਜਾਨੈ**
ਦੀਵਾ	ਨਾਲ	ਅੱਗ	ਹੁੰਦੇ ਹਨ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਦੁਨੀਆਂ	ਜਾਣਦਾ

ਘਟਕਾ	**ਮੈ**	**ਸ਼ਿੰਧ**	**ਜੈਸੇ**	**ਛਿਪੈ**	**ਨ**	**ਛਿਪਾਏ**	**ਸੈ।**
ਛੋਟਾ ਘੜਾ	ਵਿਚ	ਸਾਗਰ	ਜਿਵੇਂ	ਛਿਪਦੀਆਂ ਹਨ	ਨਹੀਂ	ਛਿਪਾਉਣਾ	ਨਾਲ

ਜੈਸੇ	**ਚਕ੍ਰਵੈ**	**ਨ**	**ਛਾਨੋ**	**ਰਹਤ**	**ਸਿੰਘਾਸਨ**	**ਸੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਸਮਰਾਟ	ਨਹੀਂ	ਗੁਪਤ	ਰਹਿੰਦਾ	ਰਾਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਆਸਣ	ਨਾਲ

ਦੇਸ	**ਮੈ**	**ਦੁਹਾਈ**	**ਫੇਰੇ**	**ਮਿਟੇ**	**ਨ**	**ਮਿਟਾਏ ਸੈ।**
ਮੁਲਕ,ਰਾਜ	ਵਿਚ	ਪੁਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ		ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੀ	ਨਹੀਂ	ਮਿਟਾਉਣ ਨਾਲ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਮੁਖਿ**	**ਪ੍ਰਿਅ**	**ਪ੍ਰੇਮ**	**ਕੋ**	**ਪ੍ਰਗਾਸੁ**	**ਜਾਸੁ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਰਹੇ	ਭੇਰੂ	ਪਿਆਰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਚਾਨਣਾ	ਜਿਸ ਦੇ

ਗੁਪਤੁ	**ਨ**	**ਰਹੈ**	**ਮੋਨਿ**	**ਬ੍ਰਿਤ**	**ਉਪਜਾਏ**	**ਸੈ॥੪੧੧॥**
ਛਿਪਿਆ ਹੋਇਆ	ਨਹੀਂ	ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ	ਚੁਪ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵਰਤ		ਉਤਪੰਨ ਕੀਤੇ	ਨਾਲ

ਜਉਪੈ	**ਦੇਖਿ**	**ਦੀਪਕ**	**ਪਤੰਗ**	**ਪਛਮ**	**ਨੋ**	**ਤਾਕੈ**
ਜੇਕਰ	ਦੇਖ ਕੇ	ਦੀਵਾ	ਪਰਵਾਨਾ	ਪਿੱਛੇ ਵਲ ਨੂੰ	ਨੂੰ	ਦੇਖੇ,ਤੱਕੇ

ਜੀਵਨ	**ਜਨਮੁ**	**ਕੁਲ**	**ਲਾਛਨ**	**ਲਗਾਵਈ।**
ਜ਼ਿੰਦਗੀ	ਪੈਦਾਇਸ਼	ਖਾਨਦਾਨ	ਬਦਨਾਮੀ	ਲਗਾ ਦਏਗਾ

ਜਉਪੈ	**ਨਾਦ**	**ਬਾਦ**	**ਸੁਨਿ**	**ਮ੍ਰਿਗ**	**ਆਨ**	**ਗਿਆਨ**	**ਰਾਚੈ**
ਜੇਕਰ	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ	ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹਿਰਨ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਇਕ ਸ਼ਾਜ	ਸੁਣਨਾ	ਹਿਰਣ	ਦੂਸਰਾ	ਬੋਧ,ਸਮਝ	ਰਚ ਜਾਵੇ

ਪ੍ਰਾਨ	**ਸੁਖ**	**ਹੁਇ**	**ਸਬਦਬੇਧੀ**	**ਨ**	**ਕਹਾਵਈ।**
ਜੀਵਨ	ਆਨੰਦ	ਹੋਵੇ		ਨਹੀਂ	ਅਖਵਾਉਣਾ

ਜਉਪੈ	**ਜਲ**	**ਸੈ**	**ਨਿਕਸ**	**ਮੀਨ**	**ਸਰਜੀਵ**	**ਰਹੈ**
ਜੇਕਰ	ਪਾਣੀ	ਵਿਚੋਂ	ਨਿਕਲ ਕੇ	ਮੱਛੀ	ਜੀਵਤ	ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਸਹੈ	**ਦੁਖ**	**ਦੂਖਨਿ**	**ਬਿਰਹੁ**	**ਬਿਲਖਾਵਈ।**
ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰੇ	ਕਸ਼ਟ,ਔਖ	ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ	ਵਿਛੋੜਾ	ਦੁਖੀ ਹੋਏਗੀ

ਸੇਵਾ	**ਗੁਰ**	**ਗਿਆਨ**	**ਧਿਆਨ**	**ਤਜੈ**	**ਭਜੈ**	**ਦੁਬਿਧਾ**	**ਕਉ**
ਭਗਤੀ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼	ਸਿਮਰਨ	ਤਿਆਗ ਕੇ	ਧਿਆਏ	ਮਨ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲਤਾ	ਨੂੰ

ਸੰਗਤ	**ਮੈ**	**ਗੁਰਮੁਖ**	**ਪਦਵੀ**	**ਨ**	**ਪਾਵਈ ॥੪੧੨॥**
ਗੁਰਮੁਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇਕੱਤ੍ਰਤਾ	ਵਿਚ	ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਸਥਾਨ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਜੈਸੇ	**ਏਕ**	**ਚੀਟੀ**	**ਪਾਛੈ**	**ਕੋਟ**	**ਚੀਟੀ**	**ਚਲੀ**	**ਜਾਤਿ॥**
ਜਿਵੇਂ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਕੀੜੀ	ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ	ਕਰੋੜਾਂ	ਕੀੜੀ	ਤੁਰੀ	ਜਾਂਦਾ

ਇਕ	**ਟਕ**	**ਪਗ**	**ਡਗ**	**ਮਗਿ**	**ਸਾਵਧਾਨ**	**ਹੈ।**
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਟਿਕਟਕੀ ਲਗਾ ਕੇ ਵੇਖਣਾ	ਪੈਰ	ਡਾਵਾਂਡੋਲ,ਅਸਥਿਰ		ਸੁਚੇਤ,ਚੇਤੰਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਕੂੰਜ**	**ਪਾਤਿ**	**ਭਲੀਭਾਂਤਿ**	**ਸਾਂਤਿ**	**ਸਹਜ**	**ਮੈ॥**
ਜਿਵੇਂ	ਪਾਣੀ ਦਾ ਇਕ ਪੰਛੀ	ਲਾਈਨ	ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਚੈਨ,ਤਸੱਲੀ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਵਿਚ

ਉਡਤ	**ਆਕਾਸਚਾਰੀ**	**ਆਗੈ**	**ਅਗਵਾਨ**	**ਹੈ।**
ਉਡਦਾ ਹੋਇਆ	ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਉਡਣ ਵਾਲਾ	ਅੱਗੇ,ਮੂਹਰੇ	ਮੁਖੀਆ;ਆਗੂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਮ੍ਰਿਗਮਾਲ**	**ਚਾਲ**	**ਚਲਤ**	**ਟਲਤ**	**ਨਾਹਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਹਿਰਣਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ	ਤੋਰ,ਚਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਚਲਦੀਆਂ	ਵਿਚਲਿਤ ਹੁੰਦੀ	ਨਹੀਂ

ਜਤ੍ਰਤਤ੍ਰ	ਅਗ੍ਰਭਾਗੀ	—	ਰਮਤ	ਤਤ	ਧਿਆਨ	ਹੈ।
ਜਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ	ਮੁਖੀਆ,ਜੱਥੇਦਾਰ		ਲਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ	ਉਸ ਪਾਸੇ	ਖਿਆਲ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕੀਟੀ	ਖਗ	ਮ੍ਰਿਗ	ਸਨਮੁਖ	ਪਾਛੈ	ਲਾਗੇ	ਜਾਹਿ
ਕੀੜੀ	ਪੰਛੀ	ਹਿਰਣ	ਸਾਹਮਣੇ	ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ	ਲਗੇ,ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਪ੍ਰਾਨੀ	ਗੁਰ	ਪੰਥ	ਛਾਡ	ਚਲਤ	ਅਗਿਆਨ	ਹੈ॥੪੧੩॥
ਮਨੁੱਖ,ਜੀਵ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਰਸਤਾ	ਤਿਆਗ ਕੇ	ਚਲਦੀਆਂ	ਅਵਿਵੇਕ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਪ੍ਰਿਅ	ਸੰਗਮ	ਸੁਜਸੁ	ਨਾਇਕਾ	ਬਖਾਨੈ
ਜਿਵੇਂ	ਪਤੀ	ਮਿਲਾਪ	ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ	ਪਤਨੀ,ਇਸਤਰੀ	ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ

ਸੁਨਿ	ਸੁਨਿ	ਸਜਨੀ	ਸਗਲ	ਬਿਗਸਾਤ	ਹੈ।
ਸੁਣਨਾ	ਸੁਣਨਾ	ਸਹੇਲੀ	ਸਭ ਸਾਰੇ	ਵਿਗਸਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਿਮਰਿ	ਸਿਮਰਿ	ਪ੍ਰਿਅ	ਪ੍ਰੇਮਰਸ	ਬਿਸਮ	ਹੁਇ
ਯਾਦ ਕਰਕੇ	ਯਾਦ ਕਰਕੇ	ਪਤੀ	ਪਿਆਰ ਰਸ	ਹੈਰਾਨ,ਅਸਚਰਜ਼	ਹੋਵੇ

ਸੋਭਾ	ਦੇਤ	ਮੋਨਿ	ਗਹੇ	ਮਨ	ਮੁਸਕਾਤ	ਹੈ।
ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ	ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ	ਚੁਪ	ਧਾਰਨ ਕੀਤਿਆਂ	ਚਿਤ,ਜੀਅ	ਮਸਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪੂਰਨ	ਅਧਾਨ	ਪਰਸੂਤ	ਸਮੈ	ਰੁਦਨ	ਸੈ॥
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਧਾਰਣ ਕਰਨਾ(ਗਰਭ)	ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਮੌਕਾ	ਰੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਨਾਲ

ਗੁਰਜਨ	ਮੁਦਿਤ	ਹੁਇ	ਤਾਹੀ	ਲਪਟਾਤ	ਹੈ।
ਬਜ਼ੁਰਗ	ਪ੍ਰਸੰਨਿਤ	ਹੋਵੇ	ਉਸ ਨੂੰ	ਲਿਪਟਦੀ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	ਗੁਰਮੁਖਿ	ਪ੍ਰੇਮ	ਭਗਤ	ਪ੍ਰਗਾਸ	ਜਾਸੁ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਰਹੇ	ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ		ਚਾਨਣ,ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਜਿਸ ਦੇ

ਬੋਲਤ	ਬੈਰਾਗ	ਮੋਨਿ	ਸਬਹੁ	ਸੁਹਾਤ	ਹੈ॥੪੧੪॥
ਬੋਲਦੀ ਹੈ	ਵਿਰਕਤ ਹੋਕੇ	ਚੁਪ,ਖਾਮੋਸ਼	ਸਾਰੇ ਕੁਲ	ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਕਾਛੀ	ਫਲ	ਹੇਤ	ਬਿਬਿਧਿ	ਬਿਰਖ	ਰੋਪੈ
ਜਿਵੇਂ	ਕੱਛ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਲਗਣ ਵਾਲਾ ਫਲ	ਕਾਰਣ	ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ	ਦਰਖਤ	ਉਗਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਨਿਹਫਲ	ਰਹੈ	ਬਿਰਖੈ	ਨ	ਕਾਹੂ	ਕਾਜ	ਹੈ।
ਜਿਸਨੂੰ ਕੋਈ ਫਲ ਨਾ ਲਗੇ	ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ	ਦਰਖਤ	ਨਹੀਂ	ਕਿਸੇ	ਉਪਯੋਗੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੰਤਤਿ	**ਨਮਿਤਿ**	**ਨ੍ਰਿਪ**	**ਅਨਿਕ**	**ਬਿਵਾਹ**	**ਕਰੈ**	
ਔਲਾਦ,ਸੰਤਾਨ	ਵਾਸਤੇ,ਲਈ	ਰਾਜਾ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਵਿਆਹ,ਸ਼ਾਦੀ	ਕਰਦਾ ਹੈ	

ਸੰਤਤਿ	**ਬਿਹੂਨ**	**ਬਨਿਤਾ**	**ਨ**	**ਗ੍ਰਿਹ**	**ਛਾਜਿ**	**ਹੈ।**
ਔਲਾਦ,ਸੰਤਾਨ	ਬਿਨਾਂ	ਔਰਤਾਂ	ਨਹੀਂ	ਘਰ	ਸੁੰਦਰ ਲਗਦੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਿਦਿਆ	**ਦਾਨ**	**ਜਾਨ**	**ਜੈਸੇ**	**ਪਾਧਾ**	**ਚਟਸਾਰ**	**ਜੋਰੈ**
ਪੜ੍ਹਾਈ	ਭੇਂਟ,ਦਾਂਤ,ਖੈਰ	ਜਾਣ ਕੇ	ਜਿਵੇਂ	ਆਧਿਆਪਕ	ਸਕੂਲ	ਜੋੜਨਾ

ਬਿਦਿਆ	**ਹੀਨ**	**ਦੀਨ**	**ਖਲ**	**ਨਾਮ**	**ਉਪਰਾਜਿ**	**ਹੈ।**
ਪੜ੍ਹਾਈ	ਦੇ ਬਿਨਾਂ	ਦਲਿੱਦਰੀ	ਮੂਰਖ	ਨਾਂ,ਸੰਗਿਆ	ਉਤਪੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਤਿਗੁਰ	**ਸਿਖ**	**ਸਾਖਾ**	**ਸੰਗ੍ਰਹੈ**	**ਸੁਗਿਆਨ**	**ਨਮਿਤਿ**
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ	ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ	ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ	ਚੰਗਾ ਗਿਆਨ	ਵਾਸਤੇ,ਲਈ

ਬਿਨੁ	**ਗੁਰ**	**ਗਿਆਨ**	**ਧ੍ਰਿਗ**	**ਜਨਮ**	**ਕਉ**	**ਲਾਜਿ**	**ਹੈ॥੪੧੫॥**
ਹੀਣੀ,ਸਖਣੀ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼		ਲਾਹਨਤ	ਜੀਵਨ	ਨੂੰ	ਪ੍ਰਤਿੱਸ਼ਠਾ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੁਰਸਰੀ	**ਸੁਰਸਤੀ**	**ਜਮਨਾ**	**ਗੋਦਾਵਰੀ**
ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਨਦੀ,ਗੰਗਾ	ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀ ਦੇਵੀ ਬਾਣੀ	ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਦੀ ਯਮ ਦੀ ਭੈਣ	ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਦੀ

ਗਇਆ	**ਪ੍ਰਾਗਿ**	**ਸੇਤ**
ਬਿਹਾਰ ਜਾਂ ਮਗਧ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ	ਨਜ਼ਦੀਕ ਗੰਗਾ	ਪੁਲ

ਕੁਰਖੇਤ	**ਮਾਨਸਰ**	**ਹੈ।**
ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ,ਅੰਬਾਲੇ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿਚ ਸਰਸਵਤੀ ਨਦੀ	ਹਿਮਾਲਾ ਪਰਬਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਲ ਤਿੱਬਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਝੀਲ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕਾਸੀ	**ਕਾਤੀ**	**ਦੁਆਰਾਵਤੀ**
ਵਾਰਣਸੀ ਨਾਮਕ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਗਰ	ਕਾਂਚੀਪੁਰਮ	ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਕਾਠੀਆਵਾੜ,ਦੁਆਰਕਾ

ਮਾਇਆ	**ਮਥੁਰਾ**	**ਅਜੁਧਿਆ**
ਮਾਇਆਮਈ ਸੰਸਾਰ	ਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਜੀ ਦੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ	ਸਰਯੂ ਨਦੀ ਦੇ ਤਟ ਤੇ ਵਸਿਆ ਅਤਿ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਨਗਰ

ਗੋਮਤੀ	**ਆਵੰਤਕਾ**	**ਕੇਦਾਰ**	**ਹਿਮਧਰ**	**ਹੈ।**
ਹਿੰਦੂ ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਨਦੀ	ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਨਗਰੀ	ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ		ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਰਬਦਾ	**ਬਿਬਿਧਿ**	**ਬਨ**	**ਦੇਵਸਥਲ**	**ਕਵਲਾਸ**
ਮੇਕਲ ਪਰਬਤ ਤੋਂ ਨਿਕਲਕੇ ਪੱਛਮੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਡਿਗਣ ਵਾਲੀ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਝੀਲ	ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ	ਵਣ ਰੂਪੀ	ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਤੀਰਥ ਮੰਦਰ	ਕੈਲਾਸ਼ ਪਰਬਤ

ਨੀਲ	**ਮੰਦਰਾਚਲ**
ਪੁਰਾਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਇਲਾਵ੍ਰਿਤ ਖੰਡ ਦਾ ਇਕ ਪਹਾੜ	ਇਕ ਪਹਾੜ ਜਿਸਨੂੰ ਮਧਾਣੀ ਬਣਾਕੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ ਰਾਕਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਰਿੜਕਿਆ ਸੀ

ਸੁਮੇਰ	**ਗਿਰਵਰ**	**ਹੈ।**
ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਪੁਰਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਇਲਾਵ੍ਰਿਤ ਵਰਸ਼ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸੋਨੇ ਦਾ ਪਰਬਤ	ਉਤਮ ਪਹਾੜ,ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਪਹਾੜ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੀਰਥ	**ਅਰਥ**	**ਸਤ**	**ਧਰਮ**	**ਦਇਆ**	**ਸੰਤੋਖ**
ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ	ਮਹਾਤਮ	ਸੱਚਾ ਧਰਮ	ਧਾਰਮਿਕ ਗੁਣ	ਕਰੁਣਾ,ਤਰਸ	ਸਬਰ,ਸ਼ਾਂਤੀ

ਸ੍ਰੀ	**ਗੁਰ ਚਰਨ**	**ਰਜ**	**ਤੁਲ**	**ਨ**	**ਸਗਰ**	**ਹੈ॥੪੧੯॥**
ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਗੁਰੂ ਦੇ ਪੈਰ	ਮਿੱਟੀ,ਧੂੜ	ਬਰਾਬਰ	ਨਹੀਂ	ਸਰਬ,ਸਭ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਕੁਆਰ**	**ਕੰਨਿਆ**	**ਮਿਲਿ**	**ਖੇਲਤ**	**ਅਨੇਕ**	**ਸਖੀ**
ਜਿਵੇਂ	ਕੁਆਰੀ	ਕੁਆਰੀ ਲੜਕੀ	ਮਿਲ ਕੇ	ਖੇਡਦੀਆਂ ਹਨ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਸਹੇਲੀ

ਸਕਲ	**ਕੋ**	**ਏਕੈ**	**ਦਿਨ**	**ਹੋਤ**	**ਨ**	**ਬਿਵਾਹ**	**ਜੀ।**
ਸਰਬ,ਸਭ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਇਕ,ਇਕ ਹੀ	ਦਿਹਾੜੇ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਨਹੀਂ	ਸ਼ਾਦੀ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜੈਸੇ	**ਬੀਰ ਖੇਤ**	**ਬਿਖੈ**	**ਜਾਤ**	**ਹੈ**	**ਸੁਭਟ**	**ਜੇਤੇ**
ਜਿਵੇਂ	ਯੁਧ ਭੂਮੀ,ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ	ਵਿਚ	ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਵੱਡਾ ਯੋਧਾ	ਜਿੰਨੇ

ਸਬੈ	**ਨ**	**ਮਰਤ**	**ਤੇਤੇ**	**ਸਸਤ੍ਰਨ**	**ਸਨਾਹ**	**ਜੀ।**
ਸਾਰੇ	ਨਹੀਂ	ਮਰਦਾ ਹੈ	ਉਤਨੇ	ਹਥਿਆਰ	ਸੰਜੋਅ,ਕਵੱਚ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਬਾਵਨ	**ਸਮੀਪ**	**ਜੈਸੇ**	**ਬਿਬਿਧਿ**	**ਬਨਾਸਪਤੀ**
ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਦਾ ਬੂਟਾ	ਨਜਦੀਕ,ਪਾਸ	ਜਿਵੇਂ	ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ	ਬ੍ਰਿਛ ਬੂਟੇ ਆਦਿ

ਏਕੈ	**ਬੇਰ**	**ਚੰਦਨ**	**ਕਰਤ**	**ਹੈ**	**ਨ**	**ਤਾਹਿ**	**ਜੀ।**
ਇਕ,ਇਕ ਹੀ	ਵਾਰੀ	ਚੰਦਨ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਨਹੀਂ	ਉਸਨੂੰ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰ ਚਰਨ**	**ਸਰਨਿ**	**ਜਾਤੁ**	**ਹੈ**	**ਜਗਤੁ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਗੁਰੂ ਦੇ ਪੈਰ	ਓਟ	ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਵਿਸ਼ਵ,ਸੰਸਾਰ

ਜੀਵਨਮੁਕਤਿ —	**ਪਦ**	**ਚਾਹਿਤ**	**ਹੈ**	**ਜਾਹਿ**	**ਜੀ॥੪੧੭॥**
ਜਿਉਦਿਆਂ ਬੰਧਨ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ	ਸਥਾਨ	ਚਾਹੁੰਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਜਿਸਨੂੰ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜੈਸੇ	**ਗੁਆਰ**	**ਗਾਇਨ**	**ਚਰਾਵਤ**	**ਜਤਨ**	**ਬਨ**
ਜਿਵੇਂ	ਗਊਆ ਪਾਲਣ ਵਾਲਾ	ਗਊਆ ਨੂੰ	ਚਰਾਉਂਦਾ ਹੈ	ਯਤਨ	ਵਣ,ਜੰਗਲ

ਖੇਤ	**ਨ**	**ਪਰਤ**	**ਸਬੈ**	**ਚਰਤ**	**ਅਘਾਇ**	**ਕੈ।**
ਪੈਲੀ	ਨਹੀਂ	ਦਾਖਲ ਹੋਣ	ਸਾਰੇ	ਚਰ ਲੈਣ	ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਜੈਸੇ	**ਰਾਜਾ**	**ਧਰਮ**	**ਸਰੂਪ**	**ਰਾਜਨੀਤ**	**ਬਿਖੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਬਾਦਸ਼ਾਹ	ਧਾਰਮਿਕ ਗੁਣ	ਉਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ	ਸਿਆਸਤ	ਵਿਚ,ਅੰਦਰ

ਤਾਕੇ	**ਦੇਸ**	**ਪਰਜਾ**	**ਬਸਤ**	**ਸੁਖ**	**ਪਾਇਕੈ ।**
ਉਸਦੇ	ਮੁਲਕ,ਰਾਜ	ਜਨਤਾ	ਵਸਦੇ ਹਨ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ

ਜੈਸੇ	**ਹੋਤ**	**ਖੇਵਟ**	**ਚੇਤੰਨਿ**	**ਸਾਵਧਾਨ**	**ਜਾਮੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਬੇੜੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ	ਸਾਵਧਾਨ,ਸੁਚੇਤ	ਸੁਚੇਤ,ਚੇਤੰਨ	ਜਿਸ ਵਿਚ

ਲਾਗੈ	**ਨਿਰਬਿਘਨ**	**ਬੋਹਥ**	**ਪਾਰਿ**	**ਜਾਇਕੈ ।**
ਪੁੱਜ ਜਾਂਦਾ	ਬਿਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਆਦਿ ਦੇ	ਬੇੜਾ,ਜਹਾਜ	ਦੂਸਰੇ ਕੰਢੇ	ਜਾ ਕੇ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰ**	**ਉਨਮੁਨ**	**ਮਗਨ**	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਜੋਤ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਵਿਆਕੁਲ,ਬੇਚੈਨ	ਮਸਤ	ਪਰਮਾਤਮਾ,ਵਾਹਿਗੁਰੂ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼(ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ)

ਜੀਵਨਮੁਕਤਿ	**ਕਰੈ**	**ਸਿਖ**	**ਸਮਝਾਇਕੈ॥੪੧੮॥**
ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਬੰਧਨ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ	ਬੋਧ ਕਰਾ ਕੇ

ਜੈਸੇ	**ਘਾਉ**	**ਘਾਇਲ**	**ਕੋ**	**ਜਤਨ**	**ਕੈ**	**ਨੀਕੋ**	**ਹੋਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਜ਼ਖਮ	ਜ਼ਖਮੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਯਤਨ	ਕਰਕੇ	ਅੱਛਾ,ਠੀਕ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਪੀਰ	**ਮਿਟਿ**	**ਜਾਇ**	**ਲੀਕ**	**ਮਿਟਤ**	**ਨ**	**ਪੇਖੀਐ ।**
ਪੀੜ,ਦਰਦ	ਸਮਾਪਤ ਹੋਣਾ	ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਨਿਸ਼ਾਨ,ਦਾਗ	ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੀ	ਨਹੀਂ	ਦਿਸਦੀ ਹੈ

ਜੈਸੇ	**ਫਾਟੇ**	**ਅੰਬਰੋ**	**ਸੀਆਇ**	**ਪੁਨਿ**	**ਓਢੀਅਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਫਟਿਆ ਹੋਇਆ	ਕਪੜਾ	ਧਾਗਾ ਅਤੇ ਸੂਈ ਲਾਲ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ	ਫਿਰ ਫੇਰ	ਪਹਿਨਣਾ

ਨਾਗੋ	**ਤਉ**	**ਨ**	**ਹੋਇ**	**ਤਊ**	**ਥੇਗਰੀ**	**ਪਰੇਖੀਐ।**
ਨੰਗਾ	ਫਿਰ ਵੀ	ਨਹੀਂ	ਹੋਣਾ	ਤਾਂ	ਟਾਕੀ,ਕਪੜੇ ਦੇ ਪਾਟੇ ਹੋਏ ਥਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਲਈ ਲਾਈ ਹੋਈ ਲੀਰ	ਦਿਸਦੀ ਹੈ

ਜੈਸੇ	ਟੂਟੈ	ਬਾਸਨੁ	ਸਵਾਰ	ਦੇਤ	ਹੈ	ਠਠੇਰੋ
ਜਿਵੇਂ	ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ	ਬਰਤਨ	ਠੀਕ ਕਰਨਾ	ਦਿੰਦੀ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਭਾਂਡੇ ਘੜਨ ਵਾਲਾ

ਗਿਰਤ	ਨ	ਪਾਨੀ	ਪੈ	ਗਠੀਲੋ	ਭੇਖ	ਭੇਖੀਐ ।
ਗਿਰਨਾ	ਨਹੀਂ	ਪਾਣੀ	ਪਰੰਤੂ	ਗੰਢਾਂ ਵਾਲਾ	ਸਰੂਪ,ਸ਼ਕਲ	ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ

ਤੈਸੇ	ਗੁਰ	ਚਰਨਿ	ਬਿਮੁਖ	ਦੁਖ	ਦੇਖਿ	ਪੁਨਿ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨ		ਬੇਮੁਖ	ਕਸ਼ਟ,ਔਖ	ਦੇਖ ਕੇ	ਫਿਰ,ਫੇਰ

ਸਰਨ	ਗਹੇ	ਪੁਨੀਤ	ਪੈ	ਕਲੰਕੁ	ਲੇਖ	ਲੇਖੀਐ ॥੪੧੯॥
ਓਟ	ਧਾਰਨ ਕੀਤਿਆਂ	ਪਵਿੱਤਰ	ਪਰੰਤੂ	ਬਦਨਾਮੀ	ਨਿਸ਼ਾਨ,ਦਾਗ	ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਦੇਖਿ	ਦੇਖਿ	ਦ੍ਰਿਗਨ	ਦਰਸ	ਮਹਿਮਾ	ਨ	ਜਾਨੀ
ਦੇਖ ਕੇ	ਦੇਖ ਕੇ	ਅੱਖਾਂ	ਦਰਸ਼ਨ,ਝਲਕ	ਵਡਿਆਈ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣੀ,ਸਮਝੀ

ਸੁਨ	ਸੁਨ	ਸਬਦੁ	ਮਹਾਤਮ	ਨ	ਜਾਨਿਓ	ਹੈ।
ਸੁਣਨਾ	ਸੁਣਨਾ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ	ਮਹੱਤਵ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਿਆ,ਸਮਝਿਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗਾਇ	ਗਾਇ	ਗੰਮਿਤਾ	ਗੁਨ	ਗਨ	ਗੁਨ	ਨਿਧਾਨ
ਗਾ ਕੇ	ਗਾ ਕੇ	ਪਹੁੰਚ ,ਭਾਵ ਸਮਝ	ਸਿਫਤ	ਸਮੂਹ	ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰ	

ਹਸਿ	ਹਸਿ	ਪ੍ਰੇਮ	ਕੋ	ਪ੍ਰਤਾਪੁ	ਨ	ਪਛਾਨਿਓ	ਹੈ।
ਹੱਸ ਕੇ	ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ	ਪਿਆਰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਸੋਭਾ	ਨਹੀਂ	ਪਹਿਚਾਣਿਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰੋਇ	ਰੋਇ	ਬਿਰਹਾ	ਬਿਓਗ	ਕੋ	ਨ	ਸੋਗ	ਜਾਨਿਓ
ਰੋ ਰੋ ਕੇ	ਰੋ ਰੋ ਕੇ	ਵਿਛੋੜਾ	ਵਿਛੋੜਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਨਹੀਂ	ਦੁੱਖ	ਜਾਣਿਆ,ਸਮਝਿਆ

ਮਨ	ਗਹਿ	ਗਹਿ	ਮਨੁ	ਮੁਘਦੁ	ਨ	ਮਾਨਿਓ	ਹੈ।
ਚਿਤ,ਜੀਅ	ਫੜ ਕੇ	ਫੜ ਕੇ	ਚਿਤ	ਮੂਰਖ	ਨਹੀਂ	ਮੰਨਿਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਲੋਗ	ਬੇਦ	ਗਿਆਨ	ਉਨਮਾਨ	ਕੈ	ਨ	ਜਾਨਿ	ਸਕਿਓ
ਲੋਕ ਰੀਤੀ	ਵੇਦ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ	ਬੋਧ,ਸਮਝ	ਧਿਆਨ,ਸਮਝ	ਕਰਕੇ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਨਾ	ਸਕਣਾ

ਜਨਮ	ਜੀਵਨੁ	ਧ੍ਰਿਗੁ	ਬਿਮੁਖ	ਬਿਹਾਨਿਓ	ਹੈ॥੪੨੦॥
ਜਿੰਦਗੀ	ਜਿੰਦਗੀ	ਲਾਹਨਤ	ਬੇਮੁਖ	ਬਤੀਤ ਹੋ ਗਿਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕੋਟਨਿ	ਕੋਟਾਨਿ	ਮਨਿ	ਕੋ	ਚਮਤਕਾਰ	ਵਾਰਉ
ਕਰੋੜਾਂ	ਕਰੋੜਾਂ	ਮਣੀ	ਦਾ,ਦੇ,ਦੀ	ਲਿਸ਼ਕ,ਚਮਕ	ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੇਈਏ

ਸਸੀਅਰ	**ਸੂਰ**	**ਕੋਟ**	**ਕੋਟਨਿ**	**ਪ੍ਰਗਾਸ**	**ਜੀ।**
ਚੰਦ੍ਰਮਾ,ਚੰਨ	ਸੂਰਜ	ਕਰੋੜਾਂ	ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ	ਚਾਨਣ,ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਕੋਟਨਿ	**ਕੋਟਾਨਿ**	**ਭਾਗਿ**	**ਪੂਰਨ**	**ਪ੍ਰਤਾਪ**	**ਛਬਿ**
ਕਰੋੜਾਂ	ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ	ਭਾਗ,ਕਿਸਮਤ	ਸੰਪੂਰਨ	ਮਹਿਮਾ,ਸੋਭਾ	ਸੁੰਦਰਤਾ

ਜਗਿਮਗਿ	**ਜੋਤਿ**	**ਹੈ**	**ਸੁਜਸ**	**ਨਿਵਾਸ**	**ਜੀ।**
ਜਗਮਗਾਉਂਦੀ	ਚਮਕ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ	ਵਾਸਾ,ਟਿਕਾਉ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਸਿਵ	**ਸਨਕਾਦਿ**	**ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ**	**ਮਨੋਰਥ**	**ਕੈ**
ਮਹਾਂਦੇਵ	ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨਕ ਆਦਿਕ	ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਵਰਗੇ ਵੇਦ ਵਕਤਾ	ਕਾਮਨਾਵਾਂ	ਕਰਕੇ

ਤੀਰਥ	**ਕੋਟਾਨਿ**	**ਕੋਟ**	**ਬਾਛਤ**	**ਹੈ**	**ਤਾਸ**	**ਜੀ।**
ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ	ਕਰੋੜਾਂ	ਬੇਸ਼ਮਾਰ	ਚਾਹੁੰਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਉਸ ਨੂੰ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਮਸਤਕਿ	**ਦਰਸਨ**	**ਸੋਭਾ**	**ਕੋ**	**ਮਹਾਤਮ**	**ਅਗਾਧਿ**	**ਬੋਧ**
ਮੱਥਾ	ਦੀਦਾਰ,ਵੇਖਣਾ	ਮਹਿਮਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਮਹੱਤਵ	ਜਿਸ ਦਾ ਥਹੁ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ	ਗਿਆਨ

ਸ੍ਰੀ	**ਗੁਰ**	**ਚਰਨ**	**ਰਜ**	**ਮਾਤ੍ਰ**	**ਲਾਗੈ**	**ਜਾਸ**	**ਜੀ॥੪੨੧॥**
ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਗੁਰੂ ਦੇ ਪੈਰ		ਮਿੱਟੀ	ਸਿਰਫ	ਲਗ ਜਾਏ	ਜਿਸ ਦੇ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਸਵੈਯਾ

ਖਗ	**ਮ੍ਰਿਗ**	**ਮੀਨ**	**ਪਤੰਗ**	**ਚਰਾਚਰ**
ਪੰਛੀ	ਹਿਰਣ	ਮੱਛੀ	ਪਰਵਾਨਾ,ਪਤੰਗਾ	ਜੜ੍ਹ ਅਤੇ ਚੇਤਨ

ਜੋਨਿ	**ਅਨੇਕ**	**ਬਿਖੈ**	**ਭ੍ਰਮ**	**ਆਇਓ।**
ਜੂਨ,ਯੋਨੀ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਵਿਚੋਂ	ਭਟਕਦਾ ਹੋਇਆ	ਆਉਣਾ

ਸੁਨਿ	**ਸੁਨਿ**	**ਪਾਇ**	**ਰਸਾਤਲ**	**ਭੂਤਲ**
ਸੁਣਨਾ	ਸੁਣਨਾ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ	ਧਰਤੀ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਲੋਕ,ਪਾਤਾਲ	ਸੰਪੂਰਣ ਪ੍ਰਿਥਵੀ

ਦੇਵਪੁਰੀ	**ਪ੍ਰਤ**	**ਲਉ**	**ਬਹੁ**	**ਧਾਇਓ।**
ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਨਗਰੀ	ਵਲ,ਤਰਫ	ਤਰਫ,ਤਕ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਜਾਣਾ

ਜੋਗ	**ਹੁ**	**ਭੋਗ**	**ਦੁਖਾਦਿ**	**ਸੁਖਾਦਿਕ**
ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਠਿਨ ਅਭਿਆਸ	ਅਤੇ	ਦੁਨੀਆਵੀ ਸੁੱਖ ਆਨੰਦ	ਦੁੱਖ ਆਦਿਕ	ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ

ਧਰਮ	**ਅਧਰਮ**	**ਸੁਕਰਮ**	**ਕਮਾਇਓ।**
ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਮ	ਪਾਪ,ਦੁਸਟਤਾ	ਚੰਗੇ ਕਰਮ	ਕੀਤੇ,ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ

ਹਾਰਿ	**ਪਰਿਓ**	**ਸਰਨਾਗਤ**	**ਆਇ॥**
ਥਕਾਵਟ	ਪਿਆਂ ਹਾਂ,ਭਾਵ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਇਆਂ ਹਾਂ	ਸ਼ਰਣ ਲੈਣ ਵਾਲਾ	ਆਉਣਾ

ਗੁਰੁਮੁਖ	**ਦੇਖਿ**	**ਗਰੂ**	**ਸੁਖ**	**ਪਾਇਓ ॥੪੨੨॥**
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਮੂੰਹ	ਦੇਖਕੇ	ਭਾਰੀ,ਭਾਵ ਮਹਾਨ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ

ਕਵਿਤੁ

ਚਾਹਿ	**ਚਾਹਿ**	**ਚੰਦ੍ਰ**	**ਮੁਖ**	**ਚਾਇਕੈ**	**ਚਕੋਰ**	**ਚਖਿ**
ਉਮੰਗ	ਉਮੰਗ	ਚੰਨ,ਚੰਦਰਮਾ	ਚਿਹਰਾ	ਚਾਉ ਕਰਕੇ	ਤਿੱਤਰ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਪੰਛੀ	ਅੱਖਾਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ	**ਕਿਰਨ**	**ਅਚਵਤ**	**ਨ**	**ਅਘਾਨੇ**	**ਹੈ।**
ਆਨੰਦਦਾਇਕ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਪੀਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਨਹੀਂ	ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੁਨਿ	**ਸੁਨਿ**	**ਅਨਹਦ ਸਬਦ**	**ਸ੍ਰਵਨ**	**ਮ੍ਰਿਗ**
ਸੁਣਨਾ	ਸੁਣਨਾ	ਦੋਨਾਂ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗੂਠਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਨਾਦ	ਕੰਨ	ਹਿਰਣ

ਅਨੰਦੁ	**ਉਦੋਤ**	**ਕਰਿ**	**ਸਾਂਤਿ**	**ਨ**	**ਸਮਾਨੇ**	**ਹੈ।**
ਖੁਸ਼ੀ	ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ	ਕਾਰਣ	ਚੈਨ,ਤਸੱਲੀ	ਨਹੀਂ	ਰਚਣਾ ਮਿਚਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰਸਕ	**ਰਸਾਲ**	**ਜਸੁ**	**ਜੰਪਤ**	**ਬਾਸੁਰ**	**ਨਿਸ**
ਰਸ ਲੈਣ ਵਾਲੀ	ਰਸੀਲੇ,ਆਨੰਦਦਾਇਕ	ਵਡਿਆਈ	ਜਪਦੇ ਹੋਏ	ਦਿਨ	ਰਾਤ

ਚਾਤ੍ਰਕ	**ਜੁਗਤ**	**ਜਿਹਬਾ**	**ਨ**	**ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੇ**	**ਹੈ।**
ਪਪੀਹਾ,ਬਬੀਹਾ	ਵਾਂਗ,ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਜੀਭ	ਨਹੀਂ	ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦੇਖਤ	**ਸੁਨਤ**	**ਅਰੁ**	**ਗਾਵਤ**	**ਪਾਵਤ**	**ਸੁਖ**
ਦੇਖਦਿਆਂ	ਸੁਣ ਕੇ	ਅਤੇ	ਗਾਉਂਦਿਆਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ

ਪ੍ਰੇਮਰਸ	**ਬਸ**	**ਮਨ**	**ਮਗਨ**	**ਹਿਰਾਨੇ**	**ਹੈ॥੪੨੩॥**
ਪਿਆਰ ਰਸ	ਵਸ ਵਿਚ	ਚਿਤ,ਜੀਅ	ਮਸਤ	ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਲਿਲ	**ਨਿਵਾਸ**	**ਜੈਸੇ**	**ਮੀਨ**	**ਕੀ**	**ਨ**	**ਘਟੈ**	**ਰੁਚ**
ਪਾਣੀ	ਰਹਿਣ ਦੀ	ਜਿਵੇਂ	ਮੱਛੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਨਹੀਂ	ਘੱਟਦੀ	ਦਿਲਚਸਪੀ,ਭਾਵ ਪ੍ਰੀਤ

ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਗਾਸ ਘਟੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਪਤੰਗ ਕੀ।
ਦੀਵਾ ਚਾਨਣ,ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਪਤੰਗਾ,ਪਰਵਾਨਾ ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਕੁਸਮ ਸੁਬਾਸ ਜੈਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਮਧੁਪ ਕਉ
ਫੁੱਲ ਖੁਸ਼ਬੂ ਜਿਵੇਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਭੌਰਾ,ਭ੍ਰਮਰ ਨੂੰ

ਉਡਤ ਅਕਾਸ ਆਸ ਘਟੈ ਨ ਬਿਹੰਗ ਕੀ।
ਉਡਦਾ ਹੋਇਆ ਅਸਮਾਨ,ਅੰਬਰ ਇੱਛਾ,ਉਮੀਦ ਘੱਟਦੀ ਨਹੀਂ ਪੰਛੀ ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਘਟਾ ਘਨਘੋਰ ਮੋਰ ਚਾਤ੍ਰਕ ਰਿਦੈ ਉਲਾਸ
ਬੱਦਲ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਗਰਜ ਮੋਰ,ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੇ ਖੰਭਾਂ ਵਾਲਾ ਪੰਛੀ ਪਪੀਹਾ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਉਮੰਗ

ਨਾਦ ਬਾਦ ਸੁਨਿ ਰਤਿ ਘਟੈ ਨ ਕੁਰੰਗ ਕੀ।
ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹਿਰਨ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸਾਜ਼ ਸੁਣਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਘੱਟਦੀ ਨਹੀਂ ਹਿਰਣ ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਤੈਸੇ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੇਮਰਸ ਰਸਕ ਰਸਾਲ ਸੰਤ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ,ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਪਿਆਰ ਰਸ ਰਸ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਰਸੀਲੇ,ਆਨੰਦਦਾਇਕ ਮਹਾਨ ਪੁਰਸ਼

ਘਟਤ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਪ੍ਰਬਲ ਅੰਗ ਅੰਗ ਕੀ॥੪੨੪॥
ਘੱਟ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹ,ਇੱਛਿਆ ਤੇਜ਼(ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਲਈ) ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ) ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਸਲਿਲ ਸੁਭਾਵ ਦੇਖੋ ਬੋਰਤ ਨ ਕਾਸਟਹਿ
ਪਾਣੀ,ਜਲ ਸੁਭਾਅ,ਆਦਤ ਵੇਖੋ ਡੋਬਦਾ,ਬੋਰਦਾ ਨਹੀਂ ਲਕੜ ਨੂੰ

ਲਾਜ ਗਹੈ ਕਹੈ ਅਪਨੋਈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਿਓ ਹੈ।
ਲੱਜਾ,ਸ਼ਰਮ ਧਾਰੀ ਰਖਦੇ ਹਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਆਪਣਾ ਪਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੁਗਵਤ ਕਾਸਟ ਰਿਦੰਤਰਿ ਬੈਸੰਤਰਹਿ
ਜੁਗਤ ਦੁਆਰਾ ਲਕੜੀ ਦਿਲ ਵਿਚ,ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਅੱਗ ਨੂੰ

ਬੈਸੰਤਰ ਅੰਤਰਿ ਲੈ ਕਾਸਟਿ ਪ੍ਰਜਾਰਿਓ ਹੈ।
ਅੱਗ ਅੰਦਰ,ਭੀਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਲਕੜ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਗਰਹਿ ਜਲ ਬੋਰਿ ਕਾਢੈ ਬਾਢੈ ਮੋਲ ਤਾਕੋ
ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਲਕੜ ਪਾਣੀ ਡੋਬਦਾ,ਬੋਰਦਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਕੀਮਤ ਉਸ ਦਾ

ਪਾਵਕ ਪ੍ਰਦਗਧ ਕੈ ਅਧਿਕ ਅਉਟਾਰਿਓ ਹੈ।
ਅੱਗ ਸਾੜ ਦੇਣਾ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਉਬਾਲਣਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤਊ	**ਤਾਕੋ**	**ਰੁਧਰੁ**	**ਚੁਇ**	**ਚੋਆ**	**ਹੋਇ**	**ਸਲਲ**	**ਮਿਲ**
ਉਦੋਂ	ਉਸਦਾ	ਲਹੂ	ਚੋਕੇ,ਟੱਪਕ ਕੇ	ਅਗਰ ਦੀ ਲਕੜੀ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਤੇਲ	ਹੋਣਾ	ਪਾਣੀ	ਮਿਲ ਕੇ

ਅਉਗਨਹਿ	**ਗੁਨ**	**ਮਾਨੈ**	**ਬਿਰਦੁ**	**ਬੀਚਾਰਿਓ**	**ਹੈ॥੪੨੫॥**
ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ	ਸਦਗੁਣ	ਮੰਨਦੇ ਹਨ	ਧਰਮ,ਭਾਵ ਕਰਤਵ,ਫਰਜ਼	ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਲਿਲ	**ਸੁਭਾਵ**	**ਜੈਸੇ**	**ਨਿਵਨ**	**ਗਵਨ**	**ਗੁਨ**
ਪਾਣੀ	ਆਦਤ,ਸੁਣਾਅ	ਜਿਵੇਂ	ਝੁਕ ਕੇ,ਨੀਵੇਂ ਹੋ ਕੇ	ਵਗਣਾ(ਪਾਣੀ ਦਾ)	ਗੁਣ,ਸੁਭਾ

ਸੀਚੀਅਤ	**ਉਪਬਨ**	**ਬਿਰਵਾ**	**ਲਗਾਇਕੈ।**
ਸਿੰਜਣਾ	ਬਾਗ,ਬਗੀਚਾ	ਰੁੱਖ,ਪੌਦਾ	ਉਗਾ ਕੇ,ਲਗਾ ਕੇ

ਜਲਿ	**ਮਿਲਿ**	**ਬਿਰਖਹਿ**	**ਕਰਤ**	**ਉਰਧ**	**ਤਪ**
ਪਾਣੀ	ਮਿਲਾਪ ਕਰਕੇ	ਦਰਖਤ ਵੀ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਉਪਰ	ਤਪੱਸਿਆ

ਸਾਖਾ	**ਨਏ**	**ਸਫਲ**	**ਹੁਇ**	**ਝਖ**	**ਰਹੈ**	**ਆਇਕੈ।**
ਦਰਖਤ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ	ਨਵੀਆਂ	ਕਾਮਯਾਬ	ਹੋਵੇ	ਛਿਪਣਾ	ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ	ਆਉਣਾ

ਪਾਹਨ	**ਹਨਤ**	**ਫਲਦਾਈ**	**ਕਾਟੇ**	**ਹੋਇ**	**ਨਉਕਾ**
ਪੱਥਰ	ਸੱਟ ਮਾਰਨੀ	ਫਲ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਕੱਟਣ ਨਾਲ	ਹੋਣਾ	ਕਿਸ਼ਤੀ

ਲੋਸਟ	**ਕੈ**	**ਛੇਦੈ**	**ਭੇਦੇ**	**ਬੰਧਨ**	**ਬਧਾਇ ਕੈ।**
ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਕਿਲਾਂ ਆਦਿਕ	ਦੁਆਰਾ	ਕੱਟਿਆਂ	ਵਿਨ੍ਹਿਆਂ	ਬੰਨ੍ਹਣਾਂ ਵਿਚ	ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਕੇ

ਪ੍ਰਬਲ	**ਪ੍ਰਵਾਹ**	**ਸੁਤ**	**ਸਤ੍ਰ**	**ਗਹਿ**	**ਪਾਰਿ**	**ਪਰੈ**
ਤੇਜ਼ (ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਲਈ)	ਵਹਾਅ	ਪੁੱਤਰ	ਦੁਸ਼ਮਣ,ਵੈਰੀ	ਪਕੜ ਕੇ	ਦੂਸਰੇ ਕੰਢੇ	ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੰਦਾ

ਸਤਿਗੁਰ	**ਸਿਖ**	**ਦੋਖੀ**	**ਤਾਰੈ**	**ਸਮਝਾਇਕੈ॥੪੨੬॥**
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ	ਦੋਸ਼ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ	ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ	ਬੋਧ ਕਰਾ ਕੇ

ਗੁਰ	**ਉਪਦੇਸ**	**ਪਰਵੇਸ**	**ਕਰਿ**	**ਭੈ**	**ਭਵਨ**
ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸਿੱਖਿਆ,ਸਿੱਧਾਂਤ	ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ	ਕਰਦਾ ਹਾਂ	ਪਿਆਰ ਵਾਲਾ ਭੈ	ਘਰ,ਟਿਕਾਣਾ

ਭਾਵਨੀ	**ਭਗਤਿ**	**ਭਾਇ**	**ਚਾਇਕੈ**	**ਚਈਲੇ**	**ਹੈ।**
ਸ਼ਰਧਾ,ਭਰੋਸਾ	ਭਗਤੀ	ਭਾਵਨਾ ਖਿਆਲ	ਚਾਉ ਕਰਕੇ	ਚਾਉ ਦੀ ਭਰੀ ਹੋਈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੰਗਮ	**ਸੰਜੋਗ**	**ਭੋਗ**	**ਸਹਜ**	**ਸਮਾਧਿ**	**ਸਾਧ**
ਮਿਲਾਪ,ਮੇਲ	ਸੰਬੰਧ,ਰਿਸ਼ਤਾ	ਆਤਮਿਕ ਆਨੰਦ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋਣਾ	ਮਹਾਤਮਾ

ਪ੍ਰੇਮਰਸ	**ਅੰਮ੍ਰਿਤ**	**ਕੈ**	**ਰਸਕ**	**ਰਸੀਲੇ**	**ਹੈ।**
ਪਿਆਰ ਰਸ	ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਕਰਕੇ	ਰਸ ਲੈਣ ਵਾਲੀ	ਰਸ ਲੈਣ ਵਾਲੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਬੇਕ	**ਟੇਕ**	**ਏਕ**	**ਅਉ**	**ਅਨੇਕ**	**ਲਿਵ**
ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਆਸਰਾ,ਸਹਾਰਾ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਅਤੇ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਧਿਆਨ,ਲਗਨ

ਬਿਮਲ	**ਬੈਰਾਗ**	**ਫਬਿ**	**ਛਬਿ**	**ਕੈ**	**ਛਬੀਲੇ**	**ਹੈ।**
ਨਿਰਮਲ,ਉਜਵਲ (ਵਿਚਾਰਾਂ ਆਦਿ ਲਈ)	ਸੰਸਾਰਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ	ਸੱਜ ਕੇ	ਸੁੰਦਰਤਾ	ਕਰਕੇ	ਸੁੰਦਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪਰਮਦਭੁਤ	**ਗਤਿ**	**ਅਤਿ**	**ਅਸਚਰਜਮੈ**
ਅਤਿਅੰਤ ਅਸਚਰਜ਼ਮਈ	ਦਸ਼ਾ,ਅਵਸਥਾ	ਬਹੁਤ	ਅਦਭੁਤ,ਅਜੀਬ

ਬਿਸਮ	**ਬਿਦੇਹ**	**ਉਨਮਨ**	**ਉਨਮੀਲੇ**	**ਹੈ॥੪੨੭॥**
ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਆਪਣਾ ਆਪ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ	ਬੇਚੈਨ	ਮਗਨ,ਲਿਵਲੀਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਉ	**ਲਉ**	**ਕਰਿ**	**ਕਾਮਨਾ**	**ਕਾਮਾਰਥੀ**	**ਕਰਮ**	**ਕੀਨੇ**
ਜਦੋਂ	ਤਕ	ਕਰਕੇ	ਇੱਛਾ	ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਾ	ਕੰਮ,ਕੰਮ ਕਾਜ	ਕਰ ਦਿੱਤੇ

ਪੂਰਨ	**ਮਨੋਰਥ**	**ਭਇਓ**	**ਨ**	**ਕਾਹੂ**	**ਕਾਮ**	**ਕੋ।**
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਇੱਛਾਵਾਂ,ਕਾਮਨਾਵਾਂ	ਹੋਇਆ	ਨਹੀਂ	ਕਿਸੇ	ਕੰਮ,ਕਾਰਜ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਜਉ	**ਲਉ**	**ਕਰਿ**	**ਆਸਾ**	**ਆਸਵੰਤ**	**ਹੁਇ**	**ਆਸਰੋ**	**ਗਹਿਓ**
ਜਦੋਂ	ਤਕ	ਕਰਕੇ	ਉਮੀਦ	ਆਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ	ਹੋਵੇ	ਸਹਾਰਾ	ਧਾਰਣ ਕੀਤਾ

ਬਹਿਓ	**ਫਿਰਿਓ**	**ਠਉਰ**	**ਪਾਇਓ**	**ਨ**	**ਬਿਸ੍ਰਾਮ**	**ਕੋ।**
ਵਹਿੰਦਾ,ਰੁੜ੍ਹਦਾ	ਘੁੰਮਦਾ ਰਿਹਾ	ਸਥਾਨ,ਥਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ	ਨਹੀਂ	ਚੈਨ,ਸ਼ਾਂਤੀ	ਨੂੰ

ਜਉ	**ਲਉ**	**ਮਮਤਾ**	**ਮਮਤ**	**ਮੂੰਡ**	**ਬੋਝ**	**ਲੀਨੋ**
ਜਦੋਂ	ਤਕ	ਮੋਹ	ਮੇਰੇਪਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ	ਸਿਰ	ਭਾਰ,ਵਜ਼ਨ	ਚੁੱਕਿਆ

ਦੀਨੋ	**ਡੰਡ**	**ਖੰਡ**	**ਖੰਡ**	**ਖੇਦ**	**ਠਾਮ**	**ਠਾਮ**	**ਕੋ।**
ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ	ਦੰਡ,ਸਜ਼ਾ	ਟੁਕੜਾ	ਹਿੱਸਾ	ਦੁਖ,ਕਸ਼ਟ	ਟਿਕਾਣਾ	ਟਿਕਾਣਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਗੁਰ	**ਉਪਦੇਸ**	**ਨਿਹਕਾਮ**	**ਅਉ**	**ਨਿਰਾਸ**	**ਭਏ**
ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸਿੱਖਿਆ	ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਅਤੇ	ਦੁਨਿਆਵੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰਾਮ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਨਿਮ੍ਰਤਾ	**ਸਹਜ**	**ਸੁਖ**	**ਨਿਜਪਦ**	**ਨਾਮ**	**ਕੋ॥੪੨੯॥**
ਹਲੀਮੀ,ਆਜਮੀ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਆਤਮ ਪਦ	ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ	ਨੂੰ

ਸਤਿਗੁਰ	**ਚਰਨ ਕਮਲ**	**ਮਕਰੰਦ**	**ਰਜ**
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ	ਮਿੱਟੀ,ਧੂੜ

ਲੁਭਤ	**ਹੁਇ**	**ਮਨ**	**ਮਧੁਕਰ**	**ਲਪਟਾਨੇ**	**ਹੈ।**
ਮੁਗਧ,ਭਾਵ ਲਿਵਲੀਨ	ਹੋਵੇ	ਚਿਤ,ਜੀਅ	ਭੌਰਾ,ਭ੍ਰਮਰ	ਲਿਪਟਿਆ ਰਹਿੰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ	**ਨਿਧਾਨ**	**ਪਾਨ**	**ਅਹਿਨਿਸਿ**	**ਰਸਕਿ**	**ਹੁਇ**
ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਭੰਡਾਰ	ਪੀਣਾ,ਕੋਈ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਦਿਨ ਰਾਤ	ਰਸੀਆ	ਹੋਵੇ

ਅਤਿ	**ਉਨਮਤਿ**	**ਆਨ**	**ਗਿਆਨ**	**ਬਿਸਰਾਨੇ**	**ਹੈ।**
ਬਹੁਤ	ਮਸਤ	ਦੂਸਰਾ	ਬੋਧ,ਸਮਝ	ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਹਜ	**ਸਨੇਹ**	**ਗੇਹ**	**ਬਿਸਮ**	**ਬਿਦੇਹ**	**ਰੂਪ**
ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਪਿਆਰ	ਘਰ	ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ	ਆਪਣਾ ਆਪ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ	ਜਿਹਾ

ਸ੍ਵਾਂਤਬੂੰਦ	**ਗਤਿ**	**ਸੀਪ**	**ਸੰਪਟ**	**ਸਮਾਨੇ**	**ਹੈ।**
ਪੁਰਾਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ੨੭ ਨਛੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ੧੫ਵੇਂ ਸ਼ੁਭ ਨਛੱਤਰ ਵਿਚ ਵਰ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੂੰਦਾਂ	ਵਾਂਗ,ਸਮਾਨ	ਸੰਖ	ਕੁੱਜਾ	ਰਚਣਾ ਮਿਚਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨ	**ਸਰਨ**	**ਸੁਖ**	**ਸਾਗਰ**	**ਕਟਾਛ**	**ਕਰਿ**
ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ	ਓਟ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਸਮੁੰਦਰ	ਤਿਰਛੀ ਨਿਗਾਹ	ਕਾਰਣ

ਮੁਕਤਾ	**ਮਹਾਂਤ**	**ਹੁਇ**	**ਅਨੂਪ**	**ਰੂਪ**	**ਠਾਨੇ**	**ਹੈ॥੪੨੯॥**
ਮੋਤੀ	ਮਹਾਨ,ਉੱਤਮ	ਹੋਵੇ	ਅਤਿਸੁੰਦਰ	ਸੂਰਤ,ਸ਼ਕਲ	ਬਣ ਜਾਂਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰੋਮ	**ਰੋਮ**	**ਕੋਟਿ**	**ਮੁਖ**	**ਮੁਖ**	**ਰਸਨਾ**	**ਅਨੰਤ**
ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਾਲ	ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਾਲ	ਕਰੋੜਾਂ	ਮੂੰਹ	ਮੂੰਹ	ਜੀਭ	ਅੰਤ ਰਹਿਤ,ਸੀਮਾ ਰਹਿਤ

ਅਨੰਕ	**ਮਨੰਤਰ**	**ਲਉ**	**ਕਹਤ**	**ਨ**	**ਆਵਈ।**
ਅਣਗਿਣਤ,ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਇਕ ਦਿਨ ਦਾ ੧੪ਵਾਂ ਭਾਗ	ਤਕ	ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ	ਨਹੀਂ	ਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਕੋਟਿ	**ਬ੍ਰਹਮੰਡ**	**ਭਾਰ**	**ਡਾਰ**	**ਤੁਲਾਧਾਰ**	**ਬਿਖੈ**
ਕਰੋੜਾਂ	ਅੰਡ ਆਕਾਰ ਭਵਨ ਕੋਸ਼	ਬੋਝ,ਵਜ਼ਨ	ਪਾ ਕੇ,ਡਾਲ ਕੇ	ਤੱਕੜੀ,ਤਰਾਜੂ	ਵਿਚ

ਤੋਲੀਐ	**ਜਉ**	**ਬਾਰਿ**	**ਬਾਰਿ**	**ਤੋਲ**	**ਨ**	**ਸਮਾਵਈ।**
ਵਜ਼ਨ ਕਰੀਏ	ਜੇਕਰ	ਬਾਰ ਬਾਰ	ਘੜੀ ਮੁੜੀ	ਵਜਨ,ਭਾਰ	ਨਹੀਂ	ਇਕਮਿਕ ਹੋਣਾ

ਚਤੁਰ ਪਦਾਰਥ ਅਉ ਸਾਗਰ ਸਮੂਹ ਸੁਖ
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ(ਧਰਮ,ਅਰਥ,ਕਾਮ,ਮੋਖ) ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸਾਰੇ,ਕੁਲ ਆਨੰਦ,ਚੈਨ

ਬਿਬਿਧਿ ਬੈਕੁੰਠ ਮੋਲ ਮਹਿਮਾ ਨ ਪਾਵਈ ।
ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਰਗ ਲੋਕ ਮੁੱਲ,ਕੀਮਤ ਵਡਿਆਈ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਸਮਝ ਨ ਪਰੈ ਕਰੈ ਗਉਨ ਕਉਨ ਭਉਨ ਮਨ
ਅਕਲ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ,ਭਾਵ ਆਉਂਦੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਘੁੰਮਣਾ ਕਿਹੜਾ ਘਰ ਚਿਤ,ਜੀਅ

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੁਨਾਵਈ॥੪੩੦॥
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ ਜਾਂ ਬਾਣੀ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਲੋਚਨ ਪਤੰਗ ਦੀਪ ਦਰਸ ਦੇਖਨ ਗਏ
ਅੱਖਾਂ,ਨੇਤਰ ਪਤੰਗਾ,ਪਰਵਾਨਾ ਦੀਵਾ ਦਰਸ਼ਨ,ਝਲਕ ਵੇਖਣ ਲਈ ਗਮਨ ਕੀਤੇ

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਿ ਪੁਨ ਉਤਰ ਨ ਆਨੇ ਹੈ।
ਦੀਵਾ ਦੀਵੇ ਦੀ ਲਾਟ ਮੇਲ ਕਰਕੇ ਫਿਰ,ਫੇਰ ਉੱਤਰ,ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਾਦ ਬਾਦ ਸੁਨਬੇ ਕਉ ਸ੍ਰਵਨ ਹਰਿਨ ਗਏ
ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹਿਰਨ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸਾਜ ਸੁਨਣਾਂ ਨੂੰ ਕੰਨ ਹਿਰਨ ਗਮਨ ਕੀਤੇ

ਸੁਨਿ ਧੁਨਿ ਥਕਤ ਭਏ ਨ ਬਹੁਰਾਨੇ ਹੈ।
ਸੁਣਨਾ ਸਾਜ਼ ਦੀ ਧੁਨੀ ਮੋਹਿਤ,ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਨਹੀਂ ਵਾਪਸ ਆਏ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਰਨਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸਿ ਰਸਕਿ ਹੁਇ
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ ਸਤ ਰਸੀਆ ਹੋਵੇ

ਮਨ ਮਧੁਕਰ ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਸਮਾਨੇ ਹੈ।
ਚਿਤ,ਜੀਅ ਭੌਰਾ,ਭ੍ਰਮਰ ਆਨੰਦ,ਚੈਨ ਕੁੱਜਾ ਰਚਣਾ ਮਿਚਣਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰੂਪ ਗੁਨ ਪ੍ਰੇਮਰਸ ਪੂਰਨ ਪਰਮਪਦ
ਸੂਰਤ,ਸ਼ਕਲ ਸਦਗੁਣ ਪਿਆਰ ਰਸ ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਅਭੇਦਤਾ ਵਾਲੀ ਉੱਚੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਵਸਥਾ

ਆਨ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਰਸ ਭਰਮ ਭੁਲਾਨੇ ਹੈ॥੪੩੧॥
ਦੂਸਰਾ ਬੋਧ,ਸਮਝ ਵਿਚਾਰ,ਸਮਝ ਅਨੰਦ,ਸੁਆਦ ਵਹਿਮ,ਸੰਸਾ ਭੁਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪ੍ਰਥਮ	**ਹੀ**	**ਆਨ**	**ਧਿਆਨ ਹਾਨਿ**	**ਕੈ**	**ਪਤੰਗ**	**ਬਿਧਿ**
ਪਹਿਲਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਦੂਸਰਾ	ਸਿਮਰਨ ਸਮਾਪਤ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਪਤੰਗਾ	ਅਨੁਸਾਰ
ਪਾਛੈ	**ਕੈ**	**ਅਨੂਪ**	**ਰੂਪ**	**ਦੀਪਕ**	**ਦਿਖਾਏ**	**ਹੈ।**
ਪਿਛੋਂ	ਫਿਰ,ਤਦ	ਅਤਿਸੁੰਦਰ	ਸੂਰਤ,ਸ਼ਕਲ	ਦੀਵਾ	ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪ੍ਰਥਮ	**ਹੀ**	**ਆਨ**	**ਗਿਆਨ**	**ਸੁਰਤਿ**	**ਬਿਸਰਜਿ**	**ਕੈ॥**
ਪਹਿਲਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਦੂਸਰਾ	ਬੋਧ,ਸਮਝ	ਸੋਝੀ,ਧਿਆਨ	ਤਿਆਗਣਾ,ਛੱਡਣਾ	ਕਰਕੇ

ਅਨਹਦ ਨਾਦ	**ਮ੍ਰਿਗ**	**ਜੁਗਤਿ**	**ਸੁਨਾਏ**	**ਹੈ।**
ਦੋਨਾਂ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗੂਠਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ	ਹਿਰਣ	ਵਾਂਗ,ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਰਵਣ ਕਰਾਉਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪ੍ਰਥਮ	**ਹੀ**	**ਬਚਨ**	**ਰਚਨ**	**ਹਰਿ**	**ਗੁੰਗ**	**ਸਾਜਿ**
ਪਹਿਲਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਗਲਾਂ,ਬਾਤਾਂ	ਸੰਸਾਰਿਕ	ਨਾਸ਼ ਕਰਨਾ	ਗੂੰਗਾ	ਸਾਜਣਾ,ਬਣਾਉਣਾ

ਪਾਛੈ	**ਕੈ**	**ਅੰਮ੍ਰਿਤ**	**ਰਸ**	**ਅਪਿਓ**	**ਪੀਆਏ**	**ਹੈ।**
ਪਿਛੋਂ	ਫਿਰ	ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਰਸਦਾਇਕ	ਨਾ ਪੀਣ ਯੋਗ	ਪਿਆਉਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪੇਖ	**ਸੁਨ**	**ਅਚਵਤ**	**ਹੀ**	**ਭਏ**	**ਬਿਸਮ**	**ਅਤਿ**
ਵੇਖ ਕੇ	ਸੁਣਨਾ	ਪੀਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਹੈਰਾਨ	ਬਹੁਤ

ਪਰਮਦਭੁਤ	**ਅਸੁਚਰਜ**	**ਸਮਾਏ**	**ਹੈ॥੪੩੨॥**
ਪਰਮ ਅਦਭੁਤ	ਅਦਭੁਤ,ਅਜੀਬ	ਇਕਮਿਕ ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਾਤਿ	**ਸਿਹਿਜਾਸਨ**	**ਜਉ**	**ਕਾਮਨੀ**	**ਜਾਮਨੀ**	**ਸਮੈ**
ਜਾਂਦਾ	ਸੇਜ਼,ਬਿਸਤਰ	ਜਦੋਂ,ਜਿਸ ਵੇਲੇ	ਇਸਤਰੀ,ਔਰਤ	ਰਾਤ	ਮੌਕਾ,ਅਵਸਰ

ਗੁਰਜਨ	**ਸੁਜਨ**	**ਕੀ**	**ਬਾਤ**	**ਨ**	**ਸੁਹਾਤ**	**ਹੈ।**
ਬਜ਼ੁਰਗ	ਭਲਾ ਪੁਰਖ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਗੱਲ,ਬਚਨ	ਨਹੀਂ	ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਹਿਮ	**ਕਰਿ**	**ਉਦਿਤ**	**ਮੁਦਤਿ**	**ਹੈ**	**ਚਕੋਰ**	**ਚਿਤਿ**
ਚੰਦਰਮਾ,ਚੰਨ		ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ	ਪ੍ਰਸੰਨਿਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਤਿੱਤਰ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਪੰਛੀ	ਹਿਰਦਾ,ਮਨ

ਇਕ	**ਟਕ**	**ਧਿਆਨ**	**ਕੈ**	**ਸਮਾਰਤ**	**ਨ**	**ਗਾਤ**	**ਹੈ।**
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਟਿਕਟਕੀ ਲਗਾ ਕੇ ਵੇਖਣਾ	ਸਿਮਰਨ	ਕਰਕੇ	ਸੰਭਾਲਣਾ	ਨਹੀਂ	ਸਰੀਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਮਧੁਕਰ**	**ਮਕਰੰਦ**	**ਰਸ**	**ਲੁਭਤ**	**ਹੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਭੌਰਾ,ਭ੍ਰਮਰ	ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ	ਫੁੱਲ ਯਾ ਬਨਸਪਤੀ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ	ਲੁਭਾਇਮਾਨ,ਲੋਭਗ੍ਰਸਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਿਸਮ	ਕਮਲ	ਦਲ	ਸੰਪਟ	ਸਮਾਤ	ਹੈ।
ਆਨੰਦਯੁਕਤ,ਵਿਸਮਾਦਮਈ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਪੰਖੜੀ,ਪੱਤੀਆਂ	ਕੁੱਜਾ	ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	ਗੁਰ ਚਰਨ	ਸਰਨਿ	ਚਲਿ	ਜਾਤਿ	ਸਿਖ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ	ਓਟ	ਚਲ ਕੇ	ਜਾਂਦਾ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ

ਦਰਸ	ਪਰਸ	ਪ੍ਰੇਮਰਸ	ਮੁਸਕਾਤਿ	ਹੈ॥੪੩੩॥
ਦਰਸ਼ਨ,ਝਲਕ	ਛੂਹਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਪਿਆਰ ਰਸ	ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਆਵਤ	ਹੈ	ਜਾਕੈ	ਭੀਖ	ਮਾਗਨਿ	ਭਿਖਾਰੀ	ਦੀਨ
ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਜਿਸਦੇ	ਦਾਨ	ਮੰਗਣ ਲਈ	ਮੰਗਤਾ	ਗਰੀਬ

ਦੇਖਤ	ਅਧੀਨਹਿ	ਨਿਰਾਸੋ	ਨ	ਬਿਡਾਰ	ਹੈ।
ਵੇਖ ਕੇ	ਬੇਬਸ,ਲਾਚਾਰ	ਨਿਰਾਸ਼,ਬੇਉਮੀਦ	ਨਹੀਂ	ਵਾਪਸ ਭੇਜਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬੈਠਤ	ਹੈ	ਜਾਕੈ	ਦੁਆਰ	ਆਸਾ	ਕੈ	ਬਿਡਾਰ	ਸ੍ਵਾਨੁ
ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਜਿਸਦੇ	ਦਰਵਾਜ਼ਾ	ਉਮੀਦ	ਕਰਕੇ	ਛੱਡ ਕੇ	ਕੁੱਤਾ

ਅੰਤ	ਕਰੁਨਾ	ਕੈ	ਤੋਰਿ	ਟੂਕਿ	ਤਾਹਿ	ਡਾਰਿ	ਹੈ।
ਸੀਮਾ,ਹੱਦ	ਦਇਆ,ਤਰਸ	ਕਰਕੇ	ਤੋੜ ਕੇ	ਰੋਟੀ ਦਾ ਟੁਕੜਾ	ਉਸਦੀ	ਸੁਟਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪਾਇਨ	ਕੀ	ਪਨਹੀ	ਰਹਤ	ਪਰਹਰੀ	ਪਰੀ
ਪੈਰਾਂ,ਚਰਨਾਂ	ਦਾ,ਦੇ,ਦਾ	ਜੁੱਤੀ	ਰਹਿੰਦਾ	ਛੱਡੀ ਹੋਈ	ਪਈ ਹੋਈ,ਪੜੀ

ਤਾਹੂ	ਕਾਹੂ	ਕਾਜਿ	ਉਠਿ	ਚਲਤ	ਸਮਾਰਿ	ਹੈ।
ਉਸ	ਕਿਸੇ	ਕੰਮ		ਚਲਦੀਆਂ	ਸੰਭਾਲਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਛਾਡਿ	ਅਹੰਕਾਰ	ਛਾਰ	ਹੋਇ	ਗੁਰਮਾਰਗ	ਮੈ
ਛੱਡ ਕੇ,ਤਿਆਗ ਕੇ	ਹੰਕਾਰ,ਅਭਿਮਾਨ	ਖਾਕ,ਮਿੱਟੀ	ਹੋਣਾ	ਗੁਰੂ ਦਾ ਦਸਿਆ ਮਾਰਗ	ਵਿਚ

ਕਬਹੂ ਕੈ	ਦਇਆ	ਕੈ	ਦਇਆਲ	ਪਗਿ	ਧਾਰਿ	ਹੈ॥੪੩੪॥
ਕਦੇ ਤਾਂ	ਕਿਰਪਾ,ਮਿਹਰ	ਕਰਕੇ	ਮਿਹਰਬਾਨ,ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ	ਪੈਰ	ਟਿਕਾਉਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦ੍ਰੋਪਤੀ	ਕੁਪੀਨ	ਮਾਤ੍ਰ	ਦਈ	ਜਉ	ਮੁਨੀਸਰਹਿ
ਰਾਜਾ ਦਰੁੱਪਦ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕ੍ਰਿਸਨਾ	ਲੰਗੋਟੀ	ਕੇਵਲ,ਸਿਰਫ	ਦਿੱਤੀ ਸੀ	ਜੇਕਰ	ਦੁਰਬਾਸ਼ਾ ਨਾਮਕ ਮੁਨੀ ਨੂੰ

ਤਾਤੇ	ਸਭਾ	ਮਧਿ	ਬਹਿਓ	ਬਸਨ	ਪ੍ਰਵਾਹ	ਜੀ।
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਇਕੱਠ	ਵਿਚ	ਵਗ ਪਿਆ	ਕਪੜੇ	ਵਹਿਣ,ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ਼ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਤਨਕ	**ਤੰਦੁਲ**	**ਜਗਦੀਸਹਿ**	**ਦਏ**	**ਸੁਦਾਮਾ**
ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ	ਚੌਲ,ਚਾਵਲ	ਜਗਦੀਸ਼ ਨੂੰ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਜੀ ਨੂੰ	ਦਿੱਤੇ ਸੀ	ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਦਾ ਧਨਹੀਣ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮਿੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ

ਤਾਂਤੇ	**ਪਾਏ**	**ਚਤਰ ਪਦਾਰਥ**	**ਅਥਾਹ**	**ਜੀ।**
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ	ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ(ਧਰਮ,ਅਰਥ,ਕਾਮ,ਮੋਖ)	ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਦੁਖਤ	**ਗਜਿੰਦ**	**ਅਰਬਿੰਦ**	**ਗਹਿ**	**ਭੇਟ**	**ਰਾਖੈ**
ਦੁਖੀ	ਤ੍ਰਿਕੂਟ ਪਰਬਤ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਾਥੀ	ਕਮਲ,ਪੰਕਜ਼	ਪਕੜ ਕੇ	ਭੇਟਾ,ਨਜ਼ਰਾਨਾ	ਰੱਖਿਆ

ਤਾਕੈ	**ਕਾਜੈ**	**ਚਕ੍ਰਪਾਨਿ**	**ਆਨਿ**	**ਗ੍ਰਸੇ**	**ਗ੍ਰਾਹ**	**ਜੀ।**
ਉਸਦੇ	ਕੰਮ ਲਈ	ਵਿਸ਼ਣੂ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	ਆਕੇ	ਪਕੜੇ ਹੋਏ	ਮਗਰਮੱਛ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਕਹਾਂ	**ਕੋਊ**	**ਕਰੈ**	**ਕਛੁ**	**ਹੋਤ**	**ਨ**	**ਕਾਹੂ**	**ਕੇ**	**ਕੀਏ॥**
ਕਿਉਂ	ਕੋਈ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਕੁਝ,ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਨਹੀਂ	ਕਿਸੇ	ਦੇ,ਦਾ	ਕਰਨ ਨਾਲ

ਜਾਕੀ	**ਪ੍ਰਭ**	**ਮਾਨਿ**	**ਲੇਹਿ**	**ਸਬੈ**	**ਸੁਖ**	**ਤਾਹਿ**	**ਜੀ॥੪੩੫॥**
ਜਿਸਦੀ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ		ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ	ਸਾਰੇ	ਆਨੰਦ	ਉਸਨੂੰ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਸਰਵਨ	**ਸੇਵਾ**	**ਕੀਨੀ**	**ਮਾਤਾ**	**ਪਿਤਾ**	**ਕੀ**	**ਬਿਸੇਖ**
ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ	ਟਹਿਲ,ਚਾਕਰੀ	ਕੀਤੀ	ਮਾਂ	ਬਾਪ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਤਾਤੇ	**ਗਾਈਅਤ**	**ਜਸ**	**ਜਗਤ**	**ਮੈ**	**ਤਾਹੂ**	**ਕੋ।**
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ	ਵਡਿਆਈ,ਸੋਭਾ	ਵਿਸ਼ਵ,ਸੰਸਾਰ	ਵਿਚ	ਉਸ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਜਨ	**ਪ੍ਰਹਲਾਦਿ**	**ਆਦਿ**	**ਅੰਤ**	**ਲਉ**	**ਅਵਿਗਿਆ**	**ਕੀਨੀ**
ਸੇਵਕ,ਭਗਤ	ਹਿਰਣਯਕਸ਼ਿਪੁ ਰਾਖਸ਼ਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ	ਮੁੱਢਲਾ	ਹੱਦ	ਤਕ	ਆਗਿਆ ਨਾ ਮੰਨਣੀ	ਕੀਤੀ

ਤਾਤ	**ਘਾਤ**	**ਕਰਿ**	**ਪ੍ਰਭ**	**ਰਾਖਿਓ**	**ਪ੍ਰਨੁ**	**ਵਾਹੂ**	**ਕੋ।**
ਪਿਤਾ	ਹੱਤਿਆ,ਕੱਤਲ	ਕਰਕੇ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ	ਪ੍ਰਾਣ,ਜੀਵਨ	ਉਸਨੂੰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਦੁਆਦਸ	**ਬਰਖ**	**ਸੁਕ**	**ਜਨਨੀ**	**ਦੁਖਤ**	**ਕਰੀ**
ਬਾਰਾਂ,ਗਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਦ	ਵਰ੍ਹਾ,ਸਾਲ	ਰਿਸ਼ੀ ਬਿਆਸ ਜੀ ਦਾ ਸਪੁੱਤਰ	ਮਾਤਾ,ਮਾਂ	ਦੁੱਖੀ	ਕੀਤਾ

ਸਿਧਿ	**ਭਏ**	**ਤਤ ਖਨਿ**	**ਜਨਮੁ**	**ਹੈ**	**ਜਾਹੂਕੋ।**
ਜਿਸਨੇ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ	ਹੋ ਜਾਏ	ਤੁਰੰਤ,ਫੌਰਨ	ਪੈਦਾਇਸ਼	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਜਿਸ ਦਾ

ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ

ਅਕਥ ਕਥਾ ਬਿਸਮ ਜਾਨੀਐ ਨ ਜਾਇ ਕਛੁ
ਨ ਕਹਿਣ ਯੋਗ ਬਿਆਨ,ਵਿਆਖਿਆ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਕੁਝ,ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ

ਪਹੁਚੈ ਨ ਗਿਆਨ ਉਨਮਾਨੁ ਆਨ ਕਾਹੂ ਕੋ॥੪੩੬॥
ਪੁੱਜ ਸਕਦਾ ਨਹੀਂ ਬੋਧ,ਸਮਝ ਵਿਚਾਰ ਦੂਸਰਾ ਕਿਸੇ ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਖਾਂਡ ਖਾਂਡ ਕਹੈ ਜਿਹਬਾ ਨ ਸ੍ਵਾਦੁ ਮੀਠੋ ਆਵੈ॥
ਚੀਨੀ,ਮਿੱਠਾ ਚੀਨੀ ,ਮਿੱਠਾ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਜੀਭ ਨਹੀਂ ਸੁਆਦ,ਰਸ ਮਿਠਾ ਅਉਂਦੇ ਹਨ

ਅਗਨਿ ਅਗਨਿ ਕਹੈ ਸੀਤ ਨ ਬਿਨਾਸ ਹੈ।
ਅੱਗ ਅੱਗ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਠੰਡਾ,ਸਰਦ ਨਹੀਂ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬੈਦ ਬੈਦ ਕਹੈ ਰੋਗ ਮਿਟਤ ਨ ਕਾਹੂ ਕੋ
ਵੈਦ,ਰੋਗ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੈਦ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਬੀਮਾਰੀ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਦਰਬ ਦਰਬ ਕਹੈ ਕੋਊ ਦਰਬਹਿ ਨ ਬਿਲਾਸ ਹੈ।
ਧਨ,ਦੌਲਤ ਧਨ,ਦੌਲਤ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਧਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚੰਦਨ ਚੰਦਨ ਕਹਤ ਪ੍ਰਗਟੈ ਨ ਸੁਬਾਸੁ ਬਾਸੁ
ਚੰਦਨ,ਸੰਦਲ ਚੰਦਨ,ਸੰਦਲ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂ ਖੁਸ਼ਬੂ ਗੰਧ,ਵਾਸ਼ਨਾ

ਚੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰ ਕਹੈ ਉਜੀਆਰੋ ਨ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੈ।
ਚੰਨ,ਚੰਦਰਮਾ ਚੰਨ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼,ਚਾਨਣਾ ਨਹੀਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ ਗਿਆਨ ਗੋਸਟਿ ਕਹਤ ਨ ਰਹਤ ਪਾਵੈ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਆਨ ਚਰਚਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਅਮਲ,ਰਹਿਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਕਰਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਨ ਉਦਤਿ ਅਕਾਸ ਹੈ॥੪੩੭॥
ਆਚਰਣ ਉੱਤਮ,ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਅਸਮਾਨ,ਗਗਨ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਹਸਤ ਹਸਤ ਪੂਛੈ ਹਸਿ ਹਸਿ ਕੈ ਹਸਾਇ
ਹੱਸ ਕੇ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਕਰਕੇ ਹਸਾਉਂਦਾ

ਰੋਵਤ ਰੋਵਤ ਪੂਛੈ ਰੋਇ ਅਉ ਰੁਵਾਇ ਕੈ।
ਰੋਂਦੇ ਹੋਏ ਰੋਂਦੇ ਹੋਏ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਰੋ ਰੋ ਕੇ ਅਤੇ ਰੁਆਉਣਾ ਕਰਕੇ

ਬੈਠੈ ਬੈਠੈ ਪੂਛੈ ਬੈਠਿ ਬੈਠਿ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਜਾਇ
ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਬੈਠ ਕੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕਰਕੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ

ਚਾਲਤ	**ਚਾਲਤ**	**ਪੂਛੈ —**	**ਦਹਦਿਸ**	**ਧਾਇ**	**ਕੈ।**
ਤੁਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ	ਚਲਦਿਆਂ	ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ	ਦਸ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ	ਦੌੜ ਕੇ	ਕਰਕੇ

ਲੋਗ	**ਪੂਛੇ**	**ਲੋਗਾਚਾਰ**	**ਬੇਦ**	**ਪੂਛੈ**	**ਬਿਧਿ॥**
ਲੋਕ	ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ	ਲੋਕਾਚਾਰੀ	ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਗ੍ਰੰਥ	ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ	ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ

ਜੋਗੀ	**ਭੋਗੀ**	**ਜੋਗ**	**ਭੋਗ**	**ਜੁਗਤਿ**	**ਜੁਗਾਇ**	**ਕੈ।**
ਯੋਗ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਭੋਗਾਂ ਨੂੰ ਭੋਗਣ ਵਾਲਾ	ਪਰਮਾਤਮ ਚਿੰਤਨ	ਸੁਖ ਸਾਧਨ	ਤਰੀਕਾ	ਡੂੰਘੀ ਵਿਚਾਰ ਬਿਰਤੀ ਨਾਲ	ਕਰਕੇ

ਜਨਮ	**ਮਰਨ**	**ਭ੍ਰਮ**	**ਕਾਹੂ**	**ਨ**	**ਮਿਟਾਇ**	**ਸਾਕਿਓ**
ਪੈਦਾਇਸ਼	ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣੀ	ਭਟਕਣਾ	ਕਿਸੇ	ਨਹੀਂ	ਦੂਰ ਕਰਨਾ	ਸਕਣਾ,ਯੋਗ ਹੋਣਾ

ਨਿਹਿਚਲ	**ਭਏ**	**ਗੁਰ**	**ਚਰਨ**	**ਸਮਾਇ**	**ਕੈ॥੪੩੮॥**
ਸਥਿਰ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ		ਇਕਮਿਕ ਹੋਣਾ	ਕਰਕੇ

ਪੂਛਤ	**ਪਥਕਿ**	**ਤਿਹ**	**ਮਾਰਗ**	**ਨ**	**ਧਾਰੈ**	**ਪਗਿ**
ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ	ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਤੋਂ	ਉਸ	ਰਸਤਾ,ਰਾਹ	ਨਹੀਂ	ਟਿਕਾਉਂਦਾ,ਰੱਖਦਾ	ਪੈਰ,ਚਰਨ

ਪ੍ਰੀਤਮ	**ਕੈ**	**ਦੇਸ**	**ਕੈਸੇ**	**ਬਾਤਨੁ**	**ਕੇ**	**ਜਾਈਐ ।**
ਪਿਆਰਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਮੁਲਕ,ਰਾਜ	ਕਿਵੇਂ	ਬਾਤਾਂ,ਗੱਲਾਂ	ਦੇ,ਦਾ,ਦੀ	ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਪੂਛਤ	**ਹੈ**	**ਬੈਦ**	**ਖਾਤ**	**ਅਉਖਦ**	**ਨ**	**ਸੰਜਮ**	**ਸੈ**
ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਵੈਦ	ਖਾਂਦਾ ਹੈ	ਦੁਆਈ	ਨਹੀਂ	ਰੋਕ,ਸੰਕੋਚ	ਨਾਲ

ਕੈਸੇ	**ਮਿਟੈ**	**ਰੋਗ**	**ਸੁਖ**	**ਸਹਜ**	**ਸਮਾਈਐ।**
ਕਿਵੇਂ	ਸਮਾਪਤ ਹੋਵੇ	ਬੀਮਾਰੀ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਇਕਮਿਕ ਹੋ ਜਾਈਏ

ਪੂਛਤ	**ਸੁਹਾਗਨ**	**ਕਰਮ**	**ਹੈ**	**ਦੁਹਾਗਨਿ**	**ਕੈ**
ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ	ਪਤੀ ਵਾਲੀ	ਕੰਮ,ਕਾਜ ਕਾਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਜਿਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਰਿਦੈ	**ਬਿਬਿਚਾਰ**	**ਕਤ**	**ਸਿਹਜਾ**	**ਬੁਲਾਈਐ।**
ਚਿਤ ਅੰਦਰ	ਬਿਭਚਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ	ਕਿਵੇਂ	ਸੇਜ਼,ਬਿਸਤਰ	ਬੁਲਾਏਗਾ

ਗਾਏ	**ਸੁਨੇ**	**ਆਂਖੇ**	**ਮੀਚੈ**	**ਪਾਈਐ**	**ਨ**	**ਪਰਮਪਦੁ**
ਗਾਉਣ ਦੁਆਰਾ	ਸੁਣਦਾ ਹੈ	ਅੱਖ,ਨੇਤਰ	ਮੀਚਿਆਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ	ਨਹੀਂ	ਤੁਰੀਆ ਅਵਸਥਾ

ਗੁਰ	**ਉਪਦੇਸੁ**	**ਗਹਿ**	**ਜਉ**	**ਲਉ**	**ਨ**	**ਕਮਾਈਐ॥੪੩੯॥**
ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸਿੱਖਿਆ	ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ	ਜਦੋਂ	ਤਕ	ਨਹੀਂ	ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਈਏ

ਖੋਜੀ	**ਖੋਜਿ**	**ਦੇਖਿ**	**ਚਲਿਓ ਜਾਇ**	**ਪ੍ਹੁਚੇ**	**ਠਿਕਾਨੇ॥**
ਪੈੜ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ	ਨਿਸ਼ਾਨ,ਚਿੰਨ੍ਹ	ਦੇਖ ਕੇ	ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ	ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ	ਟਿਕਾਣੇ ਤੇ

ਆਲਸ	**ਬਿਲੰਬ**	**ਕੀਏ**	**ਖੋਜਿ**	**ਮਿਟ**	**ਜਾਤ**	**ਹੈ।**
ਦਰਿਦਰ	ਦੇਰੀ	ਕਰਨ ਨਾਲ	ਨਿਸ਼ਾਨ,ਚਿੰਨ੍ਹ	ਸਮਾਪਤ ਹੋਣਾ	ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਿਹਜਾ	**ਸਮੈ**	**ਰਮੈ**	**ਭਰਤਾਰ**	**ਬਰ**	**ਨਾਰਿ**	**ਸੋਈ**
ਸੇਜ਼,ਬਿਸਤਰ	ਮੌਕਾ,ਅਵਸਰ	ਸੰਭੋਗ ਕਰਦੀ ਹੈ	ਪਤੀ	ਚੰਗੀ,ਉੱਤਮ	ਪਤਨੀ	ਉਹੀ

ਕਰੈ	**ਜਉ**	**ਅਗਿਆਨ**	**ਮਾਨੁ**	**ਪ੍ਰਗਟਤ**	**ਪ੍ਰਾਤ**	**ਹੈ।**
ਕਰਦਾ ਹੈ	ਜੇਕਰ	ਅਵਿਵੇਕ	ਹਉਮੈ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ	ਸਵੇਰਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਰਖਤ	**ਮੇਘ**	**ਜਲ**	**ਚਾਤ੍ਰਕ**	**ਤ੍ਰਿਪਤਿ**	**ਪੀਏ॥**
ਬਰਸਦੇ ਹਨ	ਬੱਦਲ	ਪਾਣੀ	ਪਪੀਹਾ,ਬਬੀਹਾ	ਸ਼ੰਤੁਸ਼ਟੀ	ਪੀਵੇ,ਛੱਕੇ

ਮੋਨ	**ਗਹੇ**	**ਬਰਖਾ**	**ਬਿਤੀਤੇ**	**ਬਿਲਲਾਤ**	**ਹੈ।**
ਚੁਪ,ਖਾਮੋਸ਼	ਧਾਰ ਲਏ	ਬਾਰਸ਼,ਮੀਂਹ	ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਵੇ	ਰੋਂਦਾ ਕਰਲਾਉਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਿਖ	**ਸੋਈ**	**ਸੁਨਿ**	**ਗੁਰਸਬਦ**	**ਰਹਤ**	**ਰਹੈ॥**
ਸਿਖਿਆਰਥੀ	ਉਹੀ	ਸੁਣਨਾ	ਗੁਰਬਾਣੀ	ਅਮਲ ,ਰਹਿਣੀ	ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਕਪਟ	**ਸਨੇਹ**	**ਕੀਏ**	**ਪਾਛੇ**	**ਪਛੁਤਾਤ**	**ਹੈ॥੪੪੦॥**
ਪਾਖੰਡ,ਫਰੇਬ,ਧੋਖਾ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੇਮ	ਕਰਨ ਨਾਲ	ਪਿਛੋਂ,ਮਗਰੋਂ	ਪਛਤਾਉਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਬਛੁਰਾ**	**ਬਿਛੁਰ**	**ਪਰੈ**	**ਆਨ**	**ਗਾਇ**	**ਥਨ**
ਜਿਵੇਂ	ਵੱਛਾ,ਗਊ ਆਦਿ ਦਾ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਬੱਚਾ	ਵਿਛੜ ਕੇ	ਪੈਂਦਾ,ਭਾਵ ਚੁੰਘਦਾ	ਦੂਸਰਾ	ਗਊ,ਗਾਂ	ਥਣ

ਦੁਗਧ	**ਨ**	**ਪਾਨ**	**ਕਰੈ**	**ਮਾਰਤ**	**ਹੈ**	**ਲਾਤ**	**ਕੀ।**
ਦੁੱਧ	ਨਹੀਂ	ਚੁੰਘਣਾਂ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਮਾਰਦੀ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਲੱਤ,ਟੰਗ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਜੈਸੇ	**ਮਾਨਸਰ**	**ਤਿਆਗਿ**	**ਹੰਸ**	**ਆਨਸਰ**	**ਜਾਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਹਿਮਾਲਾ ਪਰਬਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਲ ਤਿੱਬਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਝੀਲ	ਛੱਡ ਕੇ	ਬੱਤਖ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਪੰਛੀ	ਦੂਸਰਾ ਸਰੋਵਰ	ਜਾਂਦਾ

ਖਾਤ	**ਨ**	**ਮੁਕਤਾਫਲ**	**ਭੁਗਤ**	**ਜੁ**	**ਗਾਤ**	**ਕੀ।**
ਖਾਂਦਾ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਮੋਤੀ	ਭੋਜਨ	ਜੋ	ਸਰੀਰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਜੈਸੇ	**ਰਾਜਦੁਆਰ**	**ਤਜਿ**	**ਆਨ**	**ਦੁਆਰ**	**ਜਾਤ**	**ਜਨ**
ਜਿਵੇਂ	ਰਾਜੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ	ਛੱਡ ਕੇ	ਦੂਸਰਾ	ਦਰਵਾਜ਼ਾ	ਜਾਂਦਾ	ਨੌਕਰ,ਸੇਵਕ

ਹੋਤ	**ਮਾਨੁ**	**ਭੰਗੁ**	**ਮਹਿਮਾ**	**ਨ**	**ਕਾਹੂ**	**ਬਾਤ**	**ਕੀ।**
ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਇੱਜਤ	ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ	ਵਡਿਆਈ	ਨਹੀਂ	ਕਿਸੇ	ਗੱਲ,ਬਚਨ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਸਿਖ**	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਕੀ**	**ਸਰਨ**	**ਜਾਹਿ॥**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ,ਸੁਰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਓਟ	ਜ਼ਾਦੇ ਹਨ

ਰਹਿਓ	**ਨ**	**ਪਰਤ**	**ਰਾਖਿ**	**ਸਕਤ**	**ਨ**	**ਪਾਤਕੀ॥੪੪੧॥**
ਰਿਹਾ,ਠਹਿਰਿਆ	ਨਹੀਂ		ਰੱਖਣ	ਬਲ,ਸਮਰੱਥਾ	ਨਹੀਂ	ਪਾਪੀ

ਜੈਸੇ	**ਘਨਘੋਰ**	**ਮੋਰ**	**ਚਾਤ੍ਰਕ**	**ਸਨੇਹ**	**ਗਤਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਗਰਜ਼	ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੇ ਖੰਭਾਂ ਵਾਲਾ ਪੰਛੀ	ਪਪੀਹਾ,ਬਬੀਹਾ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੇਮ	ਦਸ਼ਾ,ਅਵਸਥਾ

ਬਰਖਤ	**ਮੇਹ**	**ਅਸਨੇਹ**	**ਕੈ**	**ਦਿਖਾਵਹੀ।**
ਬਰਸਦਾ ਹੈ	ਬੱਦਲ,ਮੇਘ	ਪਿਆਰ,ਮੁਹੱਬਤ	ਕਰਕੇ	ਦਿਖਾਉਂਦਾ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਕਮਲ**	**ਜਲ**	**ਅੰਤਰਿ**	**ਦਿਸੰਤਰਿ**	**ਹੁਇ**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ,ਤਰ੍ਹਾਂ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਪਾਣੀ	ਅੰਦਰ ਵਿਚ	ਪ੍ਰਦੇਸ,ਹੋਰ ਦੇਸ	ਹੋਵੇ

ਮਧੁਕਰ	**ਦਿਨਕਰ**	**ਹੇਤ**	**ਉਪਜਾਵਹੀ।**
ਭੌਰਾ,ਭ੍ਰਮਰ	ਸੂਰਜ	ਪਿਆਰ,ਮੁਹੱਬਤ	ਉਤਪੰਨ ਕਰਨਾ

ਦਾਦਰ	**ਨਿਰਾਦਰ**	**ਹੁਇ**	**ਜੀਅਤਿ**	**ਪਵਨ**	**ਭਖਿ**
ਡੱਡੂ	ਅਪਮਾਨ,ਬੇਇਜਤੀ	ਹੋਵੇ	ਜਿੰਦਾ,ਜੀਵਤ	ਹਵਾ,ਪਉਣ	ਖਾਕੇ,ਛੱਕ ਕੇ

ਜਲ	**ਤਜਿ**	**ਮਾਰਤ**	**ਨ**	**ਪ੍ਰੇਮਹਿ**	**ਲਜਾਵਹੀ।**
ਪਾਣੀ	ਛੱਡ ਕੇ	ਮਰਦਾ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ	ਲਾਜ ਲਗਾਉਂਦਾ

ਕਪਟ	**ਸਨੇਹੀ**	**ਤੈਸੇ**	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵਕੁ**	**ਹੈ॥**
ਪਖੰਡ,ਧੋਖਾ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੀਤ	ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਸਿਖ	**ਮੀਨ**	**ਜਲ**	**ਹੇਤ**	**ਠਹਰਾਵਹੀ॥੪੪੨॥**
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਮੱਛੀ	ਪਾਣੀ	ਪਿਆਰ,ਮੁਹੱਬਤ	ਟਿਕਿਆ ਰਹਿੰਦਾ

ਪੁਰਖ	**ਨਿਪੁੰਸਕ**	**ਨ**	**ਜਾਨੇ**	**ਬਨਿਤਾ**	**ਬਿਲਾਸ॥**
ਆਦਮੀ,ਮਰਦ	ਨਾਮਰਦ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਦਾ	ਇਸਤਰੀਆਂ,ਔਰਤਾਂ	ਅਨੰਦ,ਖੁਸ਼ੀ

ਬਾਂਝ	—	**ਕਹਾ**	**ਜਾਨੇ**	**ਸੁਖ**	**ਸੰਤਤ**	**ਸਨੇਹ**	**ਕਉ।**
ਉਹ ਔਰਤ ਜਿਸਦੇ ਔਲਾਦ ਉਤਪੰਨ ਨਾ ਹੋਵੇ		ਕੀ	ਜਾਣਦਾ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਔਲਾਦ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੇਮ	ਨੂੰ

ਗਨਿਕਾ	**ਸੰਤਾਨ**	**ਕੋ**	**ਬਖਾਨ**	**ਕਹਾ**	**ਗੋਤਚਾਰ॥**
ਵੇਸਵਾ	ਔਲਾਦ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ	ਕੀ	ਵੰਸ਼,ਖਾਨਦਾਨ

ਨਾਹ	**ਉਪਚਾਰ**	**ਕਛੁ**	**ਕੁਸਟੀ**	**ਕੀ**	**ਦੇਹ**	**ਕਉ।**
ਨਹੀਂ	ਇਲਾਜ	ਕੁਝ	ਕੋੜ੍ਹ ਦੇ ਰੋਗ ਤੋਂ ਪੀੜਤ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਸਰੀਰ	ਨੂੰ

ਆਂਧਰੋ	**ਨ**	**ਜਾਨੈ**	**ਰੂਪ**	**ਰੰਗ**	**ਨ**	**ਦਸਨ**	**ਛਬਿ**
ਨੇਤ੍ਰਹੀਣ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਦਾ	ਸੂਰਤ,ਸ਼ਕਲ	ਕਾਲਾ,ਪੀਲਾ ਆਦਿਕ	ਨਹੀਂ	ਦੰਦ	ਸੁੰਦਰਤਾ

ਜਾਨਤ	**ਨ**	**ਬਹਰੋ**	**ਪ੍ਰਸੰਨ**	**ਅਸਪ੍ਰੇਹ**	**ਕਉ।**
ਜਾਣਦਾ	ਨਹੀਂ	ਬੋਲੇ,ਸੁਨਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ	ਖੁਸ਼ੀ	ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਵਾਲੇ	ਨੂੰ

ਆਨ	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵਕ**	**ਨ**	**ਜਾਨੇ**	**ਗੁਰਦੇਵ**	**ਸੇਵ॥**
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸ਼ਰਧਾਲੂ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਦਾ	ਸਤਿਗੁਰੂ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਜਵਾਸੋ**	**ਨਹੀ**	**ਚਾਹਤ**	**ਹੈ**	**ਮੇਹ**	**ਕਉ॥੪੪੩॥**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਗਰਮੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੰਡੇਦਾਰ ਝਾੜੀ	ਨਿਖੇਧ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਬੱਦਲ	ਨੂੰ

ਜੈਸੇ	**ਭੂਲਿ**	**ਬਛੁਰਾ**	**ਪਰਤ**	**ਆਨ**	**ਗਾਇ**	**ਥਨ**
ਜਿਵੇਂ	ਗਲਤੀ ਨਾਲ	ਵੱਛਾ	ਚੁੰਘਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ	ਦੂਸਰਾ	ਗਊ,ਗਾਂ	ਥਣ

ਬਹੁਰਿਓ	**ਮਿਲਤ**	**ਮਾਤ**	**ਬਾਤ**	**ਨ**	**ਸਮਾਰ**	**ਹੈ।**
ਫਿਰ,ਦੁਬਾਰਾ	ਮਿਲਦੇ ਹਨ	ਮਾਤਾ,ਮਾਂ	ਮਾਮਲਾ,ਸਥਿਤੀ	ਨਹੀਂ	ਯਾਦ ਕਰਨਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਆਨਸਰ**	**ਭ੍ਰਮ**	**ਆਵੈ**	**ਮਾਨਸਰ**	**ਹੰਸ**
ਜਿਵੇਂ	ਹੋਰ ਸਰੋਵਰ	ਭਟਕਦਾ ਹੋਇਆ	ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਹਿਮਾਲਾ ਪਰਬਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਲ ਤਿੱਬਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਝੀਲ	ਬੱਤਖ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਪੰਛੀ

ਦੇਤ	**ਮੁਕਤਾ**	**ਅਮੋਲ**	**ਦੋਖ**	**ਨ**	**ਬੀਚਾਰਿ**	**ਹੈ।**
ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ	ਮੋਤੀ	ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਮੁੱਲ ਵਾਲਾ	ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਨਹੀਂ	ਵਿਚਾਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਨ੍ਰਿਪ**	**ਸੇਵਕ**	**ਜਉ**	**ਆਨ**	**ਦੁਆਰ**	**ਹਾਰ**	**ਆਵੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਰਾਜ਼ਾ,ਬਾਦਸ਼ਾਹ	ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਜੇ	ਦੂਸਰਾ	ਦਰਵਾਜਾ	ਅਸਫਲਤਾ	ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਚਉਗਨੋ	**ਬਢਾਵੈ**	**ਨ**	**ਅਵਗਿਆ**	**ਉਰਧਾਰ**	**ਹੈ।**
ਚਾਰ ਗੁਣਾਂ	ਵਧਾਉਂਦਾ	ਨਹੀਂ	ਅਪਮਾਨ,ਹੇਠੀ	ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਵਸਾਉਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਤਿਗੁਰ	**ਅਸਰਨਿ**	**ਸਰਨਿ**	**ਦਇਆਲ**	**ਦੇਵ॥**
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਨਿਆਸਰਾ	ਓਟ	ਮਿਹਰਵਾਨ,ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ	ਆਦਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਸਿਖਨ	**ਕੋ**	**ਭੂਲਿਬੋ**	**ਭਗਤਿ**	**ਮੈ**	**ਬਿਆਰ**	**ਹੈ॥੪੪੪॥**
ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ	ਭਗਤੀ	ਵਿਚ	ਬੀਜਣ ਯੋਗ ਬੀਜ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਾਂਝ	**ਬਧੂ**	**ਪੁਰਖੁ**	**ਨਿਪੁੰਸਕ**	**ਨ**	**ਸੰਤਤ**	**ਹੁਇ**
ਉਹ ਔਰਤ ਜਿਸਦੇ ਔਲਾਦ ਉਤਪੰਨ ਨਾ ਹੋਵੇ	ਇਸਤ੍ਰੀ,ਔਰਤ	ਆਦਮੀ	ਨਾਮਰਦ	ਨਹੀਂ	ਔਲਾਦ	ਹੋਵੇ

ਸਲਲ	**ਬਿਲੋਇ**	**ਕਤ**	**ਮਾਖਨ**	**ਪ੍ਰਗਾਸ**	**ਹੈ।**
ਪਾਣੀ	ਰਿੜਕਿਆ	ਕਿਵੇਂ	ਮੱਖਣ	ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਫਨ	**ਗਹਿ**	**ਦੁਗਧ**	**ਪੀਆਏ**	**ਨ**	**ਮਿਟਤ**	**ਬਿਖੁ**
ਫਣਧਾਰੀ ਸੱਪ	ਪਕੜ ਕੇ	ਦੁੱਧ	ਪਿਲਾਉਣ ਨਾਲ	ਨਹੀਂ	ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ	ਜ਼ਹਿਰ

ਮੂਰੀ	**ਖਾਏ**	**ਮੁਖ**	**ਸੈ**	**ਨ**	**ਪ੍ਰਗਟੈ**	**ਸੁਬਾਸ**	**ਹੈ।**
ਮੂਲੀ	ਖਾਣ ਨਾਲ	ਮੂੰਹ	ਵਿਚੋਂ	ਨਹੀਂ	ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮਾਨਸਰ	**ਪਰ**	**ਬੈਠੇ**	**ਬਾਇਸੁ**	**ਉਦਾਸ**	**ਬਾਸ**
ਹਿਮਾਲਾ ਪਰਬਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਲ ਤਿੱਬਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਝੀਲ	ਉੱਪਰ	ਬੈਠੇ ਹੋਏ	ਕਾਂ	ਵੈਰਾਗਵਾਨ	ਵਸਦਾ ਹੈ

ਅਰਗਜਾ	**ਲੇਪੁ**	**ਖਰ**	**ਭਸਮ**	**ਨਿਵਾਸ**	**ਹੈ।**
ਕਸਤੂਰੀ	ਮਲਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਖੋਤਾ,ਗੱਧਾ	ਮਿੱਟੀ	ਟਿਕਾਣਾ ਕਰਦਾ,ਵਸਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਆਂਨ	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵਕ**	**ਨ**	**ਜਾਨੈ**	**ਗੁਰਦੇਵ**	**ਸੇਵ**
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸ਼ਰਧਾਲੂ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਦਾ	ਸਤਿਗੁਰੂ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ

ਕਠਨ	**ਕੁਟੇਵ**	**ਨ**	**ਮਿਟਤ**	**ਦੇਵਦਾਸ**	**ਹੈ॥੪੪੫॥**
ਮੁਸ਼ਕਿਲ,ਔਖੀ	ਭੈੜੀ ਆਦਤ	ਨਹੀਂ	ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ	ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਗਗਨ**	**ਘਟਾ**	**ਘਮੰਡ**	**ਬਿਲੋਕੀਅਤਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਆਕਾਸ਼,ਅਸਮਾਨ	ਬੱਦਲ	ਇਕੱਠ(ਬੱਦਲਾਂ ਦਾ)	ਵੇਖੀਦਾ ਹੈ

ਗਰਜਿ	**ਗਰਜਿ**	**ਬਿਨੁ**	**ਬਰਖਾ**	**ਬਿਲਾਤ**	**ਹੈ।**
ਗਰਜ ਕੇ	ਗਰਜ ਕੇ	ਬਿਨਾਂ	ਬਾਰਸ਼,ਮੀਂਹ	ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ ਤਉ ਹਿਮਾਚਲਿ ਕਠੋਰ — ਅਉ ਸੀਤਲ ਅਤਿ
ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਰਫ ਦਾ ਪਹਾੜ ਸਖਤ,ਕਰੜਾ ਅਤੇ ਠੰਡਾ,ਸਰਦ ਬਹੁਤ

ਸਕੀਐ ਨ ਖਾਇ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨ ਮਿਟਾਤ ਹੈ।
ਸਕਣਾ ਨਹੀਂ ਖਾਣ ਨਾਲ ਪਿਆਸ ਨਹੀਂ ਮਿਟਦੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ ਓਸੁ ਪਰਤ ਕਰਤ ਹੈ ਸਜਲ ਦੇਹੀ
ਜਿਵੇਂ ਤ੍ਰੇਲ ਪੈਕੇ,ਡਿੱਗ ਕੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਲ ਸਹਿਤ ਸਰੀਰ

ਰਾਖੀਐ ਚਿਰੰਕਾਲ ਨ ਠਉਰ ਠਹਰਾਤਿ ਹੈ।
ਰੱਖੀਏ ਬਹੁਤ ਸਮੇ ਤਕ ਨਹੀਂ ਸਥਾਨ,ਥਾਂ ਟਿਕਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ ਆਨ ਦੇਵ ਸੇਵ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਚਪਲ ਫਲ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਸਰਾ ਦੇਵਤੇ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਚੰਚਲ, ਜੋ ਟਿਕਾਉ ਵਿਚ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕੇ ਨਤੀਜਾ,ਸਿੱਟਾ

ਸਤਿਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਿਸ ਪ੍ਰਾਤ ਹੈ॥੪੪੬॥
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਟੁਟ,ਵਹਿਣ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਵੇਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬੈਸਨੌ ਅਨੰਨਿ ਬ੍ਰਹਮੰਨਿ ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਸੇਵਾ
ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਵਿਚ ਲੀਨ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦਾ ਉਪਾਸ਼ਕ ਖਾਸ ਸ਼ਕਲ ਦਾ ਪੱਥਰ ਭਗਤੀ

ਗੀਤਾ ਭਾਗਵਤ ਸ੍ਰੋਤਾ ਏਕਾਕੀ ਕਹਾਵਈ।
ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਵੈਸ਼ਣਵ ਪੁਰਾਣ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਇਕਾਂਤ ਵਿਚ ਅਖਵਾਉਣਾ

ਤੀਰਥ ਧਰਮ ਦੇਵ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਉ ਪੰਡਿਤ ਪੂਛਿ
ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਧਰਮ ਸਥਾਨ ਦੇਵ ਮੰਦਰ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਪੁੱਛਕੇ

ਕਰਤ ਗਵਨ ਸੁ ਮਹੂਰਤ ਸੋਧਾਵਈ।
ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੁਰਨਾ,ਚਲਣਾ ਚੰਗਾ ਸ਼ੁਭ ਘੜੀ ਖੋਜ ਕਰਵਾ ਕੇ

ਬਾਹਰਿ ਨਿਕਸਿ ਗਰਧਬ ਸ੍ਵਾਨ ਸਗਨੁ ਕੈ
ਅੰਦਰ ਤੋਂ ਉਲਟ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਗਧਾ,ਖੋਤਾ ਕੁੱਤਾ ਲਛਣ ਕਰਕੇ

ਸੰਕਾ ਉਪਰਾਜਿ ਬਹੁਰਿ ਘਰਿ ਆਵਹੀ।
ਸ਼ੱਕ,ਸੰਦੇਹ ਉਤਪੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੁੜ ਕੇ,ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਪਤਿਬ੍ਰਤ ਗਹਿ ਰਹਿ ਸਕਤ ਨ ਏਕਾ ਟੇਕ
ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਰਹਿਣਾ ਬਲ,ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ ਆਸਰਾ

ਦੁਬਧਾ	**ਅਛਿਤ**	**ਨ**	**ਪਰੰਮ ਪਦੁ**	**ਪਾਵਹੀ ॥੪੪੭॥**
ਮਨ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲਤਾ	ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਅਭੇਦਤਾ ਵਾਲੀ ਉੱਚ ਅਵਸਥਾ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਗੁਰਸਿਖ	**ਸੰਗਤਿ**	**ਮਿਲਾਪ**	**ਕੋ**	**ਪ੍ਰਤਾਪ**	**ਐਸੋ**
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਮੇਲ,ਸਾਥ	ਮੇਲ,ਸੰਗ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਮਹਿਮਾ,ਸ਼ੋਭਾ	ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਪਤਬ੍ਰਤ	**ਏਕ**	**ਟੇਕ**	**ਦੁਬਿਧਾ**	**ਨਿਵਾਰੀ**	**ਹੈ।**
ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਆਸਰਾ	ਮਨ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲਤਾ	ਦੂਰ ਕੀਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪੂਛਤ	**ਨ**	**ਜੋਤਕ**	**ਅਉ**	**ਬੇਦ**	**ਥਿਤਿ**	**ਬਾਰ**	**ਕਛੁ**
ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਜੋਤਸ਼ੀ	ਅਤੇ	ਵੇਦਾਂ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ	ਤਾਰੀਖ	ਦਿਨ,ਰੋਜ਼	ਕੁਝ

ਗ੍ਰਿਹ	**ਅਉ**	**ਨਖਤ੍ਰ**	**ਕੀ**	**ਨ**	**ਸੰਕਾ**	**ਉਰਧਾਰੀ**	**ਹੈ।**
ਨੌਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਵਿਚਾਰ	ਅਤੇ	ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਨਹੀਂ	ਸ਼ੱਕ	ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਵਸਾਉਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਾਨਤ	**ਨ**	**ਸਗਨ**	**ਲਗਨ**	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵ**
ਜਾਣਦਾ	ਨਹੀਂ	ਸ਼ੁਭ ਫਲ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਚਿੰਨ੍ਹ	ਕੋਈ ਸ਼ੁਭ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋਤਿਸ਼ ਵਿਦਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਂ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ

ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ	**ਲਿਵ**	**ਨੇਹੁ**	**ਨਿਰੰਕਾਰੀ**	**ਹੈ।**
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਧਿਆਨ,ਲਗਨ	ਪਿਆਰ	ਨਿਰਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਉਪਾਸ਼ਕ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਿਖ	**ਸੰਤ**	**ਬਾਲਕ**	**ਸ੍ਰੀ**	**ਗੁਰ**	**ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ**	**ਹੁਇ**
ਸਿਖਿਆਰਥੀ	ਮਹਾਨਪੁਰਸ਼	ਬੱਚਾ	ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਵੇ

ਜੀਵਨਮਕਤਿ	**ਗਤਿ**	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਬੀਚਾਰੀ**	**ਹੈ॥੪੪੮॥**
ਜਿਉਦਿਆਂ ਬੰਧਨ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ	ਵਾਂਗ,ਸਮਾਨ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਾਰ	**ਕੈ**	**ਭਤਾਰ**	**ਕੈ**	**ਸਨੇਹ**	**ਪਤਬ੍ਰਤਾ**	**ਹੁਇ**
ਇਸਤਰੀ,ਔਰਤ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਪਤੀ	ਕਰਕੇ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੀਤ	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ	ਹੋਵੇ

ਗੁਰਸਿਖ	**ਏਕ**	**ਟੇਕ**	**ਪਤਬ੍ਰਤ**	**ਲੀਨ**	**ਹੈ।**
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਅਸਾਰਾ	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ	ਲੈ ਲੈਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰਾਗ	**ਨਾਦ**	**ਬਾਦ**	**ਅਉ**	**ਸੰਬਾਦ**	**ਪਤਬ੍ਰਤ**	**ਹੁਇ**
ਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ	ਬੋਲ	ਅਤੇ	ਗੱਲਬਾਤ	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ	ਹੋਵੇ

ਬਿਨੁ	**ਗੁਰਸਬਦ**	**ਨ**	**ਕਾਨ**	**ਸਿਖ**	**ਦੀਨ**	**ਹੈ।**
ਬਿਨਾਂ	ਗੁਰਵਾਕ,ਗੁਰਬਾਣੀ	ਨਹੀਂ	ਕੰਨ	ਸਿਖਿਆਰਥੀ	ਦਿੰਦਾ (ਸੁਨਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ)	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਰੂਪ	**ਰੰਗ**	**ਅੰਗ**	**ਸਰਬੰਗ**	**ਹੇਰੇ**	**ਪਤਬ੍ਰਤਿ**
ਸੂਰਤ,ਸ਼ਕਲ	ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਰੰਗਤ	ਭਾਗ (ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਸਭ ਅੰਗ	ਤਲਾਸ਼ਣਾ	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ

ਆਨ	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵਕ**	**ਨ**	**ਦਰਸਨ**	**ਕੀਨ**	**ਹੈ।**
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸ਼ਰਧਾਲੂ,ਭਗਤ	ਨਹੀਂ	ਦੀਦਾਰ,ਵੇਖਣਾ	ਕਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੁਜਨ	**ਕੁਟੰਬ**	**ਗ੍ਰਿਹਿ**	**ਗਉਨ**	**ਕਰੈ**	**ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ**
ਭਲਾ ਪੁਰਖ	ਪਰਿਵਾਰ	ਕੁਟੰਬ,ਪਰਿਵਾਰ	ਚਲਣਾ,ਘੁੰਮਣਾ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ

ਆਨ	**ਦੇਵ**	**ਸਥਾਨ**	**ਜੈਸੇ**	**ਜਲਿ**	**ਬਿਨੁ**	**ਮੀਨ**	**ਹੈ॥੪੪੯॥**
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਜਗ੍ਹਾ,ਥਾਂ	ਜਿਵੇਂ	ਪਾਣੀ	ਬਿਨਾਂ	ਮੱਛੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਐਸੀ	**ਨਾਇਕਾ**	**ਮੈ**	**ਕੁਆਰ**	**ਪਾਤ੍ਰ**	**ਹੀ**	**ਸੁਪਾਤ੍ਰ**	**ਭਲੀ॥**
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ	ਪਤਨੀ	ਵਿਚ	ਕੁਆਰੀ	ਇਸਤਰੀ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ	ਚੰਗੀ

ਆਸ	**ਪਿਆਸੀ**	**ਮਾਤਾ**	**ਪਿਤਾ**	**ਏਕੈ**	**ਕਾਹ**	**ਦੇਤ**	**ਹੈ।**
ਇੱਛਾ,ਉਮੀਦ	ਜਿਸਨੂੰ ਪਿਆਸ ਲਗੀ ਹੋਵੇ	ਮਾਂ	ਬਾਪ	ਇਕ	ਨੂੰ	ਦੇਣਗੇ ਭਾਵ ਵਿਆਹਣਗੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਐਸੀ	**ਨਾਇਕਾ**	**ਮੈ**	**ਦੀਨਤਾ**	**ਕੈ**	**ਦੁਹਾਗਨ**	**ਭਲੀ॥**
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ	ਪਤਨੀ	ਵਿਚ	ਲਾਚਾਰੀ,ਬੇਬਸੀ	ਕਰਕੇ	ਖੋਟੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੀ ਜਿਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ	ਚੰਗੀ

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ	**ਪ੍ਰਿਅ**	**ਪਾਇ**	**ਲਾਇ**	**ਲੇਤ**	**ਹੈ।**
ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਪ੍ਰਭੂ,ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ	ਪੈਰ,ਚਰਨਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਥਾਂ ਦੇ ਦਿੰਦਾ		ਲੈਂਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਐਸੀ	**ਨਾਇਕਾ**	**ਮੈ**	**ਭਲੋ**	**ਬਿਰਹ**	**ਬਿਓਗ**	**ਸੋਗ**
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ	ਇਸਤਰੀ	ਵਿਚ	ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ,ਉੱਤਮ	ਜੁਦਾਈ	ਵਿਛੋੜਾ	ਦੁੱਖ,ਗਮ

ਲਗਨ	**ਸਗਨ**	**ਸੋਧੇ**	**ਸਰਧਾ**	**ਸਹੇਤ**	**ਹੈ।**
ਕੋਈ ਸ਼ੁਭ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋਤਿਸ਼ ਵਿਦਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਂ	ਸ਼ੁਭ ਫਲ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਚਿੰਨ੍ਹ	ਖੋਜਣਾ	ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼,ਭਰੋਸਾ	ਨਾਲ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਐਸੀ	**ਨਾਇਕਾ**	**ਮਾਤ**	**ਗਰਭ**	**ਹੀ**	**ਗਲੀ**	**ਭਲੀ**
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ	ਇਸਤਰੀ	ਮਾਂ	ਬੱਚੇਦਾਨੀ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ	ਚੰਗੀ

ਕਪਟ	ਸਨੇਹ	ਦੁਬਿਧਾ	ਜਿਉ	ਰਾਹ	ਕੇਤ	ਹੈ॥੪੫੦॥
ਧੋਖਾ	ਪਿਆਰ	ਮਨ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲਤਾ	ਜਿਵੇਂ	ਪੁਰਾਣਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨੌਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਗ੍ਰਹਿ	ਕੇਤੂ,ਸੌਰ ਮੰਡਲ ਦੇ ਨੌਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਗ੍ਰਹਿ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਜਲ	ਕੂਪ	ਨਿਕਸਤ	ਜਤਨ	ਕੀਏ
ਜਿਵੇਂ	ਪਾਣੀ	ਖੂਹ	ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦਾ	ਮਿਹਨਤ,ਹਿੰਮਤ	ਕਰਨ ਨਾਲ

ਸੀਚੀਅਤ	ਖੇਤ	ਏਕੈ	ਪਹੁਚਤ	ਨ	ਆਨ	ਕਉ।
ਸਿੰਜਣਾ	ਪੈਲੀ	ਇਕ	ਪੁੱਜਦਾ,ਪਹੁੰਚਦਾ	ਨਹੀਂ	ਦੂਸਰਾ	ਨੂੰ

ਪਥਿਕ	ਪਪੀਹਾ	ਪਿਆਸੇ	ਆਸ	ਲਗਿ	ਢਿਗ	ਬੈਠਿ
ਮੁਸਾਫਿਰ,ਯਾਤਰੀ	ਬੰਬੀਹਾ	ਪਿਆਸਵਾਨ	ਇੱਛਾ,ਉਮੀਦ	ਲਗ ਕੇ	ਨਜਦੀਕ,ਕੋਲ	ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ

ਬਿਨੁ	ਗੁਨੁ	ਭਾਂਜਨ	ਤ੍ਰਿਪਤਿ	ਕਤ	ਪ੍ਰਾਨ	ਕਉ।
ਬਿਨਾਂ	ਰੱਸੀ,ਲੱਜ	ਬਰਤਨ	ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ	ਕਿਵੇਂ	ਜੀਵਨ,ਜਾਨ	ਨੂੰ

ਤੈਸੇ	ਹੀ	ਸਕਲ	ਦੇਵ	ਟੇਵ	ਸੈ	ਟਰਤ	ਨਾਹਿ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਦੇਵਤੇ	ਆਦਤ	ਨਾਲੋਂ	ਟਲਦੇ	ਨਹੀਂ

ਸੇਵਾ	ਕੀਏ	ਦੇਤ	ਫਲ	ਕਾਮਨਾ	ਸਮਾਨਿ	ਕਉ।
ਭਗਤੀ,ਅਰਾਧਨਾ	ਕਰਨ ਨਾਲ	ਦਿੰਦੇ ਹਨ	ਲਾਭ,ਲਾਹਾ	ਇੱਛਾ	ਬਰਾਬਰ,ਤੁਲ	ਨੂੰ

ਪੂਰਨ	ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ	ਬਰਖਾ	ਅੰਮ੍ਰਿਤ	ਹਿਤਿ
ਸੰਪੂਰਨ	ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ	ਬਾਰਸ਼,ਮੀਂਹ	ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਕਲਿਆਣਮਈ

ਬਰਖ	ਹਰਖਿ	ਦੇਤ	ਸਰਬ	ਨਿਧਾਨ	ਕਉ॥੪੫੧॥
ਬਰਸਾ ਕੇ	ਖੁਸ਼ੀ	ਦਿੰਦੇ ਹਨ	ਸਭ,ਸਾਰਾ	ਖਜਾਨਾ,ਭੰਡਾਰ	ਨੂੰ

ਜੈਸੇ	ਉਲੂ	ਦਿਨ	ਸਮੈ	ਕਾਹੂਐ	ਨ	ਦੇਖਿਓ	ਭਾਵੈ
ਜਿਵੇਂ	ਘੁਘੂ,ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਾਗਣ ਵਾਲਾ ਪੰਛੀ	ਸੂਰਜ ਦੇ ਚੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਡੁੱਬਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਮੌਕਾ	ਕਿਸੇ ਨੂੰ	ਨਹੀਂ	ਦੇਖਣਾ	ਭਾਉਂਦਾ

ਤੈਸੇ	ਸਾਧਸੰਗਤਿ	ਮੈ	ਆਨ	ਦੇਵ	ਸੇਵਕੈ।
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਧਰਮੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ	ਵਿਚ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ

ਜੈਸੇ	ਕਊਆ	ਬਿਦਿਆਮਾਨ	ਬੋਲਤ	ਨ	ਕਾਹੂ	ਭਾਵੈ
ਜਿਵੇਂ	ਕਾਂ	ਵਿਦਿਆਵਾਨ,ਸਿਆਣਾ	ਬੋਲਦੀ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਕਿਸੇ	ਭਾਉਂਦਾ

ਆਨ	ਦੇਵ	ਸੇਵਕ	ਜਉ	ਬੋਲੈ	ਅਹੰਮੇਵ	ਕੈ।
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸ਼ਰਧਾਲੂ	ਜੋ	ਬੋਲਦਾ	ਘੁਮੰਡ,ਹਉਮੈ	ਕਰਕੇ

ਕਟਤ ਚਟਤ ਸ੍ਵਾਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਿਪ੍ਰੀਤਿ ਜੈਸੇ

ਵੱਢਦਾ ਹੈ ਚਟਦਾ ਹੈ ਕੁੱਤਾ ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੇਮਹੀਣਤਾ ਜਿਵੇਂ

ਆਨ ਦੇਵ ਸੇਵਕ ਸੁਹਾਇ ਨ ਕੁਟੇਵ ਕੈ।

ਦੂਸਰਾ ਦੇਵਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਚੰਗਾ ਲਗਣਾ ਨਹੀਂ ਭੈੜੀ ਆਦਤ ਕਰਕੇ

ਜੈਸੇ ਮਰਾਲ ਮਾਲ ਸੋਭਤ ਨ ਬਗੁ ਠਗੁ

ਜਿਵੇਂ ਹੰਸ ਸਮੂਹ,ਇਕੱਠ ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ ਨਹੀਂ ਬੰਗਲਾ ਬੇਈਮਾਨ

ਕਾਢੀਐ ਪਕਰਿ ਕਰਿ ਆਨ ਦੇਵ ਸੇਵਕੈ॥੪੫੨॥

ਕੱਢ ਦਿਓ ਪਕੜ ਕੇ ਕਰਕੇ ਦੂਸਰਾ ਦੇਵਤੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ

ਜੈਸੇ ਉਲੂ ਆਦਿਤ ਉਦੋਤਿ ਜੋਤਿ ਕਉ ਨ ਜਾਨੇ

ਜਿਵੇਂ ਘੁਘੂ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਾਗਣ ਵਾਲਾ ਪੰਛੀ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼,ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ

ਆਨ ਦੇਵ ਸੇਵਕੈ ਨ ਸੂਝੈ ਸਾਧਸੰਗ ਮੈ।

ਦੂਸਰਾ ਦੇਵਤੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਉੱਤਮ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ

ਮਰਕਟ ਮਨ ਮਾਨਿਕ ਮਹਿਮਾ ਨ ਜਾਨੇ

ਬਾਂਦਰ ਮਣੀ ਮਾਣਕ ਵਡਿਆਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ

ਆਨ ਦੇਵ ਸੇਵਕ ਨ ਸਬਦੁ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮੈ।

ਦੂਸਰਾ ਦੇਵਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਨਹੀਂ ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ ਜਾਂ ਬਾਣੀ ਸੰਬੰਧ,ਸੰਗ ਵਿਚ

ਜੈਸੇ ਤਉ ਫਨਿੰਦ੍ਰ ਪੈ ਪਾਨ ਮਹਾਤਮੈ ਨ ਜਾਨੈ

ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਰ,ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਗ,ਸਰਪ ਦੁੱਧ ਪੀਣਾ, ਕੋਈ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ

ਆਨ ਦੇਵ ਸੇਵਕ ਮਹਾਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅੰਗ ਮੈ।

ਦੂਸਰਾ ਦੇਵਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ,ਭਗਤ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਪੱਖ ਵਿਚ

ਬਿਨੁ ਹੰਸ ਬੰਸ ਬਗ ਠਗ ਨ ਸਕਤ ਟਿਕ

ਬਿਨਾਂ ਬਤਖ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਪੰਛੀ ਖਾਨਦਾਨ ਬੰਗਲਾ ਧੋਖੇਬਾਜ ਨਹੀਂ ਬਲ,ਸਮਰੱਥਾ ਠਹਿਰਨਾ

ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਤਰੰਗ ਮੈ॥੪੫੩॥

ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਿਸ ਦਾ ਥਹੁ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਆਨੰਦ,ਚੈਨ ਸਮੁੰਦਰ ਲਹਿਰਾਂ,ਉਛਾਲ ਵਿਚ

ਜੈਸੇ ਤਉ ਨਗਰ ਏਕ ਹੋਤ ਹੈ ਅਨੇਕ ਹਾਟੈ

ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੁਕਾਨਾਂ

ਗਾਹਕ	ਅਸੰਖ	ਆਵੈ	ਬੇਚਨ	ਅਰੁ	ਲੈਨ	ਕਉ।
ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਾ	ਅਣਗਿਣਤ	ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਵੇਚਣ ਲਈ	ਅਤੇ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ	ਨੂੰ

ਜਾਪੈ	ਕਛੁ	ਬੇਚੈ	ਅਰੁ	ਬਨਜੁ	ਨ	ਮਾਗੈ	ਪਾਵੈ
ਜਿਸ ਕੋਲ	ਕੁਝ	ਵੇਚਦਾ ਹੈ	ਅਤੇ	ਵਣਜ ਸੁਦਾਗਰੀ	ਨਹੀਂ	ਮੰਗਿਆ ਹੋਇਆ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ

ਆਨ	ਪੈ	ਬਿਸਾਹੈ	ਜਾਇ	ਦੇਖੈ	ਸੁਖ	ਨੈਨ	ਕਉ।
ਦੂਸਰਾ	ਪਾਸ,ਕੋਲ	ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ	ਪਹੁੰਚ ਕੇ	ਦੇਖਦਾ ਹੈ	ਆਨੰਦ	ਅੱਖਾਂ	ਨੂੰ

ਜਾਕੀ	ਹਾਟ	ਸਕਲ	ਸਮਗ੍ਰੀ	ਪਾਵੈ	ਅਉ	ਬਿਕਾਵੈ
ਜਿਸਦੀ	ਦੁਕਾਨ,ਹੱਟੀ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਪਦਾਰਥ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ	ਅਤੇ	ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕੇ

ਬੇਚਤ	ਬਿਸਾਹਤ	ਚਾਹਤ	ਚਿਤ	ਚੈਨ	ਕਉ।
ਵੇਚਦਾ ਹੈ	ਖਰੀਦਦਾ	ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ	ਹਿਰਦਾ,ਮਨ	ਸੁਖ,ਆਰਾਮ	ਨੂੰ

ਆਨ	ਦੇਵ	ਸੇਵ	ਜਾਹਿ	ਸਤਿਗੁਰ	ਪੂਰੇ	ਸਾਹ
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸੇਵਕ ਭਾਵ ਸ਼ਰਧਾਲੂ	ਜਾਂਦੇ ਹਨ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸੰਪੂਰਨ	ਅਮੀਰ

ਸਰਬ	ਨਿਧਾਨ	ਜਾਕੈ	ਲੈਨ	ਅਰੁ	ਦੈਨ	ਕਉ॥੪੫੪॥
ਸਭ,ਸਾਰਾ	ਭੰਡਾਰ,ਖਜਾਨਾ	ਜਿਸਦੇ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ	ਅਤੇ	ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ	ਨੂੰ

ਬਨਜ ਬਿਉਹਾਰ	ਬਿਖੈ	ਰਤਨ	ਪਾਰਖ	ਹੋਇ
ਵਣਜ ਵਪਾਰ,ਸੁਦਾਗਰੀ	ਵਿਚ,ਅੰਦਰ	ਜਵਾਹਰ,ਪੰਨਾ,ਹੀਰਾ	ਪਰਖ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਣਾ

ਰਤਨ	ਜਨਮ	ਕੀ	ਪਰੀਖਿਆ	ਨਹੀ	ਪਾਈ	ਹੈ।
ਜਵਾਹਰ,ਪੰਨਾ	ਜੀਵਨ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਪਰਖ	ਨਿਖੇਧ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਲੇਖੇ	ਚਿਤ੍ਰਗੁਪਤ	ਸੇ	ਲੇਖਕਿ	ਲਿਖਾਰੀ	ਭਏ
ਲੇਖਾ, ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ	੧੪ ਯਮਰਾਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਪਾ ਤੇ ਪੁੰਨ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖਦਾ ਹੈ	ਵਰਗੇ	ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ,ਮੁਨੀਮ	ਲੇਖਕ	ਹੋ ਗਏ

ਜਨਮ	ਮਰਨ	ਕੀ	ਅਸੰਕਾ	ਨ	ਮਿਟਾਈ	ਹੈ।
ਪੈਦਾਇਸ਼	ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਡਰ	ਨਹੀਂ	ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬੀਰ ਬਿਦਿਆ	ਮਹਾਬਲੀ	ਭਏ	ਹੈ	ਧਨਖਧਾਰੀ
ਸੂਰਮਿਆ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਅਥਵਾ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਵਿਦਿਆ	ਬਹੁਤ ਬਲਵਾਨ	ਹੋ ਗਏ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਧਨੁਖ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ

ਹਉਮੈ	**ਮਾਰਿ**	**ਸਕੀ**	**ਨ**	**ਸਹਜਿ**	**ਲਿਵ**	**ਲਾਈ**	**ਹੈ।**
ਅਹੰਕਾਰ	ਮਾਰ ਕੇ	ਸਕਣਾ	ਨਹੀਂ	ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਧਿਆਨ	ਇਕਸੁਰ ਕੀਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪੂਰਨ	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਗੁਰਦੇਵ**	**ਸੇਵ**	**ਕਲੀ**	**ਕਾਲ**
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਸਤਿਗੁਰੂ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਸਮੇ ਵਿਚ	

ਮਾਇਆ	**ਮੈ**	**ਉਦਾਸੀ**	**ਗੁਰਸਿਖਨ**	**ਜਤਾਈ**	**ਹੈ॥੪੫੫॥**
ਸੰਸਾਰਕ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਆਦਿਕ	ਵਿਚ	ਉਦਾਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਹਾਲਤ	ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ	ਜਤਲਾਈ,ਦਸੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਆਨ**	**ਬਿਰਖ**	**ਸਫਲ**	**ਹੋਤ**	**ਸਮੈ**	**ਪਾਇ**
ਜਿਵੇਂ	ਦੂਸਰਾ	ਦਰਖਤ	ਕਾਮਯਾਬ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਮੌਕਾ,ਅਵਸਰ	ਪਾਕੇ

ਸ੍ਰਬਦਾ	**ਫਲੰਤੇ**	**ਸਦਾ**	**ਫਲ**	**ਸੁ**	**ਸ੍ਵਾਦਿ**	**ਹੈ।**
ਹਮੇਸ਼ਾਂ	ਫਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ	ਹਮੇਸ਼ਾਂ	ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਲਗਣ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ	ਅੱਛਾ,ਚੰਗਾ	ਸੁਆਦ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਕੂਪ**	**ਜਲ**	**ਨਿਕਸਤ**	**ਹੈ**	**ਜਤਨ**	**ਕੀਏ**
ਜਿਵੇਂ	ਖੂਹ	ਪਾਣੀ	ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਉੱਦਮ,ਹਿੰਮਤ	ਕਰਨ ਨਾਲ

ਗੰਗਾ	**ਜਲ**	**ਮੁਕਤਿ**	**ਪ੍ਰਵਾਹ**	**ਪ੍ਰਸਾਦਿ**	**ਹੈ।**
ਗੰਗਾ ਨਦੀ	ਪਾਣੀ	ਬਿਨਾਂ ਰੋਕ ਟੋਕ ਦੇ	ਵਹਾਅ	ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਭਰਿਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮ੍ਰਿਤਕਾ	**ਅਗਨਿ**	**ਤੂਲ**	**ਤੇਲ**	**ਮੇਲ**	**ਦੀਪ**	**ਦਿਪੈ**
ਮਿੱਟੀ	ਅੱਗ	ਰੂੰ	ਬਨਾਸਪਤੀ ਆਦਿ ਦੇ ਬੀਜ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਥਿੰਦਾ ਪਦਾਰਥ	ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ	ਦੀਵਾ	ਜਗਦਾ

ਜਗਮਗ	**ਜੋਤਿ**	**ਸਸੀਅਰ**	**ਬਿਸਮਾਦ**	**ਹੈ।**
ਰੋਸ਼ਨ ਜਗਮਗਾਂਦਾ ਹੋਇਆ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼,ਚਾਨਣ	ਚੰਦ੍ਰਮਾ,ਚੰਨ	ਅਲੌਕਿਕ ਆਨੰਦ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵ**	**ਕੀਏ**	**ਫਲੁ**	**ਦੇਤ**	**ਜੇਤ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਕਰਨ ਨਾਲ	ਲਾਭ	ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ	ਜਿੰਨੇ

ਸਤਿਗੁਰ	**ਦਰਸ**	**ਨ**	**ਸਾਸਨ**	**ਜਮਾਦ**	**ਹੈ॥੪੫੬॥**
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਦਰਸ਼ਨ,ਝਲਕ	ਨਹੀਂ	ਸਜ਼ਾ ਦੇਣੀ	ਯਮ ਆਦਿ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪੰਚ	**ਪਰਪੰਚ**	**ਕੈ**	**ਭਏ**	**ਹੈ**	**ਮਹਾਂਭਾਰਥ**	**ਸੇ**
ਪੰਜ	ਛਲ,ਢੋਂਗ	ਕਰਕੇ	ਹੋ ਗਏ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਇਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਹਾਂਕਾਵਿ	ਵਰਗੇ,ਸਮਾਨ

ਪੰਚ	**ਮਾਰਿ**	**ਕਾਹੂਐ**	**ਨ**	**ਦੁਬਿਧਾ**	**ਨਿਵਾਰੀ**	**ਹੈ।**
ਕਾਮ,ਕ੍ਰੋਧ,ਲੋਭ,ਮੋਹ, ਅਹੰਕਾਰ ਪੰਜ ਵਿਕਾਰ	ਮਾਰਕੇ	ਕਿਸੇ ਨੂੰ	ਨਹੀਂ	ਮਨ ਦੀ	ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗ੍ਰਿਹ	**ਤਜਿ**	**ਨਵਿਨਾਥ**	**ਸਿਧਿ**	**ਜੋਗੀਸੁਰ**	**ਹੁਇ**	**ਨ**
ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਜੀਵਨ	ਛੱਡ ਕੇ	ਨੌਂ ਨਾਥ	ਜਿਸਨੇ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ	ਯੋਗ ਦਾ ਮਾਲਕ	ਹੋਵੇ	ਨਹੀਂ

ਤ੍ਰਿਗੁਨ	**ਅਤੀਤ**	**ਨਿਜਆਸਨ**	**ਮੈ**	**ਤਾਰੀ**	**ਹੈ।**
ਰਜੋ,ਤਮੋ,ਸਤੋ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਗੁਣ	ਨਿਰਲੇਪ	ਆਤਮ ਸਰੂਪ	ਵਿਚ	ਤਾੜੀ,ਸਮਾਧੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬੇਦ	**ਪਾਠ**	**ਪੜਿ**	**ਪੜਿ**	**ਪੰਡਤ**	**ਪਰਬੋਧੈ**	**ਜਗੁ**
ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ	ਮੂਲ ਪਾਠ	ਪੜ੍ਹ ਕੇ	ਪੜ੍ਹ ਕੇ	ਵਿਦਵਾਨ	ਗਿਆਨ ਦਿੰਦਾ	ਸੰਸਾਰ

ਸਕੈ	**ਨ**	**ਸਮੋਧ**	**ਮਨ**	**ਤ੍ਰਿਸਨਾ**	**ਨ**	**ਹਾਰੀ**	**ਹੈ।**
ਸਕਣਾ	ਨਹੀਂ	ਦੱਸਣਾ,ਸਮਝਾਉਣਾ	ਚਿਤ,ਜੀਅ	ਇੱਛਿਆ	ਨਹੀਂ	ਹਾਰਨਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪੂਰਨ	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਗੁਰਦੇਵ**	**ਸੇਵ**	**ਸਾਧਸੰਗ**
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਸਤਿਗੁਰੂ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਉੱਤਮ ਪਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ	**ਲਿਵ**	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਬੀਚਾਰੀ**	**ਹੈ॥੪੫੭॥**
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਬਿਰਤੀ	ਮਗਨ ਹੋਇਆ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪੂਰਨ	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਸਮ**	**ਦੇਖਿ**	**ਸਮਦਰਸੀ**	**ਹੁਇ**
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਵਾਹਿਗੁਰੂ	ਬਰਾਬਰ	ਦੇਖ ਕੇ	ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ	ਹੋਵੇ

ਅਕਥ	**ਕਥਾ**	**ਬੀਚਾਰ**	**ਹਾਰਿ**	**ਮੋਨਿਧਾਰੀ**	**ਹੈ।**
ਨ ਕਹਿਣ ਯੋਗ	ਬਿਆਨ,ਵਿਆਖਿਆ	ਵਿਚਾਰ	ਅਸਫਲਤਾ	ਚੁਪ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਹੋਨਹਾਰ	**ਹੋਇ**	**ਤਾਂਤੇ**	**ਆਸਾ**	**ਤੇ**	**ਨਿਰਾਸ**	**ਭਏ**
ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ	ਹੋਣਾ	ਇਸ ਕਰਕੇ	ਉਮੀਦ	ਤੋਂ	ਦੁਨਿਆਵੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰਾਮ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਕਾਰਨ ਕਰਨ	**ਪ੍ਰਭ**	**ਜਾਨਿ**	**ਹਉਮੈ**	**ਮਾਰੀ**	**ਹੈ।**
ਸਾਰੇ ਕਾਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਜਾਣ ਕੇ	ਅਹੰਕਾਰ,ਘਮੰਡ	ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੂਖਮ	**ਸਥੂਲ**	**ਓਅੰਕਾਰ**	**ਕੈ**	**ਅਕਾਰ**	**ਹੁਇ**
ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ	ਮੋਟਾ,ਵਿਸ਼ਾਲ	ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ,ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਤੋਂ	ਸ਼ਕਲ,ਢਾਂਚਾ	ਹੋਵੇ

ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਬੇਕ	**ਬੁਧ**	**ਭਏ**	**ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ**	**ਹੈ।**	
ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਵਿਚਾਰ	ਬੁੱਧੀ,ਅਕਲ	ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	

ਬਟ	**ਬੀਜ**	**ਕੋ**	**ਬਿਥਾਰ**	**ਬ੍ਰਹਮ ਕੈ**	**ਮਾਇਆ**	**ਛਾਇਆ**
ਬੋਹੜ	ਉਹ ਦਾਣੇ ਆਦਿ ਜਿਸਤੋਂ ਪੇੜ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਅੰਕੁਰ ਉੱਗਦਾ ਹੈ	ਦਾ,ਦੀ	ਵਿਸਥਾਰ	ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੋਂ	ਮਾਇਆਮਈ ਸੰਸਾਰ	ਛਾਂ

ਗੁਰਮੁਖਿ	**ਏਕ**	**ਟੇਕ**	**ਦੁਬਿਧਾ**	**ਨਿਵਾਰੀ**	**ਹੈ॥੪੫੮॥**
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਆਸਰਾ	ਮਨ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲਤਾ	ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਸਕਲ**	**ਦ੍ਰੁਮ**	**ਆਪਨੀ ਆਪਨੀ**	**ਭਾਂਤਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਸਭ,ਸਰਬ	ਦਰਖਤ	ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ	ਢੰਗ,ਤਰੀਕਾ

ਚੰਦਨ	**ਚੰਦਨ**	**ਕਰੈ**	**ਸਰਬ**	**ਤਮਾਲ**	**ਕਉ**
ਚੰਦਨ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਚੰਦਨ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਸਭ,ਸਾਰਾ	ਦਰਖਤ	ਨੂੰ

ਤਾਂਬਾ	**ਹੀ**	**ਸੈ**	**ਹੋਤ**	**ਜੈਸੇ**	**ਕੰਚਨ**	**ਕਲੰਕੁ**	**ਡਾਰੈ**
ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਧਾਤੂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਵਿਚੋਂ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਜਿਵੇਂ	ਸੋਨਾ	ਸੋਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥ	ਮਿਲਾਣ ਨਾਲ

ਪਾਰਸ	**ਪਰਸ**	**ਧਾਤੁ**	**ਸਕਲ**	**ਉਜਾਲ**	**ਕਉ।**
ਪਾਰਸ ਪੱਥਰ	ਛੂਹਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਸੋਨਾ	ਨੂੰ

ਸਰਿਤਾ	**ਅਨੇਕ**	**ਜੈਸੇ**	**ਬਿਬਿਧਿ**	**ਪ੍ਰਵਾਹ**	**ਗਤਿ**
ਨਦੀ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਜਿਵੇਂ	ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ	ਵਹਾਅ,ਵੇਗ	ਚਾਲ,ਤੋਰ

ਸੁਰਸਰੀ	**ਸੰਗਮ**	**ਸਮ**	**ਜਲ**	**ਸੁਢਾਲ**	**ਕਉ।**
ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਨਦੀ,ਗੰਗਾ	ਮਿਲਾਪ	ਬਰਾਬਰ	ਪਾਣੀ	ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਢਾਲ ਲੈਣਾ	ਨੂੰ

ਤੈਸੇ	**ਹੀ**	**ਸਕਲ**	**ਦੇਵ**	**ਟੇਵ**	**ਸੈ**	**ਟਰਤ**	**ਨਾਹਿ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਸਰਬ,ਸਾਰੇ	ਦੇਵਤੇ	ਆਦਤ	ਤੋਂ	ਟਲਦੇ	ਨਹੀਂ

ਸਤਿਗੁਰ	**ਅਸਰਨ**	**ਸਰਨਿ**	**ਅਕਾਲ**	**ਕਉ॥੪੫੯॥**
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਨਿਆਸਰਾ	ਓਟ	ਸਮੇ ਦੀ ਪਕੜ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਨੂੰ

ਗਿਰਗਿਟ	**ਕੈ**	**ਰੰਗ**	**ਕਮਲ**	**ਸਮੇਹ**	**ਬਹੁ**
ਕੋੜ੍ਹ ਕਿਰਲਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਵਰਣ,ਕਾਲਾ,ਪੀਲਾ,ਲਾਲ	ਕੰਵਲ ਫੁੱਲ	ਬਰਖਾ ਸਮੇਂ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ

ਬਨੁ	**ਬਨੁ**	**ਡੋਲੈ**	**ਕਊਆ**	**ਕਹਾ**	**ਧਉ**	**ਸਵਾਨ**	**ਹੈ।**
ਜੰਗਲ	ਜੰਗਲ	ਘੁੰਮਦੀ ਫਿਰਦੀ ਹੈ	ਕਾਂ	ਕੀ	ਤੋਂ	ਰਾਜ ਹੰਸ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਘਰ	**ਘਰ**	**ਫਿਰਤ**	**ਮੰਜਾਰ**	**ਅਹਾਰ**	**ਪਾਵੈ**
ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ	ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ	ਫਿਰਕੇ	ਬਿੱਲੀ	ਭੋਜਨ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ

ਬੇਸ੍ਵਾ	**ਬਿਸਨੀ**	**ਅਨੇਕ**	**ਸਤੀ**	**ਨ**	**ਸਮਾਨ**	**ਹੈ।**
ਵੇਸਵਾ,ਕੰਜਰੀ	ਭੈੜੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਾਲੀ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਸੱਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ	ਨਹੀਂ	ਬਰਾਬਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਰ	**ਸਰ**	**ਭ੍ਰਮਤ**	**ਨ**	**ਮਿਲਤ**	**ਮਰਾਲ**	**ਮਾਲ**
ਸਰੋਵਰ	ਸਰੋਵਰ	ਫਿਰਦੇ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ	ਨਹੀਂ	ਮਿਲਦੀ,ਲੱਭਦੀ	ਹੰਸ	ਸਮੂਹ,ਇਕੱਠ

ਜੀਵ	**ਘਾਤ**	**ਕਰਤ**	**ਨ**	**ਮੋਨੀ**	**ਬਗੁ**	**ਧਿਆਨ**	**ਹੈ।**
ਜਾਨਵਰ	ਹੱਤਿਆ,ਕੱਤਲ	ਕਰਨ ਲਈ	ਨਹੀਂ	ਚੁਪ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਬਗਲਾ	ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਬਿਨੁ	**ਗੁਰਦੇਵ**	**ਸੇਵ**	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵ੍ਕ**	**ਹੁਇ**
ਬਿਨਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸ਼ਰਧਾਲੂ,ਭਗਤ	ਹੋਵੇ

ਮਾਖੀ	**ਤਿਆਗਿ**	**ਚੰਦਨ**	**ਦੁਰਗੰਧ**	**ਅਸਥਾਨ**	**ਹੈ॥੪੬੦॥**
ਮੱਖੀ	ਛੱਡ ਕੇ	ਚੰਦਨ,ਸੰਦਲ	ਬਦਬੂ ਵਾਲਾ,ਭਾਵ ਗੰਦਗੀ	ਥਾਂ,ਜਗ੍ਹਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਆਨ	**ਹਾਟ**	**ਕੇ**	**ਹਟੁਆ**	**ਲੇਤ**	**ਹੈ**	**ਘਟਾਇ**	**ਮੋਲ**
ਦੂਸਰਾ	ਦੁਕਾਨ	ਦੇ,ਦਾ,ਦੀ	ਦੁਕਾਨਦਾਰ	ਲੈਂਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਘੱਟ ਕਰਕੇ	ਮੁੱਲ,ਕੀਮਤ

ਦੇਤ	**ਹੈ**	**ਚੜਾਇ**	**ਡਹਕਤ**	**ਜੋਈ**	**ਆਵੈ**	**ਜੀ।**
ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਵਧਾ ਕੇ	ਠਗਦਾ	ਜਿਹੜਾ	ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਤਿਨ	**ਸੈ**	**ਬਨਜ**	**ਕੀਏ**	**ਬਿੜਤਾ**	**ਨ**	**ਪਾਵੈ**	**ਕੋਊ**
ਉਨ੍ਹਾਂ	ਨਾਲ	ਵਿਉਪਾਰ	ਕਰਨ ਨਾਲ	ਲਾਭ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ	ਕੋਈ

ਟੋਟਾ	**ਕੋ**	**ਬਨਜ**	**ਪੇਖਿ**	**ਪੇਖਿ**	**ਪਛੁਤਾਵੈ**	**ਜੀ।**
ਨੁਕਸਾਨ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਵਿਉਪਾਰ	ਵੇਖ ਵੇਖ ਕੇ	ਵੇਖ ਵੇਖ ਕੇ	ਪਛਤਾਉਂਦਾ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਕਾਠ	**ਕੀ**	**ਹੈ**	**ਏਕੈ**	**ਬਾਰਿ**	**ਬਹੁਰਿਓ**	**ਨ**	**ਜਾਇ**	**ਕੋਊ**
ਲਕੜ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਇਕ	ਵਾਰੀ,ਦਫਾ	ਫਿਰ,ਦੁਬਾਰਾ	ਨਹੀਂ	ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਕੋਈ

ਕਪਟ	**ਬਿਉਹਾਰ**	**ਕੀਏ**	**ਆਪਹਿ**	**ਲਖਾਵੈ**	**ਜੀ।**
ਧੋਖਾ,ਫਰੇਬ	ਵਪਾਰ,ਵਿਹਾਰ	ਕਰਨ ਨਾਲ	ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ	ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਸਤਿਗੁਰ	**ਸਾਹ**	**ਗੁਨ**	**ਬੇਚਿ**	**ਅਵਗੁਨ**	**ਲੇਤ**
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ	ਉੱਤਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	ਵੇਚਦਾ ਹੈ	ਦੋਸ਼,ਔਗੁਣ	ਲੈਂਦਾ ਹੈ

ਸੁਨਿ	**ਸੁਨਿ**	**ਸੁਜਸ**	**ਜਗਤ**	**ਉਠਿ**	**ਧਾਵੈ**	**ਜੀ॥੪੬੧॥**
ਸੁਣਨਾ	ਸੁਣਨਾ	ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ	ਸੰਸਾਰ	ਬੈਠਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਖੜੇ ਹੋਣਾ	ਦੌੜਦਾ ਹੈ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਪੂਰਨ	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਸਮਸਰਿ**	**ਦੁਤੀਆ**	**ਨਾਸਤਿ**
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਇਕੋ ਜਿਹਾ,ਬਰਾਬਰ	ਦੂਸਰੀ,ਦੂਜੀ	ਨਾਸ਼ ਹੋ ਗਈ

ਪ੍ਰਤਿਮਾ	**ਅਨੇਕ**	**ਹੋਇ**	**ਕੈਸੇ**	**ਬਨਿ ਆਵਈ।**
ਮਿੱਟੀ,ਪੱਥਰ ਆਦਿ ਦੀ ਬਣੀ ਮੂਰਤੀ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਹੋਣਾ	ਕਿਵੇਂ	ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ

ਘਟਿ	**ਘਟਿ**	**ਪੂਰਨ**	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਦੇਖੈ**	**ਸੁਨੈ**	**ਬੋਲੈ**
ਸਰੀਰ,ਦੇਹ	ਸਰੀਰ	ਸੰਪੂਰਨ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਦੇਖਦਾ ਹੈ	ਸੁਣਦਾ ਹੈ	ਬੋਲਦਾ

ਪ੍ਰਤਿਮਾ	**ਮੈ**	**ਕਾਹੇ**	**ਨ**	**ਪ੍ਰਗਟਿ**	**ਹੁਇ**	**ਦਿਖਾਵਈ।**
ਮਿੱਟੀ,ਪੱਥਰ ਆਦਿ ਦੀ ਬਣੀ ਮੂਰਤੀ	ਵਿਚ	ਕਿਉਂ	ਨਹੀਂ	ਪਰਤੱਖ,ਜ਼ਾਹਿਰ	ਹੋਵੇ	ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਘਰ	**ਘਰ**	**ਘਰਨਿ**	**ਅਨੇਕ**	**ਏਕ**	**ਰੂਪ**	**ਹੁਤੇ**
ਘੜ ਕੇ,ਬਣਾ ਕੇ	ਘੜ ਕੇ	ਘੜਣ ਵਾਲਾ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਸੂਰਤ,ਸ਼ਕਲ	ਸੀ

ਪ੍ਰਤਿਮਾ	**ਸਕਲ**	**ਦੇਵਸਥਲ**	**ਹੁਇ**	**ਨ**	**ਸੁਹਾਵਈ।**
ਮਿੱਟੀ,ਪੱਥਰ ਆਦਿ ਦੀ ਬਣੀ ਮੂਰਤੀ	ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਮੰਦਰ	ਹੋਵੇ	ਨਹੀਂ	ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ

ਸਤਿਗੁਰ	**ਪੂਰਨ**	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਸਾਵਧਾਨ**	**ਸੋਈ**
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸੰਪੂਰਨ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਸੁਚੇਤ,ਚੇਤੰਨ	ਉਹੀ

ਏਕਜੋਤਿ	**ਮੂਰਤਿ**	**ਜੁਗਲ**	**ਹੁਇ**	**ਪੁਜਾਵਈ॥੪੬੨॥**
ਇਕਮਿਕ,ਰਚਿਆ ਮਿਚਿਆ	ਸਰੂਪ,ਹੋਂਦ	ਦੋ ਰੂਪ	ਹੋਵੇ	ਪੂਜਾ ਕਰਾਉਂਦਾ

ਮਾਨਸਰ	**ਤਿਆਗਿ**	**ਆਨਸਰ**	**ਜਾਇ ਬੈਠੇ**	**ਹੰਸੁ**
ਹਿਮਾਲਾ ਪਰਬਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਲ ਤਿੱਬਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿਧ ਝੀਲ	ਛੱਡ ਕੇ	ਹੋਰ ਸਰੋਵਰ	ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਏ	ਬਤਖ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਪੰਛੀ

ਖਾਇ	**ਜਲਜੰਤ**	**ਹੰਸ**	**ਬੰਸਹਿ**	**ਲਜਾਵਈ।**
ਖਾਣ ਨਾਲ	ਜਲ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ	ਬਤਖ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਪੰਛੀ	ਖਾਨਦਾਨ ਨੂੰ	ਲਾਜ ਲਗਾਉਂਦਾ

ਸਲਿਲ	**ਬਿਛੋਹ**	**ਭਏ**	**ਜੀਅਤ**	**ਰਹੈ**	**ਜਉ**	**ਮੀਨ**
ਪਾਣੀ,ਜਲ	ਵਿਛੋੜਾ	ਹੋ ਜਾਏ	ਜੀਵਤ	ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ	ਜੇਕਰ	ਮੱਛੀ

ਕਪਟ	**ਸਨੇਹ**	**ਕੈ**	**ਸਨੇਹੀ**	**ਨ**	**ਕਹਾਵਈ।**
ਛਲ,ਧੋਖਾ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੀਤ	ਕਰਕੇ	ਪਿਆਰ	ਨਹੀਂ	ਅਖਵਾਉਣਾ

ਬਿਨੁ	**ਘਨ**	**ਬੂੰਦ**	**ਜਉ**	**ਅਨਤ**	**ਜਲ**	**ਪਾਨ**	**ਕਰੈ**
ਬਿਨਾਂ	ਬਦਲ,ਮੇਘ	ਤੁਪਕਾ	ਜੇਕਰ	ਹੋਰ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ	ਪਾਣੀ	ਪੀਣਾ,ਕੋਈ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਚਾਤ੍ਰਿਕ	**ਸਮਤਾ**	**ਨ**	**ਬਿਖੈ**	**ਲਛਨੁ**	**ਲਗਾਵਈ।**
ਪਪੀਹਾ	ਬਰਾਬਰੀ	ਨਹੀਂਤ	ਵਿਚ	ਬਦਨਾਮੀ ਕਰਾਉਣੀ	ਲਗਾ ਦਏਗਾ

ਚਰਨ ਕਮਲ	**ਅਲਿ**	**ਗੁਰਸਿਖ**	**ਮੋਖ**	**ਹੁਇ**
ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਚਰਨ	ਭੌਰਾ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਮੁਕਤੀ	ਹੋਵੇ

ਆਨ	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵਕ**	**ਹੁਇ**	**ਮੁਕਤਿ**	**ਨ**	**ਪਾਵਈ ॥੪੬੩॥**
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸ਼ਰਧਾਲੂ,ਭਗਤ	ਹੋਵੇ	ਜੰਮਣ ਮਰਨ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਜਉ	**ਕੋਊ**	**ਮਵਾਸ**	**ਸਾਧਿ**	**ਭੂਮੀਆ**	**ਮਿਲਾਵੈ**	**ਆਨਿ**
ਜੇਕਰ	ਕੋਈ	ਬਾਗੀ ਹੋਇਆ ਯੋਧਾ	ਵਸ ਵਿਚ ਕਰਨਾ	ਜਿਮੀਂਦਾਰ	ਮਿਲਾ ਦੇਵੇ	ਆ ਕੇ

ਤਾਪਰਿ	**ਪ੍ਰਸੰਨ**	**ਹੋਤ**	**ਨਿਰਖ**	**ਨਰਿੰਦ**	**ਜੀ।**
ਉਸ ਉੱਤੇ	ਖੁਸ਼	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਦੇਖ ਕੇ	ਰਾਜਾ,ਬਾਦਸ਼ਾਹ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜਉ	**ਕੋਊ**	**ਨ੍ਰਿਪਤਿ**	**ਭ੍ਰਿਤਿ**	**ਭਾਗਿ**	**ਭੂਮੀਆ**	**ਪੈ**	**ਜਾਇ**
ਜੇਕਰ	ਕੋਈ	ਰਾਜਾ,ਸਮਰਾਟ	ਨੌਕਰ	ਭੱਜ ਕੇ	ਜਿਮੀਂਦਾਰ	ਕੋਲ	ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਧਾਇ	**ਮਾਰੈ**	**ਭੂਮੀਆ**	**ਸਹਿਤਿ**	**ਹੀ**	**ਰਜਿੰਦ**	**ਜੀ।**
ਦੌੜ ਕੇ	ਮਾਰ ਦੰਦਾ ਹੈ	ਜਿਮੀਂਦਾਰ	ਨਾਲ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਮਹਾਰਾਜਾ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਆਨ	**ਕੋ**	**ਸੇਵਕ**	**ਰਾਜਦੁਆਰ**	**ਜਾਇ**	**ਸੋਭਾ**	**ਪਾਵੈ**
ਦੂਸਰਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਰਾਜੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ	ਪਹੁੰਚ ਕੇ	ਵਡਿਆਈ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ

ਸੇਵਕ	**ਨਰੇਸ**	**ਆਨ**	**ਦੁਆਰ**	**ਜਾਤ**	**ਨਿੰਦ**	**ਜੀ।**
ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਰਾਜਾ	ਦੂਸਰਾ	ਦਰਵਾਜ਼ਾ	ਜਾਂਦਾ	ਬੁਰਾਈ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਸਿਖ**	**ਆਨ**	**ਅਨਤ**	**ਸਰਨਿ**	**ਗੁਰ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਦੂਸਰਾ	ਹੋਰ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ	ਓਟ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ

ਆਨ	**ਨ**	**ਸਮਰਥ**	**ਗੁਰਸਿਖ**	**ਪ੍ਰਤਿ**	**ਬਿੰਦ**	**ਜੀ॥੪੬੪॥**
ਦੂਸਰਾ	ਨਹੀਂ	ਬਲਵਾਨ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਨੂੰ	ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਜੈਸੇ	**ਉਪਬਨ**	**ਆਂਬ**	**ਸੇਂਬਲ**	**ਹੈ**	**ਊਚ**	**ਨੀਚ**
ਜਿਵੇਂ	ਬਾਗ,ਬਗੀਚਾ	ਅੰਬ,ਇੱਕ ਫਲ	ਸਿੰਬਲ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਉੱਚਾ	ਨੀਵਾਂ

ਨਿਹਫਲ	**ਸਫਲ**	**ਪ੍ਰਗਟ**	**ਪਹਚਾਨੀਐ।**
ਜਿਸਨੂੰ ਕੋਈ ਫਲ ਨਾ ਲਗੇ	ਕਾਮਯਾਬ	ਪਰਤੱਖ,ਜ਼ਹਿਰ	ਪਛਾਣੀਦਾ ਹੈ

ਚੰਦਨ	**ਸਮੀਪ**	**ਜੈਸੇ**	**ਬਾਂਸ**	**ਅਉ**	**ਬਨਾਸਪਤੀ**
ਚੰਦਲ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਨੇੜੇ,ਨਜਦੀਕ	ਜਿਵੇਂ	ਵੰਝ ਇਕ ਗੰਢਾਂ ਵਾਲਾ ਲੰਮਾ ਡੰਡੰਦਾਰ ਪੌਦਾ	ਅਤੇ	ਬ੍ਰਿਛ ਬੂਟੇ

ਗੰਧ	**ਨਿਰਗੰਧ**	**ਸਿਵ**	**ਸਕਤਿ**	**ਕੈ**	**ਜਾਨੀਐ।**
ਖੁਸ਼ਬੂ,ਸੁਗੰਧ	ਮਹਿਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ	ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ	ਬਲ,ਸਮਰੱਥਾ	ਕਰਕੇ	ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ

ਸੀਪ	**ਸੰਖ**	**ਦੋਊ**	**ਜੈਸੇ**	**ਰਹਤ**	**ਸਮੁੰਦ੍ਰ**	**ਬਿਖੈ**
ਸੰਖ	ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਘੋਗਾ	ਦੋਵੇਂ	ਜਿਵੇਂ	ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ	ਸਾਗਰ	ਵਿਚ

ਸ੍ਵਾਂਤਬੂੰਦ	**ਸੰਤਤਿ**	**ਨ**	**ਸਮਤ**	**ਬਿਧਾਨੀਐ।**
ਪੁਰਾਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ੨੭ ਨਛੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ੧੫ਵੇਂ ਸ਼ੁਭ ਨਛੱਤਰ ਵਿਚ ਵਰ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੂੰਦਾਂ	ਔਲਾਦ	ਨਹੀਂ	ਬਰਾਬਰੀ,ਸਮਾਨਤਾ	ਮਰਿਯਾਦਾ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਦੇਵ**	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵਕਨ**	**ਭੇਦ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸੇਵਕਾਂ ਵਿਚ	ਅੰਤਰ,ਫਰਕ

ਅਹੰਬੁਧਿ	**ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ**	**ਅਮਾਨ**	**ਜਗ**	**ਮਾਨੀਐ ॥੪੬੫॥**
ਅਹੰਕਾਰੀ ਬਿਰਤੀ	ਹਲੀਮੀ,ਆਜਜ਼ੀ	ਹੰਕਾਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ	ਜਹਾਨ,ਸੰਸਾਰ	ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਜੈਸੇ	**ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ**	**ਪਰ**	**ਪੁਰਖੈ**	**ਨ**	**ਦੇਖੀਓ**	**ਚਾਹੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ	ਦੂਸਰੇ ਦੇ	ਆਦਮੀ ਨੂੰ	ਨਹੀਂ	ਦੇਖਣਾ	ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਪੂਰਨ	**ਪਤਬ੍ਰਤਾ**	**ਕੈ**	**ਪ੍ਰਤ**	**ਹੀ**	**ਕੈ**	**ਧਿਆਨ ਹੈ।**
ਸੰਪੂਰਨ	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ	ਦਾ,ਦੀ	ਪਤੀ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਕਰਕੇ	ਸਿਮਰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਰ	**ਸਰਿਤਾ**	**ਸਮੁੰਦ੍ਰ**	**ਚਾਤ੍ਰਿਕ**	**ਨ**	**ਚਾਹੈ**	**ਕਾਹੂ**
ਸਰੋਵਰ	ਦਰਿਆ	ਸਾਗਰ	ਪਪੀਹਾ	ਨਹੀਂ	ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਕਿਸੇ

ਆਸ	**ਘਨ**	**ਬੂੰਦ**	**ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰਿਅ**	**ਗੁਨ**	**ਗਿਆਨ**	**ਹੈ।**
ਉਮੀਦ,ਇੱਛਾ	ਬੱਦਲ	ਤੁਪਕਾ	ਪੀਉ,ਪੀਉ ਦੀ ਆਵਾਜ ਜੋ ਪਪੀਹਾ ਸਵਾਤੀ ਬੂੰਦ ਦੀ ਆਸ ਵਿਚ ਉਚਾਰਦਾ ਹੈ	ਸਿਫਤ	ਬੋਧ,ਸਮਝ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦਿਨਕਰ	**ਓਰ**	**ਭੋਰ**	**ਚਾਹਤ**	**ਨਹੀ**	**ਚਕੋਰ**
ਸੂਰਜ	ਦਿਸ਼ਾ	ਸਵੇਰਾ	ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ	ਨਿਖੇਧ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਤਿੱਤਰ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਪੰਛੀ

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ	**ਹਿਮ ਕਰ**	**ਪ੍ਰਿਅ**	**ਪ੍ਰਾਨ**	**ਹੈ।**
ਮਨ ਬਚਨ ਅਤੇ ਕਰਮ ਕਰਕੇ	ਚੰਦਰਮਾ,ਚੰਨ	ਪਿਆਰਾ	ਜੀਵਨ,ਜਾਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਸਿਖ**	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵ**	**ਰਹਤਿ**	**ਪੈ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਰਹਿੰਦੀ	ਪਰੰਤੂ

ਸਹਜ	**ਸੁਭਾਵ**	**ਨ**	**ਅਵਗਿਆ**	**ਅਭਮਾਨੁ**	**ਹੈ॥੪੬੬॥**
ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਸੁਭਾਅ	ਨਹੀਂ	ਹੇਠੀ,ਅਪਮਾਨ	ਹੰਕਾਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦੋਇ	**ਦਰਪਨ**	**ਦੇਖੈ**	**ਏਕ**	**ਮੈ**	**ਅਨੇਕ**	**ਰੂਪ**
ਦੋ	ਸ਼ੀਸ਼ਾ	ਵੇਖਣ ਨਾਲ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਵਿਚ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਸੂਰਤ

ਦੋਇ	**ਨਾਵ**	**ਪਾਵ**	**ਧਰੈ ਪਹੁਚੈ**	**ਨ**	**ਪਾਰਿ**	**ਹੈ।**
ਦੋ	ਕਿਸ਼ਤੀ	ਪੈਰ	ਟਿਕਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ	ਨਹੀਂ	ਦੂਸਰੇ ਕੰਢੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦੋਇ	**ਦਿਸਾ**	**ਗਹੇ**	**ਗਹਾਏ**	**ਸੈ**	**ਹਾਥ**	**ਪਾਉ**	**ਟੂਟੇ**
ਦੋ	ਦਿਸ਼ਾ,ਪਾਸਾ	ਫੜ੍ਹਨ ਕਰਕੇ	ਫੜਨ ਦੁਆਰਾ	ਨਾਲ	ਹੱਥ	ਪੈਰ	ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਦੁਰਾਹੇ	**ਦੁਚਿਤ**	**ਹੋਇ**	**ਭੂਲਿ**	**ਪਗੁ**	**ਧਾਰਿ**	**ਹੈ।**
ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਜਿਥੋਂ ਦੇ ਦੋ ਰਾਹ ਨਿਕਲਦੇ ਹੋਣ	ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਚਿਤ ਵਾਲਾ	ਹੋਣਾ	ਭੁੱਲ ਕੇ,ਗਲਤੀ ਨਾਲ	ਪੈਰ	ਰੱਖਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦੋਇ	**ਭੂਪ**	**ਤਾਕੋ**	**ਗਾਉ**	**ਪਰਜਾ**	**ਨ**	**ਸੁਖੀ**	**ਹੋਤ**
ਦੋ	ਰਾਜਾ,ਬਾਦਸ਼ਾਹ	ਉਸ	ਪਿੰਡ	ਜਨਤਾ	ਨਹੀਂ	ਸੁੱਖ ਭੋਗਦਾ ਹੈ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਦੋਇ	**ਪੁਰਖਨ**	**ਕੀ**	**ਨ**	**ਕੁਲਾਬਧੂ**	**ਨਾਰਿ**	**ਹੈ।**
ਦੋ	ਪੁਰਖਾਂ,ਆਦਮੀਆਂ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਨਹੀਂ	ਭਲੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ ਉੱਚ ਆਚਰਣ ਵਾਲੀ ਬਹੂ	ਪਤਨੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਸਿਖ	**ਹੋਇ**	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵ**	**ਟੇਵ**	**ਗਹੈ**
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਹੋਣਾ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਆਦਤ,ਸੁਭਾ	ਪਕੜ ਲੈਂਦਾ

ਸਹੈ	**ਜਮ —ਡੰਡ**	**ਧ੍ਰਿਗ**	**ਜੀਵਨੁ**	**ਸੰਸਾਰ**	**ਹੈ॥੪੬੭॥**
ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰੇ	ਯਮਰਾਜ ਵਲੋਂ ਮਿਲੀ ਸਜ਼ਾ	ਲਾਹਨਤ	ਜ਼ਿੰਦਗੀ	ਦੁਨੀਆਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਤਉ**	**ਬਿਰਖ**	**ਮੂਲ**	**ਸੀਚਿਐ**	**ਸਲਿਲ**	**ਤਾਤੇ**
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ,ਤਰ੍ਹਾਂ	ਦਰਖਤ	ਜੜ੍ਹ	ਸਿੰਜਣਾ	ਪਾਣੀ,ਜਲ	ਉਸ ਤੋਂ

ਸਾਖਾ ਸਾਖਾ	**ਪਤ੍ਰ**	**ਪਤ੍ਰ**	**ਕਰਿ**	**ਹਰਿਓ**	**ਹੋਇ**	**ਹੈ।**
ਦਰਖਤ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ	ਵੇਲ ਆਦਿ ਦਾ ਪੱਤਾ	ਪੱਤਾ	ਕਾਰਣ	ਹਰਿਆਈ ਵਾਲਾ	ਹੋਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ**	**ਪਤਿਬ੍ਰਤਿ**	**ਸਤਿ**	**ਸਾਵਧਾਨ**
ਜਿਵੇਂ	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ	ਪਤੀਬ੍ਰਤਾ ਧਰਮ	ਸੱਚਾ ਧਰਮ	ਸੁਚੇਤ,ਚੇਤੰਨ

ਸਕਲ	**ਕੁਟੰਬ**	**ਸੁਪ੍ਰਸੰਨਿ**	**ਧੰਨਿ**	**ਸੋਇ**	**ਹੈ।**
ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਪਰਿਵਾਰ,ਟੱਬਰ	ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼	ਵਡਿਆਈ ਯੋਗ	ਉਹੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਮੁਖ**	**ਦੁਆਰ**	**ਮਿਸਟਾਨ**	**ਪਾਨ**	**ਭੋਜਨ**	**ਕੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਮੂੰਹ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ		ਮਿਠਾਈ		ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ	

ਅੰਗ	**ਅੰਗ**	**ਤੁਸਟ**	**ਪੁਸਟਿ**	**ਅਵਿਲੋਇ**	**ਹੈ।**
ਭਾਗ(ਸਰੀਰ ਦਾ)	ਭਾਗ	ਸੰਤੁਸ਼ਟ	ਬਲਵਾਨ,ਤਾਕਤਵਾਰ	ਵਿਖਾਈ ਦੇਣਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਦੇਵ**	**ਸੇਵ**	**ਏਕ**	**ਟੇਕ**	**ਜਾਹਿ**	**ਤਾਹਿ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਆਸਰਾ	ਜਿਸ ਨੇ	ਉਸ ਨੂੰ

ਸੁਰਿ	**ਨਰ**	**ਬਰੰਬ੍ਰੂਹ**	**ਕੋਟ**	**ਮਧੇ**	**ਕੋਇ**	**ਹੈ॥੪੬੮॥**
ਦੇਵਤਾ	ਮਨੁੱਖ	ਵਰ ਮੰਗ !ਵਰ ਮੰਗੋ	ਕਰੋੜਾਂ	ਵਿਚ	ਕੋਈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੋਈ	**ਪਾਰੋ**	**ਖਾਤਿ**	**ਗਾਤਿ**	**ਬਿਬਿਧਿ**	**ਬਿਕਾਰ**	**ਹੋਤ**
ਉਹੀ	ਪਾਰਾ, ਇਕ ਚਮਕੀਲੀ ਧਾਤੂ ਜੋ ਤਰਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਖਾਣ ਨਾਲ	ਸਰੀਰ	ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ	ਰੋਗ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਸੋਈ	**ਪਾਰੋ**	**ਖਾਤ**	**ਗਾਤ**	**ਹੋਇ**	**ਉਪਚਾਰ**	**ਹੈ।**
ਉਹੀ	ਪਾਰਾ,ਇਕ ਚਮਕੀਲੀ ਧਾਤੂ ਜੋ ਤਰਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਖਾਣ ਨਾਲ	ਸਰੀਰ	ਹੋਣਾ	ਇਲਾਜ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੋਈ	**ਪਾਰੋ**	**ਪਰਸਤ**	**ਕੰਚਨਹਿ**	**ਸੋਖ**	**ਲੇਤ**
ਉਹੀ	ਪਾਰਾ,ਇਕ ਚਮਕੀਲੀ ਧਾਤੂ ਜੋ ਤਰਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਛੂਹਣ ਨਾਲ	ਸੋਨੇ ਨੂੰ	ਸਕਾਉਣਾ	ਲੈਂਦਾ ਹੈ

ਸੋਈ	ਪਾਰੋ	ਪਰਸ	ਤਾਂਬੋ	ਕਨਿਕ	ਧਾਰਿ	ਹੈ।
ਉਹੀ	ਪਾਰਾ, ਇਕ ਚਮਕੀਲੀ ਧਾਤੂ ਜੋ ਤਰਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਛੂਹਣਾ	ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਧਾਤੂ	ਸੋਨਾ	ਧਾਰ ਲੈਂਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੋਈ	ਪਾਰੋ	ਅਗਹੁ	ਨ	ਹਾਥਨ	ਕੈ	ਗਹਿਓ	ਜਾਇ
ਉਹੀ	ਪਾਰਾ, ਇਕ ਚਮਕੀਲੀ ਧਾਤੂ ਜੋ ਤਰਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਜੋ ਫੜਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ	ਨਹੀਂ	ਹੱਥ	ਦੁਆਰਾ	ਪਕੜਿਆ	ਜਾਂਦਾ

ਸੋਈ	ਪਾਰੋ	ਗੁਟਕਾ	ਹੁਇ	ਸਿਧ	ਨਮਸਕ੍ਾਰ	ਹੈ।
ਉਹੀ	ਪਾਰਾ, ਇਕ ਚਮਕੀਲੀ ਧਾਤੂ ਜੋ ਤਰਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਗੋਲੀ,ਵੱਟੀ	ਹੋਵੇ	ਕਰਾਮਾਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ	ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਨਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਮਾਨਸ	ਜਨਮੁ	ਪਾਇ	ਜੈਸੀਐ	ਸੰਗਤਿ	ਮਿਲੈ
ਇਨਸਾਨੀ,ਮਨੁੱਖੀ	ਜੀਵਨ,ਜ਼ਿੰਦਗੀ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ	ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ	ਮੇਲ,ਸਾਥ	ਮਿਲਦੀ ਹੈ

ਤੈਸੀ	ਪਾਵੈ	ਪਦਵੀ	ਪ੍ਰਤਾਪ	ਅਧਿਕਾਰ	ਹੈ॥੪੬੯॥
ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ	ਸਥਾਨ,ਦਰਜਾ	ਮਹਿਮਾ,ਸੋਭਾ	ਹੱਕ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕੂਆ	ਕੋ	ਮੇਡਕੁ	ਨਿਧਿ	ਜਾਨੈ	ਕਹਾ	ਸਾਗਰ	ਕੀ
ਖੂਹ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਡੱਡੂ	ਖਜਾਨਾ	ਜਾਣੇ,ਸਮਝੇ	ਕਿਵੇਂ	ਸਮੁੰਦਰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਸ੍ਵਾਂਤਬੂੰਦ	ਮਹਿਮਾ	ਨ	ਸੰਖ	ਜਾਨਈ।
ਪੁਰਾਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ੨੭ ਨਛੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ੧੫ਵੇਂ ਸ਼ੁਭ ਨਛੱਤਰ ਵਿਚ ਵਰ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੂੰਦਾਂ	ਵਡਿਆਈ	ਨਹੀਂ	ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਘੋਗਾ	ਜਾਣਦੀ ਹੈ

ਦਿਨਕਰਿ	ਜੋਤਿ	ਕੋ	ਉਦੋਤ	ਕਹਾ	ਜਾਨੈ	ਉਲੂ
ਸੂਰਜ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ	ਕਿਵੇਂ	ਜਾਣੇ,ਸਮਝੇ	ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਾਗਣ ਵਾਲਾ ਪੰਛੀ

ਸੇਂਬਲ	ਸੈ	ਕਹਾ	ਖਾਇ	ਸੂਆ	ਹਿਤ	ਠਾਨਈ।
ਸਿੰਬਲ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਨਾਲੋਂ	ਕਿਵੇਂ	ਖਾਣ ਨਾਲ	ਤੋਤਾ	ਪਿਆਰ,ਮੁਹੱਬਤ	ਕਰੇਗਾ

ਬਾਇਸ	ਨ	ਜਾਨਤ	ਮਰਾਲ	ਮਾਲ	ਸੰਗਤਿ
ਕਾਂ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਦਾ	ਹੰਸ	ਸਮੂਹ,ਇਕੱਠ	ਮੇਲ,ਸਾਥ

ਮਰਕਟ	ਮਾਨਕੁ	ਹੀਰਾ	ਨ	ਪਹਿਚਾਨਈ।
ਬਾਂਦਰ	ਮਾਣਕ	ਹੀਰਾ,ਕੀਮਤੀ ਚਮਕਦਾਰ ਪੱਥਰ	ਨਹੀਂ	ਪਛਾਣਦਾ

ਆਨ	ਦੇਵ	ਸੇਵਕ	ਨ	ਜਾਨੈ	ਗੁਰਦੇਵ	ਸੇਵ
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸ਼ਰਧਾਲੂ	ਨਹੀਂ	ਜਾਣਦਾ	ਸਤਿਗੁਰੂ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ

ਗੂੰਗੇ	ਬਹਰੇ	ਨ	ਕਹਿ	ਸੁਨਿ	ਮਨੁ	ਮਾਨਈ ॥੪੭੦॥
ਗੂੰਗੇ ਦਾ	ਬੋਲੇ ਦਾ	ਨਹੀਂ	ਕਹਿ ਕੇ	ਸੁਣਨਾ	ਚਿਤ	ਸਮਝਦਾ

ਜੈਸੇ	ਘਾਮ	ਤੀਖਨ	ਤਪਤਿ	ਅਤਿ	ਬਿਖਮ
ਜਿਵੇਂ	ਧੁੱਪ	ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਗਰਮਾਇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਗਰਮ ਹੁੰਦੀ	ਬਹੁਤ	ਭਿਆਨਕ

ਬੈਸੰਤਰਿ	ਬਿਹੂਨ	ਸਿਧਿ	ਕਰਿਤ	ਨ	ਗ੍ਰਾਸ	ਕਉ।
ਅੱਗ	ਬਿਨਾਂ	ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੀ	ਕਰਨਾ	ਨਹੀਂ	ਭੋਜਨ	ਨੂੰ

ਜੈਸੇ	ਨਿਸ	ਓਸ	ਕੈ	ਸਜਲ	ਹੋਤ	ਮੇਰ	ਤਿਨ
ਜਿਵੇਂ	ਰਾਤ	ਤ੍ਰੇਲ	ਦੁਆਰਾ	ਜਲ ਸਹਿਤ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਪਹਾੜ	ਘਾਹ,ਤਿਣਕੇ

ਬਿਨੁ	ਜਲ	ਪਾਨ	ਨ	ਨਿਵਾਰਤ	ਪਿਆਸ	ਕਉ।
ਬਿਨਾਂ	ਪਾਣੀ	ਪੀਣਾ,ਕੋਈ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਨਹੀਂ	ਦੂਰ ਕਰਦਾ	ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਇੱਛਾ	ਨੂੰ

ਜੈਸੇ	ਹੀ	ਗ੍ਰੀਖਿਮ	ਰੁਤ	ਪ੍ਰਗਟੈ	ਪ੍ਰਸੇਦ	ਅੰਗ
ਜਿਵੇਂ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ	ਮੌਸਮ	ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ	ਪਸੀਨਾ	ਭਾਗ (ਸਰੀਰ ਦਾ)

ਮਿਟਤ	ਨ	ਫੂਕੇ	ਬਿਨੁ	ਪਵਨੁ	ਪ੍ਰਗਾਸ	ਕਉ।
ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੀ	ਨਹੀਂ	ਫੂਕਾਂ ਮਾਰ ਕੇ	ਬਿਨਾਂ	ਹਵਾ	ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ	ਨੂੰ

ਤੈਸੇ	ਆਵਾਗੌਨ	ਨ	ਮਿਟਤ	ਨ	ਆਨ	ਦੇਵ	ਸੇਵ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਜਨਮ ਮਰਨ ਦਾ ਚੱਕਰ	ਨਹੀਂ	ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੀ	ਨਹੀਂ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ

ਗੁਰਮੁਖ	ਪਾਵੈ	ਨਿਜਪਦ	ਕੇ	ਨਿਵਾਸ ਕਉ॥੪੭੧॥
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ	ਆਤਮ ਪਦ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਟਿਕਾਣਾ ਨੂੰ

ਆਂਬਨ	ਕੀ	ਸਾਧ	ਕਤ	ਮਿਟਤ	ਆਂਬਲੀ	ਖਾਏ
ਅੰਬ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਉਮੰਗ,ਲਾਲਸਾ	ਕਿਵੇਂ	ਮਿਟਦੀ	ਕੱਚੀ ਅੰਬੀ	ਖਾਣ ਨਾਲ

ਪਿਤਾ	ਕੋ	ਪਿਆਰੁ	ਨ	ਪਰੋਸੀ	ਪਹਿ	ਪਾਈਐ।
ਬਾਪ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਪ੍ਰੇਮ	ਨਹੀਂ	ਗੁਆਂਢੀ	ਕੋਲੋਂ,ਤੋਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ

ਸਾਗਰ	ਕੀ	ਨਿਧਿ	ਕਤ	ਪਾਈਅਤ	ਪੋਖਰ	ਸੈ
ਸਮੁੰਦਰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਖਜਾਨਾ	ਕਿਵੇਂ	ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ	ਛੱਪੜ	ਨਾਲੋਂ,ਤੋਂ

ਦਿਨਕਰਿ	ਸਰਿ	ਦੀਪ	ਜੋਤਿ	ਨ	ਪੁਜਾਈਐ।
ਸੂਰਜ	ਬਰਾਬਰ	ਦੀਵਾ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਨਹੀਂ	ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ

ਇੰਦ੍ਰ	**ਬਰਖਾ**	**ਸਮਾਨ**	**ਪੁਜਸ**	**ਨ**	**ਕੂਪ**	**ਜਲ**
ਵੇਦਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਦੇਵਤਿਆਂ ਤੋਂ ਸ੍ਰੇਸਟਤਮ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ	ਮੀਂਹ	ਬਰਾਬਰ	ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ	ਨਹੀਂ	ਖੂਹ	ਪਾਣੀ

ਚੰਦਨ	**ਸੁਬਾਸ**	**ਨ**	**ਪਲਾਸ**	**ਮਹਿਕਾਈਐ।**
ਚੰਦਨ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਖੁਸ਼ਬੂ	ਨਹੀਂ	ਢੱਕ ਦਾ ਦਰਖਤ	ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਹੁੰਦਾ

ਸ੍ਰੀ	**ਗੁਰ**	**ਦਇਆਲ**	**ਕੀ**	**ਦਇਆ**	**ਨ**	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਮੈ**	**ਜਉ**
ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ	ਵਰਗੀ	ਮਿਹਰ	ਨਹੀਂ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਵਿਚ	ਜੇਕਰ

ਖੰਡ	**ਬ੍ਰਹਮੰਡ**	**ਉਦੈ**	**ਅਸਤ**	**ਲਉ**	**ਧਾਈਐ॥੪੭੨॥**
ਭੂਮੀ ਖੰਡ	ਬ੍ਰਹਮ ਅੰਡ	ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ	ਪੱਛਮ ਦਿਸ਼ਾ ਜਿੱਥੇ ਸੂਰਜ ਡੁਬਦਾ ਹੈ	ਤਕ	ਜਾਈਏ

ਗਿਰਤ	**ਅਕਾਸ**	**ਤੇ**	**ਪਰਤ**	**ਪ੍ਰਿਥੀ**	**ਪਰ**	**ਜਉ**
ਡਿਗਣਾ	ਆਸਮਾਨ	ਉਪਰੋਂ	ਡਿਗ ਪੈਂਦਾ	ਧਰਤੀ,ਪ੍ਰਿਥਵੀ	ਉੱਪਰ	ਜੇਕਰ

ਗਹੈ	**ਆਸਰੋ**	**ਪਵਨ**	**ਕਵਨਹਿ**	**ਕਾਜਿ**	**ਹੈ।**
ਪਕੜ ਲੈਂਦਾ	ਸਹਾਰਾ,ਓਟ	ਹਵਾ	ਕੀ ਕਿਹੜੇ	ਉਪਯੋਗ,ਲਾਭ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਰਤ	**ਬੈਸੰਤਰ**	**ਜਉ**	**ਧਾਇ**	**ਧਾਇ**	**ਧੂਮ**	**ਗਹੈ**
ਸੜਦੇ ਹੋਏ	ਅੱਗ	ਜੇਕਰ	ਦੌੜ ਕੇ	ਦੌੜ ਕੇ	ਧੂੰਆਂ	ਪਕੜ ਲੈਂਦਾ

ਨਿਕਸਿਓ	**ਨ**	**ਜਾਇ**	**ਖਲ**	**ਬੁਧ**	**ਉਪਰਾਜ**	**ਹੈ।**
ਬਾਹਰ ਆਉਣਾ	ਨਹੀਂ	ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਮੂਰਖ	ਬੁੱਧੀ,ਅਕਲ	ਉਤਪੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਾਗਰ	**ਅਪਾਰ**	**ਧਾਰ**	**ਬੂਡਤ**	**ਜਉ**	**ਫੇਨ**	**ਗਹੈ**
ਸਮੁੰਦਰ	ਸੀਮਾ ਰਹਿਤ	ਡੂੰਘਾਈ	ਡੁੱਬਦੀ ਹੋਈ	ਜੇਕਰ	ਝੱਗ	ਪਕੜ ਲੈਂਦਾ

ਅਨਿਥਾ	**ਬੀਚਾਰ**	**ਪਾਰ**	**ਜੈਬੇ**	**ਕੋ**	**ਨ**	**ਸਾਜ**	**ਹੈ।**
ਵਿਅਰਥ	ਸੋਚ,ਖਿਆਲ	ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ	ਪੁੱਜਣ ਦਾ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਨਹੀਂ	ਸਮੱਗਰੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਆਵਾਗਵਨ**	**ਦੁਖਤ**	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਜਨਮ ਮਰਨ ਦਾ ਚੱਕਰ	ਦੁੱਖੀ,ਪੀੜਿਤ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ

ਬਿਨੁ	**ਗੁਰ**	**ਸਰਨਿ**	**ਨ**	**ਮੋਖ**	**ਪਦੁ**	**ਰਾਜ**	**ਹੈ॥੪੭੩॥**
ਬਿਨਾਂ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਓਟ	ਨਹੀਂ	ਮੁਕਤੀ ਵਾਲੀ ਪਦਵੀ		ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ,ਹਕੂਮਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਰੂਪ**	**ਰੰਗ**	**ਬਿਧਿ**	**ਪੂਛੈ**	**ਅੰਧੁ**	**ਅੰਧ**	**ਪ੍ਰਤਿ**
ਜਿਵੇਂ	ਖੂਬਸੂਰਤੀਆਂ	ਵਰਣ,ਕਾਲਾ,ਪੀਲਾ	ਵਿਧੀ,ਢੰਗ	ਪੁੱਛੇ	ਨੇਤ੍ਰਹੀਨ	ਅੰਨ੍ਹਾ	ਨੂੰ

ਆਪ	**ਹੀ**	**ਨ**	**ਦੇਖੈ**	**ਤਾਹਿ**	**ਕੈਸੇ**	**ਕੈ**	**ਦਿਖਾਵਈ**
ਖੁਦ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਨਹੀਂ	ਦੇਖ ਸਕਦਾ	ਉਸ ਨੂੰ	ਕਿਵੇਂ	ਕਰਕੇ	ਦਿਖਾਏਗਾ

ਰਾਗ	**ਨਾਦ**	**ਬਾਦ**	**ਪੂਛੈ**	**ਬਹਰੋ**	**ਜਉ**	**ਬਹਰਾ**	**ਪੈ**
ਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ	ਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਧੁਨੀ	ਪੁੱਛੇ	ਬੋਲੇ	ਜੇਕਰ	ਬੋਲਾ	ਕੋਲੋਂ

ਸਮਝੈ	**ਨ**	**ਆਪ**	**ਤਹਿ**	**ਕੈਸੇ**	**ਸਮਝਾਵਈ।**
ਵਿਚਾਰ ਕੇ	ਨਹੀਂ	ਖੁਦ	ਉਸ ਨੂੰ	ਕਿਵੇਂ	ਬੋਧ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਜੈਸੇ	**ਗੁੰਗ**	**ਗੁੰਗ**	**ਪਹਿ**	**ਬਚਨ**	**ਬਿਬੇਕ**	**ਪੂਛੈ**
ਜਿਵੇਂ	ਜੋ ਬੋਲ ਨਾ ਸਕੇ	ਗੂੰਗਾ	ਕੋਲੋਂ,ਤੋਂ	ਬੋਲ,ਸ਼ਬਦ	ਵਿਚਾਰ	ਪੁੱਛੇ,ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੇ

ਚਾਹੇ	**ਬੋਲਿ**	**ਨ**	**ਸਕਤ**	**ਕੈਸੇ**	**ਸਬਦੁ**	**ਨ**	**ਸੁਨਾਵਈ।**
ਇੱਛਾ ਕਰੇ	ਬੋਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਨਹੀਂ	ਬਲ,ਸਮਰੱਥਾ	ਕਿਵੇਂ	ਬਚਨ,ਬੋਲ	ਨਹੀਂ	ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਬਿਨੁ	**ਸਤਿਗੁਰ**	**ਖੋਜੈ**	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਗਿਆਨ**	**ਧਿਆਨ**
ਬਿਨਾਂ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ		ਯਾਦ ਕਰਨਾ

ਅਨਿਥਾ	**ਅਗਿਆਨ**	**ਮਤ**	**ਆਨ**	**ਪੈ**	**ਨ**	**ਪਾਵਈ॥੪੭੪॥**
ਵਿਅਰਥ	ਅਵਿਵੇਕ	ਬੁੱਧੀ,ਅਕਲ	ਦੂਸਰਾ	ਪਾਸੋਂ,ਕੋਲੋਂ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਅੰਬਰ	**ਬੇਚਨ**	**ਜਾਇ**	**ਦੇਸ**	**ਦਿਗੰਬਰਨ**	**ਕੇ**
ਕੱਪੜਾ	ਵੇਚਣ ਲਈ	ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਮੁਲਕ,ਰਾਜ	ਨਾਗਿਆਂ ਦੇ,ਵਸਤਰਹੀਦਾਂ ਦੇ	ਦੇ,ਦਾ,ਦੀ

ਪ੍ਰਾਪਤ	**ਨ**	**ਹੋਇ**	**ਲਾਭ**	**ਸਹਸੋ**	**ਹੈ**	**ਮੂਲਿ**	**ਕੋ।**
ਹਾਸਲ,ਉਪਲਬਧ	ਨਹੀਂ	ਹੋਣਾ	ਫਾਇਦਾ	ਸ਼ੱਕ,ਸੰਦੇਹ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਮੂਲ ਧਨ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਰਤਨ	**ਪਰੀਖਿਆ**	**ਸੀਖਿਆ**	**ਚਾਹੈ**	**ਜਉ**	**ਆਂਧਨ**	**ਪੈ**
ਹੀਰਾ,ਪੰਨਾ	ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ	ਸਿਖਣਾ	ਇੱਛਾ ਕਰੇ	ਜੇਕਰ	ਨੇਤ੍ਰਹੀਣ	ਕੋਲੋਂ,ਪਾਸੋਂ

ਰੰਕਨ	**ਪੈ**	**ਰਾਜੁ**	**ਮਾਂਗੈ**	**ਮਿਥਿਆ**	**ਭ੍ਰਮ**	**ਭੂਲਿ**	**ਕੋ।**
ਕੰਗਾਲ ਪਾਸੋਂ	ਕੋਲੋਂ,ਪਾਸੋਂ	ਰਾਜਭਾਗ	ਮੰਗੇ,ਯਾਚਨਾ ਕਰੇ	ਫਜ਼ੂਲ	ਸੰਸਾ	ਗਲਤੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਗੁੰਗਾ	**ਪੈ**	**ਪੜਨ**	**ਜਾਇ**	**ਜੋਤਕ**	**ਬੈਦਕ**	**ਬਿਦਿਆ**
ਗੂੰਗਾ	ਕੋਲੋਂ,ਪਾਸੋਂ	ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ	ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਜੋਤਿਸ਼ ਵਿਦਿਆ	ਹਕੀਮੀ	ਪੜ੍ਹਾਈ

ਬਹਰਾ	**ਪੈ**	**ਰਾਗ**	**ਨਾਦ**	**ਅਨਿਥਾ**	**ਅਭੂਲਿ**	**ਕੋ।**
ਜਿਸਨੂੰ ਕੰਨਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ	ਕੋਲੋਂ	ਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ	ਵਿਅਰਥ	ਜੋ ਗਲਤ ਨਾ ਹੋਵੇ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਤੈਸੇ	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵ**	**ਦੋਖ**	**ਮੇਟਿ**	**ਮੋਖ**	**ਚਾਹੈ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਔਗੁਣ,ਦੋਸ਼	ਮਿਟਾ ਕੇ	ਮੁਕਤੀ	ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਬਿਨੁ	**ਸਤਿਗੁਰ**	**ਦੁਖ**	**ਸਹੈ**	**ਜਮਸੂਲ**	**ਕੋ॥੪੭੫॥**
ਬਿਨਾਂ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਦਰਦ	ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰੇ	ਜਮ ਦਾ ਦੁੱਖ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਬੀਜ	**ਬੋਏ**	**ਕਾਲਰ**	**ਮੈ**	**ਨਿਪਜੈ ਨ**	**ਧਾਨ ਪਾਨ**
ਉਹ ਦਾਣੇ ਆਦਿ ਜਿਸਤੋਂ ਪੇੜ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਅੰਕੁਰ ਉੱਗਦਾ ਹੈ	ਬੀਜਿਆਂ	ਬੰਜਰ	ਵਿਚ	ਉੱਗਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ	ਬਨਾਸਪਤੀ ਆਦਿ

ਮੂਲ	**ਖੋਇ**	**ਰੋਵੈ**	**ਪੁਨ**	**ਰਾਜੁ ਡੰਡ**	**ਲਾਗਈ।**
ਅਸਲ ਪੂੰਜੀ	ਗੁਆ ਕੇ	ਰੋਂਦਾ ਹੈ	ਫਿਰ	ਰਾਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ	ਲਗਦੀ ਹੈ

ਸਲਿਲ	**ਬਿਲੋਏ**	**ਜੈਸੇ**	**ਨਿਕਸਤ**	**ਨਾਹਿ**	**ਘ੍ਰਿਤਿ**
ਪਾਣੀ,ਜਲ	ਰਿੜਕਿਆ	ਜਿਵੇਂ	ਨਿਕਲਦਾ	ਨਹੀਂ	ਘਿਉ

ਮਟੁਕੀ	**ਮਥਨੀਆ**	**ਹੂ**	**ਫੇਰਿ**	**ਤੋਰਿ**	**ਭਾਗਈ।**
ਚਾਟੀ	ਮਧਾਣੀ	ਨੂੰ		ਭੰਨ ਕੇ,ਟੁਕੜੇ ਕਰਕੇ	ਦੌੜ ਜਾਂਦਾ

ਭੂਤਨ	**ਪੈ**	**ਪੂਤ**	**ਮਾਗੈ**	**ਹੋਤ**	**ਨ**	**ਸਪੂਤੀ**	**ਕੋਊ**
ਭੂਤਨਿਆਂ,ਪ੍ਰੇਤਾਂ	ਕੋਲੋਂ,ਪਾਸੋਂ	ਪੁੱਤਰ	ਮੰਗੇ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ	ਨਹੀਂ	ਸਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ	ਕੋਈ

ਜੀਅ	**ਕੋ**	**ਪਰਤ**	**ਸੰਸੋ**	**ਤਿਆਗੇ**	**ਹੂ**	**ਨ**	**ਤਿਆਗਈ।**
ਜੀਵਨ,ਜਿੰਦਗੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਪੈ ਜਾਂਦਾ	ਸੰਦੇਹ	ਤਿਆਗਦੀ ਹੈ	ਨੂੰ	ਨਹੀਂ	ਛੱਡਦੇ

ਬਿਨੁ	**ਗੁਰਦੇਵ**	**ਆਨ**	**ਸੇਵ**	**ਦੁਖਦਾਇਕ**	**ਹੈ॥**
ਬਿਨਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ	ਦੂਸਰਾ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਲੋਕ	**ਪਰਲੋਕ**	**ਸੋਕਿ**	**ਜਾਹਿ**	**ਅਨਰਾਗਈ॥੪੭੬॥**
ਸੰਸਾਰ,ਜਗਤ	ਅਗਲਾ ਜਹਾਨ	ਗਮ,ਦੁੱਖ	ਜਿਸਨੂੰ	ਪ੍ਰੇਮ,ਪਿਆਰ

ਜੈਸੇ	**ਮ੍ਰਿਗਰਾਜ**	**ਤਨ**	**ਜੰਬੁਕ**	**ਅਧੀਨ**	**ਹੋਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਮ੍ਰਿਗਾਂ ਦਾ ਰਾਜ,ਸ਼ੇਰ,ਸਿੰਘ	ਪੁੱਤਰ,ਬੇਟਾ	ਗਿੱਦੜ	ਆਗਿਆ ਵਿਚ	ਹੋਵਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਖਗ ਪਤ	**ਸੁਤ**	**ਜਾਇ ਜੁਹਾਰਤ**	**ਕਾਗ**	**ਹੈ।**
ਗਰੁੜ ਜੋ ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਸੁਆਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਪੁੱਤਰ	ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰੇ	ਕਾਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਰਾਹ**	**ਕੇਤ**	**ਬਸ**	**ਗ੍ਰਿਹਨ**	**ਮੈ**	**ਸੁਰਿਤਰ**
ਜਿਵੇਂ	ਪੁਰਾਣਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨੌਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਗ੍ਰਹਿ	ਕੇਤੂ,ਸੋਰ ਮੰਡਲ ਦੇ ਨੌਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਗ੍ਰਹਿ	ਵਸ ਜਾਣ	ਘਰਾਂ	ਵਿਚ	ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਬ੍ਰਿਖ

ਸੋਭ	**ਨ**	**ਅਰਕ**	**ਬਨ**	**ਰਵਿ**	**ਸਸਿ**	**ਲਾਗਿ**	**ਹੈ।**
ਚੰਗਾ ਲਗਣਾ	ਨਹੀਂ	ਅੱਕ ਦਾ ਬੂਟਾ	ਜੰਗਲ	ਸੂਰਜ	ਚੰਦਰਮਾ	ਉਗਿਆ ਹੋਇਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਕਾਮਧੇਨ**	**ਸੁਤ**	**ਸੁਕਰੀ**	**ਸਥਨ**	**ਪਾਨ॥**
ਜਿਵੇਂ	ਸਰਬ ਇੱਛਾ ਪੂਰਕ ਇਕ ਗਾਂ	ਪੁੱਤਰ	ਸੂਰੀ	ਥਣ	ਚੁੰਘਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਐਰਾਪਤ	**ਸੁਤ**	**ਗਰਧਭ**	**ਅਗ੍ਰਭਾਗ**	**ਹੈ।**
ਸਮੁੰਦਰ ਮੰਥਨ ਸਮੇ ਨਿਕਲਿਆ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਹਾਥੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇੰਦਰ ਦੇਵਤਾ ਸਵਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪੁੱਤਰ	ਗਧਾ	ਸਾਹਮਣੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਸਿਖ**	**ਸੁਤ**	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵਕ**	**ਹੁਇ॥**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ	ਪੁੱਤਰ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸ਼ਰਧਾਲੂ	ਹੋਵੇ

ਨਿਹਫਲ	**ਜਨਮੁ**	**ਜਿਉ**	**ਬੰਸ**	**ਮੈ**	**ਬਜਾਗਿ**	**ਹੈ॥੪੭੭॥**
ਵਿਅਰਥ,ਬੇਫਾਇਦਾ	ਜੀਵਨ,ਜਿੰਦਗੀ	ਜਿਵੇਂ	ਜਾਤੀ,ਖਾਨਦਾਨ	ਵਿਚ	ਦੋ ਪਿਉਆਂ ਵਾਲਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਉਪੈ	**ਤੂੰਬਰੀ**	**ਨ**	**ਬੂਡੇ**	**ਸਰਤਾ**	**ਪਰਵਾਹ**	**ਬਿਖੈ**
ਜੇਕਰ	ਲੌਕੀ ਦਾ ਖੋਲ	ਨਹੀਂ	ਡੁੱਬਦੀ	ਨਦੀ	ਵਹਾਉ,ਵਹਿਣ	ਵਿਚ

ਬਿਖਮੈ	**ਤਊ**	**ਨ**	**ਤਜਤ**	**ਹੈ**	**ਮਨ**	**ਤੇ।**
ਕੌੜਾਪਣ	ਫਿਰ ਵੀ	ਨਹੀਂ	ਸਿਆਗਦਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਅੰਤਹਕਰਣ ਭਾਵ ਅੰਦਰੋਂ,ਵਿਚੋਂ	ਵਿਚੋਂ

ਜਉਪੈ	**ਲਪਟੈ**	**ਪਾਖਾਨ**	**ਪਾਵਕ**	**ਜਰੈ**	**ਸੂਤ੍ਰ**
ਜੇਕਰ	ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਪਟਾਂ ਪੱਥਰ		ਅੱਗ	ਬਲਦਾ	ਸੂਤਰ,ਧਾਗਾ

ਜਲ	**ਮੈ**	**ਲੈ**	**ਬੋਰਿਤ**	**ਰਿਦੈ**	**ਕਠੋਰਪਨ**	**ਤੇ।**
ਪਾਣੀ	ਵਿਚ	ਧਾਰਣ ਕੀਤੇ ਹੋਏ	ਡੋਬ ਦਿੰਦਾ	ਅੰਦਰਲੇ	ਕਠੋਰਤਾ	ਕਰਕੇ

ਜਉਪੈ	**ਗੁਡੀ**	**ਉਡੀ**	**ਦੇਖੀਅਤ**	**ਹੈ**	**ਆਕਾਸਚਾਰੀ**
ਜੇਕਰ	ਪਤੰਗ	ਉਡਦੀ ਹੋਈ	ਦੇਖੀਦਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਉੱਡਣ ਵਾਲਾ

ਬਰਖਤ	**ਮੇਹ**	**ਬਾਚੀਐ**	**ਨ**	**ਬਾਲਕਨ**	**ਤੇ।**
ਬਰਸਦਾ ਹੈ	ਬੱਦਲ	ਬਚਦੀ ਨਹੀਂ,ਭਾਵ ਗਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਨਹੀਂ	ਬੱਚਿਆਂ	ਕੋਲੋਂ

ਤੈਸੇ	**ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ**	**ਭਾਉ ਦੁਤੀਆ**	**ਤ੍ਰਿਗੁਨ**	**ਖੇਲ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਸਫਲਤਾ ਕਰਾਮਾਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ	ਦੁਬਿਧਾ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ	ਰਜੋ,ਤਮੋ,ਸਤੋ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਗੁਣ	ਖੇਡ

ਗੁਰਮੁਖ	**ਸੁਖਫਲ**	**ਨਾਹਿ**	**ਕ੍ਰਿਤਘਨਿ**	**ਤੇ॥੪੭੮॥**
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਸੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	ਨਹੀਂ	ਉਪਕਾਰ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ	ਕੋਲੋਂ

ਕਉਡਾ	**ਪੈਸਾ**	**ਰੁਪਈਆ**	**ਸੁਨਈਆ**	**ਕੋ**	**ਬਨਜ**	**ਕਰੈ**
ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਘੋਗੇ ਵਰਗੇ ਕੀੜੇ ਦਾ ਖੋਲ	ਤਾਂਬੇ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਸਿੱਕਾ ਜੋ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੋਹਠਵਾਂ ਭਾਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ		ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ		ਵਿਉਪਾਰ	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਰਤਨ	**ਪਾਰਖੁ**	**ਹੋਇ**	**ਜਉਹਰੀ**	**ਕਹਾਵਈ।**
ਜਵਾਹਰ,ਹੀਰਾ	ਪਰਖ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਣਾ	ਜੋਹਰ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ	ਅਖਵਾਉਣਾ,ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਣਾ

ਜਉਹਰੀ	**ਕਹਾਇ**	**ਪੁਨ**	**ਕਉਡਾ**	**ਕੋ**	**ਬਨਜੁ**	**ਕਰੈ**
ਜੋਹਰ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ	ਕਹਾ ਕੇ	ਫਿਰ	ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਘੋਗੇ ਵਰਗੇ ਕੀੜੇ ਦਾ ਖੋਲ		ਵਿਉਪਾਰ	ਕਰਦਾ ਹੈ

ਪੰਚ	**ਪਰਵਾਨ**	**ਮੈ**	**ਪਤਸਿਟਾ**	**ਘਟਾਵਈ।**
ਪਰਧਾਨ ਪੁਰਖ	ਇੱਜਤ ਮਾਣ ਵਾਲੇ	ਵਿਚ	ਇਜਤ,ਮਾਣ	ਘਟਾਉਂਦਾ,ਥੋੜ੍ਹਾ ਕਰਦਾ

ਆਨ	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵ**	**ਗੁਰਦੇਵ**	**ਕੋ**	**ਸੇਵਕੁ**	**ਹੁਇ**
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਸਤਿਗੁਰੂ	?	ਸ਼ਰਧਾਲੂ	ਹੋਵੇ

ਲੋਕ	**ਪਰਲੋਕ**	**ਬਿਖੈ**	**ਊਚ**	**ਪਦ**	**ਪਾਵਈ।**
ਸੰਸਾਰ,ਜਗਤ	ਅਗਲਾ ਜਹਾਨ	ਉੱਚਾ,ਉੱਤਮ	ਵਿਚ	ਸਥਾਨ,ਦਰਜਾ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਛਾਡਿ	**ਗੁਰਦੇਵ**	**ਸੇਵ**	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵਕੁ**	**ਹੁਇ**
ਛੱਡ ਕੇ	ਸਤਿਗੁਰੂ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਹੋਵੇ

ਨਿਹਫਲ	**ਜਨਮੁ**	**ਕਪੂਤ**	**ਹੁਇ**	**ਹਸਾਵਈ॥੪੭੯॥**
ਵਿਅਰਥ,ਬੇਫਾਇਦਾ	ਜੀਵਨ,ਜਿੰਦਗੀ	ਨਲਾਇਕ ਪੁੱਤਰ	ਹੋਵੇ	ਮਜਾਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣਾ

ਮਨ	**ਬਚ**	**ਕ੍ਰਮ**	**ਕੈ**	**ਪਤਬ੍ਰਤ**	**ਕਰੈ**	**ਜਉ**	**ਨਾਰਿ**
ਚਿਤ	ਬਚਨ	ਕਰਣੀ, ਅਮਲ	ਦੁਆਰਾ	ਪਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਅਦੁੱਤੀ ਭਗਤੀ	ਕਰਦਾ ਹੈ	ਜੇਕਰ	ਪਤਨੀ

ਤਾਹਿ	**ਮਨ**	**ਬਚ**	**ਕ੍ਰਮ**	**ਚਾਹਤ**	**ਭਤਾਰ**	**ਹੈ।**
ਉਸ ਨੂੰ	ਚਿਤ,ਜੀਅ	ਬਚਨ,ਬੋਲ	ਕਰਣੀ, ਅਮਲ	ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ	ਪਤੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਅਭਰਨ	ਸਿੰਗਾਰ	ਚਾਰ	ਸਿਹਜਾ	ਸੰਜੋਗ	ਭੋਗ	
ਗਹਿਣਾ	ਗਹਿਣੇ ਆਦਿ ਪਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਆਲੰਕਰਣ	ਸੁੰਦਰ	ਬਿਸਤਰ	ਮੇਲ ਕਰਨਾ	ਸੰਭੋਗ,ਸੁੱਖ	

ਸਕਲ	ਕੁਟੰਬ	ਹੀ	ਮੈ	ਤਾਕੋ	ਜੈਕਾਰੁ	ਹੈ।
ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਪਰਿਵਾਰ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਵਿਚ	ਉਸਦਾ	ਫਤਹਿ ਦੀ ਧੁਨੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਹਜ	ਆਨੰਦ	ਸੁਖ	ਮੰਗਲ	ਸੁਹਾਗ	ਭਾਗ
ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ	ਖੁਸ਼ੀ,ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਖੁਸ਼ੀ,ਅਨੰਦ	ਚੰਗੀ ਕਿਸਮਤ	ਚੰਗੇ ਨਸੀਬ

ਸੁੰਦਰ	ਮੰਦਰ	ਛਬਿ	ਸੋਭਤ	ਸੁਚਾਰੁ	ਹੈ।
ਖੂਬਸੂਰਤ	ਮਕਾਨ,ਘਰ	ਸੁੰਦਰਤਾ	ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ	ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸਤਿਗੁਰ	ਸਿਖਨ	ਕਉ	ਰਾਖਤ	ਗ੍ਰਿਸਤਿ	ਮੈ	ਸਾਵਧਾਨ
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ	ਨੂੰ	ਰੱਖਦਾ ਹੈ	ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਜੀਵਨ	ਵਿਚ	ਚੇਤੰਨ,ਸੁਚੇਤ

ਆਨ	ਦੇਵ	ਸੇਵ	ਭਾਉ	ਦੁਬਿਧਾ	ਨਿਵਾਰ	ਹੈ॥੪੮੦॥
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਖਿਆਲ	ਮਲ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲਤਾ	ਦੂਰ ਕਰਨਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	ਤਉ	ਪਤਿਬ੍ਰਿਤਾ	ਪਤਿਬ੍ਰਿਤਿ	ਮੈ	ਸਾਵਧਾਨ
ਜਿਵੇਂ	ਪ੍ਰਕਾਰ	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ	ਪਤੀਬ੍ਰਤਾ ਧਰਮ	ਵਿਚ	ਸੁਚੇਤ,ਚੇਤੰਨ

ਤਾਹੀ	ਤੇ	ਗ੍ਰਿਹੇਸੁਰ	ਹੁਇ	ਨਾਇਕਾ	ਕਹਾਵਈ।
ਇਸ ਕਰਕੇ	ਕਰਕੇ	ਘਰ ਦੀ ਮਾਲਕ	ਹੋਵੇ	ਇਸਤਰੀ,ਪਤਨੀ	ਅਖਵਾਉਣਾ

ਅਸਨ	ਬਸਨ	ਧਨ	ਧਾਮ	ਕਾਮਨਾ	ਪੁਜਾਵੈ
ਭੋਜਨ	ਕੱਪੜੇ	ਦੌਲਤ	ਘਰ,ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ	ਇੱਛਾ,ਇੱਛਾਵਾਂ	ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ

ਸੋਭਤਿ	ਸਿੰਗਾਰ	ਚਾਰਿ	ਸਿਹਜਾ	ਸਮਾਵਈ।
ਸੁੰਦਰ ਲਗਣਾ	ਗਹਿਣੇ ਆਦਿ ਪਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਆਲੰਕਰਣ	ਸੁੰਦਰ	ਬਿਸਤਰ,ਸੇਜ਼	ਇਕਮਿਕ ਹੋਣਾ

ਸਤਿਗੁਰ	ਸਿਖਨ	ਕਉ	ਰਾਖਤ	ਗ੍ਰਿਹਸਤ	ਮੈ॥
ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ	ਨੂੰ	ਰੱਖਦਾ ਹੈ	ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਜੀਵਨ	ਵਿਚ

ਸੰਪਦਾ	ਸਮੂਹ	ਸੁਖ	ਲੁਡੇ	ਤੇ	ਲਡਾਵਈ।
ਦੌਲਤ	ਸਾਰੇ,ਸਭੇ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਲਾਡ ਪਿਆਰ	ਦੁਆਰਾ	ਲਾਡ ਲਡਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਅਸਨ	**ਬਸਨ**	**ਧਨ**	**ਧਾਮ**	**ਕਾਮਨਾ**	**ਪਵਿਤ੍ਰ॥**
ਭੋਜਨ	ਬਸਤਰ,ਕਪੜੇ	ਦੌਲਤ	ਘਰ,ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ	ਇੱਛਾ	ਪੁਨੀਤ,ਪਾਵਨ

ਆਨ	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵਾ**	**ਭਾਉ ਦੁਤੀਆ**	**ਮਿਟਾਵਈ॥੪੮੧॥**
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਭਗਤੀ	ਦੁਬਿਧਾ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ	ਮਿਟਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ,ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਲੋਗ	**ਬੇਦ**	**ਗਿਆਨ**	**ਉਪਦੇਸ**	**ਹੈ**	**ਪਤਿਬ੍ਰਿਤਾ**	**ਕਉ**
ਲੋਕ ਰੀਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮ	ਵੇਦ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਾਂ	ਬੋਧ,ਸਮਝ	ਸਿੱਖਿਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ	ਨੂੰ

ਮਨ	**ਬਚ**	**ਕ੍ਰਮ**	**ਸ੍ਵਾਮੀ**	**ਸੇਵਾ**	**ਅਧਿਕਾਰਿ**	**ਹੈ।**
ਚਿਤ,ਜੀਅ	ਬਚਨ,ਬੋਲ	ਕਰਣੀ,ਅਮਲ	ਪਤੀ	ਟਹਿਲ,ਖਿਦਮਤ	ਹੱਕ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਾਮ	**ਇਸਨਾਨ**	**ਦਾਨ**	**ਸੰਜਮ**	**ਨ**	**ਜਾਪ**	**ਤਾਪ॥**
ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਵਸਤੂ	ਨਹਾਉਣਾ	ਪੁੰਨ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ	ਰੋਕ,ਸੰਕੋਚ	ਨਹੀਂ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਜਪਣ	ਤਪੱਸਿਆ

ਤੀਰਥ	**ਬਰਤ**	**ਪੂਜਾ**	**ਨੇਮ**	**ਨਾ**	**ਤਕਾਰ**	**ਹੈ।**
ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ	ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦਿਨ ਧਾਰਮਿਕ ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਨਾ ਖਾਣ ਦਾ ਭਾਵ	ਪੂਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਮਰਿਯਾਦਾ		ਨਹੀਂ	?ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਹੋਮ	**ਜਗ**	**ਭੋਗ**	**ਨਈਬੇਦ**
ਹਵਨ	ਯੱਗ, ਦੇਵਤਿਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਪੂਜਾ	ਦੇਵਤਾਵਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਪੂਜਾ ਭੇਂਟ

ਨਹੀ	**ਦੇਵੀ**	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵ॥**
ਨਿਖੇਧ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਦੇਵਪਤਨੀ	ਦੇਵਤੇ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ

ਰਾਗ	**ਨਾਦ**	**ਬਾਦ**	**ਨ**	**ਸੰਬਾਦ**	**ਆਨ**	**ਦੁਆਰ**	**ਹੈ।**
ਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧਵਨੀ	ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ	ਨਹੀਂ	ਗਲਬਾਤ,ਚਰਚਾ	ਦੂਸਰਾਂ	ਦਰਵਾਜਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਸਿਖਨ**	**ਮੈ**	**ਏਕ**	**ਟੇਕ**	**ਹੀ**	**ਪ੍ਰਧਾਨ॥**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ	ਵਿਚ	ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਆਸਰਾ	ਨਿਸਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ	ਉੱਤਮ

ਆਨ	**ਗਿਆਨ**	**ਧਿਆਨ**	**ਸਿਮਰਨ**	**ਬਿਬਚਾਰ**	**ਹੈ॥੪੮੨॥**
ਦੂਸਰਾ	ਬੋਧ,ਸਮਝ	ਸਿਮਰਨ,ਯਾਦ ਕਰਨਾ	ਯਾਦ,ਚੇਤਾ	ਬਦਚਲਣੀ,ਕੁਕਰਮ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜੈਸੇ	**ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ**	**ਕਉ**	**ਪਵਿਤ੍ਰ**	**ਘਰਿ**	**ਵਾਤ**	**ਨਾਤ**
ਜਿਵੇਂ	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ	ਨੂੰ	ਪੁਨੀਤ	ਪਰਿਵਾਰ	ਮੂੰਹ,ਮੁਖ	ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨਾ

ਅਸਨ	**ਬਸਨ**	**ਧਨ**	**ਧਾਮ**	**ਲੋਗਚਾਰ**	**ਹੈ।**
ਭੋਜਨ	ਬਸਤਰ	ਦੌਲਤ	ਘਰ,ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ	ਲੋਕਾਚਾਰੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤਾਤ	**ਮਾਤ**	**ਭ੍ਰਾਤ**	**ਸੁਤ**	**ਸੁਜਨ**	**ਕੁਟੰਬ**	**ਸਖਾ**
ਪਿਤਾ	ਮਾਂ	ਭਰਾ,ਵੀਰ	ਪੁੱਤਰ	ਭਲਾ ਪੁਰਖ	ਪਰਿਵਾਰ	ਮਿੱਤਰ,ਦੋਸਤ

ਸੇਵਾ	**ਗੁਰਜਨ**	**ਸੁਖ**	**ਅਭਰਨ**	**ਸਿੰਗਾਰ**	**ਹੈ।**
ਟਹਿਲ,ਖਿਦਮਤ	ਬਜੁਰਗ	ਆਨੰਦ,ਚੈਨ	ਗਹਿਣਾ	ਗਹਿਣੇ ਆਦਿ ਪਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਆਲੰਕਰਣ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਕਿਰਤ	**ਬਿਰਤ**	**ਪਰਸੂਤ**	**ਮਲ**	**ਮੂਤ੍ਰ**	**ਧਾਰੀ॥**
ਮਿਹਨਤ	ਪੇਸ਼ਾ,ਕੰਮ ਧੰਧਾ	ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਗੰਦ,ਮੈਲਾ,ਟੱਟੀ ਆਦਿਕ	ਪੇਸ਼ਾਬ	ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

ਸਕਲ	**ਪਵਿਤ੍ਰ**	**ਜੋਈ**	**ਬਿਬਿਧਿ**	**ਅਚਾਰ**	**ਹੈ।**
ਸਭ,ਸਾਰੇ	ਪੁਨੀਤ,ਪਾਵਨ	ਜਿਹੜਾ	ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ	ਆਚਰਣ,ਸਲੂਕ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਤੈਸੇ	**ਗੁਰਸਿਖਨ**	**ਕਉ**	**ਲੇਪੁ**	**ਨ**	**ਗ੍ਰਿਹਸਤ**	**ਮੈ**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ	ਨੂੰ	ਪ੍ਰਭਾਵ	ਨਹੀਂ	ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਜੀਵਨ	ਵਿਚ

ਆਨ	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵ**	**ਧ੍ਰਿਗੁ**	**ਜਨਮੁ**	**ਸੰਸਾਰ**	**ਹੈ॥੪੮੩॥**
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਲਾਹਨਤ,ਫਿਟਕਾਰ	ਜੀਵਨ	ਜਗਤ,ਦੁਨੀਆਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਆਦਿਤ	**ਅਉ**	**ਸੋਮ**	**ਭੋਮ**	**ਬੁਧ**	**ਹੂੰ**	**ਬ੍ਰਹਸਪਤ**
ਸੂਰਜ ਦਾ ਦਿਨ,ਐਤਵਾਰ	ਅਤੇ	ਐਤਵਾਰ ਤੋਂ ਅਗਲਾ ਦਿਨ, ਚੰਦਰਵਾਰ	ਮੰਗਲਵਾਰ	ਬੁੱਧਵਾਰ	ਅਤੇ	ਵੀਰਵਾਰ

ਸੁਕਰ	**ਸਨੀਚਰ**	**ਸਾਤੋ**	**ਬਾਰ**	**ਬਾਂਟ**	**ਲੀਨੇ**	**ਹੈ।**
ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ	ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ	ਸੱਤੇ ਹੀ	ਵਾਰ,ਦਿਨ	ਵੰਡਣ ਤੋਂ ਭਾਵ	ਲਏ ਹਨ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਥਿਤਿ	**ਪੱਛ**	**ਮਾਸ**	**ਰੁਤਿ**	**ਲੋਗਨ**	**ਮੈ**	**ਲੋਗਚਾਰ॥**
ਤਾਰੀਖ	ਪੱਖ,ਚੰਦਰ ਮਾਸ ਦੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ	ਮਹੀਨਾ	ਮੌਸਮ	ਲੋਕਾਂ	ਵਿਚ	ਲੋਕ ਰਿਵਾਜ

ਏਕ	**ਏਕੰਕਾਰ**	**ਕਉ**	**ਨ**	**ਕੋਊ**	**ਦਿਨ**	**ਦੀਨੇ**	**ਹੈ।**
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ,ਪ੍ਰਭੂ	ਨੂੰ	ਨਹੀਂ	ਕੋਈ	੨੪ ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਦਿੱਤਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਨਮ ਅਸਟਮੀ	**ਰਾਮਨਉਮੀ**	**ਏਕਾਦਸੀ**	**ਭਈ॥**
ਭਾਦੋਂ ਵਦੀ ਅੱਠਵੀਂ, ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਸੀ	ਚੇਤਰ ਸੁਦੀ ਨੌਂ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਸੀ	ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਉਪਵਾਸ ਦਾ ਦਿਨ	ਹੋ ਗਈ ਜੀ

ਦੁਆਦਸੀ	**ਚਤੁਰਦਸੀ**	**ਜਨਮੁ**	**ਏ**	**ਕੀਨੇ**	**ਹੈ।**
ਚੰਦਰਮਾ ਦੇ ਪੱਖ ਦੀ- ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਤਾਰੀਖ	ਚੰਦਰ ਪੱਖ ਦਾ ਚੌਦ੍ਹਵਾਂ ਦਿਨ		ਇਹ	ਕਰ ਦਿੱਤੇ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪਰਜਾ	**ਉਪਾਰਜਨ**	**ਕੋ**	**ਨ**	**ਕੋਊ**	**ਪਾਵੈ**	**ਦਿਨ**
ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ,ਸੰਸਾਰ	ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ		ਨਹੀਂ	ਕੋਈ	ਪਾ ਸਕਿਆ	ਦਿਹਾੜੇ,ਰੋਜ਼

ਅਜੋਨੀ	**ਜਨਮੁ**	**ਦਿਨੁ**	**ਕਹੌ**	**ਕੈਸੇ**	**ਚੀਨੇ**	**ਹੈ॥੪੮੪॥**
ਜੋ ਯੋਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਜੰਮਣ ਦੀ ਤਿਥੀ,ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ		ਦਸੋ	ਕਿਵੇਂ	ਪਹਿਚਾਨ ਲਿਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਾਕੋ	**ਨਾਮੁ**	**ਹੈ**	**ਅਜੋਨੀ**	**ਕੈਸੇ**	**ਕੈ**	**ਜਨਮੁ**	**ਲੈ॥**
ਜਿਸਦਾ	ਨਾਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਜੋ ਯੋਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ	ਕਿਵੇਂ	ਕਰਕੇ	ਪੈਦਾਇਸ਼	ਲਿਆ ਹੈ

ਕਹਾ	**ਜਾਨ**	**ਬ੍ਰਤ**	**ਜਨਮਾਸਟਮੀ**	**ਕੋ**	**ਕੀਨੋ**	**ਹੈ।**
ਕਿਵੇਂ	ਸਮਝਕੇ	ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਰਤ		ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਕੀਤਾ,ਕਰਿਆ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਜਾਕੋ	**ਜਗਜੀਵਨ**	**ਅਕਾਲ**	**ਅਬਿਨਾਸੀ**	**ਨਾਮੁ**
ਜਿਸਦਾ	ਜਗਤ ਦਾ ਜੀਵਨ	ਸਮੇ ਦੀ ਪਕੜ ਤੋਂ ਮੁਕਤ	ਜਿਸਦਾ ਕਦੀ ਨਾਸ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ	ਨਾਂ

ਕੈਸੇ	**ਕੈ**	**ਬਧਿਕ**	**ਮਾਰਿਓ**	**ਅਪਜਸੁ**	**ਲੀਨੋ**	**ਹੈ।**
ਕਿਵੇਂ	ਕਰਕੇ	ਸ਼ਿਕਾਰੀ	ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ	ਬਦਨਾਮੀ	ਧਾਰਣ ਕੀਤਾ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਨਿਰਮਲ	**ਨਿਰਦੋਖ**	**ਮੋਖਪਦੁ**	**ਜਾਕੇ**	**ਨਾਮਿ**
ਪਰਮਾਤਮਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ,ਪਰਮਾਤਮਾ	ਮੁਕਤੀ ਪਦ ਦਾ ਦਾਤਾ	ਜਿਸਦੇ	ਨਾਂ

ਗੋਪੀਨਾਥ	**ਕੈਸੇ**	**ਹੁਇ**	**ਬਿਰਹ**	**ਦੁਖ**	**ਦੀਨੋ**	**ਹੈ।**
ਗੋਪੀਆਂ ਦਾ ਸੁਆਮੀ ਭਾਵ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ	ਕਿਵੇਂ	ਹੋਵੇ	ਜੁਦਾਈ	ਪੀੜਾ,ਦਰਦ	ਦਿੱਤਾ ਹੈ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਪਾਹਨ	**ਕੀ**	**ਪ੍ਰਤਿਮਾ**	**ਕੇ**	**ਅੰਧ**	**ਕੰਧ**	**ਹੈ**	**ਪੁਜਾਰੀ॥**
ਪੱਥਰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਮਿੱਟੀ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ	ਮੂਰਖ	ਮਨੁੱਖ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

ਅੰਤਰਿ	**ਅਗਿਆਨ**	**ਮਤ**	**ਗਿਆਨ**	**ਗੁਰ**	**ਹੀਨੋ**	**ਹੈ॥੪੮੫॥**
ਅੰਦਰ	ਅਵਿਵੇਕ	ਬੁੱਧੀ,ਅਕਲ	ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਦੇ ਬਿਨਾਂ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੂਰਜ	**ਪ੍ਰਗਾਸ**	**ਨਾਸ**
ਸੂਰ,ਦਿਨਕਰ,ਰਵਿ,ਗਰਮ,ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਈ ਗੋਲਾ ਜਿਸਦੇ ਗਿਰਦ ਧਰਤੀ ਦੇ ਘੁੰਮਣ ਨਾਲ ਦਿਨ ਰਾਤ ਰੁੱਤਾਂ ਆਦਿ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ	ਚਾਨਣ,ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਅਲੋਪ ਹੋਣਾ

ਉਡਗਨ	**ਅਗਨਿਤ**	**ਜਉ**
ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ	ਅਣਗਿਣਤ	ਜਿਵੇਂ

ਆਨ	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵ**	**ਗੁਰਦੇਵ**	**ਕੇ**	**ਧਿਆਨ**	**ਕੈ।**
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਸਤਿਗੁਰੂ	ਦੇ,ਦਾ,ਦੀ	ਸਿਮਰਨ,ਯਾਦ ਕਰਨਾ	ਕਰਕੇ

ਹਾਟ	**ਬਾਟ**	**ਘਾਟ**	**ਠਾਠੁ**	**ਘਟੈ**	**ਘਟੈ**	**ਨਿਸਦਿਨੁ॥**
ਹੱਟੀ,ਦੁਕਾਨ	ਰਸਤਾ	ਨਦੀ ਆਦਿ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਹਾਉਣ ਜਾਂ ਧੋਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ	ਸ਼ਾਨ ਸ਼ੌਕਤ	ਘੱਟਦੀ	ਘੱਟਦੀ	ਦਿਨ ਰਾਤ

ਤੈਸੋ	**ਲੋਗ**	**ਬੇਦ**	**ਭੇਦ**	**ਸਤਿਗੁਰ**	**ਗਿਆਨ**	**ਕੈ।**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਲੋਕ ਰੀਤੀ	ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ	ਨਿਚੋੜ ਭਾਵ ਗਿਆਨ	ਸੱਚ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ	ਬੋਧ,ਸਮਝ	ਕਰਕੇ

ਚੋਰ	**ਜਾਰ**	**ਅਉ**	**ਜੂਆਰ**	**ਮੋਹ**	**ਦ੍ਰੋਹ**	**ਅੰਧਕਾਰ॥**
ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਹਨ੍ਹੇਰਾਵਾਲਾ	ਦੁਰਾਚਾਰੀ	ਅਤੇ	ਜੂਆ ਖੇਡਣ ਵਾਲਾ	ਦੁਨਿਆਵੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪਕੜ	ਛਲ,ਕਪਟ	

ਪ੍ਰਾਤ	**ਸਮੈ**	**ਸੋਭਾ**	**ਨਾਮ**	**ਦਾਨ**	**ਇਸਨਾਨ**	**ਕੈ।**
ਸਵੇਰਾ	ਮੌਕਾ,ਅਵਸਰ	ਵਡਿਆਈ	ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ	ਭੇਂਟ,ਦਾਤ	ਨਹਾਉਣਾ	ਕਰਕੇ

ਆਨ	**ਸਰ**	**ਮੇਡੁਕ**	**ਸਿਵਾਲ**	**ਘੋਘਾ**	**ਮਾਨਸਰ॥**
ਦੂਸਰਾ	ਸਰੋਵਰ	ਡੱਡੂ	ਕਾਈ,ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਲੱਛੇਦਾਰ ਘਾਹ	ਇਕ ਜਲਜੀਵ ਜਿਸਦੀ ਹੱਡੀ ਛੋਟੇ ਸੰਖ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਹਿਮਾਲਾ ਪਰਬਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਝੀਲ

ਪੂਰਨ	**ਬ੍ਰਹਮ**	**ਗੁਰ**	**ਸਰਬ**	**ਨਿਧਾਨ**	**ਕੈ॥੪੯੬॥**
ਸੰਪੂਰਨ,ਮੁਕੰਮਲ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ	ਸਭ,ਸਾਰਾ	ਖਜਾਨਾ,ਭੰਡਾਰ	ਦਾ,ਦੀ,ਦੇ

ਨਿਸ	**ਦਿਨ**	**ਅੰਤਰ**	**ਜਿਉ**	**ਅੰਤਰੁ**	**ਬਖਾਨੀਅਤ।**
ਰਾਤ	ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਡੁੱਬਣ ਤਕ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਭੇਦ,ਫਰਕ	ਜਿਵੇਂ	ਵਿਥ	ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ

ਤੈਸੇ	**ਆਨ**	**ਦੇਵ**	**ਗੁਰਦੇਵ**	**ਸੇਵ**	**ਜਾਨੀਐ।**
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸਤਿਗੁਰੂ	ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ	ਜਾਣੀਏ,ਸਮਝੀਏ

ਨਿਸ	**ਅੰਧਕਾਰ**	**ਬਹੁ**	**ਤਾਰਕਾ**	**ਚਮਿਤਕਾਰ**
ਰਾਤ	ਹਨ੍ਹੇਰਾ	ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਤਾਰਾ,ਸਿਤਾਰਾ	ਲਿਸ਼ਕ,ਚਮਕ

ਦਿਨੁ	**ਦਿਨੁਕਰ**	**ਏਕੰਕਾਰ**	**ਪਹਿਚਾਨੀਐ।**
ਦਿਵਸ	ਸੂਰਜ	ਪਰਮਾਤਮਾ,ਪ੍ਰਭੂ	ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਨਿਸ	**ਅੰਧਿਆਰੀ**	**ਮੈ**	**ਬਿਕਾਰੀ** —	**ਹੈ**	**ਬਿਕਾਰ**	**ਹੇਤੁ**
ਰਾਤ	ਹਨ੍ਹੇਰੀ, ਅੰਧਕਾਰ ਭਰੀ	ਵਿਚ	ਵਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਗ੍ਰਸਤ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ	ਕਾਮ ਆਦਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ	ਪਿਆਰ

ਪ੍ਰਾਤ	**ਸਮੈ**	**ਨੇਹੁ**	**ਨਿਰੰਕਾਰੀ**	**ਉਨਮਾਨੀਐ।**
ਸਵੇਰਾ	ਮੌਕਾ,ਅਵਸਰ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੀਤ	ਨਿਰਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਉਪਾਸ਼ਕ	ਸਮਝਣਾ,ਵਿਚਾਰਨਾ

ਰੈਨ	**ਸੈਨ**	**ਸਮੈ**	**ਠਗ**	**ਚੋਰ**	**ਜਾਰ**	**ਹੋਇ**	**ਅਨੀਤ॥**
ਰਾਤ	ਨੀਂਦ	ਮੌਕਾ	ਲੁਟੇਰਾ	ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਦੁਰਾਚਾਰੀ	ਹੋਣਾ	ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਪ੍ਰੀਤ

ਰਾਜੁਨੀਤਿ	**ਰੀਤਿ**	**ਪ੍ਰੀਤਿ**	**ਬਾਸੁਰ**	**ਬਖਾਨੀਐ॥੪੮੭॥**
ਸਿਆਸਤ	ਪਰੰਪਰਾ,ਮਰਿਯਾਦਾ	ਪਿਆਰ,ਪ੍ਰੇਮ	ਦਿਨ,ਰਾਤ ਦੇ ਉਲਟ	ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ

ਨਿਸ	**ਦੁਰਿਮਤਿ**	**ਹੁਇ**	**ਅਧਰਮੁ**	**ਕਰਮੁ**	**ਹੇਤੁ**
ਰਾਤ	ਬੁਰੀ ਮਤ	ਹੋਵੇ	ਪਾਪ,ਦੁਸ਼ਟਤਾ	ਕੰਮ,ਕਰਣੀ	ਕਾਰਣ,ਵਾਸਤੇ

ਗੁਰਮਤਿ	**ਬਾਸੁਰ**	**ਸੁ**	**ਧਰਮ**	**ਕਰਮ**	**ਹੈ।**
ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ	ਦਿਨ,ਰਾਤ ਦੇ ਉਲਟ	ਅੱਛਾ,ਚੰਗਾ	ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਮ	ਕੰਮ,ਕੰਮ ਕਾਰ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਦਿਨਕਰਿ	**ਜੋਤਿ**	**ਕੇ**	**ਉਦੋਤ**	**ਸਭ**	**ਕਿਛ**	**ਸੁਝੈ**
ਸੂਰਜ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼,ਚਾਨਣ	ਦੇ,ਦਾ ਦੀ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ	ਸਾਰੇ	ਕੁਝ	ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਾ

ਨਿਸ	**ਅੰਧਿਆਰੀ**	**ਭੂਲੇ**	**ਭ੍ਰਮਤ**	**ਭਰਮ**	**ਹੈ।**
ਰਾਤ	ਹਨ੍ਹੇਰੀ,ਅੰਧਕਾਰ ਭਰੀ	ਭੁੱਲ ਕੇ	ਭਟਕਦਾ ਰਹਿੰਦਾ	ਵਹਿਮ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਗੁਰਮੁਖਿ	**ਸੁਖਫਲ**	**ਦਿਬਿ**	**ਦੇਹ**	**ਦ੍ਰਿਸਟਿ**	**ਹੁਇ**
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਸੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰ		ਦੈਵੀ ਨਜ਼ਰ	ਹੋਵੇ

ਆਨ	**ਦੇਵ**	**ਸੇਵਕ**	**ਹੁਇ**	**ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਚਰਮ**	**ਹੈ।**
ਦੂਸਰਾ	ਦੇਵਤੇ	ਸ਼ਰਧਾਲੂ	ਹੋਵੇ	ਚੰਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਸੰਸ਼ਾਰੀ	**ਸੰਸ਼ਾਰੀ**	**ਸੰਗਿ**	**ਅੰਧ**	**ਅੰਧ**	**ਕੰਧ**	**ਲਾਗੈ**
ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ	ਦੁਨੀਆਂਦਾਰ	ਮੇਲ ,ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ	ਮੂਰਖ	ਅੰਨ੍ਹਾ	ਕੰਧਾ,ਮੌਢਾ	ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਨੇ

ਗੁਰਮੁਖਿ	**ਸੰਧ**	**ਪਰਮਾਰਥ**	**ਮਰਮੁ**	**ਹੈ॥੪੮੮॥**
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰਹੇ	ਮੇਲ,ਮਿਲਾਪ	ਈਸ਼ਵਰੀ ਗਿਆਨ	ਭੇਤ,ਰਾਜ	ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

